



Σχολή Κοινωνικών Επιστημών
Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών
Διοίκηση Πολιτιστικών Μονάδων

Διπλωματική Εργασία

Ο Ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Προστασία και
Ανάδειξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς : Μελέτη σχεδίου για την
διαμόρφωση Αρχαιολογικού Πάρκου, χώρου αναψυχής και
περιπάτου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου

Παπαδοπούλου Χαραλαμπία

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Δεκούλου Παρασκευή

Αθήνα, Ιούνιος 2021

Η παρούσα εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της φοιτήτριας Παπαδοπούλου Χαραλαμπίας του Ιωάννη, που την εκπόνησε. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης ο συγγραφέας/δημιουργός εκχωρεί στο ΕΑΠ, μη αποκλειστική άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, προσαρμογής, δημόσιου δανεισμού, παρουσίασης στο κοινό και ψηφιακής διάχυσής τους διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, άνευ ανταλλάγματος και για όλο το χρόνο διάρκειας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο για μελέτη και ανάγνωση δεν σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του συγγραφέα/δημιουργού ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, εμπορική χρήση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, εκτέλεση, «μεταφόρτωση» (downloading), «ανάρτηση» (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του συγγραφέα/δημιουργού. Ο συγγραφέας/δημιουργός διατηρεί το σύνολο των ηθικών και περιουσιακών του δικαιωμάτων.



Ο Ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Προστασία και
Ανάδειξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς : Μελέτη σχεδίου για την
διαμόρφωση Αρχαιολογικού Πάρκου, χώρου αναψυχής και
περιπάτου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου

Παπαδοπούλου Χαραλαμπία

Επιτροπή Επίβλεψης Διπλωματικής Εργασίας

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια:

Δεκούλου Παρασκευή

Μέλος Σ.Ε.Π.

Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Συν-Επιβλέπων Καθηγητής:

Τσουρβάκας Γεώργιος

Μέλος Σ.Ε.Π.

Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Αθήνα, Ιούνιος 2021

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τους ανθρώπους που συνέβαλλαν ο καθένας με τον δικό του τρόπο στην εκπόνηση της παρούσας διπλωματικής εργασίας. Καταρχήν, την επιβλέπουσα καθηγήτρια μου κα Δεκούλου Παρασκευή, για την συνεχή επιστημονική καθοδήγηση και υποστήριξη της καθόλη την διάρκεια της εργασίας, καθώς επίσης και τον συνεπιβλέποντα καθηγητή κ. Γεώργιο Τσουρβάκα για την συμβολή του στην εκπόνηση της εργασίας μου.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον νυν Δήμαρχο Αλίμου κ.Ανδρέα Κονδύλη, τον κ.Αριστείδη Θωμόπουλο (πρώην Δημοτικό Σύμβουλο και δικηγόρο στους δικαστικούς αγώνες για την διάσωση του κτήματος Τραχώνων, ο οποίος μου παραχώρησε συν τοις άλλοις και πολύτιμα συγγράμματα του), τον π.Διονύσιο Κατσούλη, (Ιστορικό-Αρχαιολόγο και εκπρόσωπο της επιτροπής των πολιτών του αγώνα για την διάσωση του κτήματος Τραχώνων) για την παραχώρηση των σχετικών συνεντεύξεων, καθώς επίσης και τον κ.Στέφανο Διαμαντή (Πρόεδρο Δ.Συμβουλίου και μέλος της Εταιρείας Προστασίας και Αξιοποίησης Αρχαιοτήτων Αλίμου «Εισόδια – Τράχωνες» για την αμέριστη βοήθεια του. Τέλος, τον κ. Γεώργιο Τζώτζο, για το φωτογραφικό υλικό που μου παραχώρησε.

Η εργασία αυτή αφιερώνεται καταρχήν στον κ. Απόστολο Τζώτζο, πρώην Δημοτικό Σύμβουλο του Δήμου Αλίμου, ο οποίος με ενέπνευσε με την μακρόχρονη ενασχόληση του για την προστασία και ανάδειξη του κτήματος Τραχώνων και μου παρείχε πολύτιμες πληροφορίες και χρήσιμες συμβουλές, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο ουσιαστικά στην πραγματοποίηση της παρούσας μελέτης.

Τέλος, η εργασία αφιερώνεται σε όλους τους πολίτες του Δήμου Αλίμου και ιδιαίτερα σε αυτούς που αγωνίστηκαν για την διάσωση του κτήματος Τραχώνων και της Βυζαντινής Εκκλησίας των Εισοδίων της Θεοτόκου.

«...με την ελπίδα η δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου να αποτελέσει το νέο σημείο συνάντησης στην πόλη, μία όαση δροσιάς και απόδρασης από την καθημερινότητα....»

Περίληψη

Η παρούσα διπλωματική εργασία, πραγματεύεται το ζήτημα της προστασίας και ανάδειξης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς και συγκεκριμένα, τον ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του κτήματος Τραχώνων του Δήμου Αλίμου. Στο πλαίσιο αυτό, μέσα από την ιστορική αναδρομή του κτήματος Τραχώνων, μελετάται η άσκηση της πολιτιστικής πολιτικής των εκάστοτε διοικήσεων του Δήμου Αλίμου για την προστασία και ανάδειξη του. Ακολουθώντας, αναλύονται τα αποτελέσματα αυτών των πολιτικών για την προστασία και ανάδειξη της περιοχής, αλλά και της παρέμβασης των πολιτών και της Πολιτείας.

Ταυτόχρονα, διεξάγεται για πρώτη φορά ποσοτική και ποιοτική έρευνα, προκειμένου να συλλεχθούν οι απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τις αντιλήψεις του κοινού για την δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου, καθώς και συνεντεύξεις από άτομα άμεσα εμπλεκόμενα με το κτήμα Τραχώνων, τα οποία μας έδωσαν χρήσιμες πληροφορίες αναφορικά με τις ενέργειες για την προστασία και αξιοποίηση του στο παρελθόν, αλλά και την πορεία της διαμόρφωσης του μέσα στα επόμενα χρόνια.

Μετά την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της έρευνας κοινού και των συνεντεύξεων, παρουσιάζεται ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαμόρφωσης του Αρχαιολογικού Πάρκου. Τα αποτελέσματα της έρευνας καταδεικνύουν την ανάγκη δημιουργίας Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων, λόγω της τεράστιας ιστορικής, αρχαιολογικής και περιβαλλοντικής του αξίας, καθώς και την άσκηση μίας ενιαίας πολιτιστικής στρατηγικής από τις εκάστοτε διοικήσεις του Δήμου Αλίμου. Συγκεκριμένα, μελετάται η δυνατότητα υλοποίησης του Αρχαιολογικού Πάρκου στα πλαίσια της αειφόρου τοπικής ανάπτυξης.

Λέξεις – Κλειδιά

Πολιτιστική Κληρονομιά,
Κτήμα Τραχώνων Δήμου Αλίμου,
Αρχαιολογικό Πάρκο,
Τοπική Αυτοδιοίκηση,
Βιώσιμη τοπική Ανάπτυξη,
Επικοινωνιακή Πολιτική
Διπλωματική Εργασία

«The Role of the Local Government in the Protection and Enhancement of Cultural Heritage: Case study for the formation of an Archaeological Park, recreation area and promenade in the Trahonon Estate of the Municipality of Alimos»

Charalambia Papadopoulou

Abstract

The present study deals with the issue of protection and enhancement of the Cultural Heritage and specifically, the role of Local Government in the protection and enhancement of the Cultural Heritage of the Trachonon estate of the Municipality of Alimos. In this context, through the historical background of the Trachonon estate, the exercise of the cultural policy of the respective administrations of the Municipality of Alimos for its protection and enhancement is studied. Subsequently, the results of these policies for the protection and enhancement of the region are analyzed, as well as the intervention of the citizens and the State.

At the same time, quantitative and qualitative research is carried out for the first time, in order to collect the necessary information on the public perceptions for the creation of the Archaeological Park in the Trachonon estate of the Municipality of Alimos, as well as interviews by people directly involved with the Trachonon estate, which they gave us useful information regarding the actions for its protection and utilization in the past, but also the course of its formation in the coming years.

After the evaluation of the results of the public research and the interviews, a complete plan of the Archaeological Park is presented. The results of the research, demonstrate the need to create an Archaeological Park in the Trachonon estate, due to its enormous historical, archaeological and environmental value, as well as the exercise of a unified cultural strategy by the respective administrations of the Municipality of Alimos. Specifically, the possibility of implementing the Archaeological Park in the context of sustainable local development is being studied.

Keywords

Cultural heritage, Trahonon estate of the Municipality of Alimos, Archaeological Park, Local government, Sustainable local development, Communication Policy

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	v
Abstract	vi
Περιεχόμενα	vii
Κατάλογος Εικόνων	ix
Κατάλογος Γραφημάτων.....	xi
Συνοτομογραφίες & Ακρωνύμια.....	xiii
Εισαγωγή.....	1
1. Πολιτιστική Κληρονομιά	5
1.1.Ορισμός και Εννοιολογική Προσέγγιση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς.....	5
1.2. Η σημασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς	8
1.3. Η προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς.....	9
1.4.Πολιτιστική Κληρονομιά και Τοπική Αυτοδιοίκηση – Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην προστασία και ανάδειξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς.....	11
1.5. Πολιτιστική Κληρονομιά και Αειφόρος Τοπική Ανάπτυξη.....	14
1.6.Οι επιπτώσεις της πανδημίας του Covid-19 στην διαχείριση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς	17
1.7. Παραδείγματα καλής διαχείρισης Αρχαιολογικών Πάρκων.....	19
2. Μεθοδολογία της έρευνας.....	21
3. Το κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου.....	25
3.1. Ιστορική Αναδρομή : Οι ενέργειες και ανεπάρκειες των Δημοτικών Αρχών - Ο ρόλος των πολιτών του Δήμου Αλίμου και της Πολιτείας στην Προστασία του κτήματος Τραχώνων.....	25
3.2. Η ιστορική και αρχαιολογική αξία του κτήματος Τραχώνων και των γειτονικών αρχαιολογικών ευρημάτων	30
3.3. Προστασία του κτήματος Τραχώνων	40
3.3.1. Αξιολόγηση των ενεργειών των παρελθόντων Δημοτικών Αρχών – Οι ενέργειες της παρούσας Δημοτικής Αρχής	40
3.3.2. Το όραμα της παρούσας Δημοτικής Αρχής	43

3.3.3. Τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Δημοτική Αρχή στην προστασία του κτήματος Τραχώνων και οι τρόποι αντιμετώπισης τους	44
3.3.4. Ο ρόλος των πολιτών του Δήμου Αλίμου στην προστασία του κτήματος	46
3.3.5. Η Πολιτιστική Πολιτική και Στρατηγική Επικοινωνίας του Δήμου Αλίμου για την προβολή και ανάδειξη του κτήματος Τραχώνων και της ευρύτερης περιοχής.....	47
3.3.6. Η συμβολή του Αρχαιολογικού – Πολιτιστικού Πάρκου στην Τοπική Ανάπτυξη ..	49
4. Έρευνα κοινού για την δημιουργία Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου	52
4.1. Ανάλυση αποτελεσμάτων έρευνας κοινού – Οι αντιλήψεις των κατοίκων του Δήμου Αλίμου για την δημιουργία Αρχαιολογικού Πάρκου.....	52
4.2. Συζήτηση των αποτελεσμάτων της έρευνας κοινού	65
5. Προτάσεις για την διαμόρφωση Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου.....	69
6. Πιθανές πηγές χρηματοδότησης Αρχαιολογικού Πάρκου	75
7.Συμπεράσματα	78
7.1. Προτάσεις προς τους επαγγελματίες.....	81
7.2. Προτάσεις για μελλοντική έρευνα	82
Βιβλιογραφία.....	84
Παράρτημα Α «Συνεντεύξεις Τοπικών Φορέων».....	99
Παράρτημα Β «Ερωτηματολόγιο –Έρευνα Κοινού».....	120
Παράρτημα Γ «Πρωτογενές Υλικό»	127
Παράρτημα Δ «Φωτογραφικό Υλικό»	139

Κατάλογος Εικόνων

Εικόνα 3-1: Ερυθρόμορφα αγγεία του 5 ^{ου} αιώνα. Λουτροφόρος, Γαμήλιος Λέβης και αμφορέας, Κτήμα Τραχώνων. Πηγή : http://isodiatrachones.blogspot.com/p/blog-page_8585.html	32
Εικόνα 3 - 2 : Οικία Γερουλάνου. Πηγή : Τζώτζος Γ. (06/06/2021)	32
Εικόνα 3 - 3: Ρέμα Τραχώνων Πηγή: https://anokatostokalamaki.wordpress.com/2008/08/27/remata/	33
Εικόνα 3 - 4, Εικόνα 3 - 5 : Εκκλησάκι Εισοδίων της Θεοτόκου Πηγή: https://www.vimaonline.gr/20/article/12438/h-germanikh-etaireia-makro-apagoreyei-thn-eisodo-se-archaiologiko-xoro-ston-alimo	34
Εικόνα 3 - 6: Εκκλησάκι Εισοδίων της Θεοτόκου Πηγή : Τζώτζος Γ.(06/6/2021).....	34
Εικόνα 3-7: Το αρχαίο θέατρο του Ευωνύμου (Τραχώνων). Πηγή : Τζώτζος Γ.(06/06/2021).....	35
Εικόνα 3-8: Το αρχαίο θέατρο του Ευωνύμου (Τραχώνων). Πηγή : Τζώτζος Γ.(06/06/2021).....	36
Εικόνα 3-9: Σχεδιαστική αποτύπωση της πλατείας Παναγούλη με τους τάφους που ανασκάφηκαν	37
Εικόνα 3-10 Αμφορέας και σκάφοι κατά χώραν σε ταφικά ορύγματα τέλη 8 ^{ου} αιώνα π. Χ.	37
Εικόνα 3-11: Κοντοπήγαδο. Ο κεντρικός και βόρειος τομέας της προϊστορικής εγκατάστασης όπως διατηρείται στο ενοποιημένο ημιυπόγειο καταστημάτων πρώην ΑΤΛΑΝΤΙΚ και Σταυρόπουλου στην οδό Κουμουνδούρου και Γούναρη. Πηγή : http://www.alimos.gov.gr/dimofili/simia-archaiologikou-endiaferontos/#xartis	38
Εικόνα 3-12: Άποψη της Μυκηναϊκής εργαστηριακής εγκατάστασης επεξεργασίας λιναριού.....	39
Εικόνα 3- 13: Λόφος Αγίας Άννας.....	40
Εικόνα 5- 14: Ενδεικτικό παράδειγμα Οφιοειδούς διάταξης.....	70
Εικόνα 5- 15: Αφίσα με τις αρχαιολογικές θέσεις της περιοχής των Τραχώνων του Δήμου Αλίμου «Εταιρεία Προστασίας και Αξιοποίησης Αρχαιοτήτων Αλίμου Εισόδια – Τράχωνες». Πηγή: https://www.notia.gr/2016/11/laothalassa-sto-vizantino-ekklisaki-ton-isodion-tis-theotokou-videoikones/	74

Εικόνα 16: Άποψη της Βυζαντινής εκκλησίας των Τραχώνων. Πηγή: Τζώτζος Γ. (6/6/2021).....	139
Εικόνα 17: Άποψη κτισμάτων μέσα στο κτήμα Τραχώνων. Πηγή: Τζώτζος Γ.(06/06/2021).....	139
Εικόνα 18: Οι τάφοι της Οικογένειας Γερουλάνου. Πηγή: Τζώτζος Γ.(06/06/2021).....	140
Εικόνα 19: Πανοραμική άποψη Κτήματος Τραχώνων. Πηγή: Τζώτζος Γ.(06/06/2021).	140

Κατάλογος Γραφημάτων

Γράφημα 1. Γνωρίζετε την ύπαρξη του κτήματος Τραχώνων στον Άλιμο;	52
Γράφημα 2. Γνωρίζετε ότι βάσει της Προγραμματικής Σύμβασης του Δήμου Αλίμου με τον Σκλαβενίτη αποδίδονται στον Δήμο Αλίμου 80 στρέμματα εκ των οποίων τα 37 είναι δασική έκταση ;	53
Γράφημα 3. Γνωρίζετε ότι ο Δήμος Αλίμου έχει χαρακτηρίσει τα 80 στρέμματα ως Αρχαιολογικό Πάρκο, χώρο αναψυχής και περιπάτου;	53
Γράφημα 4. Γνωρίζετε για την πρόθεση δημιουργίας Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου ;	54
Γράφημα 5. Εάν, ναι από πού μάθατε για την δημιουργία Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου;	54
Γράφημα 6. Πως βλέπετε την ιδέα δημιουργίας Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου;	55
Γράφημα 7. Θα επισκεπτόσασταν το Αρχαιολογικό Πάρκο στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου;	55
Γράφημα 8. Εάν ναι, πόσο συχνά θα επισκεπτόσασταν το Αρχαιολογικό Πάρκο στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου ;	56
Γράφημα 9. Τι θα σας ενδιέφερε περισσότερο κατά την επίσκεψη σας στο Αρχαιολογικό Πάρκο;	56
Γράφημα 10. Ποιες από τις παρακάτω υποδομές θα θέλατε να περιλαμβάνει το Αρχαιολογικό Πάρκο;	57
Γράφημα 11. Πιστεύετε ότι η δημιουργία Αρχαιολογικού Πάρκου θα έχει όφελος για την τοπική οικονομία;	58
Γράφημα 12. Πιστεύετε ότι η δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου θα συμβάλλει στην τοπική ανάπτυξη;	59
Γράφημα 13. Η δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου στον Άλιμο είναι ιδιαίτερα σημαντική για την προστασία και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς του Δήμου Αλίμου;	59
Γράφημα 14. Οφέλη από την διαμόρφωση του Αρχαιολογικού Πάρκου.	60
Γράφημα 15. Γνωρίζετε ότι στην κυριότητα του Δήμου Αλίμου περιέρχεται και το Βυζαντινό Εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου;	61
Γράφημα 16. Έχετε επισκεφτεί το Βυζαντινό Εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου;	61

Γράφημα 17. Λόγοι επίσκεψης στο Βυζαντινό Εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου	62
Γράφημα 18. Πόσο σημαντικό είναι για εσάς το Βυζαντινό εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου;	62
Γράφημα 19. Φύλο	63
Γράφημα 20. Ηλικία.....	63
Γράφημα 21. Εκπαίδευση.....	64
Γράφημα 22. Οικογενειακή Κατάσταση	64
Γράφημα 23. Επαγγελματική κατάσταση	65

Συντομογραφίες & Ακρωνύμια

Α.Ε.	Ανώνυμη Εταιρεία
ΑμεΑ	Άτομα με αναπηρία
Β.Α.Α.	Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη
ΒΙΟ.ΠΑ.	Βιοτεχνικό Πάρκο
Β' ΕΠΚΑ	Β' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων
Γ.Π.Σ.	Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο
Δ.Σ.	Δημοτικό Συμβούλιο
Ε.Σ.Π.Α.	Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς
Ο.Χ.Ε.	Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση
Π.Μ.	Πολεοδομική Μελέτη
Σ.Δ.	Συντελεστής Δόμησης
Σ.Τ.Ε.	Συμβούλιο της Επικρατείας
Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
ΥΠ.ΠΟ.Α.	Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Εισαγωγή

Τα τελευταία χρόνια, η δημιουργία «Αρχαιολογικών Πάρκων», δηλαδή χώρων με σκοπό την προστασία και διατήρηση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς και την απόδοσή τους στο κοινό στο πλαίσιο της τουριστικής ανάπτυξης, φαίνεται να κερδίζει συνεχώς έδαφος σε μία χώρα όπως η Ελλάδα, η οποία διαθέτει σημαντικό αρχαιολογικό πλούτο.

Η διεύρυνση των πολιτιστικών αρμοδιοτήτων των Δήμων, είχε ως αποτέλεσμα να αναλάβουν κατά κύριο λόγο την ευθύνη για την πολιτιστική πολιτική σε τοπικό επίπεδο και κατά συνέπεια να προχωρήσουν στον σχεδιασμό της με γνώμονα την τοπική, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη.

Στις μέρες μας, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης θεωρούνται οι πιο κατάλληλοι για την άσκηση της Πολιτιστικής Πολιτικής σε τοπικό επίπεδο, δεδομένου ότι είναι γνώστες της τοπικής κοινωνίας λόγω της καθημερινής τους επαφής με τους πολίτες, αν και πολλές φορές έχουν διαπιστωθεί οι ανεπάρκειες και ασυνέχειες των πολιτιστικών πολιτικών τους, με όλες τις συνακόλουθες συνέπειες των πολιτικών αυτών για την διαχείριση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Στο πλαίσιο αυτό, οι Δήμοι προκειμένου να πραγματοποιήσουν το όραμα για την περιοχή της αρμοδιότητάς τους, θα πρέπει να προβούν στην καταγραφή των διαθέσιμων πόρων τους, στην αναζήτηση πιθανών διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης, καθώς και στην εξασφάλιση των απαραίτητων συνεργασιών με τους κατάλληλους φορείς, προκειμένου να δημιουργήσουν τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την επίτευξη της πολιτιστικής ανάπτυξης.

Σκοπός της παρούσας εργασίας, είναι να τονίσει τον σημαίνοντα ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην προστασία και ανάδειξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Ως μελέτη περίπτωσης, εξετάζεται η δημιουργία Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάζεται διαχρονικά, η πολιτιστική πολιτική που ασκήθηκε από τις εκάστοτε διοικήσεις του Δήμου Αλίμου σε διάστημα τριαντατεσσάρων χρόνων και ακολούθως αναλύονται οι επιπτώσεις της εκάστοτε πολιτικής στην προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του κτήματος Τραχώνων του Δήμου Αλίμου. Παράλληλα όμως διεξάγεται έρευνα κοινού σχετικά με τις αντιλήψεις των κατοίκων του Δήμου Αλίμου, καθώς και διενέργεια συνεντεύξεων από άτομα άμεσα εμπλεκόμενα με το κτήμα Τραχώνων.

Τα ερευνητικά ερωτήματα της παρούσας εργασίας είναι τα εξής :

- Ποια είναι η ιστορική και αρχαιολογική αξία της περιοχής;
- Ποιο είναι το όραμα της Δημοτικής Αρχής για την διαμόρφωση του Αρχαιολογικού - Πολιτιστικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου;
- Τι προσπάθειες έχουν γίνει μέχρι σήμερα από την Δημοτική Αρχή για την προστασία και ανάδειξη του κτήματος Τραχώνων του Δήμου Αλίμου;
- Ποιες είναι οι πιθανές πηγές χρηματοδότησης αυτού του εγχειρήματος;
- Ποιες είναι οι ανάγκες και οι επιθυμίες του κοινού σε σχέση με το Αρχαιολογικό Πάρκο;
- Ποια είναι η επικοινωνιακή πολιτική που πρέπει να ακολουθηθεί;
- Ποια θα είναι τα αναμενόμενα οφέλη που θα προκύψουν από την αναδιαμόρφωση του Πάρκου;

Η παρούσα εργασία ξεκινάει με μία θεωρητική επισκόπηση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Στο πρώτο κεφάλαιο, αφού επιχειρήσουμε μία εννοιολογική προσέγγιση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, θα αναφερθούμε στην σημασία και την προστασία της καθώς και στον σημαίνοντα ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην προστασία και ανάδειξη της, λόγω των πλέον διευρυμένων πολιτιστικών αρμοδιοτήτων που κατέχει. Στην συνέχεια, αναλύεται η σχέση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς με την αειφόρο τοπική ανάπτυξη, όπου θα διερευνηθούν τα σημαντικά οφέλη που μπορούν να αποκομιστούν από την διαχείριση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Ακολούθως, θα αναλύσουμε τις επιπτώσεις της πανδημίας του COVID - 19 στην διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς, που σηματοδοτεί την επακόλουθη διαφοροποίηση της άσκησης επικοινωνιακής - στρατηγικής πολιτικής στους χώρους πολιτιστικού ενδιαφέροντος. Τέλος, θα κλείσουμε το θεωρητικό κομμάτι της παρούσας εργασίας με την παρουσίαση δύο πολύ καλών πρακτικών διαχείρισης Αρχαιολογικών Πάρκων.

Στην συνέχεια, στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται η μεθοδολογία της παρούσας εργασίας, η οποία περιελάμβανε την μελέτη ελληνικής και ξένης βιβλιογραφίας, άρθρων, περιοδικών, πρωτότυπων εγγράφων αλλά και πηγών από το διαδίκτυο, καθώς και την διεξαγωγή ποιοτικής έρευνας με την διενέργεια 3 συνεντεύξεων, αλλά και την διεξαγωγή ποσοτικής έρευνας με την χρήση ερωτηματολογίου.

Ακολουθώντας περνάμε στο εμπειρικό μέρος της εργασίας. Το τρίτο κεφάλαιο ξεκινάει με μία ιστορική αναδρομή του κτήματος Τραχώνων, όπου εξετάζονται διαχρονικά όλες οι πολιτικές που εφαρμόστηκαν από τις εκάστοτε δημοτικές αρχές σχετικά με την διάσωση του κτήματος Τραχώνων και την δυνατότητα επίσκεψης στο Βυζαντινό εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου, καθώς και στην αποτροπή της δημιουργίας Πολεοδομικού κέντρου, την παρέμβαση των πολιτών, αλλά και της Πολιτείας. Στην συνέχεια, αφού αναφερθούμε στην ιστορική και αρχαιολογική σημασία της περιοχής, θα επικεντρωθούμε στην προστασία της. Αφού αξιολογηθούν οι ενέργειες των παρελθόντων δημοτικών διοικήσεων, αναλύονται οι ενέργειες που πρέπει να γίνουν από δω και πέρα, καθώς και το όραμα της παρούσας Δημοτικής Αρχής για το κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου. Ακολουθώντας, παρουσιάζονται τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Δημοτική Αρχή στην προστασία του κτήματος, καθώς και τρόπους αντιμετώπισης τους. Επίσης, αναλύεται ο σημαντικότερος ρόλος των πολιτών στην προστασία του κτήματος. Στην συνέχεια, παρουσιάζεται η πολιτιστική πολιτική και στρατηγική επικοινωνίας του Δήμου Αλίμου για το κτήμα Τραχώνων. Τέλος, εξετάζεται η συμβολή του Αρχαιολογικού Πάρκου στην τοπική Ανάπτυξη, όπου και αναλύονται τα ποικίλα οφέλη που θα προκύψουν από την δημιουργία του.

Στο τέταρτο κεφάλαιο αναλύεται η έρευνα κοινού σχετικά με τις αντιλήψεις των κατοίκων του Δήμου Αλίμου, και στην συνέχεια γίνεται συζήτηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων.

Στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι προσωπικές μας προτάσεις, οι οποίες προκύπτουν τόσο από την έρευνα κοινού όσο και από τις συνεντεύξεις με τους τοπικούς φορείς του Δήμου Αλίμου.

Στο έκτο κεφάλαιο εξετάζονται οι πιθανές πηγές χρηματοδότησης αυτού του μεγαλεπήβολου εγχειρήματος.

Τέλος, στο έβδομο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα συμπεράσματα μας. Η έρευνα μας ολοκληρώνεται με τις προτάσεις μας προς τους επαγγελματίες, καθώς και με τις προτάσεις μας για μελλοντική έρευνα.

Στο αποθετήριο του ΕΑΠ βρέθηκαν παρόμοιες έρευνες οι οποίες παρατίθενται παρακάτω :

«Η διαχείριση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς για την βιώσιμη Τοπική Ανάπτυξη. Αξιοποίηση και ανάπτυξη της από τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η περίπτωση

του ιστορικού σχολείου Κορυσκάδων». Η συγκεκριμένη εργασία πραγματεύεται το ζήτημα της διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς με την αξιοποίηση της ανάδειξης των χώρων πολιτισμού στην κατεύθυνση της βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης. Επιχειρεί δηλαδή με την συνέργεια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των κρατικών φορέων, να συμβάλλει στην τοπική ανάπτυξη του Δήμου Καρπενησίου μέσω της αξιοποίησης και ανάδειξης του ιστορικού σχολείου.

«Τοπική Αυτοδιοίκηση και Πολιτιστικά Πάρκα : Η περίπτωση του Αρχαιολογικού Πάρκου Βυζαντινών Νερόμυλων Πολίχνης». Η συγκεκριμένη εργασία εξετάζει την πολιτιστική πολιτική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης μέχρι και την δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου.

Η πρωτοτυπία της παρούσας εργασίας και η διαφοροποίηση της από παρόμοιες εργασίες, έγκειται στο γεγονός ότι διερευνάται για πρώτη φορά η διαμόρφωση Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου και παράλληλα τονίζεται ο σημαίνων ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την προστασία και ανάδειξη του συγκεκριμένου χώρου. Επιπλέον, πραγματοποιείται για πρώτη φορά έρευνα κοινού σχετικά με τις αντιλήψεις των κατοίκων του Αλίμου για την δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου και παρουσιάζεται μία ολοκληρωμένη πρόταση για την διαμόρφωση Αρχαιολογικού πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου.

Η συγκεκριμένη έρευνα ευελπιστούμε ότι θα βοηθήσει τους ιθύνοντες του Δήμου και της Περιφέρειας αλλά και τους αρμόδιους φορείς της Πολιτείας (Υπουργείο Πολιτισμού, Αρχαιολογική Υπηρεσία) στην υλοποίηση αυτού του εγχειρήματος όχι μόνο για τους δημότες αλλά και για όλους τους πολίτες με πολλαπλά οφέλη για την τοπική οικονομία, το περιβάλλον, την προστασία των μνημείων κ.λπ. Η έρευνα αυτή καθίσταται ιδιαίτερα σημαντική, διότι τα αποτελέσματα της θα συντελέσουν στην διαμόρφωση ενός Αρχαιολογικού Πάρκου για την προστασία και ανάδειξη μίας περιοχής με τεράστια ιστορική και αρχαιολογική αξία, σε έναν χώρο μεγάλης έκτασης (περίπου 80 στρεμμάτων) με φυσικό κάλλος που θα είναι προσβάσιμος για όλους τους πολίτες της Αθήνας και μάλιστα μέσα στον αστικό ιστό. Επιπλέον, στην επικοινωνιακή στρατηγική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την διαχείριση και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, θα ληφθούν υπόψη και οι επιπτώσεις της πανδημίας του COVID -19, όπως η διαχείριση των επισκεπτών σε χώρους πολιτιστικού ενδιαφέροντος στην μετά COVID εποχή.

1. Πολιτιστική Κληρονομιά

1.1 Ορισμός και Εννοιολογική Προσέγγιση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Η πολιτιστική κληρονομιά (Cultural Heritage), περιλαμβάνει τα φυσικά πολιτιστικά αντικείμενα και μνημεία, καθώς και τα άυλα πολιτιστικά αγαθά ενός κράτους ή μιας κοινωνίας, τα οποία έχει κληρονομήσει από προηγούμενες γενιές, υπάρχουν στο παρόν και τα οποία έχει την υποχρέωση να διαφυλάξει στο μέλλον, προκειμένου να επωφεληθούν από αυτά οι επόμενες γενιές (Βέργος & Πατσαβός, 2017 σελ.379). Αναφέρεται δε, στο σύνολο των πολιτιστικών αγαθών ενός τόπου, με την έννοια ότι αυτή εμπεριέχει τα στοιχεία της ιστορικής μνήμης του λαού ή των ανθρώπων που τον κατοικούν (Στρίγγα, 2019). Η υλική κληρονομιά αποτελείται από κτήρια, μνημεία, έργα τέχνης κ.λπ. τα οποία αξίζουν να διατηρηθούν και στο μέλλον (Μέργος & Πατσαβός, 2017 σελ.379).

Στην σχετική ελληνική και ξένη βιβλιογραφία, οι δύο έννοιες Πολιτιστικά αγαθά - Πολιτιστική Κληρονομιά χρησιμοποιούνται και οι δύο εξίσου, δεδομένου ότι εννοιολογικά, η μία συμπληρώνει την άλλη. Ο όρος «Πολιτιστικά αγαθά», κάνει την εμφάνισή του για πρώτη φορά το 1954, στην Διεθνή Σύμβαση της Χάγης για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών σε περίοδο ένοπλης σύρραξης (Κύρκος, 2008).

Έχουν δοθεί πολλοί ορισμοί σχετικά με την έννοια της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Από αυτούς, οι πιο αντιπροσωπευτικοί και αυτοί που θα μας βοηθήσουν περισσότερο στην καλύτερη αντίληψη της έννοιας και όσων αυτή περιλαμβάνει, είναι οι εξής:

Σύμφωνα με το άρθρο 1 της Σύμβασης για την Προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς, Παρίσι (UNESCO,1972) ο όρος «Πολιτιστική Κληρονομιά» περιλαμβάνει :

Μνημεία: αξιόλογα έργα γλυπτών, ζωγράφων ή αρχιτεκτόνων, έργα με ιδιαίτερο αρχαιολογικό ενδιαφέρον, επιγραφές, σπήλαια και σύνολα έργων μοναδικής ιστορικής, πολιτιστικής και επιστημονικής αξίας.

Σύνολα οικοδομημάτων: ομάδες μεμονωμένων κτιρίων ή οικισμών, τα οποία εξαιτίας της αρχιτεκτονικής, της ομοιογένειάς ή της θέσης τους, έχουν παγκόσμια ιστορική, πολιτιστική και επιστημονική αξία.

Τοπία: ανθρώπινα έργα ή συνδυασμός ανθρώπινων έργων και της φύσης, καθώς και εκτάσεις στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι αρχαιολογικοί χώροι, με παγκόσμια ιστορική, αισθητική, εθνολογική και ανθρωπολογική αξία.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 της Σύμβασης της Unesco (UNESCO, 1972), ο όρος «Φυσική Κληρονομιά», περιλαμβάνει φυσικά μνημεία τα οποία αποτελούνται από φυσικούς ή βιολογικούς σχηματισμούς, ή από ομάδες τέτοιων σχηματισμών παγκόσμιας αισθητικής ή επιστημονικής αξίας, γεωλογικούς και φυσιοκρατικούς σχηματισμούς και εκτάσεις με καθορισμένα όρια, οι οποίοι αποτελούν την κατοικία απειλούμενων ζωικών και φυτικών ειδών παγκόσμιας επιστημονικής αξίας ή της ανάγκης διατήρησης τους, φυσικά τοπία, ή σαφώς καθορισμένες φυσικές εκτάσεις παγκόσμιας αξίας από την άποψη της επιστήμης, της ανάγκης διατήρησης, ή του φυσικού κάλους.

Τέλος, το άρθρο 4 της Σύμβασης αναγνωρίζει την ευθύνη κάθε κράτους μέλους για την προστασία, συντήρηση αξιοποίηση και μεταβίβαση της Φυσικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς στις επόμενες γενεές, με την ταυτόχρονη λήψη των κατάλληλων νομικών, επιστημονικών καθώς και διοικητικών και οικονομικών μέτρων που θα συντελέσουν στην αποτελεσματική προστασία, διαφύλαξη και αξιοποίηση της εν λόγω πολιτιστικής κληρονομιάς (Βέργου, 2012 σελ.1063).

Το 2003 υπογράφεται η Σύμβαση της Unesco για την άυλη πολιτιστική κληρονομιά, η οποία κυρώθηκε σε εθνικό επίπεδο με τον νόμο (3521/2006). Η Σύμβαση αυτή, συντελεί στην διεύρυνση της έννοιας της πολιτιστικής κληρονομιάς, προκειμένου να ενταχθούν στο πλαίσιο προστασίας της και οι άυλες εκφάνσεις της όπως οι κοινωνικές πρακτικές, προφορικές παραδόσεις, έθιμα κ.λ.π., στοιχεία με συναισθηματική υπόσταση που προωθούν τον σεβασμό για την ανθρώπινη δημιουργικότητα, με αποτέλεσμα να οδηγούμαστε σε μία περισσότερο ανθρωποκεντρική προσέγγιση (Βουδούρη, 2013).

Τέλος, η ψηφιακή κληρονομιά (UNESCO,2003), αναφέρεται σε μορφές της ανθρώπινης έκφρασης οι οποίες είτε δημιουργήθηκαν ψηφιακά, είτε ψηφιοποιήθηκαν στην συνέχεια. Η ψηφιακή αποθήκευση των πολιτιστικών αγαθών δημιουργεί νέες προοπτικές στην εξασφάλιση της βιωσιμότητάς τους, δεδομένου ότι όχι μόνο δεν

φθείρονται με το πέρασμα του χρόνου, αλλά μπορούν να εμπλουτιστούν και να ανακαινιστούν (Κατίρη, Τσουμπούρη & Αβούρη, 2020).

Ιδιαίτερη θέση στα ζητήματα της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, κατέχει και το Συμβούλιο της Ευρώπης. Η Διακήρυξη του Άμστερνταμ αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό μη δεσμευτικό κείμενο, καθώς υιοθετεί την αρχή της ολοκληρωμένης συντήρησης, (Κόνσολα, 1995, σελ.70) θεωρώντας ζωτικής σημασίας την διατήρηση της ευρωπαϊκής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς στην οποία περιλαμβάνονται όχι μόνο σημαντικά κτήρια αλλά και ολόκληρες πόλεις με ιστορικό ή πολιτιστικό ενδιαφέρον (Μαλούχου, 2016).

Τα σημαντικότερα δεσμευτικά κείμενα αφορούν :

- Την Σύμβαση για την προστασία της Αρχαιολογικής Κληρονομιάς, (Λονδίνο 1969) και αφορά ζητήματα αρχαιολογικής έρευνας (ανασκαφές και διακίνηση αρχαιολογικών ευρημάτων) (Καραδήμου, 2018),
- Την «Σύμβαση για την Προστασία της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της Ευρώπης» (Γρανάδα,1985), η οποία κυρώθηκε με τον νόμο 2039/1992 και αφορά την προστασία και ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, με την συνακόλουθη βελτίωση του αγροτικού ή αστικού περιβάλλοντος (Νόμος 2039/1992 - ΦΕΚ 61/Α/13-4-1992).Η Σύμβαση αυτή είναι καθοριστική, διότι με αυτήν καθιερώνεται η αρχή της ολοκληρωμένης προστασίας με την λήψη ουσιαστικών μέτρων που προωθούν την οικονομική, πολιτιστική και κοινωνική ανάπτυξη,αφού πλέον τα μνημεία και οι τόποι με την σωστή διαχείριση,αποτελούν ζωτικό κομμάτι στην ζωή του σύγχρονου ανθρώπου και συνακόλουθα συντελούν στην αναβάθμιση του περιβάλλοντος (Γεωργιάδου, 2016).
- Την «Σύμβαση για την Προστασία της Αρχαιολογικής Κληρονομιάς» (Μάλτα 1992), με την οποία αναθεωρήθηκε η Σύμβαση του Λονδίνου σύμφωνα με τις νέες συνθήκες που επέβαλλε η οικονομική και η αστική ανάπτυξη, καθώς πραγματεύεται την προστασία της αρχαιολογικής κληρονομιάς και των αρχαιολογικών χώρων (Νόμος 3378/2005 - ΦΕΚ 203/Α/19-8-2005).
- Την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το Τοπίο (Φλωρεντία, 2000), η οποία κυρώθηκε με τον νόμο (3827/2010). Σύμφωνα με αυτήν, το τοπίο συντελεί βασικό στοιχείο της

φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και ενδεχομένως απαραίτητο στοιχείο της ποιότητας ζωής των ανθρώπων (Νόμος 3827/2010).

1.2. Η σημασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Η Πολιτιστική Κληρονομιά, θεωρείται κοινωνικό αγαθό και ως τέτοιο, η συνεισφορά της στην πολιτιστική και κοινωνική ανάπτυξη του τόπου δεν μπορεί να αμφισβητηθεί (Κόνσολα, 2013). Πολλαπλά είναι τα οφέλη της κοινωνίας από τη διαχείριση της πολιτισμικής κληρονομιάς, οικονομικά, εκπαιδευτικά, ψυχαγωγικά και κοινωνικά (Πούλιος, 2015, σελ. 5).

Σύμφωνα με μελέτες, η Πολιτιστική Κληρονομιά μπορεί να συμβάλλει στην ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης, στην ανάπτυξη του διαπολιτισμικού διαλόγου, στην διαμόρφωση της ταυτότητας μίας περιοχής, στην βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, στην βελτίωση της κοινωνικής συνοχής, και από οικονομικής απόψεως στην τόνωση της τουριστικής ανάπτυξης, την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την ενθάρρυνση των επενδύσεων (Lnova, 2013). Με άλλα λόγια, η σωστή διαχείριση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, μπορεί να μας αποδώσει ένα πλήθος από οικονομικά και κοινωνικά οφέλη, όπως για παράδειγμα την ανοχή, την κατανόηση και τον σεβασμό μεταξύ διαφορετικών γενεών και κοινοτήτων, καθώς και την οικονομική αναγέννηση των πόλεων (Dümcke & Gnedovsky, 2013).

Η πολιτιστική κληρονομιά, αντιπροσωπεύει την ιστορία και την ταυτότητα μας, η οποία διατηρείται μέσω της πολιτιστικής κληρονομιάς, τον δεσμό μας με το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον μας (Μουσιούτας, 2015). Μας βοηθάει να θυμόμαστε την πολιτιστική μας ποικιλομορφία και η κατανόηση της μας οδηγεί στην ανάπτυξη ενός αμοιβαίου σεβασμού και στην ανάπτυξη ενός διαλόγου ανάμεσα στις διαφορετικές κουλτούρες (Franchi, n.p.). Επομένως η προστασία της κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική, επειδή αντιπροσωπεύει σημαντικές πτυχές της ιστορίας μας (Lnova, 2013, σελ.4). Ιστορικές πόλεις με καλά διατηρημένα στοιχεία πολιτιστικής κληρονομιάς, συντελούν στην διαμόρφωση της ταυτότητας της περιοχής, μεταφέροντας μία αίσθηση οικειότητας και εκτίμησης. Συχνά οι πολίτες είναι πολύ περήφανοι για την πολιτιστική τους κληρονομιά, γεγονός που οδηγεί επίσης στην ανάπτυξη μίας συλλογικής ταυτότητας των κατοίκων και ισχυρής ταύτισης τους με τον τόπο. Επιπλέον η πολιτιστική κληρονομιά,

συμβάλλει στην ανάπτυξη μιας θετικής εικόνας για τους ξένους, ως έναν σημαντικό παράγοντα για την προσέλκυση επιχειρήσεων, εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού, κατοίκων και τουριστών (Dümcke & Gnedovsky, 2013).

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η τουριστική αξιοποίηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Η αξιοποίηση μνημείων και αρχαιολογικών χώρων μπορεί να τους μετατρέψει σε ζωντανούς πολιτιστικούς χώρους με την δημιουργία πολιτιστικών πάρκων, στα οποία επιτυγχάνεται η συντήρηση και προβολή των μνημείων σε συνδυασμό με την διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι αρνητικές επιπτώσεις της τουριστικής αξιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως είναι η καταστροφή των πολιτιστικών αγαθών και η διαστρέβλωση της ιστορίας από την κακή διαχείριση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς (Παλάσκας, Παπαθεοδώρου & Τσάμπρα, 2006).

1.3. Η προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Η προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς αφορά κυρίως στις συστηματικές ενέργειες που πρέπει να γίνουν από τους αρμόδιους φορείς για την διατήρηση των πολιτιστικών αγαθών. Για το λόγο αυτό, η προστασία της Πολιτιστικής μας κληρονομιάς μπορεί να εξασφαλιστεί μόνο με την θεσμοθέτηση νόμων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο (Γεωργιάδου, 2016).

Σύμφωνα με το (άρθρο 24 παράγραφος 1 του Συντάγματος), καθιερώνεται για πρώτη φορά η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος ως υποχρέωση του κράτους το οποίο θα πρέπει να λαμβάνει προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας. Με την παράγραφο 6 του ίδιου άρθρου, τίθενται υπό καθεστώς προστασίας τα μνημεία, τα παραδοσιακά στοιχεία και οι παραδοσιακές περιοχές, οι οποίες τελούν υπό την προστασία του κράτους.

Οι βασικοί νόμοι για την προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, είναι ο νόμος 5351/1932 περί αρχαιοτήτων (ΦΕΚ Α' 275), ο οποίος είχε αντικείμενο την προστασία των αρχαιοτήτων και γενικότερα των αρχαίων και των αρχιτεκτονικών μνημείων παλαιότερων του 1830 (Καρατσώλης, 2018), καθώς και ο (νόμος 1469/1950), ο οποίος είχε αντικείμενο την προστασία οικοδομημάτων ειδικής κατηγορίας και έργων τέχνης μεταγενέστερων του 1830. Η ανεπάρκεια των δυο παραπάνω νόμων (Χριστοφιλόπουλος, 2005, σελ.33), οδήγησαν στην δημιουργία ενός νέου νόμου «Περί της Προστασίας των

αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς», του Νόμου (3028/02 ΦΕΚ Α' 153), ο οποίος τροποποίησε και συμπλήρωσε τον Νόμο 5351/1932 και συντέλεσε στην διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου συστήματος προστασίας. Ειδικότερα σύμφωνα με το άρθρο 2, ως μνημεία νοούνται τα πολιτιστικά αγαθά που αποτελούν υλικές μαρτυρίες και ανήκουν στην πολιτιστική κληρονομιά της χώρας. Τα μνημεία διακρίνονται σε :

Αρχαία : Αφορούν τα πολιτιστικά αγαθά των προϊστορικών, αρχαίων, βυζαντινών και μεταβυζαντινών χρόνων και χρονολογούνται ως το 1830, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 20, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και τα σπήλαια και παλαιοντολογικά κατάλοιπα για τα οποία υπάρχουν ενδείξεις ότι συνδέονται με την ανθρώπινη ύπαρξη.

Νεότερα : Αφορούν τα μεταγενέστερα του 1830 πολιτιστικά αγαθά, των οποίων η προστασία επιβάλλεται λόγω της ιστορικής, καλλιτεχνικής ή επιστημονικής σημασίας τους, κατά τις διακρίσεις των άρθρων 6 και 20.

Αρχαιολογικοί χώροι, θεωρούνται οι εκτάσεις της ξηράς ή της θάλασσας, ή των λιμνών ή των ποταμών, στις οποίες υπάρχουν ενδείξεις ότι περιέχονται αρχαία μνημεία ή αποτέλεσαν ή υπάρχουν ενδείξεις ότι αποτέλεσαν από τους αρχαιοτάτους χρόνους έως και το 1830 μνημειακά, οικιστικά ή ταφικά σύνολα.

Σημαντική καινοτομία του νόμου, συνιστά η διεύρυνση του αντικειμένου προστασίας του εν λόγω νόμου, δηλαδή περιλαμβάνει το σύνολο της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ελλάδας (άρθρο 1), καθώς και η διαφορετική αντιμετώπιση της προστασίας των πολιτιστικών αγαθών αναλόγως με την χρονική περίοδο στην οποία ανήκουν. Στο πλαίσιο αυτό, προγενέστερα του 1830 πολιτιστικά αγαθά προστατεύονται εκ του νόμου χωρίς προϋποθέσεις, ενώ τα πολιτιστικά αγαθά μεταγενέστερα του 1830 υπάγονται στην προστασία του νόμου, μόνο εφόσον έχουν ιστορική, καλλιτεχνική ή επιστημονική σημασία (άρθρο 2,ββ). Στο άρθρο 3.1 λαμβάνεται για πρώτη φορά μέριμνα για την ευαισθητοποίηση των πολιτών για την πολιτιστική κληρονομιά και την διευκόλυνση της πρόσβασης τους στα μνημεία, ενώ με το άρθρο 3.2., η προστασία των μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών τόπων περιλαμβάνεται απαραίτητως σε επίπεδο χωροταξικού, περιβαλλοντικού ή αναπτυξιακού σχεδιασμού. Επίσης, σύμφωνα με το (άρθρο 46), ορίζονται οργανωμένοι αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί τόποι ή ακίνητα μνημεία, καθώς και οι πολιτιστικές ή άλλες εκδηλώσεις που μπορούν να πραγματοποιούνται σε αυτούς και είναι συμβατές με τον χαρακτήρα των μνημείων και

των προστατευόμενων χώρων και καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις επίσκεψης του κοινού σε αυτούς. Επίσης σύμφωνα με το ίδιο άρθρο παρ. 3, παρέχονται και διευκολύνσεις για επιστημονική έρευνα (Νόμος 3028/2002 (ΦΕΚ Α 153/28-06-2002)).

1.4. Πολιτιστική Κληρονομιά και Τοπική Αυτοδιοίκηση – Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην προστασία και ανάδειξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης παίζουν καθοριστικό ρόλο στην προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και στην διατήρηση και προβολή των τοπικών εκφράσεων στην περιοχή της αρμοδιότητάς τους, εφόσον βρίσκονται σε άμεση επαφή με την τοπική κοινωνία και γνωρίζουν πολύ καλά τις ανάγκες της (Παπαδημητρίου, 2018).

Οι αρμοδιότητες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε θέματα πολιτισμού, καθορίζονται από τις διατάξεις του Νόμου (3463/2006) «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων» καθώς και από τις διατάξεις του Νόμου (3852/2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης».

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 75 του (Νόμου 3463/2006), «οι Δήμοι διευθετούν τις τοπικές υποθέσεις βάσει των αρχών της επικουρικότητας και της εγγύτητας και με απώτερο σκοπό το μέγιστο συμφέρον και την βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού». Βάσει του άρθρου 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων οι Δήμοι έχουν αρμοδιότητες σε θέματα :

α) ανάπτυξης, όπου οι αρμοδιότητες των Δήμων μεταξύ άλλων συνίστανται στην προστασία, αξιοποίηση και εκμετάλλευση των φυσικών πόρων, την εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων έρευνας και τεχνολογίας με σκοπό την ανάπτυξη του τόπου αλλά και την εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης για τους κατοίκους της περιοχής, τον σχεδιασμό και την κατασκευή υποδομών για την στήριξη της τοπικής οικονομίας, καθώς και την υλοποίηση και συμμετοχή σε προγράμματα για την προώθηση της τουριστικής ανάπτυξης και εναλλακτικών μορφών τουρισμού,

β) περιβάλλοντος, όπου οι αρμοδιότητες των Δήμων μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν ενέργειες για την προστασία και βελτίωση του φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, προστασία υδάτινων πόρων, εδάφους και εσωτερικών υδάτων, καθαριότητα κοινόχρηστων χώρων, ανάπλαση περιοχών,

γ)ποιότητας ζωής και εύρυθμης λειτουργίας των πόλεων και των οικισμών, όπου οι αρμοδιότητες των Δήμων μεταξύ άλλων αφορούν στην διαρκή βελτίωση των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών, την λήψη μέτρων για την διευκόλυνση της πρόσβασης σε κοινόχρηστους χώρους, την αναβάθμιση των πόλεων καθώς και της προστασίας της ζωής και της περιουσίας των κατοίκων,

δ)απασχόλησης, όπου οι αρμοδιότητες των Δήμων αφορούν μεταξύ άλλων σε πολιτικές προώθησης της απασχόλησης και τόνωσης της επιχειρηματικότητας,

ε)Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης, με την εφαρμογή δράσεων για στήριξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων και παροχή οικονομικής στήριξης σε δημότες,

στ)Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, όπου οι Αρμοδιότητες των Δήμων μεταξύ άλλων συνίστανται στην κατασκευή σχολείων και συντήρηση αυτών, στην ίδρυση και λειτουργία βιβλιοθηκών καθώς και πάρκων κυκλοφοριακής αγωγής, στην προώθηση των πολιτικών για την ανάδειξη και προστασία του πολιτισμού της περιοχής ευθύνης τους και της προβολής των πολιτιστικών αγαθών σε τοπικό επίπεδο με την δημιουργία πνευματικών και πολιτιστικών κέντρων, μουσείων, θεάτρων κ.λ.π., παράλληλα με την μελέτη και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων.

Επιπλέον, στις αρμοδιότητες τους περιλαμβάνονται η προώθηση των πολιτιστικών ανταλλαγών, η ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού καθώς και η διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων με την παράλληλη συμμετοχή του κοινού σε αυτά. Επίσης, προβλέπεται η συντήρηση και αξιοποίηση ιστορικών οικισμών και ενισχύεται η προστασία των μουσείων καθώς και των ιστορικών και αρχαιολογικών χώρων της περιοχής και των εγκαταστάσεων αυτών.

Βάσει των διευρυμένων αρμοδιοτήτων τους, οι Δήμοι αναλαμβάνουν ως επί το πλείστον την ευθύνη για την πολιτιστική ανάπτυξη σε τοπικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, έχοντας κατανοήσει πλήρως τον κομβικό και πολύπλευρο ρόλο της πολιτιστικής ανάπτυξης, προσπαθούν να ενσωματώσουν τον πολιτισμό στην αναπτυξιακή πολιτική τους, στοχεύοντας σε ένα περισσότερο ανθρωποκεντρικό αναπτυξιακό μοντέλο (Μπιτσάνη, 2004). Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οφείλουν να σχεδιάζουν την πολιτική τους με γνώμονα την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής τους, αναδεικνύοντας και αξιοποιώντας την πολιτιστική τους κληρονομιά. Για τον λόγο αυτό, θα πρέπει να φροντίσουν να διαθέτουν κατάλληλο και εξειδικευμένο προσωπικό, να προβούν στην αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων πολιτιστικών πόρων που έχουν στην

διάθεση τους, να συνεργαστούν με όλους τους τοπικούς φορείς, να θέσουν χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των δράσεων τους, να καθορίσουν το ύψος των οικονομικών πόρων που θα διαθέσουν για την υλοποίηση αυτού του εγχειρήματος και τέλος να σχεδιάσουν το όραμα για την περιοχή τους (Χρηστάκης, 2019).

Με την «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης», ο αριθμός των Δήμων μειώθηκε, οι αρμοδιότητες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον τομέα του Πολιτισμού αυξήθηκαν, χωρίς παράλληλα να αυξηθεί και η οικονομική επιχορήγηση. Οι Δήμοι πλέον είναι μικρότεροι και ισχυρότεροι και κατά συνέπεια έχουν την δυνατότητα να παρέχουν πιο αποτελεσματικές υπηρεσίες, με στόχο την βελτίωση της ζωής των πολιτών (Αιτιολογική Έκθεση Καλλικράτη, 2010).

Από το 1980 και μετά, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης συμμετέχουν ενεργά στην προστασία και την διατήρηση των πολιτιστικών αγαθών. Ειδικότερα, στο πεδίο της πολιτιστικής κληρονομιάς, ο ρόλος τους είναι καθοριστικός, εφόσον με τις αποφάσεις και τις πολιτικές τους, μπορούν να συμβάλλουν με αποφασιστικό τρόπο στην προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής τους (Μπάδα, 2011).

Με τον Καλλικράτη, καταργούνται οι Νομαρχίες και συνενώνονται Δήμοι προκειμένου να εξασφαλίσουν την βιωσιμότητα τους και να αποκτήσουν λειτουργική αυτοδυναμία (Παγιαβλά, 2020). Συγκεκριμένα, οι 56 Νομαρχίες αντικαθίστανται από 13 περιφέρειες, συστήνονται 7 νέες αποκεντρωμένες διοικήσεις, ενώ ο αριθμός των Δήμων μειώνεται από 1034 σε 325 (Λαδιάς, 2013). Κύριος στόχος του Καλλικράτη, ήταν να δημιουργήσει ένα επιτελικό κράτος με αποκεντρωμένη διοίκηση, ενισχύοντας την Τοπική Αυτοδιοίκηση, μεταφέροντας στους Δήμους σημαντικές αρμοδιότητες, που μέχρι πρότινος ανήκαν στις Νομαρχίες καθώς επίσης προσωπικού και πόρων, προκειμένου να δημιουργήσει ένα κράτος πιο ευέλικτο και αποτελεσματικότερο. Με την έννοια αυτή, οι Δήμοι εξελίσσονται σε ισχυρές μορφές τοπικής ανάπτυξης, καθώς πλέον είναι υποχρεωτική για κάθε Δήμο, η σύσταση μονάδας παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού και νέας γενιάς.

Επιπλέον στους Δήμους ανατίθενται η χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών μουσικών ιδρυμάτων, εκθέσεων βιβλίου καθώς και η επιχορήγηση φορέων που ασκούν πολιτιστικές δραστηριότητες (Αγγελέτου & Ψαρρού, 2015). Βέβαια, το εύρος των αρμοδιοτήτων των Δήμων της Ελλάδας, σε σύγκριση με τους Δήμους πολλών

ευρωπαϊκών χωρών είναι ακόμα περιορισμένο σε καίριους τομείς που σχετίζονται με την αστική ανάπτυξη και την τοπική κοινωνία (Χλέπας, 2014).

Όλες αυτές οι πρόσθετες αρμοδιότητες που ανατέθηκαν στους Δήμους, είχαν ως αποτέλεσμα τον επηρεασμό της άσκησης της πολιτιστικής πολιτικής τους. Η πολιτιστική πολιτική των Δήμων, αποτελεί ένα εξαιρετικά δύσκολο εγχείρημα το οποίο απαιτεί στρατηγικό σχεδιασμό, ειδικά εάν αναλογιστούμε την έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού καθώς και την ως επί το πλείστον δωρεάν παροχή πολιτιστικών αγαθών (Μάργαρη, 2000). Για τον καλύτερο δυνατό πολιτιστικό προγραμματισμό τους, οι Δήμοι θα πρέπει να καταγράψουν τους υλικούς και άυλους πολιτιστικούς πόρους τους (μνημεία, ανθρώπινο δυναμικό, έργα τέχνης, παράδοση κ.λπ.), κατόπιν να διατυπώσουν το όραμα και την στρατηγική τους και στην συνέχεια να προβούν στις κατάλληλες ενέργειες (Χρηστάκης, 2019), προκειμένου να επιτευχθεί η πολυπόθητη πολιτιστική ανάπτυξη.

Στην σημερινή εποχή οι Δήμοι έχουν να διαχειριστούν από την μια τις αυξημένες αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί και από την άλλη την μείωση των διαθέσιμων πόρων. Για τον λόγο αυτό θα πρέπει να προβούν σε μία όσο το δυνατόν ορθολογική διαχείριση των αυξημένων αρμοδιοτήτων και των ελάχιστων πόρων που προέρχονται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Μοχιάνακης, 2014).

Επομένως, οι Δήμοι, οφείλουν να διαθέτουν αποτελεσματικές στρατηγικές για την χάραξη της πολιτιστικής πολιτικής τους στις περιοχές ευθύνης τους, πρωτίστως όμως οφείλουν να αντιληφθούν από πολύ νωρίς τον ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο τους, ώστε να διαθέτουν όραμα, το σθένος να συγκρουστούν με συμφέροντα για το καλό του τόπου τους και τα κατάλληλα μέσα για την ευαισθητοποίηση των δημοτών τους για ενεργό συμμετοχή (Αργυρόπουλος, 2016).

1.5. Πολιτιστική Κληρονομιά και Αειφόρος Τοπική Ανάπτυξη

Η έννοια της αειφόρου ανάπτυξης, παραπέμπει σε μία ανάπτυξη η οποία αποσκοπεί στην κάλυψη των αναγκών στο παρόν, χωρίς να υπομονεύει την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιούν τις δικές τους ανάγκες. Η αειφόρος ανάπτυξη έχει τριπλό στόχο: μια αποτελεσματική οικονομική ανάπτυξη, κοινωνικά δίκαιη και περιβαλλοντικά βιώσιμη (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2012).

Σύμφωνα με την UNESCO, η Πολιτιστική Κληρονομιά αποτελεί την τέταρτη διάσταση της βιώσιμης ανάπτυξης, μαζί με τις άλλες τρεις διαστάσεις, οικονομική,

κοινωνική, περιβαλλοντική και δύναται να συντελέσει στην δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης (Αργυρόπουλος, 2016). Τα τελευταία χρόνια, η πεποίθηση ότι η πολιτιστική κληρονομιά έχει οικονομική αξία, παίζει σημαντικό ρόλο στην βιώσιμη ανάπτυξη και ότι η διατήρηση της επιτυγχάνεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο όταν τα χαρακτηριστικά της εντάσσονται δυναμικά στην κοινωνία και την οικονομία, κερδίζει συνεχώς έδαφος. Σε αυτό το πλαίσιο, η συντήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς επιτυγχάνεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, εφόσον αυτή είναι ενταγμένη στην κοινωνική και οικονομική ζωή, και επομένως έχει την δυνατότητα να συμβάλλει στην δημιουργία εισοδήματος, το οποίο και θα χρηματοδοτήσει την συντήρηση της (Μέργος & Πατσαβός, 2017 σελ.380). Η συμβολή του πολιτισμού στην οικονομική ανάπτυξη κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική, λόγω του ότι δύναται να συμβάλλει στην αύξηση των θέσεων εργασίας, στην προσέλκυση νέων επενδύσεων, καθώς και στην αύξηση των εσόδων του κράτους (Γκαντζιάς & Κορρές, 2011).

Για να αντιληφθούμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τον όρο της βιώσιμης ανάπτυξης, θα πρέπει να κατανοήσουμε τις τρεις διαστάσεις της : την περιβαλλοντική, την οικονομική και την κοινωνική (Πούλιος, 2015 σελ.16). Η περιβαλλοντική βιωσιμότητα επιτυγχάνεται με την παροχή μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος, την πρόληψη και μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, καθώς και την αποφυγή ενεργειών που διαταράσσουν την ισορροπία του (Πούλιος, 2015 σελ.25). Η οικονομική βιωσιμότητα αναφέρεται στην αναζήτηση και διατήρηση της οικονομικής ευημερίας και του υψηλού επιπέδου διαβίωσης, δηλαδή μίας καλύτερης ποιότητας ζωής που δικαιούνται όλοι οι πολίτες (Μητούλα, 2006, σελ.25), ενώ η κοινωνική βιωσιμότητα, στοχεύει στο δικαίωμα των μελλοντικών γενεών για μία καλύτερη ποιότητα ζωής, βασισμένη στην κοινωνική δικαιοσύνη και συνοχή.

Με την «Στρατηγική της Λισσαβόνας» (2000) και την Ευρωπαϊκή Ατζέντα για τον Πολιτισμό, η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλησε να τονίσει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει ο πολιτισμός στην ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή, καθώς και το γεγονός ότι η πολιτιστική κληρονομιά οφείλει να αποτελεί άμεση προτεραιότητα των πολιτικών της, διότι η συνεισφορά της είναι σημαντική στην οικονομική ανάπτυξη (Αργυρόπουλος, 2016). Η νέα στρατηγική «Ευρώπη 2020» η οποία αποτελεί την συνέχεια της Στρατηγικής της Λισσαβόνας, θεωρεί πως ο πολιτισμός συμβάλλει στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη έχοντας τρεις προτεραιότητες, την «έξυπνη, βιώσιμη ανάπτυξη

χωρίς αποκλεισμούς» (Φερόνας, 2013). Δεδομένου του γεγονότος ότι η νέα στρατηγική προσανατολίζεται κυρίως στην οικονομική μεγέθυνση, «αδιαφορώντας» για τα κοινωνικά δικαιώματα, η ενεργή συνεισφορά των τοπικών αρχών κρίνεται επιτακτική ανάγκη, λόγω του ότι γνωρίζουν τα προβλήματα της πόλης τους και διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις για την ανάλογη επίλυση τους (Μπαγινέτας, 2013).

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην προώθηση της αειφορίας σε τοπικό επίπεδο, διότι τα τελευταία χρόνια προωθούνται στρατηγικές από τους Δήμους, οι οποίες προωθούν την συνεργασία μεταξύ του τοπικού πληθυσμού και των τοπικών αρχών και στοχεύουν στην ενδυνάμωση της τοπικής ταυτότητας και στην ευαισθητοποίηση των πολιτών ως προς την προστασία του πολιτιστικού και περιβαλλοντικού πλούτου και την διαφύλαξη του για τις μελλοντικές γενιές. Οι στρατηγικές αυτές ενδέχεται να δημιουργήσουν τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την βελτίωση της εικόνας της πόλης, την δυνατότητα να προσελκύσουν τουρίστες, την εξασφάλιση ενός καλύτερου επιπέδου ζωής των πολιτών της, καθώς και την προσέλκυση ποικίλων επενδύσεων (Τελλάκη, 2013). Η τοπική οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, θα προκύψει μόνο μέσα από την επιτυχημένη ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής σε συνδυασμό με την τοπική ιστορία. Τα μνημεία και οι αρχαιολογικοί χώροι διατηρούνται και προστατεύονται πιο αποτελεσματικά, όταν αποτελούν κομμάτι της ζωής των πολιτών και αποκτούν οικονομική αξία. Η απόδοση των μνημείων στην τοπική κοινωνία για τουριστική αξιοποίηση, αφού προηγηθούν οι απαραίτητες διεργασίες ανάπτυξης και αξιοποίησης, εξυπηρετούν έναν διπλό στόχο : Εξασφαλίζουν την αποτελεσματική φροντίδα των μνημείων από την μια, ενώ από την άλλη δημιουργούν πολλαπλασιαστικά οφέλη σε όλους τους τομείς της απασχόλησης όπως για παράδειγμα δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε όσους ασχολούνται με την συντήρηση των μνημείων, καθώς και των όποιων νέων χρήσεων και εργασιών προκύψουν (Βουδούρη, 2013 σελ.136). Η καλύτερη αξιοποίηση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς σε τοπικό επίπεδο, συνίσταται κατ' αρχήν στις εργασίες αποκατάστασης και διατήρησης των μνημείων προκειμένου αυτά να καταστούν επισκέψιμα στο ευρύ κοινό και να είναι δυνατή η διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων. Σύμφωνα με τον Γεώργιο Μέργο, καθηγητή Οικονομικών επιστημών του ΕΚΠΑ, η πολιτιστική κληρονομιά συνιστά ένα σημαντικό οικονομικό και κοινωνικό κεφάλαιο καθώς και ένα αναπτυξιακό δυναμικό δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό ένα πλαίσιο για επενδύσεις με προστιθέμενη αξία, δεδομένου του

γεγονότος ότι οι επενδύσεις σε πολιτιστικές δραστηριότητες, δημιουργούν πολλαπλάσιο εισόδημα από αυτό που δαπανάται (Συκκά, 2018). Προκειμένου να καταστεί η τοπική κοινωνία βιώσιμη, εκτός από την αναζήτηση πηγών χρηματοδότησης, απαραίτητη προϋπόθεση συνιστά το όραμα, ο στρατηγικός σχεδιασμός, και ιδιαίτερα η συστράτευση της τοπικής κοινωνίας, των αρμόδιων φορέων και των πολιτών (Πούλιος, 2015).

Η σωστή διαχείριση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς μιας περιοχής, μπορεί να συμβάλλει στην ενίσχυση της πολιτιστικής και τοπικής της ταυτότητας. Ο αστικός τουρισμός συνιστά ένα εξίσου θετικό επακόλουθο της σωστής διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς, με την έννοια ότι αφορά συγκεκριμένες κατηγορίες ανθρώπων οι οποίοι επισκέπτονται έναν προορισμό λόγω της σημαντικής πολιτιστικής της κληρονομιάς, των πολιτιστικών της δραστηριοτήτων και των αρχαιολογικών της χώρων (Αργυρόπουλος, 2016).

1.6. Οι επιπτώσεις της πανδημίας του Covid-19 στην διαχείριση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Η πανδημία του COVID -19 επηρέασε βαθιά τα πολιτιστικά ιδρύματα σε όλο τον κόσμο δημιουργώντας σοβαρές οικονομικές, κοινωνικές και ψυχολογικές επιπτώσεις :

α) στο προσωπικό των πολιτιστικών οργανισμών και στην ασφάλεια των θέσεων εργασίας : Η πλειονότητα του προσωπικού που είχαν επαφή με το κοινό ή εργάζονταν στην συντήρηση αρχαιολογικών χώρων μπήκαν σε αναστολή, ενώ τόσο το μόνιμο όσο και το εποχικό προσωπικό κινδυνεύουν να μείνουν χωρίς δουλειά το προσεχές διάστημα,

β) στην ασφάλεια των αρχαιολογικών χώρων και επισκεπτών : Η πανδημία του Covid -19 έφερε στο προσκήνιο την ανάγκη ετοιμότητας των πολιτιστικών οργανισμών για καταστροφές που μπορούν να προκύψουν πέρα από τους ανθρωπογενείς και φυσικούς κινδύνους, εγείροντας έναν προβληματισμό αναφορικά με την βιωσιμότητα τους σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, όπως αυτή που επέφερε ο Covid -19 (Μιχέλη, 2020). Μετά την άρση των περιορισμών, θα πρέπει να αναθεωρηθούν οι κανόνες ασφαλείας σχετικά με την πρόσβαση στους αρχαιολογικούς χώρους,

γ) κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις : Η απομόνωση παίζει σημαντικό ρόλο στην ψυχική υγεία και κοινωνική ευημερία των ανθρώπων, τονίζοντας παράλληλα την σημασία της αλληλεπίδρασης των ανθρώπων σε ιστορικούς χώρους όπου η πολιτιστική κληρονομιά διαδραματίζει σημαντικό ρόλο,

δ) πολιτιστικές επιπτώσεις: Οι χώροι πολιτιστικού ενδιαφέροντος έχουν επηρεαστεί σε πολύ μεγάλο βαθμό από την πανδημία Covid-19, λόγω της απόλυτης εξάρτησης τους από τους επισκέπτες,

ε) Οικονομικές επιπτώσεις : Ο τομέας της πολιτιστικής κληρονομιάς εμφανίζει απώλειες πολλών εκατομμυρίων Ευρώ, ενώ πολλές ευρωπαϊκές πόλεις αντιμετωπίζουν τεράστια οικονομικά προβλήματα λόγω ακύρωσης μεγάλων εκδηλώσεων π.χ. ετήσια φεστιβάλ (Europra Nostra, 2020).

Ο πολιτιστικός τομέας είναι από τους πρώτους, αν όχι ο πρώτος που επηρεάστηκε από την πανδημία του Covid - 19 με την εφαρμογή δραστικών μέτρων σε παγκόσμιο επίπεδο, όπως η καθολική απαγόρευση της επισκεψιμότητας σε χώρους πολιτιστικού ενδιαφέροντος, (μουσεία, θέατρα, γκαλερί, αρχαιολογικούς χώρους κ.λπ.) με δραματικές συνέπειες τόσο στην εθνική όσο και στην παγκόσμια πολιτιστική βιομηχανία. Η αναστολή ή ακύρωση κάθε πολιτιστικής δραστηριότητας που είχε ως αποτέλεσμα το αναγκαστικό κλείσιμο των χώρων πολιτισμού σε παγκόσμιο επίπεδο, οδήγησε στην ανάγκη αναζήτησης εναλλακτικών τρόπων διατήρησης επαφής του κοινού με τα πολιτιστικά δρώμενα (Μιχέλη, 2020 σελ.77-80). Αυτό το κλείσιμο δεν έχει μόνο οικονομικό αλλά και κοινωνικό αντίκτυπο, διότι οι χώροι πολιτιστικού ενδιαφέροντος δεν συμβάλλουν μόνο στην διατήρηση και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά προωθούν την έμπνευση, την εκπαίδευση και τον διάλογο μεταξύ των πολιτών (Antara & Sen, 2020).

Σε αυτό το πλαίσιο πολλοί πολιτιστικοί οργανισμοί προσπάθησαν να ενισχύσουν την διαδικτυακή τους παρουσία και δραστηριότητα προκειμένου να διατηρήσουν την επαφή τους με το κοινό τους (Vayanou, Katifori, Chrysanthi, Antoniou, 2020). Κατά την διάρκεια του κλειδώματος, οι δραστηριότητες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αυξήθηκαν, ενώ η πληθώρα των πολιτιστικών οργανισμών προσέφυγε στην χρησιμοποίηση των νέων τεχνολογικών δυνατοτήτων του διαδικτύου (Antara & Sen, 2020). Οι ειδικοί της πολιτιστικής διαχείρισης τονίζουν την σημασία της αξιοποίησης των τεχνολογικών δυνατοτήτων, όπως για παράδειγμα το «live streaming», καθώς και την εκμετάλλευση των στοιχείων της εικονικής πραγματικότητας και της τεχνητής νοημοσύνης προκειμένου οι περιηγήσεις στον υπολογιστή να είναι διαδραστικές και να προσφέρουν μία ολοκληρωμένη εμπειρία στον χρήστη (Κόρντουλα, 2020).

Η εξάπλωση του Covid-19, είχε ως αποτέλεσμα την ανάγκη επαναοριοθέτησης της ισχύουσας πολιτιστικής πολιτικής αναφορικά με την προβολή και ανάδειξη της

Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Επιπλέον οι σοβαρές συνέπειες του Covid -19, μας οδηγούν αναγκαστικά σε έναν νέο τρόπο λειτουργίας των πολιτιστικών οργανισμών, τόσο στο κοντινό όσο και στο μακρινό μέλλον, κάνοντας την ψηφιακή στροφή απαραίτητη για την βιωσιμότητα τους (Συκκά, 2020). Η πανδημία του Covid - 19, βρήκε πολλά πολιτιστικά ιδρύματα απροετοίμαστα χωρίς την δυνατότητα να παρέχουν μια αποτελεσματική εικονική παρουσία. Για τον λόγο αυτό, οι πολιτιστικοί οργανισμοί θα πρέπει να ανακαλύψουν νέους τρόπους προσέγγισης του κοινού, υιοθετώντας περισσότερο μία ανθρωποκεντρική προσέγγιση. Τα πολιτιστικά ιδρύματα συνιστούν σύνθετα οικοσυστήματα και ως τέτοια θα πρέπει να διαθέτουν προσεκτικά σχεδιασμένες στρατηγικές, με σεβασμό στην κοινωνική αποστασιοποίηση και την διαφορετικότητα των επισκεπτών και χρηστών τόσο κατά την διάρκεια της πανδημίας, όσο και στην μετά COVID-19 εποχή (Μιχέλη, 2020).

Οι αρμόδιοι φορείς θα πρέπει να παρέχουν την κατάλληλη υποστήριξη στους πολιτιστικούς οργανισμούς, παρέχοντας τις κατάλληλες πολιτικές, έτσι ώστε οι πολιτιστικοί οργανισμοί να επιβιώσουν οικονομικά. Όλοι οι αρμόδιοι φορείς και οι υπεύθυνοι της χάραξης πολιτικής, θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι εργάζονται με μία ολιστική προσέγγιση, έτσι ώστε οι πολιτιστικοί οργανισμοί να μπορέσουν να επιβιώσουν τόσο κατά την διάρκεια της πανδημικής κρίσης, όσο και στην μετά Covid-19 εποχή (Antara & Sen, 2020 σελ.60). Στο πλαίσιο αυτό, ενέργειες όπως η ψηφιοποίηση των συλλογών, η διαρκής επιμόρφωση, η ευαισθητοποίηση του κοινού, η ανάπτυξη συνεργασιών ανάμεσα σε διεθνείς οργανισμούς, η ανταλλαγή απόψεων, θα πρέπει να απασχολούν τους ιθύνοντες του πολιτισμού, διότι προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτή η πρωτόγνωρη κατάσταση, θα πρέπει να επιτευχθεί συνεργασία σε όλους τους τομείς (Συκκά, 2020). Τέλος, η πανδημία του κορωνοϊού μπορεί να αποτελέσει το έναυσμα για την επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού των πολιτισμικών μονάδων, καθώς και την ενεργοποίηση του «ψηφιο-επικοινωνιακού πολιτισμού», αλλά και την ενσωμάτωση της τεχνητής νοημοσύνης στα προγράμματα χορηγιών και πολιτικών ΕΚΕ. (Γκαντζιάς, 2020).

1.7. Παραδείγματα καλής διαχείρισης Αρχαιολογικών Πάρκων

Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Πάρκο Bliesbruck-Reinheim

Το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Πάρκο Bliesbruck-Reinheim βρίσκεται στην κοιλάδα των Blies στα γαλλικά - γερμανικά σύνορα και συνδυάζει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την πολιτιστική κληρονομιά, {αρχαιολογικοί χώροι (ρωμαϊκή πόλη με ιαματικά λουτρά, κέλτικος τάφος πριγκίπισσας, ρωμαϊκή βίλα κ.λπ.)} με το φυσικό περιβάλλον. (Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Πάρκο Bliesbruck-Reinheim, 2021 (a))

Χαρακτηρισμένο ως Αρχαιολογικό Πάρκο από το 1989 και με κύριο σκοπό την τουριστική ανάπτυξη, διαθέτει για τους επισκέπτες του, κέντρο τουριστικών πληροφοριών, εφαρμογή περιήγησης ακρόασης για κινητά τηλέφωνα ακόμα και στην νοηματική γλώσσα, υποδομές για άτομα με ειδικές ανάγκες, καθώς και δράσεις για παιδιά και ενήλικες (ρωμαϊκά παιχνίδια, εργαστήρια κεραμικής-μαγειρικής, συναυλίες, εκπαιδευτικά προγράμματα κ.λπ.). Μέσα από το Αρχαιολογικό Μουσείο που διαθέτει και την δυνατότητα που δίνει στους επισκέπτες να συμμετέχουν σε ανασκαφές, οι επισκέπτες μπορούν να ενημερωθούν για την ιστορία του οικισμού του Bliesgau. Είναι εύκολα προσβάσιμο με τα μέσα μαζικής μεταφοράς, ενώ διαθέτει πολλές θέσεις στάθμευσης. (Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Πάρκο Bliesbruck-Reinheim, 2021(b))

Αρχαιολογικό Πάρκο Κάτω Πάφου

Το Αρχαιολογικό Πάρκο της κάτω Πάφου, βρίσκεται στο λιμάνι της πόλης και αποτελεί έναν χώρο που συγκεντρώνει πολλά μνημεία από τα προϊστορικά χρόνια έως και τον Μεσαίωνα (Αγορά, Ασκληπιείο Πάφου, εμβληματικοί τάφοι των Βασιλέων κ.λπ.). Το 1981 χαρακτηρίστηκε από την Unesco ως μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Στις εγκαταστάσεις του διαθέτει πληροφοριακό κέντρο επισκεπτών για την παροχή πληροφοριών και χαρτών (Terrabook ,2021).

Η μελέτη σχεδιασμού του Αρχαιολογικού Πάρκου έγινε με τέτοιο τρόπο ώστε να προστατευθούν τα ευαίσθητα σημεία (ψηφιδωτά) καθώς και να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη προσέλευση των επισκεπτών. Για τους λόγους αυτούς δημιουργήθηκαν θέσεις με παροχή σκίασης, εγκαταστάθηκαν πληροφοριακές πινακίδες και η πρόσβαση στον αρχαιολογικό χώρο δημιουργήθηκε από τον πολυσύχναστο παραλιακό δρόμο, μέσα από μονοπάτια από ξερολιθιές. Ο αρχαιολογικός χώρος της Κάτω Πάφου παρέχει μία ολοκληρωμένη στρατηγική προστασίας και ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου, όσον αφορά τον σχεδιασμό, παρ' όλα αυτά δεν επιτυγχάνεται αρμονικά η ένταξη του αρχαιολογικού χώρου στο σύγχρονο περιβάλλον (Κοζυράκη, 2006).

2. Μεθοδολογία της έρευνας

Η μεθοδολογία της εργασίας αναφορικά με το θεωρητικό κομμάτι, περιελάμβανε την διεξαγωγή δευτερογενούς έρευνας, με διεξοδική μελέτη της ελληνικής και ξένης βιβλιογραφίας, άρθρων, περιοδικών, πηγών από το διαδίκτυο αλλά και οπτικοακουστικού υλικού. Όσον αφορά το εμπειρικό κομμάτι, στο πλαίσιο της Διπλωματικής Εργασίας, συγκεντρώθηκαν από τον Δήμο Αλίμου επίσημα έγγραφα (αποφάσεις Δημοτικού Συμβουλίου, υπουργικές αποφάσεις κ.λπ.). Αναφορικά με την πρωτογενή έρευνα, επιλέχθηκε η τριγωνοποίηση, δηλαδή ο συνδυασμός της ποσοτικής¹ και ποιοτικής² έρευνας, «η χρήση τουλάχιστον δύο μεθόδων, της ποιοτικής και της ποσοτικής για την έρευνα του ίδιου ερευνητικού προβλήματος» (Morse, 1991), διότι με τον τρόπο αυτό καθίσταται δυνατός ο έλεγχος εγκυρότητας της μελέτης αλλά και διότι η χρησιμοποίηση πολλών μεθόδων δημιουργεί μία εξισορρόπηση ανάμεσα στα δυνατά και αδύνατα στοιχεία των διαφορετικών μεθόδων (Ευαγγέλου, 2014).

Η συλλογή των δεδομένων για την ποιοτική έρευνα πραγματοποιήθηκε με την διενέργεια συνεντεύξεων, ενώ για την ποσοτική, με την χρήση ερωτηματολογίου. Συγκεκριμένα, η γράφουσα, πήρε συνέντευξη από τον νυν Δήμαρχο Αλίμου κ. Α.Κονδύλη, τον κ. Α.Θωμόπουλο, πρώην Δημοτικό Σύμβουλο Αλίμου την περίοδο (1983-2006) και δικηγόρο των πολιτών και επαγγελματιών φορέων στους δικαστικούς αγώνες που δόθηκαν για την ελεύθερη πρόσβαση στο Βυζαντινό εκκλησάκι των Εισοδίων και από τον π. Δ.Κατσούλη, εφημέριο Ι.Ν. Ζωοδόχου Πηγής – Ιστορικό - Αρχαιολόγο, μέλος της Εταιρείας Προστασίας και Αξιοποίησης Αρχαιοτήτων Αλίμου «Εισόδια – Τράχωνες και εκπρόσωπο της Επιτροπής κατοίκων Αλίμου για την ελεύθερη πρόσβαση στο Βυζαντινό εκκλησάκι του κτήματος Τραχώνων.

Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιήθηκαν δύο δομημένες συνεντεύξεις (Αγγελίδου, χ.χ.) (διότι σχεδιάστηκαν εκ των προτέρων με προκαθορισμένες ερωτήσεις), με τον κ. Αριστεΐδη Θωμόπουλο (πρώην Δημοτικό Σύμβουλο την περίοδο 1983-2006) τον Μάρτιο του 2021 και με τον Δήμαρχο Αλίμου κ.Ανδρέα Κονδύλη, τον Μάιο του 2021, στους

¹Η ποσοτική έρευνα διεξάγεται σε ένα συγκεκριμένο δείγμα πληθυσμού και μας παρέχει πληροφορίες σχετικά με το ποσοστό των ατόμων που έχουν τις ίδιες απόψεις ή ανήκουν στις ίδιες κατηγορίες (Hill et All, 2018,p.65)

²Η ποιοτική έρευνα στοχεύει στην διερεύνηση των στάσεων, αντιλήψεων και της συμπεριφοράς των ατόμων (Hill et all,2018,p.64-65)

οποίους τέθηκαν συγκεκριμένα ερωτήματα τα οποία εστάλησαν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Επιλέχθηκαν ερωτήσεις ανοιχτού τύπου προκειμένου ο ερωτώμενος να έχει την πλήρη ελευθερία να εκφράσει την σκέψη του και να οργανώσει την απάντηση όπως αυτός επιθυμεί (Babbie, 2011 σελ.421). Η συνέντευξη με τον π. Διονύσιο Κατσούλη (εφημέριο του Ι. Ναού Ζωοδόχου Πηγής και Ιστορικό – Αρχαιολόγο) πραγματοποιήθηκε στο γραφείο του Ι. Ναού στις 01 Μαρτίου 2021, ηχογραφήθηκε και κατόπιν απομαγνητοφωνήθηκε, ενώ η χρονική διάρκεια της συνέντευξης είχε διάρκεια περίπου μίας ώρας και πήρε την μορφή μη τυποποιημένης συνέντευξης, καθώς οι ερωτήσεις διαμορφώθηκαν στην συνέχεια μετά από την αλληλεπίδραση με τον ερωτώμενο (Αγγελίδου, χ.χ.). Τα άτομα αυτά λόγω της εμπειρίας τους και των αρμοδιοτήτων τους μας προσέφεραν σημαντικές πληροφορίες που συνέβαλαν στην έρευνα μας.

Κατά το διάστημα 26 Φεβρουαρίου με 11 Μαρτίου 2021, διεξήχθη πρωτογενής ποσοτική έρευνα μέσω ερωτηματολογίου το οποίο δημιουργήθηκε μέσω της πλατφόρμας «Google Forms», με στόχο την διερεύνηση των απόψεων – αντιλήψεων των πολιτών του Δήμου Αλίμου σχετικά με την δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου. Η συγκεκριμένη πλατφόρμα επιλέχθηκε λόγω της γρήγορης και εύκολης δημιουργίας ερωτηματολογίων και λόγω της άμεσης εξαγωγής αποτελεσμάτων σε υπολογιστικό φύλλο Excel. Επιπλέον, λόγω της πανδημίας Covid-19 ήταν εξαιρετικά δύσκολο να γίνει διαμοιρασμός του ερωτηματολογίου δια ζώσης.

Το ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε στους συμμετέχοντες μέσω της εφαρμογής κοινωνικής δικτύωσης (Facebook) με κοινοποίηση στις τοπικές ομάδες «Αγαπώ τον Άλιμο»³, «Σώστε το κτήμα Γερουλάνου Τράχωνες», μέσω προσωπικού μηνύματος (messenger), αλλά και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μόνο σε κατοίκους του Δήμου Αλίμου. Επομένως, το ερωτηματολόγιο απευθύνθηκε και ζητήθηκε να απαντηθεί μόνο από κατοίκους του Δήμου Αλίμου, προκειμένου να συλλεχθούν στοιχεία σχετικά με τις αντιλήψεις των κατοίκων για την δημιουργία Αρχαιολογικού Πάρκου. Η ανταπόκριση του κοινού ήταν άμεση, συνολικά συμπληρώθηκαν ανώνυμα 231 ερωτηματολόγια, πολλοί βρήκαν την έρευνα εξαιρετικά ενδιαφέρουσα και ζήτησαν να ενημερωθούν για τα αποτελέσματα της.

³Σημαντική ήταν η συμβολή του κ. Σ. Διαμαντή (Προέδρου Δ. Συμβουλίου) ο οποίος συνέβαλε στην διανομή του ερωτηματολογίου, αναδημοσιεύοντας το στην ομάδα Facebook «Αγαπώ τον Άλιμο».

Το δείγμα των (231 ατόμων), αποτελεί δείγμα ευκολίας, δηλαδή επιλέχθηκε από τον πληθυσμό με βάση την ευκολία και όχι την τυχαιότητα ή αντιπροσωπευτικότητα του πληθυσμού, λόγω του ότι συλλέχθηκε μέσω μίας συγκεκριμένης εφαρμογής στο διαδίκτυο, όπου στο ερωτηματολόγιο μπορεί να απαντήσει στην έρευνα όποιος το επιθυμεί, αλλά υπάρχει ο κίνδυνος των μεροληπτικών αποτελεσμάτων, διότι δυστυχώς μπορούν να απαντήσουν μόνο όσοι έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο, καθώς και μόνο όσοι είδαν την συγκεκριμένη εφαρμογή στο διαδίκτυο ή τους εστάλη μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (Παπαγεωργίου, 2015). Σημειώνεται, ότι τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής, αφορούν μόνο το συγκεκριμένο δείγμα, καθώς η επιλογή του δείγματος ευκολίας, περιορίζει σε αρκετά μεγάλο βαθμό, την γενίκευση των συμπερασμάτων για το σύνολο του πληθυσμού. Οι συμμετέχοντες διαβεβαιώθηκαν ότι οι απαντήσεις τους θα ήταν ανώνυμες και εμπιστευτικές και τονίστηκε η σπουδαιότητα της συμβολής τους στην έρευνα. Η έρευνα καταγράφει ποσοτικά δεδομένα (αριθμούς), τα οποία είναι μετρήσιμα και μπορούν να υποβληθούν σε στατιστική επεξεργασία για την διεξαγωγή αποτελεσμάτων (Hill et al, 2018 σελ.64-65, Μακρή, 2003 σελ. 46). Σύμφωνα με τον (Babbie, 2011, σελ. 64) η ποσοτικοποίηση όχι μόνο κάνει πιο σαφείς τις παρατηρήσεις μας και διευκολύνει και την συγκέντρωση των δεδομένων, αλλά επιπλέον μας επιτρέπει να κάνουμε και στατιστικές αναλύσεις.

Ο σχεδιασμός του ερωτηματολογίου είναι ιδιαίτερα σημαντικός και για τον λόγο αυτό πρέπει να πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις προκειμένου να είναι αποτελεσματικό, δηλαδή κατ' αρχήν να σχετίζεται με τον αντικειμενικό στόχο της έρευνας, να είναι κατανοητό, σύντομο, αμερόληπτο, ακριβές και να μην είναι προσβλητικό. (Hill et all, 2018 σελ.81-83). Στο ερωτηματολόγιο ως επί το πλείστον χρησιμοποιήθηκαν ερωτήσεις κλειστού τύπου (22), όπου ο ερωτώμενος καλείται να επιλέξει από ήδη διατυπωμένες ερωτήσεις (Λαγουμιντζής, Βλαχόπουλος, Κουτσογιάννης, 2015) γιατί είναι πιο γρήγορες, απαιτούν ελάχιστο χρόνο και στην συνέχεια είναι εύκολη η συγκέντρωση και επεξεργασία των δεδομένων τους (Μπούνια, 2015, σελ.158) και μόνο μία (1) ερώτηση ανοικτού τύπου, στις οποίες ζητείται η γνώμη του ερωτώμενου για ένα συγκεκριμένο θέμα και μπορεί να απαντήσει με τον τρόπο που επιθυμεί (Hill et all, 2018 σελ. 83), του δίνεται δηλαδή η δυνατότητα να ξεδιπλώσει την σκέψη του. Ορισμένες από τις ερωτήσεις είναι ημι-ανοικτές ή ημι-κλειστές, δηλαδή περιέχουν και την επιλογή «άλλο», προκειμένου να δώσουν την δυνατότητα στον συμμετέχοντα να διατυπώσει την

δική του άποψη. Επίσης έχουν προβλεφθεί και οι επιλογές «δεν ξέρω/δεν απαντώ» σε μικρό όμως βαθμό προκειμένου να μην γενικευθεί από την πλευρά του ερωτώμενου (Τουρλιώτη , 2015).

Το ερωτηματολόγιο ξεκινάει με διερευνητικές ερωτήσεις σχετικά με το αν οι κάτοικοι γνωρίζουν την ύπαρξη του κτήματος, την υπογραφή της προγραμματικής σύμβασης του Δήμου Αλίμου με τον Σκλαβενίτη και την πρόθεση δημιουργίας Αρχαιολογικού Πάρκου. Στην συνέχεια, ακολουθούν οι ερωτήσεις σχετικά με την ιδέα δημιουργίας του Αρχαιολογικού Πάρκου, (εάν τους αρέσει, εάν θα το επισκέπτονταν, τι θα τους ενδιέφερε κ.λπ.). Προκειμένου να διατυπώσουν οι ερωτώμενοι την δική τους άποψη, η ερώτηση για τα οφέλη του Αρχαιολογικού Πάρκου ήταν ανοικτού τύπου. Τα δημογραφικά στοιχεία (φύλλο, ηλικία, εκπαίδευση, οικογενειακή, επαγγελματική κατάσταση) τοποθετήθηκαν προς το τέλος του ερωτηματολογίου, προκειμένου ο ερωτώμενος να αφιερώσει τον διαθέσιμο χρόνο του για να απαντήσει στο κύριο σώμα των ερωτήσεων και στο τέλος να δώσει πληροφορίες που αποτελούν σταθερά στοιχεία του ερωτώμενου στα οποία μπορεί να απαντήσει άμεσα και εύκολα (Ζαφειρόπουλος, 2015). Επιπλέον, όταν οι προσωπικές ερωτήσεις είναι στο τέλος, ο ερωτώμενος μπορεί να απαντήσει πιο άνετα και με περισσότερη ειλικρίνεια. Το ζητούμενο της έρευνας αυτής ήταν να συλλεχθούν πολύτιμα στοιχεία από τους κατοίκους του Δήμου Αλίμου σχετικά με τις αντιλήψεις αλλά και τις προτιμήσεις τους, οι οποίες θα συμβάλλουν τα μέγιστα στον σχεδιασμό του Αρχαιολογικού Πάρκου.

3. Το κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου

3.1. Ιστορική Αναδρομή : Οι ενέργειες και ανεπάρκειες των Δημοτικών Αρχών - Ο ρόλος των πολιτών του Δήμου Αλίμου και της Πολιτείας στην Προστασία του κτήματος Τραχώνων

Το κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου, (πρώην Γερουλάνου) το οποίο πλέον αποτελεί ιδιοκτησία της εταιρείας Σκλαβενίτης, βρίσκεται στο Άνω καλαμάκι στον Άλιμο. Με έκταση περίπου 110 στρεμμάτων, οριοθετείται στο νότιο τμήμα από την οδό Μεγάλης του Γένους Σχολή, στο βόρειο από την οδό Ήρωος Μάτση, ανατολικά από το ρέμα Τραχώνων, και δυτικά από το γήπεδο ποδοσφαίρου Τράχωνες, ενώ συνορεύει με ΒΙΟ.ΠΑ., το οποίο ακόμα παραμένει εκτός σχεδίου.

Το 1918, το κτήμα Τραχώνων παραχωρείται από το ελληνικό δημόσιο στον Μ. Γερουλάνο για γεωργικές καλλιέργειες. Το 1934, ο Μ.Γερουλάνος παραχωρεί μέρος αυτής της έκτασης στην εταιρία «Κτήμα Τράχωνες - Α.Ε. Γεωργικών Προϊόντων και Κτηματική», την οποία ο ίδιος είχε ιδρύσει. Το 1950 τα αδέρφια Γερουλάνου αγοράζουν περίπου 280 στρέμματα από την εταιρεία Κτήμα Τράχωνες, ενώ το 1952 η εταιρεία «Κτήμα Τράχωνες Α.Ε.» της οικογένειας Γερουλάνου έρχεται σε συμβιβασμό με το Ελληνικό Δημόσιο με το υπ' αριθμ. συμβόλαιο 14789/19-06-1952 για τα τότε υπόλοιπα περίπου 2.090 στρέμματα για την αλλαγή χρήσης από καλλιέργεια σε αστική (Εισόδια Θεοτόκου Τράχωνες Blog, 2021).

Το 1972, το εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου⁴ ανακηρύσσεται επίσημα ως «ιστορικό και διατηρητέο μνημείο», με την υπ' αριθμ.2290/477/72 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, (ΦΕΚ 134 Β/15.02.1972).Το 1985, εκπονήθηκε η μελέτη του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου Αλίμου, με την επίβλεψη των Υπηρεσιών του ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία αποτέλεσε και το έρεισμα για την έκδοση της Υ.Α.287/56/12.1.1987 του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ κ. Ε.Κουλουμπή με τίτλο «Έγκριση του Γ.Π.Σ. του Δήμου Αλίμου» (ΦΕΚ 36Δ/28.1.87),⁵ με την οποία προτάθηκε η δημιουργία ζώνης προστασίας

⁴ Το οποίο βρίσκεται μέσα στο κτήμα Τραχώνων

⁵Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι :

1.- Στο κτήμα Γερουλάνου εντοπίστηκε νεκροταφείο με 30 πρωτογεωμετρικούς τάφους (11ος αιώνας π. Χ.).

του αρχαιολογικού και μνημειακού χώρου, για το ευρύτερο κτήμα με τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων γύρω από τα μνημεία και τη διαμόρφωση Αρχαιολογικού Πάρκου, χώρου αναψυχής και περιπάτου, μετά από ειδική μελέτη της περιοχής. Το 1987, ύστερα από εισήγηση της Β' ΕΠΚΑ ο Δήμος Αλίμου σε συνεργασία με το ΥΠΕΧΩΔΕ, ξεκινάει τις διαδικασίες για την επίσημη ανακήρυξη του μεγαλύτερου μέρους του κτήματος ως αρχαιολογικός χώρος, την δημιουργία κοινόχρηστων χώρων γύρω από τα μνημεία και την διαμόρφωση αρχαιολογικού πάρκου, χώρου αναψυχής και περιπάτου, παρόλα αυτά η απόφαση αυτή δεν εφαρμόστηκε ποτέ (Θωμόπουλος, 2018).

Το 1992, οι κληρονόμοι του Ι. Γερουλάνου, με το υπ' αρ.5920/1992 συμβόλαιο αποφασίζουν την πώληση ολόκληρου του κτήματος μαζί με το εκκλησάκι, το ρέμα και το δάσος στην γερμανική εταιρεία «Makro Cash And Carry», στην τιμή των 2,9 δισ. δραχμών. (Θωμόπουλος Α., 2018). Η πώληση του κτήματος προχώρησε, παρά το γεγονός ότι τόσο οι κληρονόμοι όσο και η «Makro Cash And Carry» γνώριζαν την υπουργική απόφαση του 1987, δηλαδή την πώληση ενός κτήματος που περιελάμβανε αρχαία ευρήματα και ένα βυζαντινό μνημείο. Το συμβόλαιο υπογράφηκε στις 06/03/1992 σύμφωνα με το οποίο δηλώνεται ψευδώς στην Δ.Ο.Υ. Π.Φαλήρου, ότι δεν υφίσταται δάσος, ενώ υπήρχε χαρακτηρισμένο δάσος 50 στρεμμάτων, σύμφωνα με το υπ. αριθμ. Πρωτ. 1716/5.4.1994 έγγραφο του Δασαρχείου Πειραιά, καθώς επίσης ότι δεν υπάρχουν αρχαία, ενώ δεκάδες αρχαιολογικά ευρήματα του κτήματος Τραχώνων στεγάζονται στο Αρχαιολογικό Μουσείο του Πειραιά (Θωμόπουλος, 2018). Επιπλέον, προκειμένου να μην θεωρηθεί άκυρο το συμβόλαιο διότι δεν επιτρέπεται η αγοροπωλησία ρεμάτων και αρχαίων στην Ελλάδα, αποκρύφτηκε η ιστορική και αρχαιολογική αξία του Βυζαντινού Ιερού Ναού καθώς και η ύπαρξη του ρέματος (π.Κατσούλης, Συνέντευξη,2021).

2.-Στο λόφο όπου υπάρχει η οικία Γερουλάνου, υπάρχουν ίχνη τειχών του 7ου-8ου αιώνα π. Χ. Ίσως πρόκειται για την Ακρόπολη των Ευωνυμένων ή της Ευωνύμειας, μεγάλου αττικού δήμου, ανήκοντος στην Εριχθηίδα φυλή).

3.-Ανατολικά του μουσείου Γερουλάνου εντοπίστηκαν τα ερείπια σημαντικού αρχαίου θεάτρου με τετράγωνη ορχήστρα ένα από τα επτά σωζόμενα αρχαία θέατρα στην Αττική).

4.-Από αναφορά του Γερουλάνου προς την Β' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, προκύπτει ότι το ρέμα που διασχίζει τους Τράχωνες είχε εγκιβωτισμένες τις όχθες. Έργο των κλασικών χρόνων.

5.-Σε όλο το χώρο της ζώνης αναφέρονται από παλαιότερα αλλά εντοπίζονται και σήμερα, σημαντικά αρχαιολογικά ίχνη. Έχουν βρεθεί κατά καιρούς αγγεία, επιτύμβια κλπ.

6.- Στο λόφο έξω από το οχυρωμένο τμήμα του, εντοπίστηκε και ανασκάφηκε παλαιοχριστιανική βασιλική, των χρόνων του Ιουστινιανού με εντοιχισμένα αρχαία.

7.-Η εκκλησία των Εισοδίων της Θεοτόκου, των Βυζαντινών χρόνων, έχει κηρυχτεί «διατηρητέο μνημείο» με τη με αριθμό 2290/477 π.ε./2.2.1972 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Επιστημών (ΦΕΚ 134 Β/1972)

Τον Αύγουστο του 1992, μετά από αιτήσεις/προτάσεις της ιδιοκτήτριας «ΜΑΚΡΟ Α.Ε.» στον Οργανισμό της Αθήνας και τον τότε υπουργό ΥΠΕΧΩΔΕ κ.Αχιλλέα Καραμανλή και παρά την αντίθετη γνώμη του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αλίμου και τις διαμαρτυρίες των κατοίκων της περιοχής, εκδίδεται η με αριθμό 80354/5315/11.8.1992 απόφαση του Υπ. ΠΕΧΩΔΕ (Φ.Ε.Κ. 945 Δ/21.09.1992) σύμφωνα με την οποία τροποποιήθηκε το Γ.Π.Σ. του 1987, (με όρους που ευνοούσαν την ΜΑΚΡΟ) και (με βάση το από 23.2.87 Π.Δ. «κατηγορίες και περιεχόμενο χρήσεων γης ΦΕΚ 166Δ/87), ορίζεται «χρήση πολεοδομικού κέντρου» για την έκταση της ιδιοκτήτριας «ΜΑΚΡΟ ΑΕ.», με συντελεστή δόμησης 0,8 (για την ανέγερση πολυκαταστήματος καλυμμένης επιφάνειας τουλάχιστον 40.000 τ.μ.). Επιπλέον προβλεπόταν και διάνοιξη της οδού Θεομήτορος μέχρι τη Λ. Βουλιαγμένης, προκειμένου το πολυκατάστημα να έχει σύνδεση με μεγάλη λεωφόρο. Στην απόφαση αυτή δεν γίνεται καμία αναφορά στον χαρακτηρισμό του κτήματος ως αρχαιολογικού χώρου κ.λπ.) (Θωμόπουλος, Συνέντευξη, 2021). Σημειώνεται δε, ότι το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ απέστειλε σχετικό ερώτημα προς την αρμόδια υπηρεσία Β΄ ΕΠΚΑ με τον ισχυρισμό ότι ουδέποτε απαντήθηκε, παρά την αρνητική απάντηση της Β΄ ΕΠΚΑ με Αρ.Πρωτ : 440/17.7.1992 (Εισόδια Θεοτόκου Τράχωνες Blog,2021).

Τον Δεκέμβριο του 1994 ο υπουργός ΥΠΕΧΩΔΕ κ. Κ.Λαλιώτης ακυρώνει την απόφαση του κ. Α.Καραμανλή με την υπ' αριθμ. 101341/8108/30.12.94 απόφαση ΦΕΚ 24/Δ/24-1-1995, σύμφωνα με την οποία αίρεται η ένταξη του κτήματος Τράχωνες στο Γ.Π.Σ. του Δήμου Αλίμου και λαμβάνονται μέτρα για τον «χαρακτηρισμό της περιοχής «Τράχωνες» ως αρχαιολογικού χώρου, τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων γύρω από τα μνημεία και τη διαμόρφωση αρχαιολογικού πάρκου, χώρου αναψυχής και περιπάτου». Με την ίδια απόφαση, το κτήμα Τράχωνες μένει εκτός του Γ.Π.Σ. (Θωμόπουλος, 2018).

Η «ΜΑΚΡΟ» ζητά την επαναφορά της απόφασης του κ. Καραμανλή με την υπ' αριθμ. 2158/35/21.3.95 αίτηση ακύρωσης της απόφασης Λαλιώτη στο Σ.Τ.Ε.. Το Δ.Σ. Αλίμου, με την υπ' αριθμ. 36/08.02.1996 απόφαση, επίσης ζητούσε την ακύρωση της απόφασης Λαλιώτη και την επαναφορά σε ισχύ της απόφασης του Καραμανλή, η οποία ψηφίστηκε κατά πλειοψηφία⁶ από όλες τις δημοτικές παρατάξεις και σύμφωνα με την οποία αποφασίστηκε, να καταργηθεί το ισχύον Γ.Π.Σ. και να ισχύσει ως προς την κατεύθυνση αυτή η προηγούμενη απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ (80534/5315/11.08.1992 ΦΕΚ

⁶ 22 υπέρ, 1 κατά, την καταψήφισε μόνο ο κος Θωμόπουλος

945Δ/92) που προέβλεπε την ανέγερση πολυκαταστήματος. Στην απόφαση αυτή, όπως μας αναφέρει ο κ. Θωμόπουλος (Συνέντευξη, 2021), ασκήθηκε προσφυγή μαζί με πλήθος Εξωραϊστικών, Πολιτιστικών και Επαγγελματικών συλλόγων καθώς και προσωπικοτήτων της περιοχής του Δήμου Αλίμου, τον Ιούλιο του 1996. Πολίτες και επαγγελματίες συγκέντρωσαν 500 υπογραφές, επίσης το Νομαρχιακό Συμβούλιο έλαβε την υπ' αριθμ. 27/19.03.96 απόφαση για την ανάκληση της απόφασης. Σημειώνεται δε ότι η πλειονότητα των δημοτικών παρατάξεων αν και προσκλήθηκαν, αρνήθηκαν να ασκήσουν παρέμβαση. Ο Εισηγητής - Σύμβουλος της Επικρατείας θα προτείνει την απόρριψη της αίτησης ακύρωσης της ΜΑΚΡΟ, η οποία με το από 16.12.97 με αρ. κατ. Π 5880/1997 δικόγραφο της, που κατατέθηκε στην Γραμματεία του Σ.Τ.Ε. παραιτείται από το δικόγραφο της αίτησης ακύρωσης (Θωμόπουλος, 2018).

Το 2001, το Δ.Σ. έλαβε την 84/12.02.2001 που αφορούσε την «άμεση έναρξη διαδικασιών για ένταξη στο ΒΙΟ.ΠΑ. και των παρυφών αυτών, στην εντός σχεδίου περιοχή με την ανάθεση πολεοδομικής μελέτης, καθορισμού χρήσεων γης», «διατήρηση εκτός Γ.Π.Σ. του κτήματος Γερουλάνου και κήρυξη του σε χώρο αρχαιολογικού ενδιαφέροντος και πάρκο, η οποία δεν τελεσφόρησε (Θωμόπουλος, 2018).

Όσον αφορά το εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου, αρχικά η εταιρεία ΜΑΚΡΟ επέτρεπε την πρόσβαση στο κτήμα, μάλιστα είχαν δοθεί κλειδιά της πύλης και της εκκλησίας στον π. Κωνσταντίνο, πρώην ιερέα της εκκλησίας Ζωοδόχου Πηγής στον Άλιμο, στην οποία ανήκει το Εκκλησάκι των Εισοδίων διοικητικά και διαχειριστικά. Τότε το πρόβλημα δεν ήταν η προσβασιμότητα στο μνημείο, αλλά ο κίνδυνος κατάρρευσης του. Ο ρόλος των πολιτών αναφορικά με την προστασία του Βυζαντινού μνημείου ήταν καθοριστικός. Το 2005, με πρωτοβουλία των πολιτών και την συνέργεια του Δήμου Αλίμου, γίνονται συστηματικές προσπάθειες προκειμένου η εταιρεία ΜΑΚΡΟ να υποχρεωθεί να προχωρήσει στην εκπόνηση μελέτης για την επισκευή του Βυζαντινού Μνημείου, που λόγω των ρωγμών από τους σεισμούς, κινδύνευε να καταρρεύσει (π.Κατσούλης, Συνέντευξη, 2021).

Από το 2009, τα εκκλησάκια αντιμετώπιζε άμεσο κίνδυνο κατάρρευσης λόγω σοβαρών στατικών προβλημάτων. Παρά το γεγονός ότι βάσει του Νόμου (3028/2002) άρθρο 11, όφειλε να το κάνει και παρά την έγκριση της μελέτης από το Υπουργείο Πολιτισμού, η ΜΑΚΡΟ αρνιόταν να προχωρήσει στις ενέργειες αναστήλωσης. Ξεκίνησαν νέες προσπάθειες των κατοίκων με επιστολές τόσο προς την ΜΑΚΡΟ, χωρίς απάντηση,

όσο και ως προς το Υπουργείο Πολιτισμού (Εισόδια Θεοτόκου Τράχωνες Blog, 2021).Μάλιστα, σύμφωνα με όσα μας είπε ο (π.Κατσούλης, Συνέντευξη, 2021), παρά τις αλληπάλληλες προφορικές και γραπτές ενημερώσεις προς την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού, η Α' Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, δεν παρενέβη ποτέ δυναμικά για την προστασία του Μνημείου, παρά μόνο έστειλε επιστολές προς την ιδιοκτήτρια εταιρεία ΜΑΚΡΟ. Όπως χαρακτηριστικά μας αναφέρει ο (π.Κατσούλης, Συνέντευξη, 2021) αναγκάστηκαν να απευθυνθούν το 2010,στην Πολεοδομία Αργυρούπολης, αφού το Υπουργείο Πολιτισμού δεν «μπόρεσε να κάνει την δουλειά του», η οποία αφού πήγε και έκανε αυτοψία στο κτήμα, διαπίστωσε ότι όντως το εκκλησάκι ήταν «ετοιμόρροπο και επικίνδυνο» και ανάγκασε την ΜΑΚΡΟ να προβεί σε ενέργειες για την επισκευή του.

Αξιοσημείωτο δε είναι το γεγονός, ότι ενώ υπεβλήθη το 2012 επερώτηση στην Βουλή από τον κ. Κ.Χατζηδάκη (Βλ. Παράρτημα Γ) αναφορικά με το κτήμα Γερουλάνου και τον Ναό των Εισοδίων, το Υπουργείο Πολιτισμού απαντά με έγγραφο της ότι ο ναός των Εισοδίων «δεν παρουσιάζει στατικές βλάβες που να απειλούν άμεσα την ευστάθεια του», ενώ ο Ναός ήταν ήδη χαρακτηρισμένος ως επικίνδυνος από την Πολεοδομία από το 2010 και η λειτουργία του Ιερού Ναού τελούνταν στην αυλή.

Το εκκλησάκι ευτυχώς δεν κατέρρευσε και οι εργασίες αναστήλωσης ξεκίνησαν το 2012, αλλά με την ολοκλήρωση των εργασιών το 2013, η ΜΑΚΡΟ απαγόρευσε την είσοδο σε όλους τους ιδιώτες, ακόμα και σε μαθητές που συμμετείχαν σε εκπαιδευτικά προγράμματα, αλλά και σε καθηγητές Ιστορίας και Αρχαιολογίας, το οποίο ήταν παράνομο και από το γεγονός ότι αφορά την είσοδο σε εκκλησία δηλαδή δημόσια λατρεία όπου ο κόσμος μπορεί να πηγαίνει ελεύθερα, αλλά και από το γεγονός του κηρυγμένου μνημείου και βάσει του (Νόμου 3028/2002) πρέπει να διευκολύνεται η πρόσβαση, με μοναδική μέρα επισκεψιμότητας μία φορά τον χρόνο, την 21^η Νοεμβρίου την ημέρα εορτής του Ι.Ναού (π. Κατσούλης, Συνέντευξη, 2021). Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 3, «η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας, συνίσταται κυρίως στην διευκόλυνση της πρόσβασης και της επικοινωνίας του κοινού με αυτήν, στην ανάδειξη και την ένταξη της στην σύγχρονη κοινωνική ζωή και παιδεία, στην αισθητική αγωγή και ευαισθητοποίηση των πολιτών για την πολιτιστική κληρονομιά, ενώ στο άρθρο 46, καθορίζεται ρητώς το αρμόδιο όργανο,(Υπ.Πολιτισμού) το οποίο ορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις επίσκεψης του κοινού στα μνημεία (Νόμος 3028/2002) και στο άρθρο

11, ορίζεται ότι ο κάτοχος ακινήτου μέσα στο οποίο διατηρείται ακίνητο αρχαίο, οφείλει να συνεργάζεται με την υπηρεσία για την διατήρηση την ανάδειξη και την εν γένει προστασία του Μνημείου (Local TV,2014).

Ακολούθησαν επιστολές από την Δημοτική Αρχή προς την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού, καθώς και επιστολές προς την ΜΑΚΡΟ.Επίσης διαμαρτυρήθηκαν οι κάτοικοι του Δήμου Αλίμου με επικεφαλής τον Α. Θωμόπουλο και έφτασαν μέχρι τα δικαστήρια τον Νοέμβριο του 2013, προκειμένου να εξασφαλίσουν το δικαίωμα στην ελεύθερη πρόσβαση στην Πολιτιστική μας Κληρονομιά αλλά και το δικαίωμα στην δημόσια λατρεία. Στην προσπάθεια αυτή ήταν σύσσωμοι ιδιώτες, ιερείς, Δημοτικές Αρχές, εκπαιδευτική κοινότητα καθώς και σύλλογοι γονέων. Τα ασφαλιστικά μέτρα εκδικάστηκαν στις 29/01/2014 με σύμμαχο όλες τις παρατάξεις του Δήμου Αλίμου. Στις 21/11/2014, το κτήμα Τράχωνες περιέρχεται στην ιδιοκτησία της εταιρίας Σκλαβενίτης και πλέον επιτρέπεται η είσοδος στους πολίτες του Αλίμου (Εισόδια Θεοτόκου Τράχωνες Blog, 2021).

3.2. Η ιστορική και αρχαιολογική αξία του κτήματος Τραχώνων και των γειτονικών αρχαιολογικών ευρημάτων

- **Κτήμα Τραχώνων (πρώην Γερούλάνου)**

Στην αρχαιότητα, το Άνω Καλαμάκι του Δήμου Αλίμου, ονομαζόταν Δήμος Ευωνύμου,⁷ ενώ το Κάτω Καλαμάκι Δήμος Αλιμόντος, γενέτειρα του ιστορικού Θουκυδίδη. Ο Άλιμος, διατηρεί τα βασικά χαρακτηριστικά του Αττικού τοπίου, που ο Πλάτων είχε προσδιορίσει στον Κριτία. Το Αττικό τοπίο έχει αλλοιωθεί εντελώς στην γύρω περιοχή (στοιχείο ταυτόσημο του οποίου είναι το ήπιο, εύκρατο και υγιεινό κλίμα), λόγω της άναρχης οικοδόμησης κτηρίων, κατά το πλείστον βιομηχανικής χρήσης. Περιοχές στον Άλιμο των οποίων η φυσιογνωμία της περιοχής δεν διαφέρει από αυτήν της αρχαιότητας συναντώνται ακόμα στον Λόφο Πανί και στο κτήμα των Τραχώνων (Καζά – Παπαγεωργίου, 2006 σελ. 23).

⁷Ο Αττικός Δήμος Ευώνυμον πήρε το όνομα του από τον ήρωα Ευώνυμο, γιο της γης και του Ουρανού, ή του Κηφισού που σύμφωνα με τον Κλεισθένη ανήκε στην Αστική τριττύ της Ερεχθίδος φυλής. Εκτεινόταν δυτικά του Υμηττού και συνόρευε βόρεια με τον Δήμο της Αλωπεκής, βορειοανατολικά με τον Δήμο του Θημακού, νοτιοδυτικά με τον Δήμο Αλιμόντος και νότια με τον Δήμο της Αιζωνής. Οι επιγραφές που βρέθηκαν στην περιοχή των Τραχώνων ιδιαίτερα μέσα στο κτήμα, οδήγησαν στην ταύτιση της θέσης αυτής με τον συγκεκριμένο Δήμο (Καζά Κ. – Παπαγεωργίου, 2006 σελ. 111).

Οι Αρχαιολόγοι της Β' Εφορίας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων θεωρούν, ότι σύμφωνα και με τα σποραδικά αρχαιολογικά ευρήματα που έχουν βρεθεί, εντός του κτήματος βρίσκεται θαμμένο το κέντρο του Αρχαίου Δήμου Ευωνύμου που υπήρχε στην αρχαιότητα στον Άλιμο και κατοικήθηκε από την Πρώιμη εποχή του Χαλκού, δηλαδή γύρω στο 3.000 π. Χ. μέχρι την εποχή της Τουρκοκρατίας, (Εισόδια Θεοτόκου Τράχωνες Blog, 2021), περίοδο όπου υπήρξε κέντρο του Οθωμανικού τσιφλικιού Τράχωνες (Θωμόπουλος, 2019). Στην περιοχή αυτή δημιουργήθηκε ένας οικισμός ο οποίος εξακολούθησε να υφίσταται στην αρχαιότητα και στην Βυζαντινή Εποχή (Local TV, 2014).

Στο κτήμα βρέθηκε πλήθος εντυπωσιακών αρχαιολογικών ευρημάτων, τα οποία περιλαμβάνουν ομάδες τάφων, οι οποίες χρονολογούνται από τα Γεωμετρικά και Πρώιμα Αρχαϊκά χρόνια (8^{ος} -7^{ος} καθώς και 6^{ος} -5^{ος} αιώνας π. Χ.), λείψανα σπιτιών (5^{ου} -1^{ου} αιώνα π. Χ.), ίχνη αρχαίου τείχους (8^{ου} -7^{ου} αιώνα π. Χ.) στον λόφο της οικίας Γερουλάνου, τα οποία εκτιμάται ότι αποτελούν τμήμα της ακρόπολης των Ευωνυμαίων, νομίσματα και πολλά αγγεία (εικόνα 2), από τα οποία τα περισσότερα βρέθηκαν τυχαία από τους γεωργούς που καλλιεργούσαν το κτήμα (Καζά – Παπαγεωργίου, 2006 σελ. 113-114). Επίσης βρέθηκαν μαρμάρινα ανάγλυφα του 6^{ου} αι. μ. Χ., καθώς και 30 πρωτογεωμετρικοί τάφοι του 11ου π. Χ. αιώνα. Στη νοτιοδυτική πλευρά του κτήματος, υπάρχει περίβολος μυκηναϊκής εποχής (Θωμόπουλος, 2018).

Τα ευρήματα αυτά βρίσκονται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Πειραιά, διότι δυστυχώς δεν έχουμε Αρχαιολογικό Μουσείο στον Άλιμο, τα περισσότερα δε από αυτά «ρημάζουν» χωρίς ανάδειξη, στα υπόγεια του Μουσείου. Μάλιστα, «δεν έχουν γίνει συστηματικές ανασκαφές μέσα στο κτήμα που ενδέχεται να αποκαλύψουν την αρχαία πόλη που κρύβεται θαμμένη». Σύμφωνα με τον π. Κατσούλη (Συνέντευξη, 2021), «ο πύργος του κτήματος τον οποίο οι Γερουλάνοι μετέτρεψαν σε σπίτι το 1917 (εικόνα 3), ενδέχεται να έχει μεγάλη ιστορική και αρχαιολογική αξία. Αξιοσημείωτο είναι, ότι δεν έχει γίνει ποτέ αυτοψία προκειμένου να γίνει χρονολόγηση του μνημείου και να διαπιστωθεί εάν είναι μνημείο της Τουρκοκρατίας, Βυζαντινό ή της Νεότερης εποχής. (π. Κατσούλης, Συνέντευξη, 2021).



Εικόνα 3- 1: Ερυθρόμορφα αγγεία του 5^{ου} αιώνα. Λουτροφόρος, Γαμήλιος Λέβης και αμφορέας, Κτήμα Τραχώνων. Πηγή : http://isodiatrachones.blogspot.com/p/blog-page_8585.html



Εικόνα 3-2: Οικία Γερουλάνου. Πηγή : Τζώτζος Γ. (06/06/2021)

- **Ρέμα Τραχώνων**

Το ρέμα “Τράχωνες”(εικόνα 4),πηγάζει από τον Υμηττό και διασχίζει ανοικτό το ανατολικό κομμάτι του κτήματος. Σύμφωνα με τον χάρτη του Curtius και Kaupert (1885) στις όχθες του ρεμάτος έχουν εντοπιστεί πλήθος αρχαίων. Αξιοσημείωτο είναι και το αρχαίο τεχνικό έργο εγκιβωτισμού το οποίο μαρτυράει την ύπαρξη κάποιου αρχαίου μνημείου που με αυτόν τον τρόπο ήθελαν να προστατέψουν. Δυστυχώς μετά τον σύγχρονο εγκιβωτισμό του, το ρέμα κατά το μεγαλύτερο μέρος του ρέει υπογειώς μέχρι τις εκβολές του στον βόρειο όρμο του Αγίου Κοσμά (Καζά - Παπαγεωργίου, 2006 σελ. 23,115). Το ρέμα Τραχώνων διατηρεί τις όχθες του στην φυσική του μορφή και συνιστά ένα μοναδικό τοπίο φυσικού κάλους και πόλο βιοποικιλότητας μέσα στην πόλη (Καζά - Παπαγεωργίου,2016 Σελ 24). Όλη η περιοχή, είναι καλυμμένη με πεύκα, κυπαρίσσια και πλούσια βλάστηση, ιδιαίτερου δασικού ενδιαφέροντος. Επίσης υπάρχουν πολλά είδη πουλιών, χερσαία και υδρόβια ζώα όπως υδρόβιες χελώνες, βατράχια, σκαντζόχοιροι, κ.λ.π. (Καζά -Παπαγεωργίου, 2006 σελ.23), ενώ πρόσφατα ανακαλύφθηκε από την ομάδα έρευνας μελέτης και εξερεύνησης «Γεωμυθική» πληθυσμός από χέλια, τόσο στην φυσική κοίτη, όσο και στην εγκιβωτισμένη (Alimos live,2019).



Εικόνα 3 - 3: Ρέμα Τραχώνων Πηγή: <https://anokatostokalamaki.wordpress.com/2008/08/27/remata/>

- **Βυζαντινός ναός Εισοδίων Θεοτόκου Τραχώνων (13^{ος} μ. Χ.)**

Μέσα στο κτήμα των Τραχώνων στο Άνω Καλαμάκι, βρίσκεται το βυζαντινό εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου, το οποίο και αποτελεί το μοναδικό ακέραια σωζόμενο μνημείο στα νότια προάστια της Αθήνας. Το εκκλησάκι χρονολογείται στον 13^ο αι. μ. Χ. (βλ.Παράρτημα Γ) και ήταν το μοναδικό εκκλησάκι, το μοναδικό πνευματικό καταφύγιο των κατοίκων της πόλης μας που λειτουργούσε για τους χριστιανούς των Τραχώνων την εποχή της τουρκοκρατίας, αλλά και μετά την επανάσταση του 1821.Είναι χαρακτηρισμένο διατηρητέο βυζαντινό μνημείο από το 1972⁸ έχει σχήμα ελεύθερου σταυρού με τρούλο και παρουσιάζει εξαιρετικό αρχαιολογικό και αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον.(Πάλλης,2014)



Εικόνα 3 - 4



Εικόνα 3 - 5

Εκκλησάκι Εισοδίων της Θεοτόκου

Πηγή:<https://www.vimaonline.gr/20/article/12438/h-germanikh-etaireia-makro-apagorevei-thn-eisodo-se-arxaiologiko-xoro-ston-alimo>



Εικόνα 3- 6: Εκκλησάκι Εισοδίων της Θεοτόκου Πηγή : Τζώτζος Γ. (06/6/2021)

⁸ Βλ.σελ.25 (ο.π.)

- **Αρχαίο Θέατρο Ευωνύμου (5ος αι. π. Χ.)**

Έξω ακριβώς από τον περίβολο του κτήματος Τραχώνων, στην οδό Αρχαίου Θεάτρου στο Άνω Καλαμάκι, ανακαλύφτηκε το 1973 το Αρχαίο Θέατρο Ευωνύμου (Τραχώνων) χωρητικότητας 2.500 θεατών, το οποίο τοποθετείται χρονολογικά στον 5^ο αιώνα π. Χ..Αποτελεί το μοναδικό θέατρο στην Ελλάδα που διαθέτει ορθογώνια ορχήστρα και την αρχαιότερη λίθινη σκηνή που σώζεται μέχρι σήμερα. Από μελέτες που έχουν γίνει, προκύπτει ότι το θέατρο εγκαταλείφθηκε πολύ γρήγορα (τον 3^ο αιώνα π. Χ) λόγω της ακαταλληλότητας της θέσης του (πλημμύριζε πολύ συχνά) (Καζά -Παπαγεωργίου, 2006 σελ. 115-117). Σύμφωνα με τον π. Κατσούλη (Συνέντευξη, 2021), η ύπαρξη του Αρχαίου Θεάτρου σε αυτό το σημείο ενισχύει την υπόθεση ότι στο κτήμα Τραχώνων βρίσκεται η Ακρόπολη του Αρχαίου Δήμου Ευωνύμου. Όπως μας ανέφερε «όταν έγινε η ανασκαφή το 1973, αντί να συνεχιστούν οι εργασίες και να αποκαλυφθεί ολόκληρο το θέατρο, έφτιαξαν τον δρόμο ο οποίος πατάει πάνω στην σκηνή του Θεάτρου (εικόνες 7,8) και εγκαταλείφθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού, ενώ μαζί με το θέατρο του Θορικού αποτελούν αυτήν την στιγμή τα αρχαιότερα θέατρα στην Ελλάδα (π.Κατσούλης, Συνέντευξη 2021).



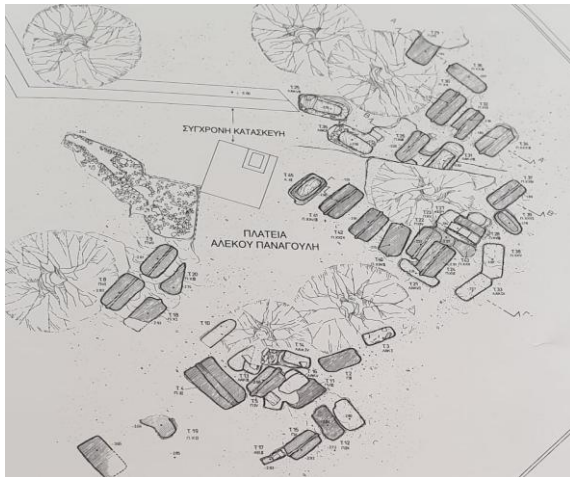
Εικόνα 3 - 7 : Το αρχαίο θέατρο του Ευωνύμου (Τραχώνων). Πηγή : Τζώτζος Γ.(06/06/2021)



Εικόνα 3 - 8: Το αρχαίο θέατρο του Ευωνύμου (Τραχώνων). Πηγή : Τζώτζος Γ.(06/06/2021)

- **Γεωμετρικό Νεκροταφείο**

Στον Αρχαίο Δήμο του Ευωνύμου ενδέχεται να ανήκει και το γεωμετρικό νεκροταφείο, τμήμα του οποίου βρέθηκε στην πλατεία Παναγούλη στον Άλιμο, στο πλαίσιο εργασιών ανάπλασης της πλατείας, όπου ήρθαν στο φως 44 ταφές διαφόρων τύπων τάφων (εικόνα 9), χρονολογίας από τα τέλη του 8^{ου} έως τον 5^ο αιώνα π. Χ. καθώς και μεγάλος αριθμός αγγείων (εικόνα 10), το οποίο εικάζεται ότι αποτελεί «παρόδιο της αστικής οδού νεκροταφείο», κατά πάσα πιθανότητα του Ευωνύμου (Καζά - Παπαγεωργίου, 2016 σελ.92), το οποίο σκεπάστηκε χωρίς να υπάρξει κάποια σήμανση.



Εικόνα 3 - 9

Σχεδιαστική αποτύπωση της πλατείας Παναγούλη με τους τάφους που ανασκάφηκαν



Εικόνα 3 - 10

Αμφορέας και σκάφοι κατά χώραν σε ταφικά ορύγματα τέλη 8^{ου} αιώνα π. Χ.

Πηγή : Καζά -Παπαγεωργίου, 2016 σελ.92-93

- **Πρωτοελλαδικός (2700 π.χ.) – Υστεροελλαδικός οικισμός (1600 π. Χ.) στο Κοντοπήγαδο**

Νοτιότερα, υπάρχει ο λόφος του Κοντοπήγαδου όπου ανακαλύφθηκαν δύο⁹ οικιστικά συγκροτήματα με μυκηναϊκά και πρωτοελλαδικά κατάλοιπα στο πλαίσιο των σωστικών ανασκαφών της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας (1986-2000) των οικοπέδων (ιδιοκτησίας Αδερφοί Σταυρόπουλοι, ΑΤΛΑΝΤΙΚ Α.Ε. και Ο.Α.Ε.Δ.) Η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φως ερείπια σπιτιών, λάκκους εργαστηριακής χρήσης καθώς και δύο χείμαρρους που μπαζώθηκαν την 3^η χιλιετία π.Χ.. Σύμφωνα με τον π. Κατσούλη (Συνέντευξη, 2021), ο πρωτοελλαδικός οικισμός χρονολογίας (2.700 π. Χ.) αποτελεί τον πρώτο οικισμό που έφτιαξαν οι Έλληνες σε αυτήν την περιοχή (τεράστιας αρχαιολογικής αξίας και ιστορίας) ο οποίος ήταν παρατημένος εντελώς.

⁹ Και τα δύο οικιστικά κατάλοιπα διατηρούνται ορατά , το πρώτο στα ανατολικά της Σχολής Μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ. (ορατά και εκτεθειμένα στις καιρικές συνθήκες) και το δεύτερο στο ενοποιημένο ημιυπόγειο των καταστημάτων πρώην ΑΤΛΑΝΤΙΚ και TRES JOLIE – ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ,(ορατά και προστατευμένα) προσβάσιμα από την Οδό Κουμουνδούρου.



Εικόνα 3 - 11: Κοντοπήγαδο. Ο κεντρικός και βόρειος τομέας της προϊστορικής εγκατάστασης όπως διατηρείται στο ενοποιημένο ημιυπόγειο καταστημάτων πρώην ΑΤΛΑΝΤΙΚ και Σταυρόπουλου στη οδό Κουμουندούρου και Γούναρη. Πηγή :<http://www.alimos.gov.gr/dimofili/simia-arxaiologikou-endiaferontos/#xartis>

- **Μυκηναϊκή εργαστηριακή εγκατάσταση επεξεργασίας λιναριού (13ος αι. π.Χ.)**

Στο μετρό του Αλίμου ανακαλύφθηκαν την περίοδο 2006-2007, στα πλαίσια των εργασιών επέκτασης της γραμμής 2 του μετρό από τον σταθμό του Αγίου Δημητρίου έως το Ελληνικό, κατάλοιπα εργαστηριακής εγκατάστασης 3.000 τ.μ. της Μυκηναϊκής εποχής καθώς και τμήμα από τη κοίτη του χειμάρρου με κατασκευές εντός της κοίτης μυκηναϊκής και κλασσικής εποχής (Καζά - Παπαγεωργίου,2016 σελ.100). Πρόκειται για μία εργαστηριακή εγκατάσταση επεξεργασίας λιναριού μοναδική στην Ελλάδα, διότι εκείνη την εποχή είχαν κάνει εκτροπή στο ρέμα με φυσικό τρόπο,¹⁰ ώστε να περνάει στα ορύγματα (εικόνα 12), στα οποία τοποθετούσαν το λινάρι για να μουλιάσει, να ανοίξει και να βγάλουν τις κλωστές του (Θωμόπουλος, 2019). Όπως μας αναφέρει ο π.Κατσούλης, (Συνέντευξη 2021), «κατά την Κα Καζά που έκανε τις ανασκαφές τέτοια εγκατάσταση έχει βρεθεί μόνο στην Αρχαία Αίγυπτο. Δεν υπάρχει κάτι αντίστοιχο αυτής της εποχής (1.300 π. Χ.), κι όμως, δεν υπάρχει ούτε μία ταμπέλα στο Μετρό που να γίνεται κάποια αναφορά!»

¹⁰Η μυκηναϊκή εργαστηριακή εγκατάσταση συνίσταται σε ένα σύστημα διαχείρισης υδάτων, το οποίο αποτελείται από τέσσερις παράλληλους μεταξύ τους αγωγούς και από σειρές ορυγμάτων που έχουν διανοιχθεί στους χώρους μεταξύ των αγωγών. Το σύστημα των αγωγών και ορυγμάτων είχε προσαρμοστεί στο φυσικό ανάγλυφο της περιοχής εκμεταλλευόμενο τις φυσικές νεροσυρμές και κλίσεις του εδάφους. Η χωροθέτηση όλων των στοιχείων του υδραυλικού συστήματος είχε εκτελεστεί βάσει ακριβούς σχεδίου και με την χρήση μαθηματικών (Καζά Κ.-Παπαγεωργίου,2016 σελ .102).



Εικόνα 3 - 12: Άποψη της Μυκηναϊκής εργαστηριακής εγκατάστασης επεξεργασίας λιναριού, Μετρό Αλίμου Πηγή : <https://www.palmos-glyfada.gr/?p=4851>

- **Πρωτοβυζαντινός ναός Αγίων Αποστόλων Τραχώνων (7ος αι. μ .Χ.)**

Πολύ κοντά στον σταθμό του Μετρό στον Άλιμο, στον προαύλιο χώρο του Ι.Ναού της Ζωοδόχου πηγής στο Άνω Καλαμάκι, βρέθηκαν τα ερείπια παλαιοχριστιανικής Βασιλικής, μίας μονόκλιτης βασιλικής με νάρθηκα, στον οποίο βρέθηκαν δέκα τάφοι, που μας κάνει να πιστεύουμε ότι η εκκλησία ήταν κοιμητηριακή (Καζά - Παπαγεωργίου,2006 σελ. 141, & Καζά - Παπαγεωργίου,2016 σελ. 97).

- **Λόφος Πανί**

Το 1998, σε ανασκαφή που έγινε στο Λόφο Πανί από την Β' Ε.Κ.Π.Α., λόγω εργασιών ανάπλασης από τον Δήμο Αλίμου, ανακαλύφτηκε τμήμα προϊστορικού κυκλωτερούς τοίχου προστατευτικού ή οχυρωματικού (Καζά – Παπαγεωργίου, 2006 σελ. 25).

- **Λόφος Κοινωνικής Δικαιοσύνης**

Σύμφωνα με την υπ.απόφαση ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ26/30526/1557/11-6-2012 - ΦΕΚ 206/ΑΑΠ/14-6-2012 εγκρίθηκε η κήρυξη – οριοθέτηση του αρχαιολογικού

χώρου στον πευκόφυτο λόφο της Αγίας Άννας ή «Κοινωνικής Δικαιοσύνης», (εικόνα 13) κεντρικό σημείο του Αρχαίου Δήμου Αλιμούντος και τόπο τέλεσης των «Θεσμοφοριών» (Καζά –Παπαγεωργίου,2018) για την προστασία των σημαντικών οικιστικών κατάλοιπων του αρχαίου δήμου των Αλιμουσίων ο οποίος εκτεινόταν επί και περίξ του λόφου της Αγίας Άννας, καθώς και τα ερείπια της παλαιοχριστιανικής βασιλικής του Αλιμούντος (ΦΕΚ 206/ΑΑΠ/14-6-2012).



Εικόνα 3 - 13: Λόφος Αγίας Άννας

Πηγή : <https://www.facebook.com/ILoveAlimos/posts/157221924625563>

3.3. Προστασία του κτήματος Τραχώνων

3.3.1. Αξιολόγηση των ενεργειών των παρελθόντων Δημοτικών Αρχών – Οι ενέργειες της παρούσας Δημοτικής Αρχής

Στο πλαίσιο των ενεργειών των παρελθόντων Δημοτικών Αρχών για την προστασία και ανάδειξη του κτήματος, ο κ. Θωμόπουλος (Συνέντευξη, 2021) ερωτήθηκε για ποιο λόγο κατά την γνώμη του ο Δήμος Αλίμου δεν εκδήλωσε ενδιαφέρον για την αγορά του κτήματος, όταν ο Γερουλάνος ανακοίνωσε την πρόθεση για την πώληση του ώστε να εξασφαλίσει για τους δημότες του αλλά και το ευρύτερο κοινό έναν τεράστιο πνεύμονα πρασίνου, παρά να γίνονται όλα αυτά τα χρόνια μετά την αγορά του από την ΜΑΚΡΟ αγώνες για την διάσωση και προστασία του. Στην ερώτηση αυτή ο

κ.Θωμόπουλος μας απάντησε, ότι «ο Δήμος όχι μόνο αγνοούσε την πρόθεση των Γερούλάνων για την πώληση του κτήματος, αλλά και ότι το τίμημα ήταν τόσο υψηλό (σχεδόν 3 δισ. δραχμές) που ο Δήμος όχι μόνο δεν είχε την οικονομική δυνατότητα να καταβάλει το ποσό αυτό αλλά ακόμα και αν το είχε δεν θα ήταν συμφέρον για τον Δήμο να πληρώσει τόσο μεγάλο τίμημα για την αγορά». «Εξάλλου υπήρχε ο νόμος 1337/1983¹¹ του Αντ. Τρίτση, με τον οποίο, εάν εντασσόταν στο σχέδιο πόλης, ο Δήμος θα ελάμβανε, χωρίς την καταβολή μιας δραχμής τότε, ως «εισφορά σε γη», έκταση 50 ή 60 στρεμμάτων από τα 102 συνολικά περίπου, και ως «εισφορά σε χρήμα» αρκετά χρήματα» (Θωμόπουλος, Συνέντευξη 2021).

Στην ερώτηση γιατί πιστεύετε ότι οι εκάστοτε Δημοτικές Αρχές όχι μόνο δεν επέδειξαν την ίδια πολιτική, αλλά αντιθέτως τόσο οι πολιτικές που άσκησαν οι προηγούμενες Δημοτικές Αρχές όσο και οι υπουργικές αποφάσεις Λαλιώτη - Καραμανλή ήταν αντικρουόμενες, μας απάντησε ότι κατά την άποψη του η πολιτική που άσκησαν οι Δημοτικές Αρχές ήταν εσφαλμένη, διότι οι καθυστερήσεις ή η άρνηση τους για ενεργοποίηση του νόμου 1337/1983 όχι μόνο καθυστερούσε την απόκτηση των στρεμμάτων της «εισφοράς σε γη» κ.λπ., αλλά και υπήρχε ο κίνδυνος να μειωθούν οι εισφορές σε γη και χρήμα. «Ο «φόβος» μου, των μειώσεων των εισφορών σε γη, με έκανε να πιέζω για τη σύνταξη μελέτης και ένταξη στο Γ.Π.Σ., για το «Κτήμα Τράχωνες». Για να λάβει ο Δήμος τις αυξημένες εισφορές γης του ν. 1337/1983 κ.λπ. διότι στον Πολεοδομικό Σχεδιασμό α) το Γ.Π.Σ. αποτελεί το πρώτο επίπεδο, αποτελώντας κατευθυντήριο σχέδιο, ενώ, β) η Πολεοδομική Μελέτη (Π.Μ.), αποτελεί το δεύτερο επίπεδο, δηλαδή εξειδίκευση και εφαρμογή του πρώτου επιπέδου. Η Π.Μ. του 1989 ΔΕΝ ολοκλήρωσε τις αποφάσεις/ κατευθύνσεις του Γ.Π.Σ., και έτσι μέχρι σήμερα Π. Μ. που να οριστικοποιεί το Γ.Π.Σ., ΔΕΝ έχει συνταχθεί για την περιοχή. Είναι σαφές ότι η υλοποίηση των αποφάσεων του Γ.Π.Σ., προσέκρουε και προσκρούει σε ισχυρά ιδιωτικά συμφέροντα». Αναφορικά με την απόφαση ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 36 Δ/28.1.1987) λήψη μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος και ανάδειξη του σε αρχαιολογικό χώρο κ.λπ., η τότε Δημοτική Αρχή ήταν σύμφωνη, ενώ στην Υπ. Απόφαση Καραμανλή (ΦΕΚ 945/Δ/21.09.1992) που προέβλεπε την χρήση «πολεοδομικό κέντρο» (ανέγερση πολυκαταστήματος), αντιτάχθηκαν όλες οι παρατάξεις του Δ.Σ. ,παρόλα αυτά η πιο πάνω

¹¹ Ο ν. 1337/1983 για την ένταξη μιας έκτασης στο σχέδιο πόλης, προβλέπει ότι κάθε ιδιοκτησία πρέπει να εισφέρει έκταση σε γη και χρήμα, με κλίμακα ποσοστών επί της έκτασης, που αυξάνεται, όσο μεγαλύτερη είναι η ιδιοκτησία.

Υπουργική απόφαση εκδόθηκε σε βάρος του Δήμου, κατά της οποίας ο Δήμος άσκησε αίτηση ακυρώσεως στο Σ.Τ.Ε., η οποία δεν δικάστηκε, γιατί εκδόθηκε η απόφαση Λαλιώτη 24/Δ/24.01.1995. Η απόφαση Λαλιώτη καταργούσε την απόφαση Καραμανλή και επανάφερε την χρήση του Αρχαιολογικού Πάρκου, άφηνε όμως εκτός Γ.Π.Σ. το κτήμα Τράχωνες,(επιλογή επιβαρυντική) πράγμα που σήμαινε ότι για να συνεχιστούν οι διαδικασίες για ένταξη, θα έπρεπε πρώτα να συνταχθεί πολεοδομική μελέτη, την οποία καμία μετέπειτα Δημοτική Αρχή δεν ήταν διατεθειμένη να συντάξει, παρά τις πιέσεις» (Θωμόπουλος, Συνέντευξη 2021).

Στο ερώτημα ποιες ενέργειες έχουν γίνει μέχρι σήμερα από τις Δημοτικές Αρχές για την προστασία του κτήματος, ο Δήμαρχος Αλίμου (Συνέντευξη,2021) μας απάντησε ότι «οι ενέργειες του Δήμου μας και οι αγώνες των πολιτών οδήγησαν στο να ανατραπεί τη δεκαετία του 1990 η άγρια και άναρχη «τσιμεντοποίηση» του χώρου, που είχαν δρομολογήσει διάφοροι (τότε) κυβερνητικοί παράγοντες. Αργότερα, με πρωτοβουλία αιρετών και πολιτών του Δήμου μας (ιδίως του Δικηγόρου και Δημοτικού Συμβούλου Αριστείδη Θωμόπουλου), πετύχαμε να εξαναγκάσουμε δικαστικά την τότε γερμανική ιδιοκτήτρια εταιρεία του χώρου να κάνει εργασίες συντήρησης και αναστήλωσης του βυζαντινού ναού, που κινδύνευε με ολοσχερή κατάρρευση, λόγω της (πιστεύω σκόπιμης και συνειδητής) εγκατάλειψής του. Χρειάστηκε, ακόμα, να συσταθεί τοπική επιτροπή (Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία) από πολίτες, που μεριμνούν για την προστασία και τη διάσωση του χώρου, ευαισθητοποιώντας, ενημερώνοντας και πιέζοντας προς κάθε κατεύθυνση: τοπικές πολιτικές δυνάμεις, κοινωνία, Περιφέρεια και Κράτος. Και βέβαια, χρειάστηκε πολλή δουλειά και προσπάθεια για να βάλουμε τις βάσεις και να δρομολογήσουμε την οριστική επίλυση της εκκρεμότητας, με τρόπο περιβαλλοντικά και κοινωνικά επωφελή για τον Δήμο μας, αλλά και ευρύτερα για τη Νότια Αττική, η οποία θα αποκτήσει ένα μεγάλο ανοικτό Πάρκο-σημείο αναφοράς για όλους τους πολίτες».

Όσον αφορά τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν από εδώ και πέρα, ο Δήμαρχος Αλίμου κ. Κονδύλης ,μας απάντησε ότι τα βήματα που χρειάζεται να γίνουν, από εδώ και πέρα είναι τα εξής :

- Ολοκλήρωση της κατάρτισης του νέου Γ.Π.Σ. του Δήμου Αλίμου το οποίο βρίσκεται προς έγκριση στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, ώστε να εκδοθεί ΦΕΚ.(Απόσπασμα Πρακτικού της με Αρ.Απόφασης 2/2019 τακτικής συνεδρίασης της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής του Δ.Αλίμου, θέμα 1 ,Βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ).

- Εκπόνηση της Πολεοδομικής Μελέτης και έγκριση των Πράξεων Εφαρμογής και Αναλογισμού για το Κτήμα (έχει γίνει προεργασία).
- Μετά την ολοκλήρωση της Πολεοδόμησης, η περιοχή περιέρχεται κατά τα 2/3 της στην ιδιοκτησία του Δήμου Αλίμου και γίνονται οι πρώτες παρεμβάσεις διαμόρφωσης του δάσους σε χώρο περιπάτου.
- Εκπόνηση των Μελετών για την ανέγερση του Πολιτιστικού Κέντρου και την αναστήλωση του παλαιού αρχοντικού της οικογένειας Γερουλάνου.
- Εξασφάλιση των χρηματοδοτήσεων για την υλοποίηση των Μελετών.
- Έγκριση των Μελετών και διακήρυξη διαγωνισμών.
- Υλοποίηση των έργων και απόδοσή τους στους πολίτες (Κονδύλης, Συνέντευξη, 2021).

3.3.2. Το όραμα της παρούσας Δημοτικής Αρχής

Σύμφωνα με τον Δήμαρχο Αλίμου, το όραμα της Δημοτικής Αρχής είναι «η δημιουργία ενός χώρου πρασίνου και πολιτισμού μέσα στην πόλη, που θα δίνει πολλές «ανάσες» στην καθημερινότητα των πολιτών, ποιότητα και ομορφιά στη ζωή τους, αλλά και θα αποτελεί αφορμή για να γνωρίζουν καλύτερα την ιστορία της πόλης και να εκφράζονται δημιουργικά και καλλιτεχνικά. Να ενώνει, δηλαδή, το παρελθόν με το μέλλον της πόλης, μέσα από πολύ ενδιαφέρουσες καθημερινές δραστηριότητες των πολιτών».

Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπονται οι ακόλουθες υποδομές – δράσεις για το Πάρκο:

- Ανάδειξη του βυζαντινού ναΐσκου των Εισοδίων της Θεοτόκου. Στον περίβολο του Ναού υπάρχουν οι τάφοι μελών της οικογένειας Γερουλάνου, οι οποίοι σύμφωνα με τον Δήμαρχο Αλίμου μπορούν να αναδειχθούν, καθώς παρουσιάζουν ενδιαφέρον. «Η ιστορία του ναού συνδέεται τόσο με τον Δήμο Αλίμου (καθώς η οικογένεια μέχρι και τη δεκαετία του 1970 κατοικούσε στο τεράστιο αυτό κτήμα και είχε στενή σύνδεση με την τοπική κοινωνία), όσο και με την ιστορία της χώρας μας, καθώς η οικογένεια αυτή είχε στενούς δεσμούς με τη Βασιλική οικογένεια και θεσμικούς ρόλους στο κράτος.
- Αναστήλωση του αρχοντικού της οικογένειας Γερουλάνου και μετατροπή του σε χώρο ιστορικών, εικαστικών κ.α. εκθέσεων, καλλιτεχνικών δράσεων, πολιτιστικών και επιστημονικών ημερίδων κ.λπ. ποιοτικών δράσεων τέχνης, επιστήμης και επιμόρφωσης για όλους τους πολίτες.

- Ανέγερση Πολιτιστικού κέντρου, όπου θα διεξάγεται το μεγαλύτερο μέρος της σύγχρονης πολιτιστικής και καλλιτεχνικής δράσης του Δήμου Αλίμου (στέγαση Δημοτικής Βιβλιοθήκης και διοργάνωση παρουσιάσεων-αφήγησης βιβλίου για παιδιά, λειτουργία τμημάτων-ομάδων θεάτρου, μουσικής, χορού, φωτογραφίας, ζωγραφικής κ.α. καλλιτεχνικών μαθημάτων, παρουσίαση μικρών θεατρικών παραστάσεων, προβολή κινηματογραφικών ταινιών κατά τους χειμερινούς μήνες κ.λπ.)
- Ανάδειξη και διαμόρφωση του δάσους σε χώρο περιπάτου και υγείας για τους πολίτες, οι οποίοι θα μπορούν να επισκέπτονται τον χώρο, να αθλούνται και να ξεκουράζονται κοντά στη φύση κ.λπ.
- Ανάδειξη του ρέματος Τραχώνων, σε καθαρό και φροντισμένο υδροβιότοπο.
- Φιλοξενία ελληνικών και ξένων τηλεοπτικών και κινηματογραφικών παραγωγών, καθώς το πάρκο μπορεί να αποτελέσει ένα πρώτης τάξης υπαίθριο ανοικτό στούντιο, με εναλλαγή φυσικών «σκηνικών», για το γύρισμα σειρών και ταινιών.
- Εκπόνηση αρχαιολογικών ανασκαφών, και μάλιστα με τη μορφή της «ανοιχτής ανασκαφής», όπου θα μπορούν να συμμετάσχουν φοιτητές και Σχολές Αρχαιολογίας από όλον τον κόσμο, εφόσον βεβαίως συμφωνήσει σχετικά και το Υπουργείο Πολιτισμού (Κονδύλης, Συνέντευξη, 2021).

3.3.3. Τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Δημοτική Αρχή στην προστασία του κτήματος Τραχώνων και οι τρόποι αντιμετώπισης τους

Στην προσπάθεια προστασίας και διατήρησης του κτήματος Τραχώνων η Διοίκηση του Δήμου Αλίμου βρέθηκε αντιμέτωπη με τρία πολύ σημαντικά προβλήματα. Σύμφωνα με όσα μας είπε ο νυν Δήμαρχος Αλίμου, «Το πρώτο και βασικότερο, ότι η έκταση τουλάχιστον για την ώρα, δεν αποτελεί ιδιοκτησία του Δήμου με αποτέλεσμα για κάθε σχεδιασμό και για κάθε ζήτημα, να απαιτείται συνεργασία και συνεννόηση με τον σημερινό ιδιοκτήτη, εφόσον δεν αποτελεί δημοτικό χώρο, αλλά ιδιωτική περιουσία. Το δεύτερο ζήτημα είναι οι αργοί ρυθμοί του Κράτους. Για να μπει η έκταση στο Γ.Π.Σ. και στο Σχέδιο Πόλης, πρέπει το Υπουργείο Περιβάλλοντος να εγκρίνει τις Μελέτες και τις Διοικητικές μας Πράξεις. Δυστυχώς, οι καθυστερήσεις είναι θλιβερά βραδύτατες, σε σημείο που περίπου «ακυρώνουν» κάθε σχεδιασμό. Το τρίτο, είναι η έλλειψη πόρων. Η

δημιουργία όλων αυτών των υποδομών απαιτούν αρκετά χρήματα, πόρους που η αυτοδιοίκηση κανονικά δεν έχει, συνεπώς θα απαιτηθεί ένας ολόκληρος «αγώνας δρόμου», δύσκολος και χρονοβόρος, προκειμένου να εξασφαλιστούν τα απαραίτητα κονδύλια από την πολιτεία. Ένα τέταρτο πρόβλημα αποτελεί το γεγονός ότι για να αναδείξει ένας Δήμος μία περιοχή αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, θα πρέπει να έχει άδεια από το Υπουργείο Πολιτισμού για κάθε λεπτομέρεια, ακόμα και για το παραμικρό πράγμα, π.χ. την σήμανση του χώρου. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με το ότι οι Αρχαιολογικές Υπηρεσίες είναι υποστελεχωμένες και υπερφορτωμένες, προκαλεί ασύλληπτες καθυστερήσεις στην ανάδειξη, ακόμα και στην απλή φροντίδα των αρχαιολογικών χώρων, π.χ. για το απλό ξεχορτάρισμα από άγρια βλάστηση ενός χώρου, το οποίο πρέπει να γίνεται πάντα με την παρουσία και επίβλεψη αρχαιολόγου!» (Κονδύλης, Συνέντευξη, 2021).

Στην ερώτηση μας για το πώς θα αντιμετωπιστούν αυτά τα προβλήματα, ο Δήμαρχος Αλίμου, μας απάντησε ότι «με την ένταξη της περιοχής στο σχέδιο, ο Δήμος θα έχει στην ιδιοκτησία του τα 2/3 της συνολικής έκτασης». Όσον αφορά την θανατηφόρα γραφειοκρατία του Κράτους, θεωρεί ότι για την αντιμετώπιση της απαιτείται η συνειδητή συμμετοχή και προσπάθεια όλων των Δημοσίων Υπαλλήλων, πολλοί από τους οποίους δεν επιθυμούν την απλοποίηση των διαδικασιών, προκειμένου να δικαιολογούν την παρουσία τους και να επιβεβαιώνουν την ιδιότυπη «εξουσία» που έχουν πάνω στην κοινωνία. Αναφορικά με την εξασφάλιση των απαιτούμενων πόρων από την πολιτεία, εκτιμά ότι το λιγότερο που θα πρέπει να γίνει, είναι η «θέσπιση ενός παγίου προγράμματος για την υλοποίηση αξιόλογων έργων από την Τοπική Αυτοδιοίκηση (τύπου «Αντώνης Τρίτσης» ή «Φιλόδημος»), στο οποίο κάθε Δήμος θα μπορεί να προσφεύγει για να διασφαλίζει πόρους για σημαντικές δράσεις με περιβαλλοντικό, πολιτιστικό και κοινωνικό αποτύπωμα». Μας τόνισε επίσης, ότι όλα αυτά «αποτελούν κατά βάση χώρο ευθύνης και εξουσίας της Κεντρικής εξουσίας, του Κράτους, όπου η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν μπορεί να παρεμβαίνει καταλυτικά, παρά μόνο να προτείνει, να υποδεικνύει, να απαιτεί και να πιέζει, αλλά και να συμβάλλει δημιουργικά, όπου αυτό της επιτρέπεται από τα Υπουργεία» (Κονδύλης, Συνέντευξη, 2021).

3.3.4. Ο ρόλος των πολιτών του Δήμου Αλίμου στην προστασία του κτήματος

Οι αγώνες των πολιτών και των λοιπών τοπικών φορέων της περιοχής, σύμφωνα με τον κ. Θωμόπουλο, (Συνέντευξη, 2021), έπαιξαν «σημαντικότατο» ρόλο στην προστασία και διάσωση του κτήματος των Τραχώνων και την ματαίωση του σχεδίου της «ΜΑΚΡΟ» για την δημιουργία πολυκαταστήματος, επομένως «ο ρόλος των πολιτών ήταν «σημαντικότατος», με την έννοια ότι χωρίς την κινητοποίηση των πολιτών, η εταιρεία «ΜΑΚΡΟ» θα είχε καταφέρει να επιτύχει τον στόχο της που ήταν η ανέγερση πολυκαταστήματος μέσα στο κτήμα Τραχώνων και πολλοί επαγγελματίες του κλάδου τροφίμων θα είχαν χάσει μέγιστο μέρος της δουλειάς τους». «Η πίεση των πολιτών υπήρξε το αποκλειστικό κινούν αίτιο για ενεργοποίηση των διοικήσεων του Δήμου. Μόνο όταν «σπρώχονταν» ή «στριμώχονταν» από τους πολίτες ενεργούσαν έστω παρελκυστικά, «πιεζόμενες από τις 500-600 υπογραφές μας σε κείμενο που συλλέξαμε από πολίτες και επαγγελματίες, τα πανό που κρεμάσαμε «Το κτήμα Τράχωνες χάνεται, Η «ΜΑΚΡΟ» έρχεται», οι αφίσες που κολλήσαμε, οι συγκεντρώσεις που κάναμε με την συμμετοχή πολιτών από όλα τα κόμματα, οι τοποθετήσεις μας δημόσια στο Δ.Σ. αλλά και σε ανοιχτές συγκεντρώσεις με πλήθος ακροατών, οι νομικές ενέργειες που ασκήσαμε και οι ακυρώσεις όσες επιτεύχθηκαν, αφού η Επιτροπή ήταν «διοικητική» και όχι «δικαστική» και υφίστατο επηρεασμούς, πολιτικούς και διοικητικούς». Όλες αυτές οι ενέργειες εξέθεταν τις Διοικήσεις του Δήμου στους Αλιμιώτες και τους υποχρέωναν σε περιορισμό (φρενάρισμα) των επιλογών τους, ώστε να μην εκτίθενται. (Θωμόπουλος, Συνέντευξη, 2021).

Καθώς φαίνεται, η ευαισθητοποίηση του κόσμου αναφορικά με την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς στον Άλιμο, αποτέλεσε την κινητήριο δύναμη για ενεργό δράση όταν η διοίκηση του Δήμου Αλίμου ελάμβανε αποφάσεις επιβαρυντικές (απόφαση Δ.Σ. 36/08-02-1996) για το κτήμα Τραχώνων, όταν το Υπουργείο Πολιτισμού «αδιαφορούσε» για την προστασία της εκκλησίας των Εισοδίων Θεοτόκου, καθώς και τις αλληπάλληλες επιστολές και δικαστικούς αγώνες των κατοίκων, προκειμένου να εξασφαλίσουν την επισκεψιμότητα στο Βυζαντινό εκκλησάκι. Για τον λόγο αυτό θεωρούμε την ευαισθητοποίηση των πολιτών ιδιαίτερα σημαντική. Στο πλαίσιο αυτής της προσπάθειας δημιουργήθηκε η αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία «Εταιρία Προστασίας & Αξιοποίησης Αρχαιοτήτων Αλίμου, Εισόδια Τράχωνες», από επιφανείς κατοίκους του

Δήμου Αλίμου με σκοπό την διάσωση, ανάδειξη και ενοποίηση των αρχαιοτήτων του Δήμου Αλίμου, η οποία έχει δημιουργήσει το «Blog Εισόδια Θεοτόκου Τράχωνες», στο οποίο μπορεί κανείς να βρει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για το κτήμα και το εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου, και την ομάδα στο Facebook «Σώστε το κτήμα Γερούλανου/Τράχωνες» με 1679 μέλη.

3.3.5. Η Πολιτιστική Πολιτική και Στρατηγική Επικοινωνίας του Δήμου Αλίμου για την προβολή και ανάδειξη του κτήματος Τραχώνων και της ευρύτερης περιοχής

Σύμφωνα με τον Δήμαρχο Αλίμου, οι προσπάθειες της Δημοτικής Αρχής για την προστασία και ανάδειξη του κτήματος, ήταν συνεχείς, τολμηρές και εντατικές. Μέσα στα 2 πρώτα χρόνια της προηγούμενης θητείας της (2014-2016), προχώρησε σε συστηματική διαπραγμάτευση και συνεργασία με τον σημερινό ιδιοκτήτη της έκτασης, την εταιρεία «ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΑΒΕΕ», για την διεκδίκηση αυξημένης εισφοράς σε γη, δηλαδή την εκχώρηση 80 περίπου στρεμμάτων, (χονδρικά, να κρατήσει ο Σκλαβενίτης το 1/3 της έκτασης και τα υπόλοιπα 2/3 να περιέλθουν στην ιδιοκτησία του Δήμου, για την δημιουργία πάρκου) (Κονδύλης, Συνέντευξη, 2021).

Το 2017, το Δ.Σ. του Δήμου Αλίμου κατά πλειοψηφία ενέκρινε το μνημόνιο συνεργασίας με τον νυν ιδιοκτήτη του κτήματος Τραχώνων Σκλαβενίτη, σύμφωνα με το οποίο προωθείται η ένταξη της περιοχής στο Γ.Π.Σ. και εκχωρούνται στον Δήμο Αλίμου τα 80 από τα 110 στρέμματα της συνολικής έκτασης, ενώ τα υπόλοιπα 30 στρέμματα παραμένουν στον ιδιοκτήτη Σκλαβενίτη προς οικιστική αξιοποίηση με τους εξής όρους : χρήση γης : αμιγής κατοικία, με πολύ χαμηλό Σ.Δ. 0.6%. Από τα 80 στρέμματα που παραχωρούνται στον Δήμο Αλίμου, τα 37 περίπου αποτελούν χώρο πρασίνου, (δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις εκτός πολεοδόμησης, οι οποίες παραχωρούνται άμεσα στον Δήμο άνευ ανταλλάγματος, όμως επειδή αποτελούν αντικείμενο εκτός συναλλαγής, θα εξευρεθεί η νόμιμη μορφή μεταβίβασης τους στον Δήμο, με την διαδικασία της απαλλοτρίωσης έναντι συμβολικού ποσού, ή με την διαδικασία της παραχώρησης για ενενήντα εννέα χρόνια ατελώς), ενώ παράλληλα στον Δήμο παραχωρούνται τα κτίσματα της οικογένειας Γερούλανου, το Βυζαντινό εκκλησάκι κ.λ.π. (Απόφαση Δ.Σ.-229/2017, θέμα 26, Κατάρτιση Συμφωνίας –Πλαισίου συνεργασίας με την εταιρεία ΜΑΚΡΟ-Σκλαβενίτης για το «κτήμα Τραχώνων» Βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ).

Στη συνέχεια η διοίκηση του Δήμου εκπόνησε και μία πρώτη μελέτη για την ένταξη της περιοχής στο Γ.Π.Σ. και εν συνεχεία στο Σχέδιο Πόλης, «δυστυχώς όμως, οι ρυθμοί του Υπουργείου Περιβάλλοντος, που πρέπει να εγκρίνει όλα αυτά, είναι εξαιρετικά αργοί, με αποτέλεσμα 5 σχεδόν χρόνια μετά, να μην υπάρχει καμία ουσιαστική πρόοδος από την πλευρά του Υπουργείου.» (Κονδύλης, Συνέντευξη, 2021).

Με αυτήν την προγραμματική σύμβαση, κλείνει ένας μεγάλος κύκλος διεκδικήσεων και αγώνων από τους κατοίκους και τις εκάστοτε Δημοτικές Αρχές ενάντια στην γερμανική εταιρεία «ΜΑΚΡΟ» που ήθελε να μετατρέψει την περιοχή σε «Πολεοδομικό κέντρο».

Αναφορικά με την άσκηση της επικοινωνιακής πολιτικής έως σήμερα, ο Δήμαρχος Αλίμου μας απάντησε, ότι «ο σχεδιασμός για το Αρχαιολογικό Πάρκο, επικοινωνήθηκε στους πολίτες μέσω της δημοσιοποίησης των σχετικών Αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, της προβολής του στα social media και τα τοπικά έντυπα (εφημερίδες και ιστοσελίδες της Νότιας Αττικής), αλλά και μέσω της εκτεταμένης παρουσιάσής του στους πολίτες του Δήμου Αλίμου κατά την προεκλογική περίοδο (2019), δεδομένου ότι μεταξύ των άλλων ζητημάτων που κρίνονταν στις τελευταίες εκλογές ήταν και οι ενέργειες για την ανάδειξη και αξιοποίηση του Κτήματος Τραχώνων, αλλά και ο προγραμματισμός και οι επόμενες ενέργειες του Δήμου για την δημιουργία του Πολιτιστικού και Αρχαιολογικού Πάρκου.» Επιπλέον, ο Δήμαρχος Αλίμου μας τόνισε, ότι η επικοινωνιακή πολιτική σίγουρα δεν θα επηρεαστεί από τον Covid-19, εφόσον πρόκειται για ένα έργο μακράς πνοής, με μεγάλο χρόνο υλοποίησης, που ξεπερνάει όχι μόνο την παρούσα πανδημία, αλλά και την τρέχουσα Δημοτική Περίοδο (2019-2023) (Κονδύλης, Συνέντευξη, 2021).

Σύμφωνα με τον κ.Τσουρβάκα, τα πολιτιστικά προϊόντα και οι υπηρεσίες ενός οργανισμού, μπορούν να προωθηθούν με τη χρήση διάφορων μέσων προκειμένου να προσελκύσουν το κοινό. Ορισμένα από τα εργαλεία προώθησης και προβολής των πολιτιστικών δραστηριοτήτων των οργανισμών τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν, αποτελούν τόσο η από στόμα σε στόμα επικοινωνία, η διαφήμιση στα έντυπα αλλά και ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, οι δημόσιες σχέσεις όσο και τα δελτία τύπου, ομιλίες, εκδηλώσεις, οι διάφορες συνεντεύξεις, η προβολή στο διαδίκτυο, μέσω των ψηφιακών μέσων επικοινωνίας κ.λ.π. (Τσουρβάκας, 2012).

Την μεγαλύτερη τουριστική προβολή του Αλίμου στον κόσμο αποτελεί το φιλμ του γνωστού σκηνοθέτη Νίκου Μαστοράκη «Alimos, Greek Riviera's Blue Diamond» το

οποίο απέσπασε συνολικά οκτώ βραβεία, ένα από αυτά του καλύτερου τουριστικού φιλμ και 12 υποψηφιότητες σε διεθνείς διοργανώσεις. Στο φιλμ¹², παρουσιάζονται τα σπουδαιότερα αρχαιολογικά ευρήματα του Αλίμου καθώς και το κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου, του οποίου η αρχαιολογική και περιβαλλοντική αξία έγινε γνωστή στην υφήλιο (Πρώτο Θέμα, 2021).

3.3.6. Η συμβολή του Αρχαιολογικού – Πολιτιστικού Πάρκου στην Τοπική Ανάπτυξη

Η δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου στον Άλιμο και η απόδοση του στην τοπική κοινωνία, θα συντελέσει όχι μόνο στην προστασία και ανάδειξη ενός εκτεταμένου αρχαιολογικού χώρου και πνεύμονα πρασίνου μέσα στον αστικό ιστό μοναδικού για τα Νότια Προάστια αλλά και για ολόκληρη την Αττική, αλλά και στην οικονομική ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας. Σε τοπικό επίπεδο, θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας οι οποίες θα προκύψουν τόσο από την ίδρυση του, όσο και από την συντήρηση και διαχείριση του π.χ. για αρχαιολόγους, συντηρητές αρχαιοτήτων κ.λ.π. (Στεφανάκης, 2010, σελ.694). Ενδεχομένως, η αύξηση της επισκεψιμότητας θα τονώσει την ήδη υπάρχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα και θα οδηγήσει στην δημιουργία νέων επιχειρήσεων, την μείωση της ανεργίας, με αποτέλεσμα την τόνωση της τοπικής επιχειρηματικότητας και ανάπτυξης.

Αναφορικά με την περιβαλλοντική ανάπτυξη της περιοχής, θα διασφαλιστεί η προστασία της δασικής έκτασης που περιλαμβάνεται στο κτήμα, από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, την Δασική και την Πυροσβεστική Υπηρεσία, αντίστοιχα και του ρέματος, του οποίου η περιβαλλοντική σημασία είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς οι εκβολές του βρίσκονται στην παραλία και παρουσιάζει σημαντική ρύπανση.

Το κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου, κατέχει εξέχουσα θέση στον προσδιορισμό της πολιτιστικής ταυτότητας του Δήμου Αλίμου. Η διαμόρφωση του Αρχαιολογικού Πάρκου θα συμβάλλει στην ενίσχυση των δεσμών των πολιτών του Αλίμου με την ιστορία και τον πολιτιστικό πλούτο της περιοχής. Η δημιουργία πολιτιστικής εικόνας σύμφωνα με τον κ.Τσουρβάκα, (2012), είναι ιδιαίτερα σημαντική για

¹² Στο 9:14 λεπτό τα αρχαία του Αλίμου και στα 12 : 44 έως 14: 32 λεπτά το κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου

έναν πολιτιστικό οργανισμό, καθώς μπορεί να επιφέρει σημαντικά θετικά αποτελέσματα με μακροχρόνια επίδραση και μπορεί να τον κάνει να ξεχωρίσει από τον ανταγωνισμό.

Στην ερώτηση μας εάν η δημιουργία του Πολιτιστικού Πάρκου θα συμβάλλει στην βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής, ο Δήμαρχος Αλίμου μας απάντησε «οποσδήποτε ναι. Η δημιουργία του Πάρκου θα αυξήσει την πολιτιστική κίνηση λόγω των πολιτιστικών εκδηλώσεων που θα πραγματοποιηθούν ακόμα και υπαιθρίως, δίνοντας δουλειά σε πολυάριθμους καλλιτέχνες. Επίσης, πολλοί επιστήμονες θα εργαστούν για την περιβαλλοντική και αρχαιολογική ανάδειξη του Κτήματος, μηχανικοί και ειδικοί επιστήμονες για την αναστήλωση του αρχοντικού Γερουλάνου και τη συντήρηση της βυζαντινής εκκλησίας (π.χ. συντήρηση τοιχογραφιών). Πλήθος τουριστών από τη Μαρίνα Αλίμου θα περάσουν για να επισκεφτούν τον χώρο, προτού πάνε στο κέντρο της Αθήνας για να δουν την Ακρόπολη ή στον Πειραιά για να γνωρίσουν την περιοχή. Θα έχουμε, δηλαδή, οικονομική δραστηριότητα με βάση τον πολιτισμό, το περιβάλλον, τις αρχαιότητες, τις τέχνες, την παράδοση, και όλα αυτά, με απόλυτο σεβασμό της φύσης, δίπλα (ή και μέσα) σε ένα πανέμορφο δάσος, στο κέντρο της πόλης!» (Κονδύλης, Συνέντευξη, 2021).

Στην ερώτηση μας για το αν η δημιουργία του Πάρκου θα βελτιώσει το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων της περιοχής, ο Δήμαρχος Αλίμου μας απάντησε ότι είναι κάτι που θεωρεί αυτονόητο, «διότι θα υπάρχει περισσότερο πράσινο, προσβάσιμο σε όλους όσοι θέλουν να αναπνεύσουν καθαρό αέρα και να αθληθούν κοντά στη φύση ή απλώς να ηρεμήσουν, για δράσεις πολιτισμού και τέχνης, ενσωματωμένες στη ζωή και στην καθημερινότητα των πολιτών. Επίσης, στο πλαίσιο αυτό μιλάμε για αναβάθμιση και προστασία του ρέματος Τραχώνων, που αποτελεί έναν πανέμορφο υδροβιότοπο, ταλαιπωρημένο σήμερα από την έλλειψη φροντίδας και προστασίας. Με μία κουβέντα, μιλάμε για υψηλού επιπέδου ποιότητα ζωής, που δύσκολα μπορούν πλέον οι άνθρωποι να βρουν στις πόλεις, στις δομημένες περιοχές μέσα στα αστικά κέντρα. Θα αναβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό η καθημερινότητα και η ποιότητα ζωής των πολιτών, καθώς και η βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη στην ευρύτερη περιοχή. Εν τέλει το Πάρκο, συνδυασμένο με τις υπόλοιπες αρετές της πόλης μας (καταπράσινοι λόφοι, σημαντικές αρχαιότητες, Μαρίνα Αλίμου, Μητροπολιτικός Πόλος, παραλιακό μέτωπο κ.λ.π.) θα βοηθήσει ώστε ο Άλιμος να αποκτήσει ισχυρό “brand”, αναγνωρίσιμο τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό,

ως μία πόλη με ιστορία χιλιάδων ετών, αλλά και με σημαντικό τουριστικό ενδιαφέρον στο σήμερα και το αύριο» (Κονδύλης, Συνέντευξη, 2021).

Στην ερώτηση που τέθηκε στον κ. Θωμόπουλο για το αν η δημιουργία του Αρχαιολογικού πάρκου θα συμβάλλει στην βιώσιμη ανάπτυξη (κοινωνική, οικονομική, περιβαλλοντολογική) της περιοχής, μας απάντησε ότι «οι μελλοντικοί Αλιμιώτες με τη δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου (όποιας διαμόρφωσης) θα ζήσουν σε ένα πολύ καλύτερο περιβάλλον, φυσικό, αλλά και πολιτιστικό, με την έννοια της απόκτησης ουσιαστικής «ταυτότητας» με την αρχαιότητα, και όχι βερμπαλιστικά, της ενδυνάμωσης της αίσθησης του «συνανήκειν» όχι με προγονοπληξία, αλλά με τη μελέτη των τρόπων ζωής και οργάνωσης της κοινωνίας, των σχέσεων παραγωγής, εργασίας τους κ.λπ.» Επίσης μας είπε ότι «και η οικονομία θα βοηθηθεί (π.χ. τουριστικά λεωφορεία, απόλαυση και λήψη ενός καφέ ή ποτού, αφορμή για αγορά προϊόντων από την τοπική αγορά κ.λπ.) γιατί και οι αξίες των οικοπέδων, αλλά και των σπιτιών - διαμερισμάτων θα αυξηθούν από την αιτία αυτή, λόγω του πρασίνου στην πόρτα μας» (Θωμόπουλος, Συνέντευξη, 2021).

4. Έρευνα κοινού για την δημιουργία Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου

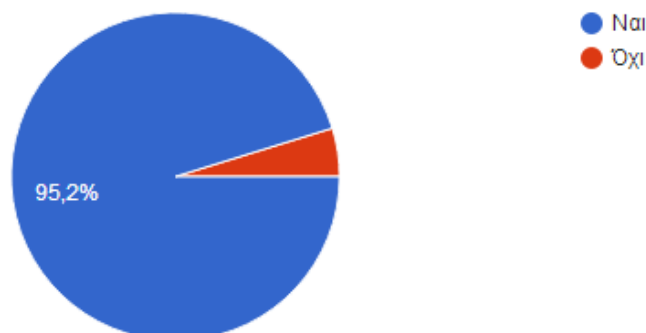
4.1 Ανάλυση αποτελεσμάτων έρευνας κοινού – Οι αντιλήψεις των κατοίκων του Δήμου Αλίμου για την δημιουργία Αρχαιολογικού Πάρκου

Η παρούσα έρευνα πραγματοποιήθηκε σε δείγμα (231) ατόμων, με σκοπό να διερευνηθούν οι αντιλήψεις των πολιτών του Δήμου Αλίμου σχετικά με την δημιουργία Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων στον Άλιμο.

Το ερωτηματολόγιο αυτό, έχει σκοπό να προσδιορίσει εάν οι πολίτες του Δήμου Αλίμου σε πρώτη φάση γνωρίζουν για την πρόθεση δημιουργίας Αρχαιολογικού Πάρκου στην συγκεκριμένη περιοχή και εάν επιθυμούν την δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου, και σε δεύτερη φάση από το που το έμαθαν (προκειμένου να διαπιστώσουμε αν η επικοινωνιακή στρατηγική του Δήμου Αλίμου χρειάζεται βελτίωση), καθώς και σημαντικές πληροφορίες όπως (τι θα τους ενδιέφερε περισσότερο κατά την επίσκεψη τους στο Αρχαιολογικό Πάρκο, ποιες υποδομές θα ήθελαν να περιλαμβάνει, ποιες δραστηριότητες προτιμούν κ.λ.π. Ακολουθεί η ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

1. Γνωρίζετε την ύπαρξη του κτήματος Τραχώνων (Γερούλανου) στον Άλιμο (Άνω Καλαμάκι) το οποίο καλύπτει έκταση 110 στρεμμάτων;

231 απαντήσεις

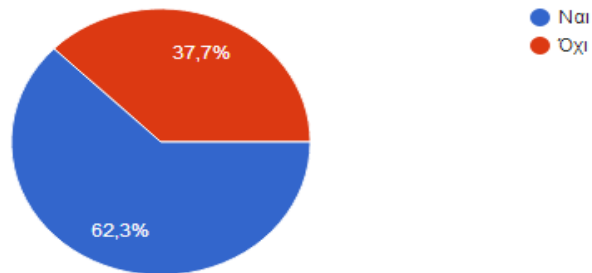


Γράφημα 1. Γνωρίζετε την ύπαρξη του κτήματος Τραχώνων στον Άλιμο;

Από το γράφημα, διαπιστώνουμε ότι η πλειοψηφία των κατοίκων (220 άτομα, 95,2%) γνωρίζουν την ύπαρξη του κτήματος Τραχώνων.

2. Γνωρίζετε ότι βάσει της Προγραμματικής Σύμβασης που έχει υπογράψει ο Δήμος Αλίμου με τον νυν ιδιοκτήτη του κτήματος (Σκλαβενίτη) αποδίδονται στον Δήμο Αλίμου 80 στρέμματα εκ των οποίων τα 37 είναι δασική έκταση;

231 απαντήσεις

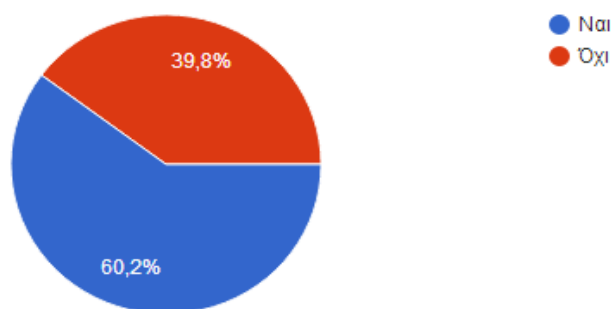


Γράφημα 2. Γνωρίζετε ότι βάσει της Προγραμματικής Σύμβασης του Δήμου Αλίμου με τον Σκλαβενίτη αποδίδονται στον Δήμο Αλίμου 80 στρέμματα εκ των οποίων τα 37 είναι δασική έκταση ;

Σημαντικό ποσοστό ατόμων (62,3%),144 συμμετέχοντες, απάντησαν ότι γνωρίζουν για την προγραμματική σύμβαση που έχει υπογράψει ο Δήμος Αλίμου με τον Σκλαβενίτη.

3.Γνωρίζετε ότι ο Δήμος Αλίμου έχει χαρακτηρίσει τα 80 στρέμματα ως Αρχαιολογικό Πάρκο,χώρο αναψυχής και περιπάτου;

231 απαντήσεις

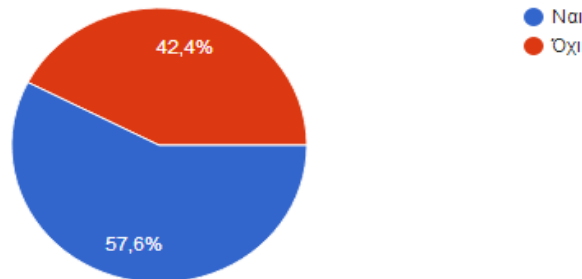


Γράφημα 3. Γνωρίζετε ότι ο Δήμος Αλίμου έχει χαρακτηρίσει τα 80 στρέμματα ως Αρχαιολογικό Πάρκο, χώρο αναψυχής και περιπάτου;

Στην ερώτηση για το αν το κοινό γνωρίζει ότι ο Δήμος Αλίμου έχει χαρακτηρίσει τα 80 στρέμματα ως Αρχαιολογικό Πάρκο,139 άτομα, (60,2%) απάντησαν θετικά.

4.Γνωρίζετε για την πρόθεση δημιουργίας Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου;

231 απαντήσεις



Γράφημα 4. Γνωρίζετε για την πρόθεση δημιουργίας Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου ;

Στην ερώτηση για το αν γνωρίζουν για την πρόθεση δημιουργίας Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου, 133 άτομα, (57,6%) απάντησαν ότι το γνωρίζουν.

5.Εαν ναι,από που μάθατε για την δημιουργία Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου;

154 απαντήσεις



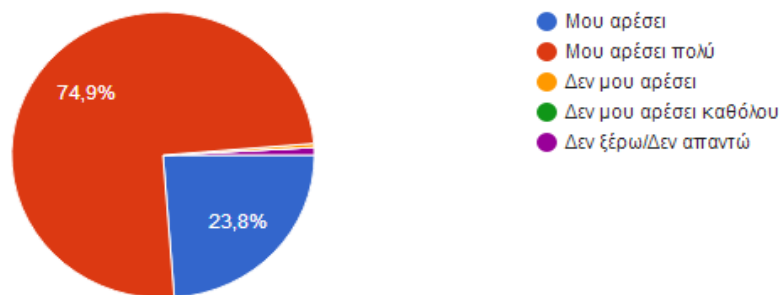
Γράφημα 5. Εάν, ναι από πού μάθατε για την δημιουργία Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου;

Η ερώτηση αυτή, μπορούσε να απαντηθεί μόνο από αυτούς που είχαν απαντήσει θετικά στην προηγούμενη ερώτηση, και για τον λόγο αυτό οι απαντήσεις ήταν λιγότερες (154). Ιδιαίτερα θετικό είναι το γεγονός ότι ποσοστό (49,4%), 76 άτομα, απάντησαν ότι ενημερώθηκαν από τις Δημοτικές Αρχές, επομένως η επικοινωνιακή στρατηγική του

Δήμου Αλίμου, κρίνεται ικανοποιητική. Από αυτούς, οι 25 είναι άντρες και οι 51 είναι γυναίκες, 23 από αυτούς είναι ηλικίας από (46-55), 23 είναι από (56-65), 15 >66, 11 από (36-45), 3 από (26-35) και 1 από (18-25). 32 άτομα, (ποσοστό 20,8%) ενημερώθηκαν από φίλους/γνωστούς, ενώ 29 άτομα, (18,8%), από τα τοπικά μέσα ενημέρωσης, ενώ υπήρξε και ένα πολύ μικρό ποσοστό το οποίο απάντησε ότι ενημερώθηκε μέσω του ερωτηματολογίου καθώς και από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

6. Πως βλέπετε την ιδέα δημιουργίας Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου;

231 απαντήσεις

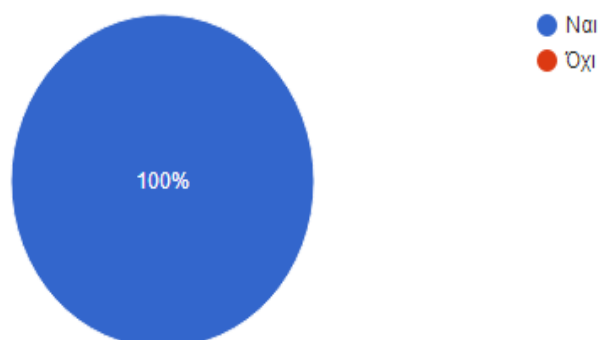


Γράφημα 6. Πως βλέπετε την ιδέα δημιουργίας Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου;

Στην ερώτηση πως βλέπετε την ιδέα δημιουργίας Αρχαιολογικού Πάρκου, όλοι απάντησαν θετικά εκτός από έναν που απάντησε αρνητικά, 2 απάντησαν δεν ξέρω/δεν απαντώ, ενώ 173 άτομα, (74,9%), δήλωσαν ότι τους αρέσει πολύ η ιδέα.

7. Θα επισκεπτόσασταν το Αρχαιολογικό Πάρκο στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου;

231 απαντήσεις

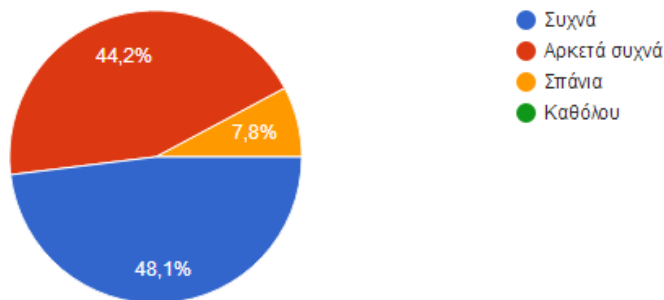


Γράφημα 7. Θα επισκεπτόσασταν το Αρχαιολογικό Πάρκο στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου;

Αναφορικά με την πρόθεση επισκεψιμότητας των κατοίκων του Δήμου Αλίμου, και τα 231 άτομα, (100%) θα το επισκέπτονταν.

8.Εάν ναι πόσο συχνά θα επισκεπτόσασταν το Αρχαιολογικό Πάρκο στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου;

231 απαντήσεις



Γράφημα 8. Εάν ναι, πόσο συχνά θα επισκεπτόσασταν το Αρχαιολογικό Πάρκο στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου ;

Σύμφωνα με το παραπάνω γράφημα, 111 άτομα, απάντησαν ότι θα επισκέπτονταν το Αρχαιολογικό Πάρκο συχνά, ενώ 102 άτομα, αρκετά συχνά, σε ποσοστά (48,1%) και (44,2%) αντίστοιχα, ενώ σπάνια, μόνο (18 άτομα) (7,8%).Σημειώνεται ότι κανείς δεν απάντησε καθόλου, το οποίο σημαίνει σύμφωνα με την έρευνα, ότι κατά πάσα πιθανότητα το Αρχαιολογικό Πάρκο, θα αποτελέσει μέρος της καθημερινής βόλτας των κατοίκων.

9.Τι θα σας ενδιέφερε περισσότερο κατά την επίσκεψη σας στο Αρχαιολογικό Πάρκο;

231 απαντήσεις



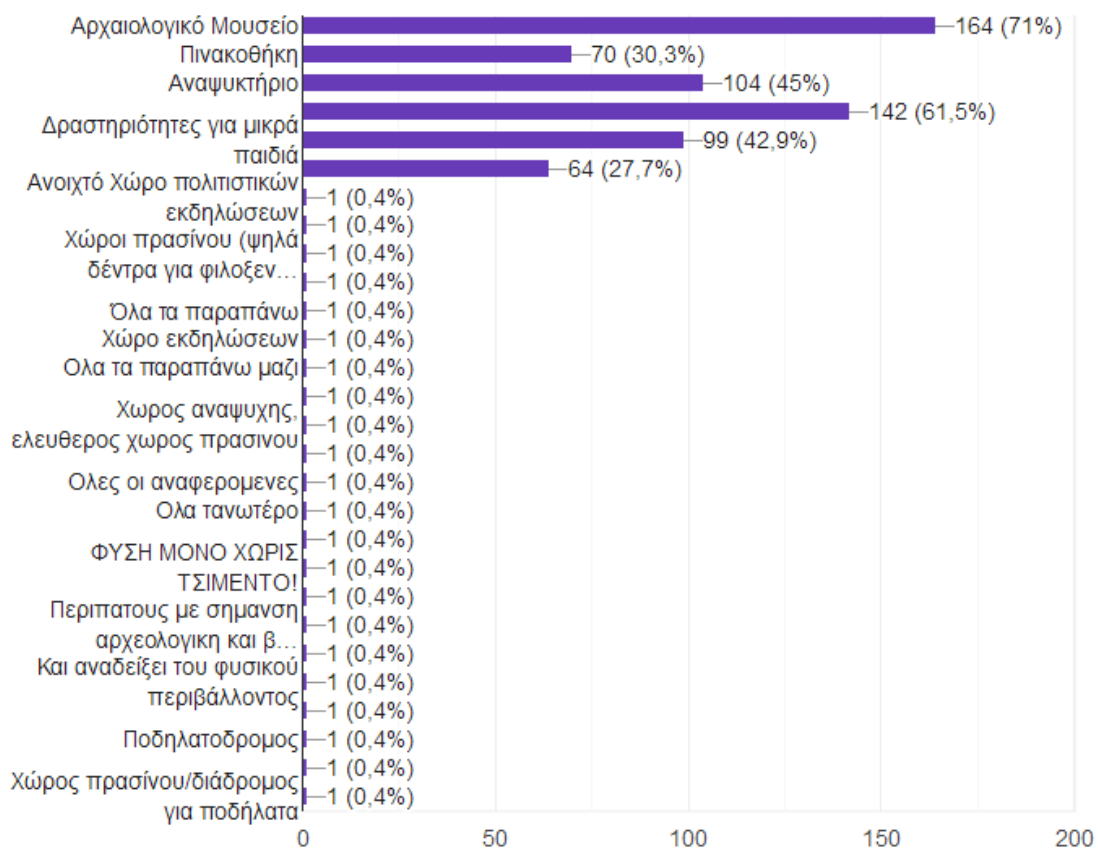
Γράφημα 9. Τι θα σας ενδιέφερε περισσότερο κατά την επίσκεψη σας στο Αρχαιολογικό Πάρκο;

Στην ερώτηση σχετικά με το τι θα ενδιέφερε το κοινό περισσότερο κατά την επίσκεψη του στο Αρχαιολογικό Πάρκο, οι περισσότεροι ,149 άτομα, (64,5%) απάντησαν «οι αρχαιολογικοί χώροι σε συνδυασμό με το φυσικό περιβάλλον», γεγονός που μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η ιδέα ενός χώρου που να συνδυάζει αρχαιότητες με φυσικό περιβάλλον είναι ιδιαίτερα ελκυστική για το κοινό. Αμέσως μετά αυτό που ενδιαφέρει το κοινό σε ποσοστό (17,7%),41 άτομα, είναι οι διαδρομές στους ενοποιημένους αρχαιολογικούς χώρους.

Θεωρούμε ότι η διασύνδεση των αρχαιολογικών μνημείων του Δήμου Αλίμου θα πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα της Δημοτικής Αρχής, με την δημιουργία υποδομών σύνδεσης π.χ. πεζόδρομοι, μονοπάτια πεζοπορίας κ.λ.π., καθώς φαίνεται ενδιαφέρει το κοινό πολύ περισσότερο από την διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων (6,5%), 15 άτομα. Για το λόγο αυτό θεωρούμε ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερο βάρος σε αυτήν την κατεύθυνση.

10. Ποιές απο τις παρακάτω υποδομές θα θέλατε να περιλαμβάνει το Αρχαιολογικό Πάρκο;

231 απαντήσεις

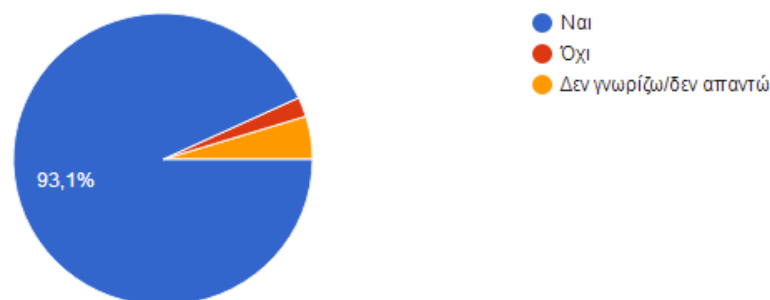


Γράφημα 10. Ποιες από τις παρακάτω υποδομές θα θέλατε να περιλαμβάνει το Αρχαιολογικό Πάρκο;

Στην ερώτηση «Ποιες από τις παρακάτω υποδομές θα θέλατε να περιλαμβάνει το Αρχαιολογικό Πάρκο», οι περισσότεροι, 164 άτομα (71%), απάντησαν Αρχαιολογικό Μουσείο, η ίδρυση του οποίου φαίνεται να αποτελεί προτεραιότητα και επιθυμία των κατοίκων του Δήμου Αλίμου. (61,5%), 142 άτομα, απάντησαν ότι θα ήθελαν υποδομές για ΑμεΑ, από το οποίο συνάγεται ότι οι κάτοικοι του Δήμου Αλίμου είναι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένοι αναφορικά με το θέμα αυτό. 104 άτομα (45%) απάντησαν αναψυκτήριο, ενώ 99 άτομα, (42,9%) απάντησαν δραστηριότητες για μικρά παιδιά. 70 άτομα, (30,3%), θα ήθελαν η Πινακοθήκη του Δήμου Αλίμου, να λειτουργεί στο κτήμα των Τραχώνων, το οποίο κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικό για την περεταίρω αναβάθμιση του Αρχαιολογικού Πάρκου, ενώ για 64 άτομα, (27,7%), είναι σημαντικό να προβλεφθούν και θέσεις στάθμευσης για την διευκόλυνση της μετακίνησής τους.

11. Πιστεύετε ότι η δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου στον Άλιμο θα έχει όφελος για την τοπική οικονομία;

231 απαντήσεις

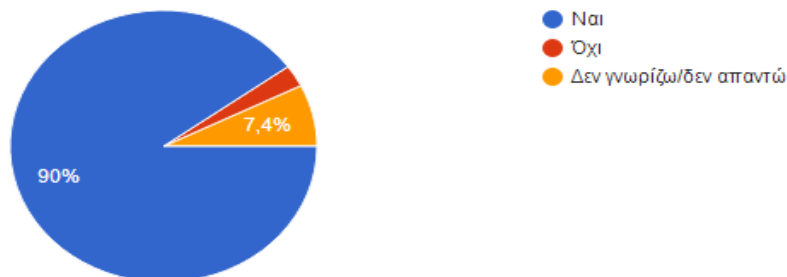


Γράφημα 11. Πιστεύετε ότι η δημιουργία Αρχαιολογικού Πάρκου θα έχει όφελος για την τοπική οικονομία;

215 άτομα (93,1%), θεωρούν ότι η δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου θα έχει όφελος για την τοπική οικονομία, 11 άτομα (4,8%), έδωσαν την απάντηση «δεν γνωρίζω, δεν απαντώ», ενώ 5 άτομα (2,2%) έδωσαν αρνητική απάντηση.

12. Πιστεύετε ότι η δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου στον Άλιμο θα συμβάλει στην προστασία του περιβάλλοντος;

231 απαντήσεις

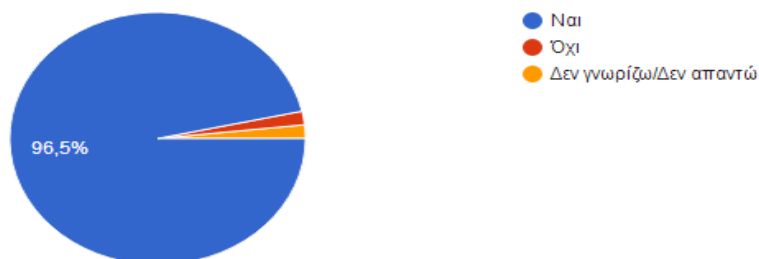


Γράφημα 12. Πιστεύετε ότι η δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου θα συμβάλει στην προστασία του περιβάλλοντος;

Το (90%) των ερωτηθέντων, 208 άτομα, θεωρούν ότι το Αρχαιολογικό Πάρκο θα συμβάλει στην προστασία του περιβάλλοντος, ενώ 6 άτομα, (2,6%) απάντησαν αρνητικά. 17 άτομα, (7,4%) απάντησαν «δεν γνωρίζω, δεν απαντώ».

13. Η δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου στον Άλιμο είναι ιδιαίτερα σημαντική για την προστασία και διατήρηση της Πολιτιστικής κληρονομιάς του Δήμου Αλίμου;

230 απαντήσεις



Γράφημα 13. Η δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου στον Άλιμο είναι ιδιαίτερα σημαντική για την προστασία και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς του Δήμου Αλίμου;

222 άτομα (96,5%), απάντησαν ότι η δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου είναι ιδιαίτερα σημαντική για την προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, 4 άτομα (1,7%) απάντησαν αρνητικά, 4 άτομα (1,7%), απάντησαν δεν γνωρίζω, δεν απαντώ, ενώ 1 άτομο δεν απάντησε.

14. Ποιά πιστεύετε ότι θα είναι τα ποικίλα οφέλη από την διαμόρφωση του Αρχαιολογικού Πάρκου;

231 απαντήσεις

Η ανάδειξη του αρχαίου θεάτρου που τώρα πλημμυρίζει και καταστρέφεται χωρίς προστασία, ένας χώρος πρασίνου που λείπει από την περιοχή (δεν υπάρχει χώρος κοντά μας ούτε πάρκο και τα παιδιά παίζουν σε παρκάκι του Δήμου Ελληνικού-Αργυρούπολης), θα αναβαθμιστεί η περιοχή διότι την έχουν "πνίξει" τα συνεργεία και οι αντιπροσωπείες αυτοκινήτων, μην ξεχνάμε οτι είναι η πρώτη εικόνα που αντικρίζει καθένας μόλις κατέβει από το μετρό. Επίσης πιθανόν να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας για δημότες. Μην ξεχνάμε οτι Άλιμος δεν είναι μόνο η παραλία. Υπάρχουν δημότες οι οποίοι δεν ξέρουν καν τι υπάρχει μέσα σε αυτό τον χώρο. Δεν γίνεται όμως να θέλουμε κάτι τόσο ωραίο και σημαντικό όταν ακριβώς δίπλα του ,στο σύνορό του είναι περιοχή ακόμα ΒΙ.ΠΑ!

Οι βολτες με την οικογένεια μου σε τετοιο διαμορφωμενο χωρο ,η προστασια περιβάλλοντος, οι διαδρομες στους αρχαιολογικους χωρους.

Καταρχήν θα σωθεί το δάσος. Ο χώρος θα πάψει να είναι απροσπέλαστος και θα είναι τόπος αναψυχής αλλά και τόπος πολιτισμού. Ο Άλιμος διαθέτει πληθώρα αρχαιολογικών ευρημάτων που τώρα είναι στοιβαγμένα σε κιβώτια στα υπόγεια του αρχαιολογικού μουσείου του Πειραιά. Το κτήμα πρέπει να προεκταθεί μέχρι το αρχαίο θέατρο και αυτό (θέατρο) να ενταχτεί στο αρχαιολογικό πάρκο.

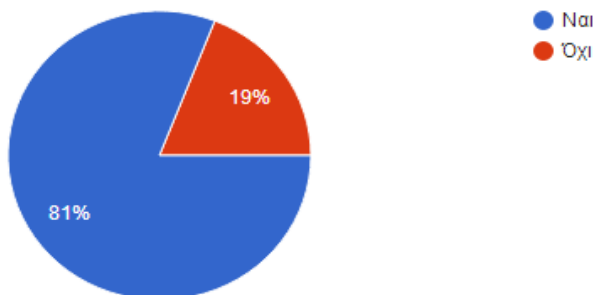
Πολιτιστικά

Γράφημα 14. Οφέλη από την διαμόρφωση του Αρχαιολογικού Πάρκου.

Σύμφωνα με όσα μας απάντησαν οι κάτοικοι του Δήμου Αλίμου, τα κυριότερα οφέλη από την δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου, είναι πολιτιστικά (προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, σύνδεση με την ιστορία μας), περιβαλλοντικά (προστασία και αναβάθμιση της περιοχής με την πρόσβαση σε έναν τεράστιο πνεύμονα πρασίνου), οικονομικά, (δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, τόνωση τοπικής οικονομίας, προσέλκυση επισκεπτών και αποσυμφόρηση παραλιακού μετώπου.

15. Γνωρίζετε ότι στην κυριότητα του Δήμου Αλίμου περιέρχεται και το Βυζαντινό εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου του 13ου αιώνα το οποίο βρίσκεται εντός του κτήματος Τραχώνων του Δήμου Αλίμου;

231 απαντήσεις

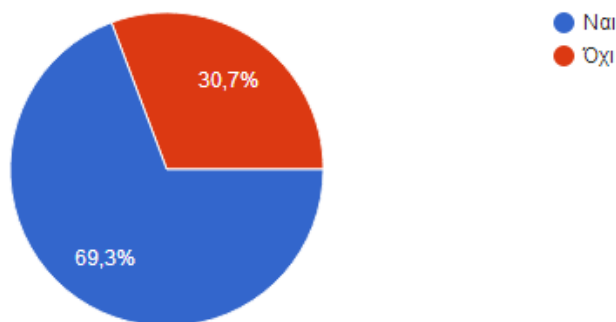


Γράφημα 15. Γνωρίζετε ότι στην κυριότητα του Δήμου Αλίμου περιέρχεται και το Βυζαντινό Εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου;

Ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό των ερωτηθέντων (81%), 187 άτομα γνωρίζει ότι στην κυριότητα του Δήμου Αλίμου περιέρχεται το εκκλησάκι των Τραχώνων.

16. Έχετε επισκεφτεί ποτέ το Βυζαντινό Εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου;

231 απαντήσεις

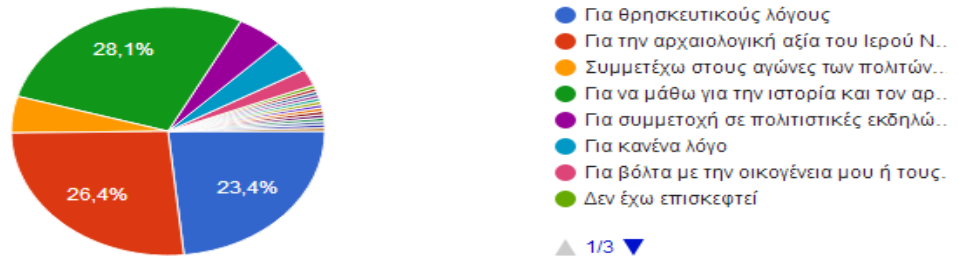


Γράφημα 16. Έχετε επισκεφτεί το Βυζαντινό Εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου;

Σύμφωνα με το παραπάνω γράφημα 160 άτομα (69,3%) έχουν επισκεφτεί το εκκλησάκι των Τραχώνων ενώ 71 άτομα, (30,7%) δεν το έχουν επισκεφτεί.

17.Για ποιο λόγο επισκεφτήκατε/θα επισκεφτόσασταν το Βυζαντινό Εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου;

231 απαντήσεις

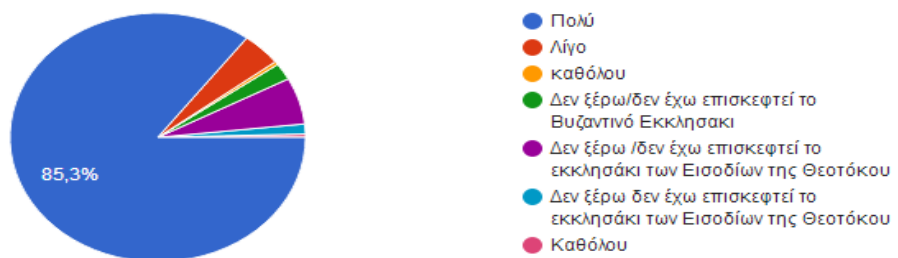


Γράφημα 17. Λόγοι επίσκεψης στο Βυζαντινό Εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου

Στην ερώτηση αυτή, υπήρχαν πολλές διαφορετικές απαντήσεις για τους λόγους για τους οποίους επισκέφτηκαν ή θα επισκέπτονταν το Βυζαντινό εκκλησάκι. Το μεγαλύτερο ποσοστό (28,1%), 65 άτομα απάντησαν «για να μάθω για την ιστορία και τον αρχαιολογικό πλούτο της περιοχής μου», ενώ 61 άτομα (26,4%) απάντησαν «για την αρχαιολογική αξία του ιερού ναού». 54 άτομα (23,4%) απάντησαν για θρησκευτικούς λόγους από τα οποία οι 42 είναι γυναίκες και οι 13 άνδρες. 11 άτομα (4,8%), απάντησαν επειδή συμμετείχαν ενεργά στους αγώνες για την προστασία του κτήματος, 11 άτομα (4,8%) για την συμμετοχή τους σε πολιτιστικές εκδηλώσεις ενώ 10 άτομα (4,3%) για κανένα λόγο.

18.Πόσο σημαντικό είναι για εσάς το Βυζαντινό Εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου;

231 απαντήσεις

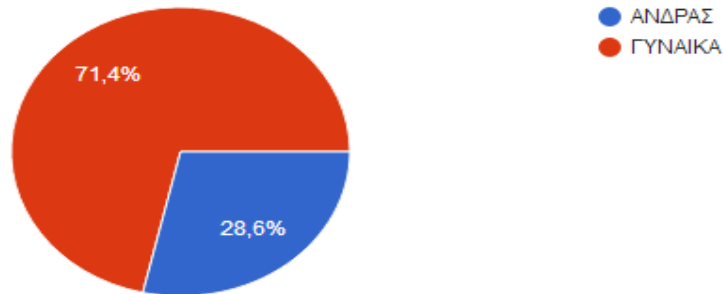


Γράφημα 18. Πόσο σημαντικό είναι για εσάς το Βυζαντινό εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου;

Από το γράφημα παρατηρούμε ότι 197 άτομα,(85,3%), απάντησαν ότι το Βυζαντινό Εκκλησάκι είναι πολύ σημαντικό για αυτούς, ενώ λίγο, μας απάντησαν μόνο 10 άτομα (4,3%), 22 άτομα, (9,6%), μας απάντησαν ότι δεν ξέρουν διότι δεν έχουν επισκεφτεί ποτέ το εκκλησάκι, ενώ καθόλου (0,8%) μας απάντησαν μόνο 2 άτομα.

19.ΦΥΛΟ

231 απαντήσεις

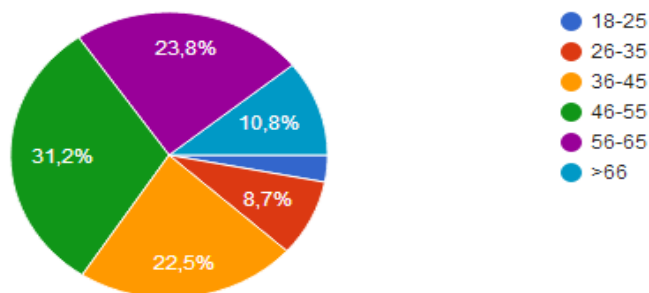


Γράφημα 19. Φύλο

Όπως φαίνεται στο γράφημα 19, στην έρευνα συμμετείχαν 165 γυναίκες (71,4%) και 66 άνδρες (28,6%). Ο αρκετά αυξημένος αριθμός των γυναικών σε σχέση με τους άνδρες, οφείλεται στο γεγονός ότι οι γυναίκες είναι περισσότερο εξοικειωμένες με το Διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και πιο πρόθυμες να απαντήσουν σε ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο, ενώ δείχνουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον από τους άνδρες για θέματα που άπτονται της πολιτιστικής κληρονομιάς.

20.ΗΛΙΚΙΑ

231 απαντήσεις



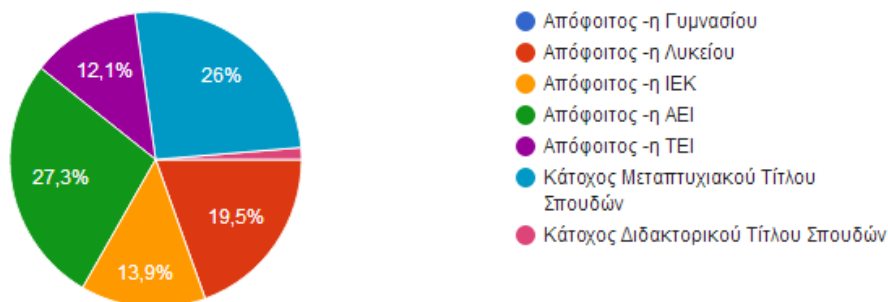
Γράφημα 20. Ηλικία

Αναφορικά με την ηλικία των συμμετεχόντων (Γράφημα 20), οι περισσότεροι 72 άτομα, ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα των (46-55), (31,2%), 55 άτομα ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα (56-65), (23,8%), 52 άτομα είναι από (36-45), (22,5%), 25 άτομα ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα (>66), (10,8%), 20 άτομα ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα (26-35), (8,7%) και τέλος 7 άτομα, σε ποσοστό (3%) είναι από (18-25). Παρατηρούμε ότι

το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων, αν και εργαζόμενοι, διέθεσαν τον λιγότερο χρόνο τους για να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο.

21. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

231 απαντήσεις

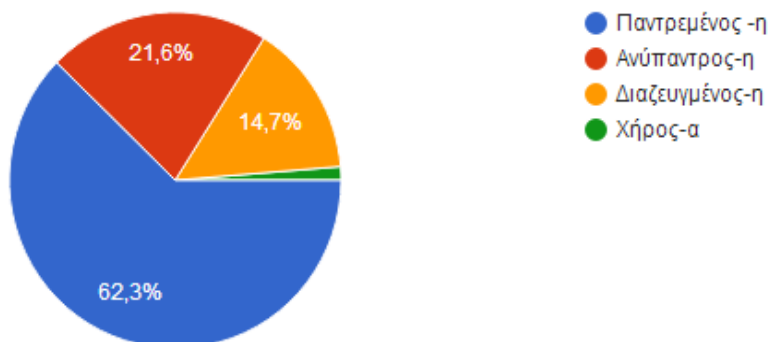


Γράφημα 21. Εκπαίδευση

Στην κατηγορία εκπαίδευση, οι περισσότεροι συμμετέχοντες 63 άτομα, έχουν υψηλό μορφωτικό επίπεδο καθώς είναι απόφοιτοι ΑΕΙ (27,3%), 60 άτομα (26%) είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, 45 άτομα (19,5%) είναι απόφοιτοι Λυκείου, 32 άτομα, (13,9%) είναι απόφοιτοι ΙΕΚ, 28 άτομα (12,1%) είναι απόφοιτοι ΤΕΙ και 3 άτομα, (1,3%) είναι απόφοιτοι διδακτορικού τίτλου σπουδών.

22. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

231 απαντήσεις



Γράφημα 22. Οικογενειακή Κατάσταση

Αναφορικά με την οικογενειακή κατάσταση, η πλειοψηφία του δείγματος 144 άτομα, (62,3%), ανήκει στην κατηγορία παντρεμένος/η, 50 άτομα, (21,6%) στην

κατηγορία ανύπαντρος/η, 34 άτομα (14,7%) είναι διαζευγμένοι, ενώ μόλις 3 άτομα (1,3%) ανήκουν στην κατηγορία χήρος - α.

23.ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

230 απαντήσεις



Γράφημα 23. Επαγγελματική κατάσταση

Το μεγαλύτερο ποσοστό είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι 70 άτομα (30,4%), και ακολουθούν οι ελεύθεροι επαγγελματίες 52 άτομα με (22,6%), 46 συνταξιούχοι (20%), 42 δημόσιοι υπάλληλοι με ποσοστό (18,3%), 15 άνεργοι, (6,5%), 5 φοιτητές (2,2%), ενώ 1 δεν απάντησε.

4.2. Συζήτηση των αποτελεσμάτων της έρευνας κοινού

Από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε προκύπτει, ότι οι κάτοικοι του Δήμου Αλίμου ενδιαφέρονται σε πολύ μεγάλο βαθμό για την πολιτιστική τους κληρονομιά, καθώς οι περισσότεροι (95,2%), γνωρίζουν την ύπαρξη του κτήματος Τραχώνων, ενώ σημαντικό ποσοστό, μεγαλύτερο από (50%),γνωρίζουν για την προγραμματική σύμβαση που έχει υπογράψει ο Δήμος Αλίμου με τον ιδιοκτήτη του κτήματος Σκλαβενίτη (εκχώρηση 80 στρεμμάτων στον Δήμο Αλίμου από τα οποία τα 37 είναι δασική έκταση). Επίσης, ένα σημαντικό ποσοστό (57,6%), γνωρίζει για την πρόθεση δημιουργίας Αρχαιολογικού Πάρκου στον Άλιμο.

Παρατηρείται επίσης, ότι οι περισσότεροι κάτοικοι του Δήμου Αλίμου, ενημερώθηκαν για την δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου από τις Δημοτικές Αρχές (49,4%), το οποίο σημαίνει ότι η επικοινωνιακή πολιτική του Δήμου Αλίμου αξιολογείται θετικά. Από αυτούς, οι περισσότεροι ήταν ηλικίας (46-65 ετών). Ιδιαίτερο βάρος βάσει

της έρευνας, θα πρέπει να δοθεί στην βελτίωση της επικοινωνιακής πολιτικής των μικρότερων ηλικιών, καθώς ήταν και πολύ μικρό το ποσοστό αυτών που ενημερώθηκαν από τις Δημοτικές Αρχές, 3 άτομα στις ηλικίες από (26-35) και μόλις 1 άτομο! στις ηλικίες από (18-25). Στον Δήμο Αλίμου υπάρχει Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων και επικοινωνίας στελεχωμένο με εξειδικευμένο προσωπικό σε θέματα επικοινωνίας, το οποίο σύμφωνα με τον Δήμαρχο Αλίμου (Συνέντευξη,2021), προβάλλει με τρόπο ικανοποιητικό τον σχεδιασμό για το Αρχαιολογικό Πάρκο, τόσο μέσω των social media , όσο και μέσω των τοπικών εντύπων. Εντύπωση επίσης μας προκαλεί το πολύ χαμηλό ποσοστό ενημέρωσης από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (μόλις 6 άτομα).Για το λόγο αυτό, καταδεικνύεται η σημασία της διαρκούς ενημέρωσης του κοινού, κυρίως με την χρήση της νέας ψηφιακής τεχνολογίας.

Η έρευνα κοινού έδειξε, ότι οι περισσότεροι κάτοικοι του Δήμου Αλίμου γνωρίζουν την ιστορική και αρχαιολογική αξία του κτήματος Τραχώνων, διότι ένα πολύ μεγάλο ποσοστό (81%), γνωρίζουν για το Βυζαντινό εκκλησάκι, το (69,3 %) το έχει επισκεφτεί, ενώ οι λόγοι επίσκεψης αφορούν περισσότερο στην αρχαιολογική και ιστορική αξία του (126 άτομα) και λιγότερο σε θρησκευτικούς λόγους (54 άτομα) και στην διενέργεια πολιτιστικών εκδηλώσεων (11 άτομα). Αυτό που μας έκανε ιδιαίτερη εντύπωση είναι ότι το Βυζαντινό εκκλησάκι, σε ποσοστό (85,3%), είναι πολύ σημαντικό για το κοινό, ενώ αναφορικά με τους λόγους που επισκέφτηκαν ή θα επισκέπτονταν το εκκλησάκι, 65 άτομα (28,1%), απάντησαν «για να μάθουν για την ιστορία και τον αρχαιολογικό πλούτο της περιοχής», ενώ 61 άτομα (26,4%) για την «αρχαιολογική αξία του ιερού ναού».

Σύμφωνα με την έρευνα κοινού σχετικά με το ποιές υποδομές θα ήθελαν να περιλαμβάνει το Αρχαιολογικό Πάρκο, οι περισσότεροι ερωτώμενοι απάντησαν σε ποσοστό (71%), την δημιουργία Αρχαιολογικού Μουσείου για την στέγαση όλων των αρχαιολογικών ευρημάτων. Αυτό που μας κάνει ιδιαίτερη θετική εντύπωση είναι ότι σε ποσοστό (61,5%) οι ερωτώμενοι απάντησαν υποδομές για ΑμεΑ, το οποίο μας δείχνει τον βαθμό ευαισθητοποίησης των κατοίκων του Δήμου Αλίμου ενάντια στον κοινωνικό αποκλεισμό των ΑμεΑ. Θεωρούμε ότι παράλληλα με την εξασφάλιση των κατάλληλων υποδομών, π.χ. ράμπες, θα πρέπει να εξασφαλιστεί και η προσβασιμότητα των ΑμεΑ στο Αρχαιολογικό Πάρκο π.χ. με αναπηρικά αμαξίδια, την πρόβλεψη μετακίνησης τους στον χώρο κ.λ.π. Έκπληξη μας προκαλεί το γεγονός ότι μόλις 2 άτομα ανέφεραν την

δημιουργία ποδηλατοδρόμου. Η δημιουργία ενός ποδηλατοδρόμου μέσα στο Αρχαιολογικό Πάρκο, θεωρούμε ότι αποτελεί μία από τις καλύτερες προτάσεις μας για την αναβάθμιση της ζωής των κατοίκων στα πλαίσια της βιώσιμης κινητικότητας.

Τα σημαντικότερα οφέλη από τη δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου, σύμφωνα με τις απαντήσεις των πολιτών του Αλίμου συνίστανται στην προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, την σύνδεση με την ιστορία του τόπου μας, την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας καθώς και την πρόσβαση σε έναν τεράστιο πνεύμονα πρασίνου. Το (93,1%) των ερωτώμενων θεωρεί ότι η δημιουργία Αρχαιολογικού Πάρκου θα έχει όφελος για την τοπική οικονομία. Προβληματισμό προκαλεί το γεγονός ότι ένα (2,2%) απάντησε αρνητικά, ενώ (4,8%) επέλεξε να απαντήσει «δεν ξέρω/δεν απαντώ». Το (90%) των ερωτηθέντων θεωρούν ότι το Αρχαιολογικό Πάρκο θα συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος, αλλά αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχει και ένα ποσοστό (2,6%) που απάντησε αρνητικά. Αναφορικά με την προστασία και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, το (96,5%) θεωρεί ότι το Αρχαιολογικό Πάρκο θα συμβάλλει σε έναν πολύ μεγάλο βαθμό, ενώ υπήρχε και ένα πολύ μικρό ποσοστό της τάξης του (1,7%) που απάντησε αρνητικά.

Από την έρευνα κοινού, καταδεικνύεται η αναγκαιότητα και η επιθυμία δημιουργίας Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου. Όλοι οι ερωτώμενοι (100%) θα επισκέπτονταν το Αρχαιολογικό Πάρκο και μάλιστα ένα σημαντικό ποσοστό της τάξης (48,1%) αρκετά συχνά, ενώ σε ποσοστό (64,5%) αυτό που κεντρίζει περισσότερο το ενδιαφέρον τους είναι οι αρχαιολογικοί χώροι σε συνδυασμό με το φυσικό περιβάλλον και σε ποσοστό (17,7%), οι διαδρομές σε ενοποιημένους αρχαιολογικούς χώρους. Μας προβληματίζει ιδιαίτερα το γεγονός ότι μόλις το (1,3%) θεώρησε χρήσιμα τα εκπαιδευτικά προγράμματα για μαθητές, το οποίο υποδηλώνει ότι ο κόσμος δεν έχει συνειδητοποιήσει την σημασία που έχουν τα εκπαιδευτικά προγράμματα για την ευαισθητοποίηση των μαθητών, σε θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς. Θεωρούμε ότι οι εκπαιδευτικές επισκέψεις από σχολεία κάθε βαθμίδας και από κάθε γωνιά της Ελλάδας θα πρέπει να αποτελέσουν άμεση προτεραιότητα, προκειμένου τα παιδιά να διευρύνουν την σύνδεση τους με τις πολιτιστικές αξίες από νεαρή ηλικία.

Τέλος, αναφορικά με τα δημογραφικά στοιχεία, συμπεραίνουμε ότι στην έρευνα συμμετείχαν ως επί το πλείστον γυναίκες (71,4%), λόγω της μεγαλύτερης εξοικείωσης τους με το διαδίκτυο και του ενδιαφέροντος τους σε θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς σε

σχέση με τους άνδρες, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων ήταν ηλικίας (46-55) οι οποίοι αν και εργαζόμενοι διέθεσαν τον χρόνο τους για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, ενώ οι περισσότεροι (27,3%) διαθέτουν υψηλό μορφωτικό επίπεδο,(απόφοιτοι ΑΕΙ).

5. Προτάσεις για την διαμόρφωση Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου

Το κτήμα Τραχώνων συνιστά έναν ιδιαίτερο ιστορικό και αρχαιολογικό χώρο αλλά ταυτόχρονα και έναν πνεύμονα πρασίνου μοναδικού φυσικού κάλλους. Επομένως, οποιαδήποτε παρέμβαση για την διαμόρφωση αυτού του χώρου, πρέπει να λάβει υπόψη της, τόσο την προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού τοπίου και του μοναδικού φυσικού περιβάλλοντος που διαθέτει, όσο και της σύνδεσης αυτών με το ευρύτερο περιβάλλον, δηλαδή το αστικό τοπίο. Στο πλαίσιο αυτό, οι όποιες παρεμβάσεις θα πρέπει να είναι ήπιες, με κύριο στόχο την δημιουργία ενός υπαίθριου χώρου που θα αποτελέσει κομμάτι της καθημερινότητας των πολιτών, ενώ ταυτόχρονα θα προσφέρει προστασία στα αρχαία μνημεία.

Ο σωστός σχεδιασμός και η κατάλληλη διαχείριση ενός Αρχαιολογικού Πάρκου, απαιτούν συγκεκριμένες ενέργειες (Γεωργιάδου, 2016), προκειμένου να είναι εξασφαλισμένη η συντήρηση και επισκεψιμότητα του. Για την μελέτη σχεδιασμού, λήφθηκαν υπόψη και τα αποτελέσματα της έρευνας κοινού. Στο πλαίσιο αυτό σε πρώτη φάση, θα πρέπει να γίνει συντήρηση και αποκατάσταση των αρχαιολογικών ευρημάτων του κτήματος, καθώς και αναστήλωση των υπαρχόντων κτισμάτων, με όσο το δυνατόν μικρότερη παρέμβαση και σεβασμό τόσο στην αρχαιολογική και ιστορική σημασία του χώρου, όσο και στο υπάρχον φυσικό περιβάλλον το οποίο θα πρέπει να προστατευθεί. Σημειώνεται ότι είχαν γίνει εργασίες αναστήλωσης για το εκκλησάκι των Τραχώνων το 2012, αλλά η οικία των Γερούλάνων ουδέποτε έχει συντηρηθεί. (π.Κατσούλης, Συνέντευξη, 2021). Η πρόταση μας αφορά την αξιοποίηση και ανάδειξη της οικίας Γερούλάνου, με την μετατροπή της σε Αρχαιολογικό Μουσείο, αφού πρώτα γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες αναστήλωσης και συντήρησης της, μέσω της χρηματοδότησης ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Για την προστασία και ανάδειξη του Αρχαίου Θεάτρου Ευωνύμου το οποίο βρίσκεται σε απόσταση λίγων μέτρων από την είσοδο του κτήματος Τραχώνων, επί της οδού Αρχαίου Θεάτρου, προτείνουμε την σύνδεση του με το Αρχαιολογικό Πάρκο, με την κατασκευή δρόμου οφιοειδούς διάταξης (μεικτού πεζόδρομου) (εικόνα 14), με

ταυτόχρονη μείωση του πλάτους του δρόμου, προκειμένου να αποκαλυφθεί η γωνία του, η οποία αυτήν την στιγμή βρίσκεται κάτω από τον δρόμο.



Εικόνα 5 - 14: Ενδεικτικό παράδειγμα Οφιοειδούς διάταξης

Πηγή : http://svak.agiavarvara.gr/2_diaiv_9_prot_koino_orama.pdf

Απαραίτητη καθίσταται η διενέργεια μελέτης για την αποφυγή πλημμυρών στον χώρο του Αρχαίου Θεάτρου, και κατάλληλη διαμόρφωση του, ώστε να μπορούν να πραγματοποιηθούν πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Ιδιαίτερα σημαντική σε πρώτη φάση, καθίσταται η διαμόρφωση εισόδου με πληροφοριακό και εκθεσιακό κέντρο, information desk (info kiosk), το οποίο θεωρείται απαραίτητο προκειμένου ο επισκέπτης να είναι σε θέση να λάβει τις απαραίτητες πληροφορίες για τον συγκεκριμένο χώρο. Επίσης, προτείνουμε την τοποθέτηση Μακέτας στην είσοδο του Αρχαιολογικού Πάρκου.

Η οικολογική αποτύπωση της περιοχής με την καταγραφή παρακολούθησης των ειδών χλωρίδας και πανίδας του ρέματος, προτείνεται προκειμένου να προστατευθεί και να αναδειχθεί το υπάρχον οικοσύστημα, διότι θα μας βοηθήσει στην αναζήτηση των κατάλληλων φυτών για φύτευση τα οποία θα εναρμονίζονται με το φυσικό περιβάλλον.

Απαραίτητη καθίσταται και η διαμόρφωση του ρέματος Τραχώνων σε χώρο περιπάτου μέσα στο κτήμα Τραχώνων, καθώς και χάραξη μονοπατιού παράλληλα με την κοίτη του ρέματος που ρέει κατά μήκος της οδού Αρχαίου Θεάτρου.

Στην συνέχεια θα πρέπει να προβούμε στην διαμόρφωση του αρχαιολογικού πάρκου, δηλαδή στην διαμόρφωση της πρόσβασης των επισκεπτών, δηλαδή την δημιουργία διαδρομών, (μονοπατιών) εντός του Αρχαιολογικού Πάρκου, τα οποία θα παρέχουν πρόσβαση στους επισκέπτες στα σημεία ενδιαφέροντος, στις οποίες θα πρέπει

να γίνει πρόβλεψη και για τα ΑμεΑ. Σύμφωνα με την έρευνα κοινού, 142 άτομα, (61,5%) δήλωσαν ότι θα ήθελαν το Αρχαιολογικό Πάρκο να περιλαμβάνει υποδομές για ΑμεΑ. Επίσης, θα πρέπει να προβούμε στην διαμόρφωση χώρων θέας με παροχή σκίασης, καθώς και σημεία στάσης για ξεκούραση (χώροι στάσης και θέασης). Όσον αφορά τα μονοπάτια, θα πρέπει να είναι με τέτοιο τρόπο διαμορφωμένα, ώστε να υπάρχουν πολλές επιλογές για να αποφεύγεται ο συνωστισμός, ιδιαίτερα σημαντικό στην μετά Covid -19 εποχή. Προτείνεται τα μονοπάτια που θα συνδέουν τα μνημεία μεταξύ τους να διαθέτουν χαμηλό φωτισμό, τόσο για την προστασία των μνημείων, όσο και για την καλύτερη σύνδεση τους με το περιβάλλον.

Για την καλύτερη λειτουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου είναι απαραίτητη η σήμανση με πληροφοριακές πινακίδες (Γεωργιάδου, 2016 σελ.137), σε όλους τους χώρους. Στον σχεδιασμό του Αρχαιολογικού Πάρκου, θα πρέπει να προβλεφθούν και ειδικά διαμορφωμένα σκέπαστρα για την προστασία των τυχόν εκτεθειμένων αλλά και ευαίσθητων μνημείων. Επίσης θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την περίφραξη, φύλαξη και πυρασφάλεια του Αρχαιολογικού χώρου.

Συγκεκριμένες παροχές διευκολύνσεων θα πρέπει να υπάρχουν χωροταξικά για την διευκόλυνση των επισκεπτών, όπως (δημιουργία χώρων στάθμευσης, W.C., αναψυκτήριο, καθώς και καταστήματα πώλησης αναμνηστικών, αρχαιολογικών αντιγράφων κ.λ.π.).

Υποδομές που θεωρούμε ότι θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο Αρχαιολογικό Πάρκο είναι οι ακόλουθες :

- Μελέτη κατασκευής ποδηλατοδρόμου εντός του Αρχαιολογικού χώρου, τον οποίο προτείνουμε στα πλαίσια διασφάλισης της βιώσιμης κινητικότητας, προκειμένου να προωθηθεί η χρήση του ως εναλλακτικού μεταφορικού μέσου στην καθημερινή ζωή των κατοίκων.
- Δημιουργία Αρχαιολογικού Μουσείου, το οποίο θα στεγάσει τα αρχαιολογικά ευρήματα του κτήματος Τραχώνων. Σύμφωνα με την έρευνα κοινού των κατοίκων του Δήμου Αλίμου, αποτελεί την πρώτη επιλογή των ερωτώμενων 164 άτομα, (71%,) στις υποδομές που θα ήθελαν να περιλαμβάνει το Αρχαιολογικό Πάρκο.

- Δημιουργία Δημοτικής Πινακοθήκης, η οποία σύμφωνα με την έρευνα κοινού των κατοίκων του Δήμου Αλίμου, 70 άτομα (30,3%), συγκαταλέγεται στις κυριότερες προτιμήσεις τους αναφορικά με τις υποδομές του Αρχαιολογικού Πάρκου.
- Δημιουργία ανοιχτού χώρου πολιτιστικών εκδηλώσεων, μέσα στο Αρχαιολογικό Πάρκο ή διαμόρφωση του αρχαίου θεάτρου για αυτόν τον σκοπό.
- Σύμφωνα με την έρευνα, 99 άτομα (42,9%) απάντησαν ότι θα ήθελαν να υπάρχουν υποδομές για μικρά παιδιά. Θεωρούμε, ότι για λόγους προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, για την κατασκευή των υποδομών αυτών, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν υλικά συμβατά με το φυσικό περιβάλλον (π.χ. ξύλο).

Στο κτήμα και ιδιαίτερα στον λόφο θα πρέπει να γίνουν συστηματικές ανασκαφές οι οποίες δεν έχουν πραγματοποιηθεί ποτέ και ενδέχεται να αποκαλύψουν σύμφωνα με τους αρχαιολόγους, την αρχαία ακρόπολη του Δήμου Ευωνύμου. Προτείνεται επίσης, εφόσον αυτό είναι εφικτό, οι ανασκαφές να πραγματοποιηθούν με την συμμετοχή ιδιωτών, πάντα με την επίβλεψη αρχαιολόγων και των προδιαγραφών της αρχαιολογικής ανασκαφής, (ανασκαφικός τουρισμός) προκειμένου με τον τρόπο αυτό να δώσουμε την ευκαιρία στους συμμετέχοντες να συμβάλλουν στην «ζωντανή διαφήμιση» του Αρχαιολογικού Πάρκου, και να προσελκύσουν ακόμα περισσότερους επισκέπτες (Κατσουνάκη, 2014).

Για την προβολή του Αρχαιολογικού Πάρκου, προτείνουμε την δημιουργία ενός δίγλωσσου ενημερωτικού φυλλαδίου το οποίο θα διανεμηθεί σε όλους τους κατοίκους και επισκέπτες τόσο σε έντυπη όσο και σε ηλεκτρονική μορφή. Η κατασκευή ιστοσελίδας αλλά και η δημιουργία σελίδων στα κοινωνικά δίκτυα κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική για την προβολή και προώθηση των δράσεων του Αρχαιολογικού - Πολιτιστικού Πάρκου. Μέσω μίας πολύ καλά σχεδιασμένης ιστοσελίδας, το κοινό θα μπορεί να ενημερώνεται για θέματα που αφορούν το Αρχαιολογικό Πάρκο π.χ. αρχαιολογική σημασία, ωράριο λειτουργίας, διενέργεια εκδηλώσεων κ.λ.π. Στο πλαίσιο των νέων τεχνολογιών θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν οθόνες αφής, εφαρμογές για έξυπνα κινητά τηλέφωνα καθώς και εφαρμογές εικονικής πραγματικότητας, (δημιουργία εικονικής περιήγησης και ξενάγησης του Αρχαιολογικού Πάρκου) κ.λπ. (Κόνσολα, 2013), ιδιαίτερα στα εκπαιδευτικά προγράμματα που προτείνουμε να υλοποιηθούν στο Αρχαιολογικό Πάρκο του Δήμου Αλίμου, με σκοπό την βιωματική προσέγγιση των μνημείων (Ιατρού, 2013).

Επίσης προτείνουμε την τοποθέτηση πινακίδων σήμανσης σε καίρια σημεία του τοπικού δικτύου.

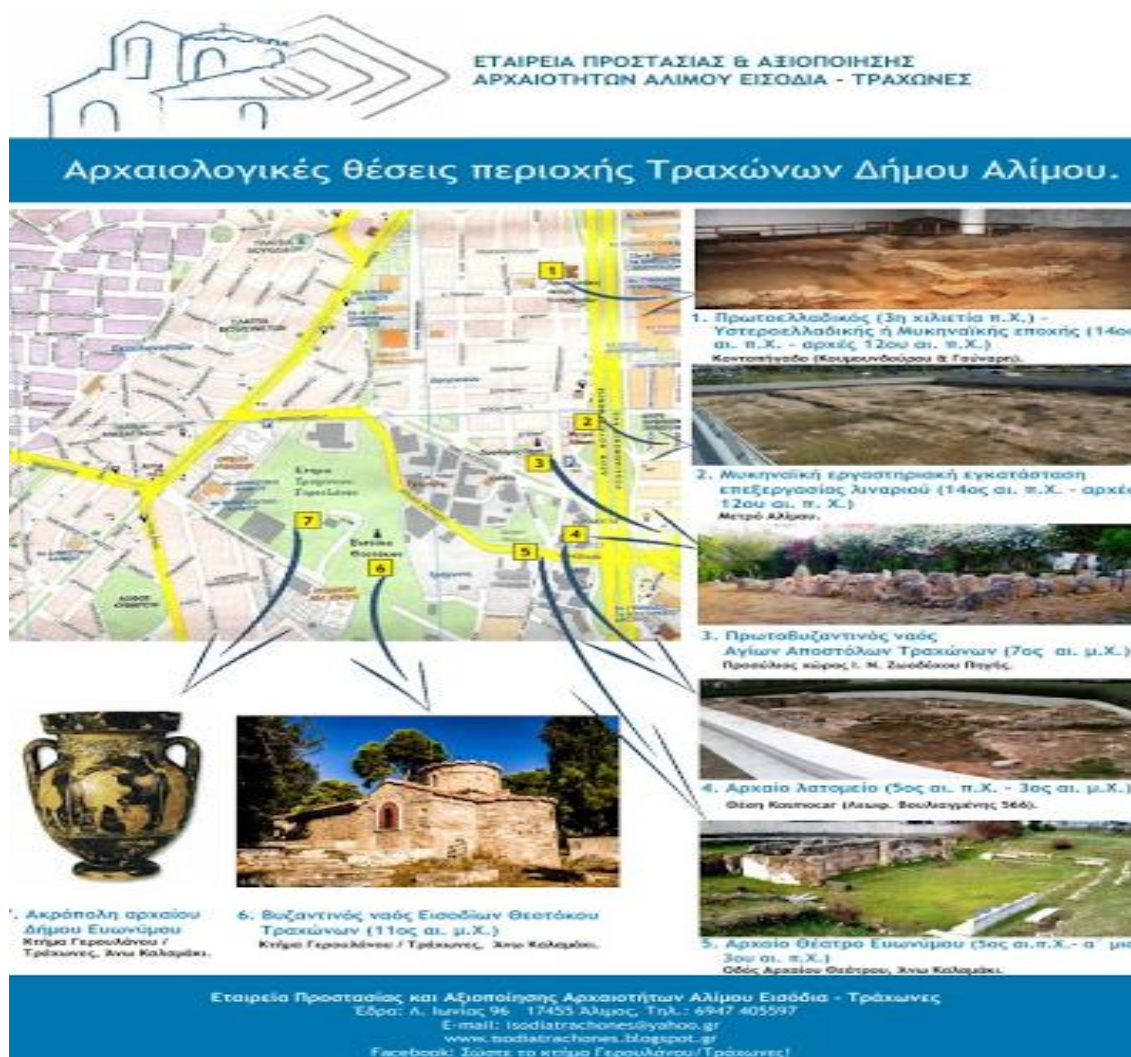
Στο πλαίσιο της προβολής του πάρκου προτείνουμε επίσης, την τοποθέτηση αφίσας με το Αρχαιολογικό Πάρκο και τους κυριότερους κοντινούς αρχαιολογικούς χώρους, (Εικόνα 15) στον σταθμό Μετρό Άλιμος, αλλά και στην Μαρίνα του Αλίμου, (Μυκηναϊκή Εργαστηριακή εγκατάσταση επεξεργασίας Λιναριού, Πρωτοβυζαντινός Ναός Αγίων Αποστόλων, Αρχαίο Θέατρο Ευωνύμου, Κοντοπήγαδο, Γεωμετρικό Νεκροταφείο) καθώς και τοποθέτηση σήμανσης σε αυτούς τους χώρους, προκειμένου να διαμορφωθεί ένας αρχαιολογικός περίπατος, ώστε οι επισκέπτες να μπορούν να επισκεφτούν τα μνημεία και να ενημερωθούν για την πολιτιστική κληρονομιά του Δήμου Αλίμου. Θεωρούμε ότι η διασύνδεση των αρχαιολογικών χώρων καθίσταται ιδιαίτερα σημαντική, προκειμένου ο κάτοικος/επισκέπτης να γνωρίσει τον πολιτιστικό πλούτο της περιοχής.

Όπως μας ανέφερε ο Δήμαρχος Αλίμου, «η διασύνδεση των αρχαιολογικών χώρων είναι ένα project που ήδη απασχολεί την διοίκηση του Δήμου Αλίμου και έχει ήδη σχεδιαστεί σε έναν μεγάλο βαθμό, αλλά δεν έχει υλοποιηθεί, καθώς απαιτούνται τεράστια χρηματικά ποσά, αλλά και εγκρίσεις πολλών εμπλεκόμενων Υπηρεσιών του Κράτους». Η πλήρης σύνδεση του Κτήματος με τους υπόλοιπους χώρους έχει μία παράμετρο, χρονοβόρα μεν, απαραίτητη δε, σύμφωνα με την διοίκηση του Δήμου: η διαδρομή να περνάει μέσα από το κτήμα, μέσω της χάραξης μίας «πράσινης» όδευσης μέσα από το Πάρκο, το οποίο απαιτεί να ολοκληρωθεί πρώτα η πολεοδόμηση του χώρου, προκειμένου να πάρουν το Κτήμα στον έλεγχό τους. «Τα οφέλη που θα προκύψουν από μία τέτοια διασύνδεση, είναι τεράστια, τόσο για την ποιότητα της ζωής των ανθρώπων, όσο και για την πολιτιστική αξία της περιοχής μας, αλλά και για την επισκεψιμότητα του Αλίμου από τουρίστες, συνεπώς και για την οικονομική ανάπτυξη (και μάλιστα βιώσιμη και ισόρροπη) της πόλης μας» (Κονδύλης, Συνέντευξη, 2021).

Με δεδομένο ότι ο Δήμος Αλίμου θα χρειαστεί προσωπικό με εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες για την αναζήτηση υλικών και άυλων πόρων από τον τακτικό προϋπολογισμό, τα ευρωπαϊκά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα κ.λπ. για την προβολή και διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά και την σύνταξη προτάσεων χρηματοδότησης για την υλοποίηση των πολιτιστικών δράσεων, αλλά και την υλοποίηση

και προώθηση ολοκληρωμένων πολιτιστικών στρατηγικών, θεωρούμε ότι θα πρέπει να συμπράξει εγκαίρως με φορείς οι οποίοι έχουν εμπειρία στις προτάσεις και τον σχεδιασμό Αρχαιολογικών Πάρκων, καθώς και στην αναζήτηση χρηματοδοτήσεων μέσω ΕΣΠΑ κ.λπ. π.χ. Διάζωμα.

Τέλος, προτείνουμε με την ολοκλήρωση των έργων διαμόρφωσης της Μαρίνας Αλίμου η οποία είναι μία από τις μεγαλύτερες της Μεσογείου και στο μέλλον θα προσελκύσει χιλιάδες τουρίστες, να υπάρξει μία σύνδεση μεταξύ αυτής και του Αρχαιολογικού Πάρκου με την δημιουργία καθημερινής τοπικής συγκοινωνίας για την μεταφορά των τουριστών. Με τον τρόπο αυτό, θα ενισχυθεί η τοπική οικονομία με την τόνωση της τοπικής επιχειρηματικότητας, η οποία αυτή την περίοδο φθίνει.



Εικόνα 5- 15: Αφίσα με τις αρχαιολογικές θέσεις της περιοχής των Τραχώνων του Δήμου Αλίμου «Εταιρεία Προστασίας και Αξιοποίησης Αρχαιοτήτων Αλίμου Εισόδια – Τράχωνες». Πηγή: <https://www.notia.gr/2016/11/laothermalassa-sto-vizantino-ekklisaki-ton-isodion-tis-theotokou-videοikones/>

6. Πιθανές πηγές χρηματοδότησης Αρχαιολογικού Πάρκου

Προκειμένου να υλοποιηθούν οι παραπάνω προτάσεις, θα πρέπει να εξευρεθεί η κατάλληλη χρηματοδότηση από δημόσιους, ιδιωτικούς, ή από ίδιους πόρους. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ενός Αρχαιολογικού Πάρκου απαιτεί την συνέργεια πολλών εμπλεκομένων φορέων, όπως είναι ο Δήμος, η Περιφέρεια, (εθνικοί και κοινοτικοί πόροι) (Κόνσολα, 2013) προγράμματα ΕΣΠΑ, επιχορηγήσεις από το Υπουργείο Πολιτισμού, Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υπουργείο Περιβάλλοντος, πόροι από ιδιώτες αλλά και από την τουριστική αξιοποίηση του Αρχαιολογικού Πάρκου, ποικίλες δράσεις χορηγίες, δωρεές, (Διάζωμα, 2021) (α),¹³ κ.λ.π.

Πιο συγκεκριμένα, ο Δήμος Αλίμου θα πρέπει να προχωρήσει άμεσα και στην ένταξη του ΒΙΟ.ΠΑ. στο Σχέδιο Πόλης, ώστε βάσει του (Νόμου 1337/1983) (εισφορά σε γη και χρήμα), να αποκομίσει τεράστια οικονομικά οφέλη λόγω του ως επί το πλείστον οι επιχειρήσεις εντός του ΒΙΟ.ΠΑ. έχουν δομήσει σχεδόν το σύνολο της έκτασης που τους ανήκει, το οποίο σημαίνει ότι η εισφορά σε χρήμα, θα είναι πολλαπλάσια και θα έχει σαν αποτέλεσμα την διαχρονική εξασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του Αρχαιολογικού πάρκου, καθώς και την εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων για την δημιουργία υποδομών.

Όσον αφορά το (Διάζωμα, 2021) (β), εκτός από τους γνωστούς πυλώνες χρηματοδότησης (κρατικοί πόροι και πόροι από Ευρωπαϊκή Ένωση), διαθέτει 3 νέους πυλώνες χρηματοδότησης όπου μπορούν να συνεισφέρουν :

1. Η τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση μέσω προγραμματικών συμβάσεων με το Υπουργείο Πολιτισμού,
2. Οι διάφοροι οικονομικοί φορείς μέσω του χορηγικού Νόμου,
3. Οι πολίτες, μέσω ειδικών τραπεζικών λογαριασμών «κουμπαράδων».

¹³ Το «ΔΙΑΖΩΜΑ», ιδρύθηκε το 2008 με σκοπό αξιοποιώντας τα αποτελέσματα της συνεργασίας μεταξύ των πολιτών, των φορέων και των θεσμών του κράτους, των χορηγών και των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών προγραμμάτων να σχεδιάζει και να προτείνει την υλοποίηση νέων ολιστικών προγραμμάτων πολιτιστικού τουρισμού (πολιτιστικές – περιβαλλοντικές διαδρομές και αρχαιολογικά πάρκα), τα οποία έχουν τη δυναμική να αποτελέσουν κινητήριο μοχλό για τη βιώσιμη ανάπτυξη μιας περιοχής, καθώς και για τη σύνδεση των μνημείων της με την τοπική επιχειρηματικότητα και την παραγωγή του πρωτογενούς τομέα της, όπως αυτή αποτυπώνεται και στη φιλοσοφία των προγραμμάτων του Ε.Σ.Π.Α. (Διάζωμα, 2021)

Αναφορικά με την ιδιωτική χρηματοδότηση : η χορηγία αποτελεί μία από τις πιο σημαντικές πηγές χρηματοδότησης η οποία ορίζεται ως «η αμφίδρομη πολιτιστική ανταλλαγή με οφέλη αντισταθμιστικά και αρχές γενικού (δημοσίου) συμφέροντος που στοχεύουν τόσο στην κοινωνική όσο στην πολιτιστική συνεισφορά των αποδεκτών χορηγιών και χορηγών, προκειμένου να διασφαλιστεί η κοινωνική και πολιτιστική συνοχή στην κοινωνία των πληροφοριών και της γνώσης. (Γκαντζιάς και Κορρές, 2011 σελ.73) Αξιόλογη πηγή χρηματοδότησης αποτελεί και η δωρεά η οποία συνιστά την «ηθική, υλική χρηματοοικονομική υποστήριξη ή ενίσχυση των αποδεκτών η οποία δεν έχει σαφώς προσδιορισμένα ανταλλάγματα και πραγματοποιείται με διαδικασίες οι οποίες είναι διαφανείς και νόμιμες και με την εφαρμογή συγκεκριμένων και νομοθετικά προκαθορισμένων αρχών γενικού δημοσίου συμφέροντος, μέσα από δημοκρατικούς μηχανισμούς της συμμετοχικής ελευθερίας» (Γκαντζιάς,2010).

Σε ερώτηση μας για τις πιθανές πηγές χρηματοδότησης του Αρχαιολογικού Πάρκου Τραχώνων, ο Δήμαρχος Αλίμου μας απάντησε ότι «οι μελέτες και ο σχεδιασμός θα γίνουν από τις Υπηρεσίες του Δήμου καθώς και από εξωτερικούς συνεργάτες (μηχανικούς), με κάλυψη όλων των δαπανών από ίδιους πόρους, (Δημοτικό Ταμείο).Στη συνέχεια, για την υλοποίηση των έργων μπορούν οπωσδήποτε να εξασφαλιστούν πόροι από την Περιφέρεια Αττικής, το Πράσινο Ταμείο, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, το ΕΣΠΑ και ιδίως τα προγράμματα Ο.Χ.Ε. και Β.Α.Α., μιας και μιλάμε για ολοκληρωμένη Αστική Ανάπλαση. Ειδικά προγράμματα του Υπουργείου Εσωτερικών (τύπου «Φιλόδημος» και «Αντώνης Τρίτσης»), που θα είναι σε εξέλιξη τον κρίσιμο χρόνο υλοποίησης των έργων θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν. Ενδεχομένως δεν μπορούν να αποκλειστούν ειδικές χρηματοδοτήσεις - επιχορηγήσεις από ιδιωτικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην περιοχή μας και έχουν αναλάβει μεγάλα projects, όπως η Lamda Development που έχει αναλάβει τον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού - Αγ.Κοσμά, καθώς η ανάπλαση του Κτήματος Τραχώνων θα δώσει «προστιθέμενη αξία» σε ολόκληρη την ευρύτερη περιοχή». Βέβαια, όπως ο ίδιος μας ανέφερε, «είναι πολύ νωρίς ακόμα να προσδιοριστούν οι ακριβείς πόροι για κάθε έργο ή ανάπλαση στο Κτήμα, όμως η μέχρι σήμερα πρακτική του Κράτους και των ΟΤΑ «δείχνει» στις συγκεκριμένες επιλογές. «Μακάρι μέχρι τη μέρα της υλοποίησης των έργων, οι ΟΤΑ να έχουν αποκτήσει μεγαλύτερη οικονομική αυτοτέλεια και ο Δήμος μας να διαθέτει ίδιους πόρους για το

σύνολο, ή έστω μεγάλο μέρος, των έργων ανάδειξης του Κτήματος Τραχώνων» (Κονδύλης, Συνέντευξη, 2021).

7.Συμπεράσματα

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση ως φορέας άσκησης της Τοπικής εξουσίας, έχει την δυνατότητα να βρίσκεται κοντά στους πολίτες και να αφογκράζεται τα προβλήματα τους. Τα τελευταία χρόνια, οι περισσότεροι Δήμοι, έχουν εντάξει τον πολιτισμό στις αναπτυξιακές πολιτικές τους, προκειμένου να προωθήσουν ένα αναπτυξιακό μοντέλο επικεντρωμένο στον άνθρωπο. Στο πλαίσιο αυτό, υιοθετούν πολιτικές που στοχεύουν στην ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητάς τους, στοχεύοντας στην τοπική ανάπτυξη μέσα από την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς τους.

Το σχέδιο δημιουργίας Αρχαιολογικού Πάρκου στον Άλιμο, συνιστά ένα εγχείρημα τεράστιας σημασίας, το οποίο θα συμβάλλει, αφ' ενός στη συντήρηση και ανάδειξη των παραπάνω μνημείων και αφ' ετέρου στη σύνδεσή τους με την αειφορία και τη βιώσιμη ανάπτυξη όχι μόνο του Δήμου Αλίμου αλλά και της ευρύτερης περιοχής και το οποίο θα αποτελέσει σημαντικό πόλο έλξης όχι μόνο για τους κατοίκους αλλά και γενικότερα για όλους τους επισκέπτες, οι οποίοι θα έχουν την δυνατότητα να εξερευνήσουν τα αρχαιολογικά ευρήματα του Αλίμου σε έναν πραγματικό πνεύμονα πρασίνου.

Η παρούσα διπλωματική εργασία έχει σκοπό να τονίσει την σημασία της προστασίας και ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και τον σημαίνοντα ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε αυτήν την προσπάθεια, λόγω της ενίσχυσης των πολιτιστικών αρμοδιοτήτων της, με σκοπό την τοπική ανάπτυξη. Ως μελέτη περίπτωσης, εξετάστηκε η δημιουργία Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου.

Στο πλαίσιο αυτό, έγινε για πρώτη φορά μία συστηματική καταγραφή από το 1987 και μετά, όλων των ενεργειών των εκάστοτε διοικήσεων του Δήμου Αλίμου, των κατοίκων της περιοχής, αλλά και του κράτους, μέσα από υπουργικές αποφάσεις, αποφάσεις Δημοτικού Συμβουλίου, διαμαρτυρίες κατοίκων κ.λπ. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά ποσοτική έρευνα κοινού, προκειμένου να διερευνηθούν οι αντιλήψεις των κατοίκων του Δήμου Αλίμου για την δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε επιτόπια παρατήρηση από την γράφουσα και διενέργεια τριών συνεντεύξεων από άτομα άμεσα εμπλεκόμενα με το Αρχαιολογικό Πάρκο, προκειμένου να δοθούν απαντήσεις στα ερευνητικά μας ερωτήματα.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας κοινού και των συνεντεύξεων από τους τοπικούς φορείς, καταδεικνύεται η σημασία του κτήματος Τραχώνων του Δήμου Αλίμου, όχι μόνο για την τοπική κοινωνία αλλά και για το ευρύτερο κοινό και αναλύθηκαν διεξοδικά τα ποικίλα οφέλη για την βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής. Επιπλέον, θεωρούμε ότι δόθηκαν απαντήσεις σε όλα τα ερευνητικά ερωτήματα της εργασίας.

Καταρχήν, καταδείξαμε την τεράστια ιστορική και αρχαιολογική αξία της περιοχής. Το εκκλησάκι του κτήματος Τραχώνων είναι αναγνωρισμένο επίσημα από το ελληνικό κράτος ως «ιστορικό και διατηρητέο μνημείο» από το 1972, ενώ σύμφωνα με τους αρχαιολόγους της Β' Εφορίας Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων που έχουν αξιολογήσει τα αρχαιολογικά ευρήματα του κτήματος, εικάζεται ότι στο κτήμα Τραχώνων βρίσκεται η Ακρόπολη του Αρχαίου Δήμου Ευωνύμου.

Στην συνέχεια αναλύθηκε το όραμα της παρούσας δημοτικής αρχής για την διαμόρφωση του πάρκου από τον νυν Δήμαρχο Αλίμου, «η δημιουργία ενός χώρου πρασίνου και πολιτισμού μέσα στην πόλη, που θα αποτελέσει κομμάτι της καθημερινότητας των πολιτών και γνωριμία με την ιστορία τους». Ακολούθως, παρατέθηκαν οι προτάσεις της Δημοτικής Αρχής για τις υποδομές του Πάρκου.

Αναφορικά με τις προσπάθειες που έγιναν μέχρι σήμερα για την προστασία και ανάδειξη του κτήματος Τραχώνων από τις Δημοτικές Αρχές, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής : Οι χειρισμοί από τις εκάστοτε διοικήσεις κατά την διάρκεια των 34 χρόνων, δεν ήταν πάντοτε προς το συμφέρον της περιοχής. Κατά κύριο λόγο οι πολιτιστικές πολιτικές που ασκήθηκαν από τις Δημοτικές αρχές στο παρελθόν, ήταν χωρίς δυναμική, αντικρουόμενες, αναποτελεσματικές και κάποιες φορές επιζήμιες για την προστασία του κτήματος Τραχώνων.

Στο παρελθόν, έγιναν λάθη και χάθηκαν πολλές ευκαιρίες για την πολιτιστική αξιοποίηση του κτήματος των Τραχώνων και της ευρύτερης περιοχής. Ήδη από το 1987, ο Δήμος Αλίμου έπρεπε να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την υλοποίηση της απόφασης ΠΕΧΩΔΕ 287/56/12.1.1987 για την διαμόρφωση Αρχαιολογικού Πάρκου, αλλά η αδράνεια των διοικούντων είχε ως αποτέλεσμα την έκδοση της απόφασης ΠΕΧΩΔΕ για την ίδρυση Πολεοδομικού Κέντρου. Χρειάστηκαν πολλές προσπάθειες και πολλοί μακροχρόνιοι αγώνες από τους κατοίκους της περιοχής, προκειμένου να ενεργοποιήσουν τις Δημοτικές Αρχές, αλλά και την πολιτεία να αναλάβει δράση. Επιπροσθέτως, δεν αξιοποιήθηκαν οι δυνατότητες που είχαν στα χέρια τους οι Δημοτικές

Αρχές για την αποτελεσματική εξεύρεση των απαραίτητων πόρων για ένα τόσο μεγάλο εγχείρημα σε συνδυασμό με την ολιγωρία από μέρους των αρμοδίων φορέων (Υπουργείο Πολιτισμού), ως προς την εφαρμογή των νόμων για την προστασία και διατήρηση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Η διαπίστωση αυτή, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η αύξηση των αρμοδιοτήτων των Δήμων στον Πολιτιστικό τομέα δεν συνοδεύτηκε παράλληλα με την αύξηση της οικονομικής επιχορήγησης τους, την έλλειψη πόρων και τα γραφειοκρατικά εμπόδια, δυσκολεύουν σε πολύ μεγάλο βαθμό κάθε σχεδιασμό και προκαλούν μακροχρόνιες καθυστερήσεις.

Αναφορικά με τα αναμενόμενα οφέλη που θα προκύψουν από την δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου, κοινωνικά, οικονομικά, περιβαλλοντικά, θεωρούμε ότι αυτά αναλύθηκαν διεξοδικά.

Το Αρχαιολογικό Πάρκο στον Άλιμο θα δώσει νέα πνοή στον αστικό ιστό της πόλης του Αλίμου, αφού θα δημιουργηθεί ένας χώρος που από τη μια θα συμβάλλει στην προστασία και ανάδειξη της ιστορικής και αρχαιολογικής αξίας της περιοχής, στην ενδυνάμωση της πολιτιστικής ταυτότητας του Δήμου Αλίμου και από την άλλη, θα αποτελέσει έναν χώρο αναψυχής και περιπάτου μέσα σε έναν τεράστιο πνεύμονα πρασίνου. Στο πλαίσιο αυτό, οι πολίτες του Δήμου Αλίμου θα συνδεθούν με τον πολιτιστικό πλούτο της περιοχής τους, κάνοντας παράλληλα μία βόλτα με την οικογένεια τους και συμμετέχοντας σε ποικίλες πολιτιστικές δράσεις.

Η δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου στον Άλιμο συνιστά ένα μεγαλεπήβολο εγχείρημα και για το λόγο αυτό, αποτελεί μοναδική ευκαιρία αλλά και πολύ μεγάλη πρόκληση για τον Δήμο Αλίμου, διότι για την πραγματοποίησή του, απαιτείται η συνεργασία πολλών αρμόδιων φορέων, η υιοθέτηση και εφαρμογή καλών πρακτικών, καθώς και η λήψη ορθών αποφάσεων. Απαραίτητη είναι επίσης και η συνειδητοποίηση από τους πολίτες του Αλίμου, της αξίας του πολιτιστικού πλούτου της περιοχής, ως κοινωνικού αγαθού, ως σημαντικού εργαλείου ανάπτυξης, και ως μέσου διασφάλισης της ποιότητας ζωής των κατοίκων, καθώς και της υποχρέωσης της παράδοσης του στις μελλοντικές γενιές (Σαρρηγιαννίδου, 2015).

7.1. Προτάσεις προς τους επαγγελματίες

Για την ευόδωση της δημιουργίας του Αρχαιολογικού Πάρκου, θα πρέπει να υπάρξει πολιτική βούληση και μέριμνα από την μεριά της πολιτείας για ενίσχυση της οικονομικής επιχορήγησης των Δήμων στον πολιτιστικό τομέα, καθώς και την θεσμοθέτηση πιο ευέλικτων διαδικασιών για εγκρίσεις μελετών και λοιπών διοικητικών πράξεων. Θα πρέπει στο μέτρο του δυνατού, να υπάρξει πρόβλεψη από την μεριά της πολιτείας για ενίσχυση του προσωπικού της Αρχαιολογικής υπηρεσίας, το οποίο δεν επαρκεί για την διαχείριση των αρχαιοτήτων, με αποτέλεσμα να υπάρχει μία «αδιαφορία» του κράτους για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Δεδομένου της ύπαρξης ενός κηρυγμένου διατηρητέου μνημείου¹⁴, του οποίου η προστασία, συντήρηση, καταγραφή, τεκμηρίωση και ανάδειξη συνιστούν μέριμνα του Υπουργείου Πολιτισμού, (ΦΕΚ 7/Α/22-1-2018. Προεδρικό Διάταγμα 4/2018) θα πρέπει η αρμόδια για την περιοχή εφορία Αρχαιοτήτων, να προβεί στην αναλυτική καταγραφή και τεκμηρίωση των εικόνων στο Βυζαντινό Εκκλησάκι, καθώς και σε έργα αναστήλωσης των εικόνων και τοιχογραφιών, σε συνεργασία με το ΥΠΠΟΑ και μέσω προγραμματικών συμβάσεων με τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Επίσης, η αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΠΟΑ θα πρέπει να κάνει την δική της μελέτη εκτίμησης της ιστορικής και αρχαιολογικής αξίας των μνημείων του κτήματος (Βυζαντινό εκκλησάκι Τραχώνων, Οικία Γερουλάνου κ.λ.π.) και η αρμόδια Εφορεία Προϊστορικών και κλασσικών Αρχαιοτήτων να προχωρήσει στην διενέργεια συστηματικών ανασκαφών.

Από την μεριά τους οι Δήμοι, θα πρέπει να προβούν στην δημιουργία συνεργασιών με όλους τους αρμόδιους φορείς, Υπουργείο Πολιτισμού, Υπουργείο Περιβάλλοντος, φορείς με εμπειρία στον σχεδιασμό Αρχαιολογικών Πάρκων αλλά και την αναζήτηση χρηματοδοτήσεων, για την καλύτερη διαχείριση του Αρχαιολογικού Πάρκου (Διάζωμα, 2020). Επίσης, θα πρέπει να προβούν στην χρησιμοποίηση όλων των διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης.

Αναφορικά με τους πολίτες, θεωρούμε ότι οι Δημοτικές Αρχές θα πρέπει να επικεντρωθούν στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών και ιδιαίτερα των μαθητών σε θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς, με βιωματικές δράσεις. Θεωρούμε ότι η ευαισθητοποίηση των πολιτών, σε θέματα προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς,

¹⁴ Υ.Α.2290/477/2/2/1972, Φ.Ε.Κ. 134/Β/15.2.1972

καθίσταται ιδιαίτερα σημαντική για την ευόδωση αυτού του μεγαλεπήβολου εγχειρήματος. Ο Δήμος Αλίμου, χρησιμοποιεί κάθε δυνατότητα επικοινωνίας, έντυπης και ηλεκτρονικής (τοπικές ιστοσελίδες και μέσα κοινωνικής δικτύωσης), ώστε οι κάτοικοι της περιοχής να μάθουν όχι μόνο για τις προοπτικές του χώρου, αλλά και για την ιστορία και την αξία του.

Σύμφωνα με τον Δήμαρχο Αλίμου, «οι περισσότεροι δεν γνωρίζουν την ιστορία του χώρου αυτού, τις εκπλήξεις που κρύβει το Κτήμα μέσα του, τη μεγάλη περιβαλλοντική και αρχαιολογική σημασία της περιοχής, ακόμα και το πόσο μεγάλο και εκτεταμένο είναι. Ο κόσμος που τα μαθαίνει όλα αυτά, οι μαθητές που ξεναγούνται κάποιες φορές μέσα στον χώρο, οι πιστοί που έρχονται όταν το βυζαντινό εκκλησάκι γιορτάζει και συγκροτούν κάθε χρόνο μία ανεπανάληπτα όμορφη εικόνα, όλα τούτα είναι έμπρακτη, βιωματική ευαισθητοποίηση και συμμετοχή των ανθρώπων στην ιστορία του Κτήματος, περασμένη αλλά και σημερινή, δηλαδή στη ζωντανή του ιστορία που εξελίσσεται. Οι Αλιμιώτες γνωρίζουν τον χώρο, δένονται μαζί του, τον μαθαίνουν και τον αγαπάνε. Και αυτό αποτελεί κατά την άποψή μου την καλύτερη εγγύηση και προοπτική για το μέλλον του χώρου: οι άνθρωποι που γνωρίζουν, σέβονται και προσέχουν μία μοναδική όαση ιστορίας και πρασίνου μέσα στην καρδιά του αστικού ιστού. Οι άνθρωποι που δένονται με το Κτήμα και αισθάνονται υπεύθυνοι για αυτόν. Η ευαισθητοποίηση αυτή γίνεται ήδη σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό, για τα δεδομένα της εποχής, τόσο από τη Δημοτική Αρχή, όσο και από πρωτοβουλίες ενεργών πολιτών, αλλά και από οργανωμένες οντότητες, όπως η Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία για τη διάσωση του Κτήματος Τραχώνων» (Κονδύλης, Συνέντευξη, 2021).

7.2. Προτάσεις για μελλοντική έρευνα

Η έρευνα που πραγματοποιήθηκε, μπορεί στο μέλλον να συνεχιστεί σε μεγαλύτερο δείγμα κατά την περίοδο λειτουργίας του Αρχαιολογικού πάρκου, το οποίο δεν θα περιορίζεται μόνο στους πολίτες του Δήμου Αλίμου, αλλά σε όλους τους επισκέπτες, προκειμένου να συλλεχθούν στοιχεία πλέον από την αποκόμιση εμπειριών από την λειτουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου από ένα ευρύτερο κοινό.

Επιπροσθέτως, θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί έρευνα για τις ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν από εδώ και πέρα και μέχρι την διαμόρφωση του Αρχαιολογικού Πάρκου.

Επιπλέον, δεδομένου των περιορισμών και των δυσκολιών που αντιμετωπίσαμε στην διεξαγωγή της παρούσας εργασίας λόγω του Covid - 19, (διενέργεια των 2 συνεντεύξεων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και διανομή του ερωτηματολογίου μόνο μέσω των social media και του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), η έρευνα θα μπορούσε να διεξαχθεί μετά την παρέλευση της πανδημίας, υπό κανονικές συνθήκες, προκειμένου να έχουμε πιο αξιόπιστα αποτελέσματα. Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα θα ήταν μία έρευνα αναφορικά με τους λόγους επίσκεψης και τα ποσοστά επισκεψιμότητας του κοινού στο Αρχαιολογικό Μουσείο, την Δημοτική Πινακοθήκη, το Πολιτιστικό Κέντρο, όταν αυτά διαμορφωθούν και θα βρίσκονται σε λειτουργία.

Προτείνουμε επίσης, την διερεύνηση της αποτελεσματικότητας της χρήσης των ψηφιακών εργαλείων και την ανταπόκριση τους από το κοινό για την προβολή του Αρχαιολογικού Πάρκου κατά την διάρκεια της λειτουργίας του. Θα μπορούσε επιπλέον να διερευνηθεί, εάν το κοινό θα ήταν πρόθυμο να συμμετάσχει στις ανασκαφές (ανασκαφικός τουρισμός).

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία

Βέργου Μ. (2016). Η Προστασία των Πολιτιστικών Αγαθών : Διεθνές Ευρωπαϊκό και Ελληνικό Δίκαιο, Νομικό Βήμα, Τόμος 64,σελ.1058-1083

Βουδούρη Δ. (2013,25 Δεκεμβρίου). Η άυλη πολιτιστική κληρονομιά και τα μουσεία. Για το βιβλίο: Marilena Alivizatou, Intangible Heritage and the Museum: New Perspectives on Cultural Preservation. Σύγχρονα Θέματα, τχ.122-123.σελ 173-175. Ανακτήθηκε 14/02/2021 από : <https://www.synchronathemata.gr/i-aili-politistiki-klironomia-ke-ta-mousia-giatovivlio-madrilene-alivizatouintangible-heritage-and-the-museum-new-perspectives-on-cultural-preservation/>

Γκαντζιάς, Γ., (2010) Πολιτιστική Πολιτική, Χορηγία και Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, Αθήνα: Εκδόσεις Παπασωτηρίου.

Γκαντζιάς, Γ.& Κορρές, Γ. (2011). Πολιτιστική Οικονομία και Χορηγίες: Οικονομική Διαχείριση και Ανάπτυξη Πολιτισμικών Μονάδων. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Γκαντζιάς, Γ., (2020) Πολιτιστική Πολιτική, Χορηγία και Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, Ψηφιακός μετασχηματισμός, Διοίκηση και Οικονομία του Πολιτισμού. Αθήνα: Εκδόσεις Παπασωτηρίου.

Ζαφειρόπουλος Κ.(2015) Πως γίνεται μία επιστημονική εργασία: Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών, Αθήνα, Εκδόσεις Κριτική

Θωμόπουλος Α.(2018) Το Χρέος. Καταγραφή των εγγράφων από το προσωπικό του αρχείου, της περιόδου 1983-2006 κατά την οποία ήταν δημοτικός σύμβουλος Αλίμου.

Θωμόπουλος Α.(2019) Το Θεμέλιο : Εκδόσεις ΖΗΤΡΟΣ 2019

Καζά Κ.-Παπαγεωργίου (2006). *Άλιμος, Όψεις της Ιστορίας της πόλης και του Δήμου: Α΄ Μέρος, Ευώνυμον και Αλιμούς*, Αθήνα : Εκδόσεις Αλέξανδρος

Καζά Κ.-Παπαγεωργίου (2016). *Η αρχαία αστική οδός και το μετρό κάτω από τη Λεωφόρο Βουλιαγμένης* : Εκδόσεις Καπόν

Καζά Κ.-Παπαγεωργίου (2018). *Αρχαιολογικοί Περίπατοι στον Άλιμο* : Εκδόσεις Καπόν

Κόνσολα Ν. (1995). *Η Διεθνής Προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς*, Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση.

Κόνσολα Ν.(2013,19 Σεπτεμβρίου).Στρατηγικό Σχέδιο Πολιτιστικού Τουρισμού για την Περιφέρεια Νότιου Αιγαίου .*City Branding*. Ανακτήθηκε 08/02/2021 από : https://www.citybranding.gr/2013/09/blog-post_19.html

Κόρντουλα Ν.(2020,9 Σεπτεμβρίου).Ψηφιοποίηση, η τάση στον Πολιτισμό μετά την Πανδημία. *Κοινωνία & Πολιτισμός*. Ανακτήθηκε 09/02/2021 από : <https://www.dw.com/el/%CF%88%CE%B7%CF%86%CE%B9%CE%BF%CF%80%CE%BF%CE%AF%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CE%B7-%CF%84%CE%AC%CF%83%CE%B7-%CF%83%CF%84%CE%BF%CE%BD-%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C-%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%AC-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CF%80%CE%B1%CE%BD%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%AF%CE%B1/a-54732983>

Κύρκος Κ.(2008), κεφάλαιο 5, *Η προστασία των πολιτιστικών αγαθών και της πολιτιστικής κληρονομιάς στον 21^ο αιώνα : Θεσμικές και νομοθετικές διαστάσεις*, Εναλλακτικό Διδακτικό υλικό, Πάτρα, ΕΑΠ.

Λαγουμιντζής Γ.Βλαχόπουλος, Γ.,Κουτσογιάννης Κ.,(2015)*Μεθοδολογία της έρευνας στις επιστήμες υγείας*. Αθήνα *Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών*. Έκδοση e-

book ΣΕΑΒ ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανακτήθηκε 25/01/2021 από
[:https://repository.kallipos.gr/handle/11419/5356](https://repository.kallipos.gr/handle/11419/5356)

Λαδιάς, Χ.Α.(2013) *Το σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο της περιφερειακής ανάπτυξης στην Ελλάδα* :Εκδόσεις Παπαζήσης.

Μακρή, Α., Αθανασοπούλου, Α., Χαμπούρη - Ιωαννίδου, Α. & Δάλλας, Κ. (2003). *Πολιτιστική επικοινωνία. Μέσα επικοινωνίας* (τόμος Β). Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Μαλούχου Tufano Φ. (2016). *Προστασία και Διαχείριση Μνημείων*.Αθήνα : Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Ανακτήθηκε 14/02/2021 από
[:file:///C:/Users/%CE%A7%CE%91%CE%A1%CE%91/Downloads/Chapter_05_Mallouxou_Mnimeia.pdf](file:///C:/Users/%CE%A7%CE%91%CE%A1%CE%91/Downloads/Chapter_05_Mallouxou_Mnimeia.pdf)

Μάργαρη Ν.Ζ. (2000) *Πολιτικές του Πολιτισμού .Πολιτιστική Κληρονομιά και Τοπική Αυτοδιοίκηση*. Ανακτήθηκε 18/02/2021 από : http://www.emena.gr/wp-content/uploads/2008/11/715-726_margari.pdf

Μέργος Γ. & Πατσαβός Ν. (2017),(Επιμ.) *Πολιτιστική Κληρονομιά και Βιώσιμη Ανάπτυξη : Οικονομικά οφέλη, κοινωνικές ευκαιρίες και προκλήσεις δημόσιας πολιτικής*,(σελ.379-396).Χανιά: Εκδόσεις Πολυτεχνείου Κρήτης.

Μητούλα Ρ. (2006). *Βιώσιμη Περιφερειακή Ανάπτυξη και Ανασυγκρότηση του Ελληνικού Αστικού Περιβάλλοντος*. Αθήνα : Εκδ.Σταμούλης

Μιχέλη, Α. (2020). Ο πολιτισμός σε «περιορισμό». Η πολιτιστική εμπειρία του φανταστικού και του πραγματικού χώρου. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 154, 75-88.

Μπιτσάνη, Ε. (2004). *Πολιτισμική Διαχείριση και Περιφερειακή Ανάπτυξη. Σχεδιασμός Πολιτιστικής Πολιτικής και Πολιτιστικού Προϊόντος*. Αθήνα: Διόνικος.

Νικονάνου, Ν., Μπούνια, Α., Φιλίππουπολίτη, Α., Χουρμουζιάδη, Α., Γιαννούτσου, Ν. (2015) Έρευνα επισκεπτών και αξιολόγηση: Η «φωνή» του κοινού. [Κεφάλαιο Συγγράμματος]. Στο Νικονάνου, Ν., Μπούνια, Α., Φιλίππουπολίτη, Α., Χουρμουζιάδη, Α., Γιαννούτσου, Ν. 2015. *Μουσειακή μάθηση και εμπειρία στον 21ο αιώνα*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. κεφ 7. Ανακτήθηκε 02/03/2021 από :

https://repository.kallipos.gr/pdfviewer/web/viewer.html?file=/bitstream/11419/718/1/02_chapter_7.pdf

Παλάσκας Θ., Παπαθεοδώρου Α., Τσάμπρα Μ. (2006) *Η Πολιτιστική κληρονομιά ως παράγων ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας* Αθήνα : Ακαδημία Αθηνών

Παπαδημητρίου Δ. (2018). *Τοπική Αυτοδιοίκηση και Πολιτιστική Ανάπτυξη : Ο ρόλος της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης*. Ανακτήθηκε 14/02/2021 από : <https://ojs.lib.uom.gr/index.php/paidagogiki/article/view/9572>

Πούλιος Ι., (2015) *Πολιτισμική Διαχείριση, Τοπική Κοινωνία και Βιώσιμη Ανάπτυξη*, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Στεφανάκης Μ.Ι. (2010). *Σχεδιασμός και Οργάνωση Αρχαιολογικού Οικολογικού Πάρκου στη Ρόδο : Μία πρόκληση για την Τοπική Ανάπτυξη*

Τουρλιώτη Π. (2015). Το ερωτηματολόγιο ως εργαλείο Κοινωνικής Έρευνας. Ανακτήθηκε 19/03/2021 από: https://eclass.aegean.gr/modules/document/file.php/MAR131/Tourlioti/%CE%A4%CE%BF%20%CE%B5%CF%81%CF%89%CF%84%CE%B7%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CE%BF_final.pdf

Τσουρβάκας Ε.Γ. (2012) *Μάνατζμεντ Επικοινωνιακών και Πολιτιστικών Οργανισμών*, Πλαίσιο, εργαλεία, Στρατηγικές : University Studio Press

Φερόνας Α. (2013). Η Κοινωνική Διάσταση της «Ευρώπης 2020» : Ρητορική και Πραγματικότητα. *Κοινωνική Πολιτική* τεύχος 1 σελ.1-24

Χριστοφιλόπουλος Δ.Γ. (2005). *Προστασία Πολιτιστικών Αγαθών*. Αθήνα : Εκδόσεις Σάκκουλας

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

Antara N. & Sen S. (2020). The impact of Covid-19 on the museums and the way forward for resilience, *Journal of International Museum Education*, (Vol.2 No1, pp.54-61)

Babbie, E. (2011). *Εισαγωγή στην Κοινωνική Έρευνα* : Εκδόσεις Κριτική

Dümcke C. & Gnedovsky M. (2013).The Social and Economic Value of Cultural Heritage: literature review Ανακτήθηκε. 08/02/2021 από <http://archive.interarts.net/descargas/interarts2557.pdf>

Europa Nostra (2020). *COVID -19 & BEYOND, Challenges and Opportunities for Cultural Heritage*

Franchi E.(n.n.)What is Cultural Heritage Ανακτήθηκε 10/02/2021 από : <https://www.khanacademy.org/humanities/special-topics-art-history/arches-at-risk-cultural-heritage-education-series/arches-beginners-guide/a/what-is-cultural-heritage>

Hill, L., O’Sullivan, C. & O’Sullivan, T. Whitehead B. (2018). *Creative arts marketing* (Third edition.). London: Routledge

Lvova O. (2013). *Valuing Cultural Heritage.Economic and cultural value of the Colosseum*. Ανακτήθηκε 14/02/2021 από :<https://core.ac.uk/download/pdf/38097637.pdf>

Morse, J. M. (1991), Approaches to Qualitative–Quantitative Methodological Triangulation, *Nursing Research*, Vol.40 (1), pp. 120-123

Πηγές από το Διαδίκτυο

Αγγελέτου Κ. & Ψαρρού Μ.(2015,11 Δεκεμβρίου) Ο Πολιτιστικός Προγραμματισμός στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγραμματισμού των Δήμων στην τρέχουσα συγκυρία. *City Branding*. Ανακτήθηκε 10/02/2021 από : <https://www.citybranding.gr/2015/12/o.html>

Αγγελίδου Ε.(χ.χ.) Τεχνικές Συνέντευξης. «Γίνομαι τουρίστας στην πόλη μου». Ανακτήθηκε από : <http://kpe-lavriou.att.sch.gr/documents/sem12dec14-15angelidou-interview.pdf>

Αιτιολογική Έκθεση του σχεδίου νόμου «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» Ανακτήθηκε 17/02/2021 από:https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/7f4d3181-8c97-4d49-8212-57bdfef7ff860/2.Aitiologiki_Kallikratis.pdf

Alimoslive (2019,16 Φεβρουαρίου) *Alimoslive*. Βρήκαν πληθυσμό από χέλια στο Ρέμα Τραχώνων. Ανακτήθηκε 14/03/2021 από : <https://www.alimoslive.gr/spoydaia-anakalyptsh-brhkan-plhthysmo-apo-xelia-sto-rema-traxwnwn-stop-alimo-videoampeikones/>

Άλιμος, Σελίδα του Δήμου Αλίμου, Σημεία αρχαιολογικού ενδιαφέροντος ανακτήθηκε 14/03/2021 από : <http://www.alimos.gov.gr/dimofili/simia-arxaiologikou-entiaferontos/#xartis>.

Αργυρόπουλος Β.(2016,1 Ιουνίου) Αρχαία στην Πόλη. Ευλογία ή Κατάρτα; Ο Ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, *Πολιτεία*, τεύχος 10. Ανακτήθηκε 05/02/2021 από: <http://politeiamag.blogspot.com/2016/06/blog-post.html>

Γεωργιάδου Τ.(2016) Προστατεύουμε την Πολιτιστική μας Κληρονομιά Ι. Καβάλα : Εκδόσεις Σαΐτα. Ανακτήθηκε 08/02/2021 από:
https://papede.files.wordpress.com/2016/02/philosophia-ancilla-academica-iii_georgiadou.pdf

Διάζωμα (2020,4 Αυγούστου).Αρχαιολογικό Πάρκο Ολυμπίας : Απάντηση στην ανακοίνωση του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων. Ανακτήθηκε 01/06/2021 από :
<https://www.diazoma.gr/%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%B9%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CF%80%CE%AC%CF%81%CE%BA%CE%BF-%CE%BF%CE%BB%CF%85%CE%BC%CF%80%CE%AF%CE%B1%CF%82/archaiologiko-parko-arxaias-olimpias-apantisi-stin-ankoinosi-tou-sillogou-ellinon-archaiologon/>

Διάζωμα (χ.χ).(α) Πολιτιστικές Διαδρομές και Αρχαιολογικά Πάρκα. Ανακτήθηκε 05/04/2021 από : <https://www.diazoma.gr/routes/>

Διάζωμα (χ.χ).(β)Πηγές χρηματοδότησης Αρχαίων Θεάτρων. Ανακτήθηκε 03/06/2021 από:
<https://www.diazoma.gr/%CF%80%CE%B7%CE%B3%CE%AD%CF%82-%CF%87%CF%81%CE%B7%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CE%B4%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%82/>

Εισόδια Θεοτόκου Τράχωνες Blog. Εταιρία Προστασίας και αξιοποίησης Αρχαιοτήτων Αλίμου, Εισόδια – Τράχωνες. Αστική μη κερδοσκοπική Εταιρεία, Ανακτήθηκε 07/03/2021 από :
http://isodiatrachones.blogspot.com/p/blog-page_7395.html

Εισόδια Θεοτόκου Αλίμου. Σελίδα στο Facebook. Ανακτήθηκε 11/04/2021 από :
<https://www.facebook.com/zoodohoupigis>

Εισόδια Θεοτόκου Τράχωνες Blog. Ανακτήθηκε 11/04/2021 από :
http://isodiatrachones.blogspot.com/p/blog-page_3.html

Εταιρία Προστασίας & Αξιοποίησης Αρχαιοτήτων Αλίμου Εισόδια Τράχωνες. Ιστοσελίδα στο Facebook. Ανακτήθηκε 11/04/2021 από [:https://www.facebook.com/%CE%95%CE%A4%CE%91%CE%99%CE%A1%CE%99%CE%91-%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%A3%CE%A4%CE%91%CE%A3%CE%99%CE%91%CE%9E%CE%99%CE%9F%CE%A0%CE%9F%CE%99%CE%97%CE%A3%CE%97%CE%A3%CE%91%CE%A1%CE%A7%CE%91%CE%99%CE%9F%CE%A4%CE%97%CE%A4%CE%A9%CE%9D%CE%91%CE%9B%CE%99%CE%9C%CE%9F%CE%A5%CE%95%CE%99%CE%A3%CE%9F%CE%94%CE%99%CE%91-%CE%A4%CE%A1%CE%91%CE%A7%CE%A9%CE%9D%CE%95%CE%A3-117348178693675](https://www.facebook.com/%CE%95%CE%A4%CE%91%CE%99%CE%A1%CE%99%CE%91-%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%A3%CE%A4%CE%91%CE%A3%CE%99%CE%91%CE%9E%CE%99%CE%9F%CE%A0%CE%9F%CE%99%CE%97%CE%A3%CE%97%CE%A3%CE%91%CE%A1%CE%A7%CE%91%CE%99%CE%9F%CE%A4%CE%97%CE%A4%CE%A9%CE%9D%CE%91%CE%9B%CE%99%CE%9C%CE%9F%CE%A5%CE%95%CE%99%CE%A3%CE%9F%CE%94%CE%99%CE%91-%CE%A4%CE%A1%CE%91%CE%A7%CE%A9%CE%9D%CE%95%CE%A3-117348178693675)

Ευαγγέλου Ε.(2014).Η χρήση της μεθοδολογικής τριγωνοποίησης στην έρευνα της ποιότητας ζωής των ψυχικά πασχόντων που ζουν στην κοινότητα .*e-Περιοδικό επιστήμης και Τεχνολογίας*. Ανακτήθηκε 17/04/2021 από [:file:///C:/Users/%CE%A7%CE%91%CE%A1%CE%91/Downloads/759-1508-1-SM%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/%CE%A7%CE%91%CE%A1%CE%91/Downloads/759-1508-1-SM%20(1).pdf)

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,(2012),Επιτροπή περιβάλλοντος, Δημόσιας υγείας και ασφάλειας τροφίμων, Έγγραφο εργασίας, σχετικά με την προετοιμασία για τη διάσκεψη κορυφής «Ρίο+20» - Συνεδρίαση Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου - Εθνικών Κοινοβουλίων, ανακτήθηκε 31/01/2021,από:https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/envi/dt/893/893910/893910el.pdf

(Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Πάρκο Bliesbruck-Reinheim(a). Ανακτήθηκε 02/05/2021 από [:http://www.archeo57.com/](http://www.archeo57.com/)

(Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Πάρκο Bliesbruck-Reinheim(b). Ανακτήθηκε 02/05/2021 από [:https://www.europaeischer-kulturpark.de/](https://www.europaeischer-kulturpark.de/)

Ιατρού Μ. (2003).Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Τεύχος 8 .Ανακτήθηκε 07/04/2021 από [:http://www.pi-schools.gr/download/publications/epitheorisi/teyxos8/4.pdf](http://www.pi-schools.gr/download/publications/epitheorisi/teyxos8/4.pdf)

Ιστοσελίδα στο Facebook. I Love Alimos. Ανακτήθηκε 19/04/2021 από [:https://www.facebook.com/ILoveAlimos/photos/a.1286190238191871/2177775975699955](https://www.facebook.com/ILoveAlimos/photos/a.1286190238191871/2177775975699955)

Κατίρη Μ., Τσουμπούρη Μ. & Αβούρη Α. (2020,24 Νοεμβρίου). ΤΕΠΑΚ Έδρα ΟΥΝΕΣΚΟ: Η σημασία της ψηφιοποίησης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς στην νέα εποχή. *Παιδεία News*.Ανακτήθηκε 14/02/2021 από [:https://paideia-news.com/tepak/2020/11/24/tepak/-edra-oynesko-h-smasual-tis-psifiopoiisis-tis-politistikis-klironomias-sti-nea-epoxi/](https://paideia-news.com/tepak/2020/11/24/tepak/-edra-oynesko-h-smasual-tis-psifiopoiisis-tis-politistikis-klironomias-sti-nea-epoxi/)

Καραδήμου Α. (2018, 16 Νοεμβρίου), Η προστασία των χώρων και των ακίνητων μνημείων στα ευρωπαϊκά και διεθνή κείμενα προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς. *Νόμος + Φύση*. Ανακτήθηκε 14/02/2021 από : <https://nomosphysics.org.gr/18675/i-prostasia-ton-xoron-kai-ton-akinton-mnimeion-sta-eyropaika-kai-diethni-keimena-prostasias-tis-politistikis-klironomias/>

Καρατσώλης Κ.(2018,12 Νοεμβρίου).Πολιτιστική Κληρονομιά και Οικονομική Ανάπτυξη. *Νόμος και Φύση*. Ανακτήθηκε 08/02/2021 από : <https://nomosphysics.org.gr/18567/politistiki-klironomia-kai-oikonomiki-anaptyksi-2/>

Κατσουνάκη Μ.(2014,20 Ιουλίου). Ανασκαφικός Τουρισμός. *Η Καθημερινή*. Ανακτήθηκε 21/05/2021 από <https://www.kathimerini.gr/opinion/776975/anaskafikos-toyrismos/>

Κοζυράκη Μ., 2006, Ολοκληρωμένη διαχείριση και ανάδειξη πολιτισμικών-αρχαιολογικών τοπίων: Η περίπτωση της κεντρικής Κρήτης, Διδακτ. Διατριβή, Τμήμα Γεωπονίας, ΑΠΘ.

LOCALTV (2014).Βυζαντινό εκκλησάκι του κτήματος Τραχώνων. Ανακτήθηκε 01/03/2021 από :<https://www.youtube.com/watch?v=trxvO4c-lr0>

Μουσιούτας Μ (2015,7 Απριλίου).Διαχείριση και Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. *Η σημερινή*. Ανακτήθηκε 21/02/2021 από :<https://simerini.sigmalive.com/article/2015/4/7/diakheirise-kai-prostasia-tes-politistikes-kleronomias/>

Μοχιάνακης Κ.(2014,25 Μαρτίου).Ποιες πολιτικές έχουμε σήμερα ανάγκη στην Τοπική Αυτοδιοίκηση; *City Branding*.Ανακτήθηκε 15/02/2021 από :https://www.citybranding.gr/2014/03/blog-post_25.html

Μπαγινέτας Κ.(2013,11 Δεκεμβρίου).Τοπική Αυτοδιοίκηση, Αειφορική Ανάπτυξη και Περιβάλλον. *Αρθρογραφία Γενικά*. Ανακτήθηκε 05/02/2021 από :
<https://baginetas.com/%CF%84%CE%BF%CF%80%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B1%CF%85%CF%84%CE%BF%CE%B9%CE%BF%CE%AF%CE%BA%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CE%B1%CE%B5%CE%B9%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%80%CF%84%CF%85/>

Μπάδα Κ.(2011, 2 Σεπτεμβρίου).Πολιτιστική Κληρονομιά, Προστασία και προτάσεις αξιοποίησης, *Η νέα εποχή*. Ανακτήθηκε 20/01/2021 από :
<http://www.epoxi.gr/scriptum49.htm>

Nanagn (2008,27.8.) Το ΣτΕ της Επικρατείας προστατεύει τα Ρέματα Τραχώνων και Πικροδάφνης *Άνω Κάτω στο Καλαμάκι*. Ανακτήθηκε 08.02.2021 από :
<https://anokatostokalamaki.wordpress.com/2008/08/27/remata/>

(Newsdesk 2017,29 Μαΐου) Νότιον Σήμα : Βιβλιοπαρουσίαση στο Μετρό Αλίμου. Η Αρχαία Αστική Οδός και το Μετρό κάτω από την Λεωφόρο Βουλιαγμένης, *Παλμός*. Ανακτήθηκε 19/04/2021 από :
<https://www.palmos-glyfada.gr/?p=4851>

Παγιαβλά Γ. (2020, 2 Οκτωβρίου). Το σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο των Περιφερειών.

FFLINE POST. Ανακτήθηκε 18/02/2021 από :

<https://www.offlinepost.gr/2020/10/02/%CF%84%CE%BF-%CF%83%CF%8D%CE%B3%CF%87%CF%81%CE%BF%CE%BD%CE%BF-%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CF%80%CE%BB%CE%B1%CE%AF%CF%83%CE%B9%CE%BF-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD/>

Πάλλης, Γ. (2014). Χρονολόγηση του Ναού των Εισοδίων της Θεοτόκου στον Άλιμο Αττικής, εντός του πρώην κτήματος Τράχωνες. Ανακτήθηκε 21/02/2021 από :

http://isodiatrachones.blogspot.com/p/blog-page_10.html

Παπαγεωργίου Ι. (2015) Θεωρία δειγματοληψίας. *Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών*. Ανακτήθηκε 26/03/2021 από:

https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/1297/1/02_chapter_01.pdf

Πρώτο Θέμα Team.(2021, 25 Ιανουαρίου). Οχτώ βραβεία για το φιλμ του Νίκου Μαστοράκη για τον Άλιμο. *Πρώτο Θέμα*. Ανακτήθηκε 31/05/2021 από

<https://www.protothema.gr/greece/article/1088145/ohto-vraveia-gia-to-film-tou-nikou-mastoraki-gia-ton-alimo/>

Σαρρηγιανίδου Χ., (2015, 7 Φεβρουαρίου). Η προστασία και ανάδειξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ως μέσο κοινωνικής, πολιτισμικής και οικονομικής προόδου. *Οδός*.

Ανακτήθηκε 25/04/2021 από http://www.odos-kastoria.gr/2015/02/blog-post_7.html

Στρίγγα Π. (2019, 6 Σεπτεμβρίου), *Προστασία Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Εγκλήματα Πολέμου*, PowerPolitics, Ανακτήθηκε 20/01/2021 από :

<https://powerpolitics.eu/%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD/>

[83%CE%AF%CE%B1-](#)

[%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%](#)

[82-](#)

[%CE%BA%CE%BB%CE%B7%CF%81%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE](#)

[%B9%CE%AC%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9/](#)

Συκκά Γ. (2018, 23 Ιουνίου) Η Πολιτιστική Κληρονομιά ως ένα εργαλείο Ανάπτυξης, *Η Καθημερινή*: Ανακτήθηκε 20/01/2021 από: <https://www.kathimerini.gr/culture/arts/971170/i-politistiki-klironomia-os-ena-ergaleio-anaptyxis/>

Συκκά Γ. (2020, 07/12). Στη ΜΕΘ οι Ναοί του Πολιτισμού. *Η Καθημερινή*. Ανακτήθηκε 21/02/2021 από: <https://www.kathimerini.gr/culture/561184846/sti-meth-oi-naoi-toy-politismoy/>

Τελλάκη, Μ.Ρ. (2013, 13 Σεπτεμβρίου). Η Πολιτιστική Κληρονομιά της Λάρισας ως Μοχλός για την βιώσιμη ανάπτυξη της. *City branding.gr*. Ανακτήθηκε 05/02/2021 από: https://www.citybranding.gr/2013/09/blog-post_13.html

Terrabook, (2021). Αρχαιολογικό Πάρκο Κάτω Πάφου. Ανακτήθηκε 01/05/2021 από : <https://cyprus.terrabook.com/el/paphos/page/arxaiologiko-parko-kato-pafou/>

UNESCO (1972). Διεθνής Σύμβαση για την Προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς, Παρίσι 1972 άρθρο 1 Ανακτήθηκε 20/01/2021 από : <http://whc.unesco.org/en/conventiontext/>

UNESCO (2003), Σύμβαση για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (2003). Ανακτήθηκε 14/02/2021 από : <https://ich.unesco.org/en/convention>

UNESCO (2003, October 15). Charter on the Preservation of Digital Heritage. General Conference, 32nd Session, 29 September-17 October. Ανακτήθηκε 14/02/2021 από http://portal.unesco.org/en/ev.phpURL_ID=17721&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

Σχέδιο βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Αγίας Βαρβάρας. Κοινό όραμα, προκαταρκτικές προτάσεις. Ανακτήθηκε 07/04/2021 από: http://svak.agiavarvara.gr/2_diaiv_9_prot_koino_orama.pdf

Σώστε το κτήμα Γερούλάνου/Τράχωνες. Ιστοσελίδα στο Facebook.Ανακτήθηκε 11/04/2021 από: <https://www.facebook.com/groups/31513726607>

Χλέπας Ν. (2014). Δομή και Λειτουργία των Δήμων στην Ελλάδα Μία επισκόπηση της Ελληνογερμανικής Συνέλευσης. *Ελληνογερμανική Συνέλευση*. Ανακτήθηκε 15/02/2021 από: https://www.grde.eu/sys/uploads/314_e39_Struktur_griechischer_Kommunen_gr.pdf

Χρηστάκης Μ.(2016,19 Οκτωβρίου. Στρατηγική για τον Πολιτισμό και Τοπική Αυτοδιοίκηση Κοινωνική και Οικονομική Ανάπτυξη μέσω της ανάδειξης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. *Vima on line.gr*.Ανακτήθηκε 14/02/2021 από: <https://www.vimaonline.gr/19/article/a106/mihalis-hristakis-/26050/stratigiki-gia-ton-politismo-kai-topiki-autodioikisi-koinoniki-kai-oikonomiki-anaptuxi-meso-tis-anadeixis-tis-politistikis-klironomias>

Vayanou M.Katifori A., Chrysanthi A. Antoniou A. (2020, 29 September). Cultural Heritage and Social experiences in the Times of Covid 19. *Conference Paper*. Ανακτήθηκε 08/02/2021 από: https://www.researchgate.net/profile/Angeliki_Chrysanthi/publication/344427592_Cultural_Heritage_and_Social_Experiences_in_the_Times_of_COVID_19/links/5f743ddfa6fdcc00864873c0/Cultural-Heritage-and-Social-Experiences-in-the-Times-of-COVID-19.pdf

VIMAONLINE.GR. (2013, 4 Νοεμβρίου). Η Γερμανική Εταιρεία ΜΑΚΡΟ απαγορεύει την είσοδο σε αρχαιολογικό χώρο Ανακτήθηκε 14/03/2021 από: <https://www.vimaonline.gr/20/article/12438/h-germanikh-etaireia-makro-apagoreyei-thn-eisodo-se-arxaiologiko-xoro-ston-alimo>

Ιστοσελίδα στο Facebook. I Love Alimos. Ανακτήθηκε 19/04/2021 από: <https://www.facebook.com/ILoveAlimos/photos/a.1286190238191871/2173361912808028>

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Νόμος 2039/1992 - ΦΕΚ 61/Α/13-4-1992 : Κύρωση της Σύμβασης για την προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της Ευρώπης. Ανακτήθηκε 08/02/2021 από: <https://www.e-nomothesia.gr/kat-arxaiotites/nomos-2039-1992-phek-61a-13-4-1992.html>

Νόμος 3378/2005 : Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία της αρχαιολογικής κληρονομιάς (αναθεωρημένη). Ανακτήθηκε 21/02/2021 από: <https://www.e-nomothesia.gr/kat-arxaiotites/n-3378-2005.html>

Άρθρο 24 του Συντάγματος παράγραφος Ανακτήθηκε 08/02/2021 από: <https://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/To-Politevma/Syntagma/article-24/>

Ν. 1469/1950 (ΦΕΚ 169/Α/7.8.1950), άρθρα 1 – 6. Ανακτήθηκε 08/02/2021 από: https://www.culture.gov.gr/el/ministry/SitePages/archeol_law.aspx?iID=197

Νόμος 3463/2006 ΦΕΚ 114 /Α /8-06-2006 Ανακτήθηκε 10/02/2021 από: <https://www.e-nomothesia.gr/autodioikese-demoi/n-3463-2006.html>

Νόμος 3852/2010 ΦΕΚ 87Α/17-06-2010. Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης.

Νόμος 1337/1983 ΦΕΚ Α33/14-03-1983. Επέκταση των πολεοδομικών σχεδίων, οικιστική ανάπτυξη και σχετικές ρυθμίσεις. Ανακτήθηκε 17/03/2021 από: <https://www.kodiko.gr/nomothesia/document/286147/nomos-1337-1983>

Νόμος 3521/2006 - ΦΕΚ 275/Α/22-12-2006 : Κύρωση της Σύμβασης για την προστασία της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς. Ανακτήθηκε 12/03/2012 από: <https://www.e-nomothesia.gr/kat-arxaiotites/nomos-3521-2006-phek-275a-22-12-2006.html>

Νόμος 3827/2010 - ΦΕΚ 30/Α/25-2-2010: Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης του Τοπίου. Ανακτήθηκε 08/02/2021 από: <https://www.e-nomothesia.gr/kat-periballon/n-3827-2010.html>

ΦΕΚ 134/Β/15-2-1972 ΥΑ 2290/477 π.ε./2-2-1972 Διαρκής κατάλογος των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων και μνημείων της Ελλάδας. Ανακτήθηκε 12/03/2021 από : <http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=1567>

ΥΑ ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ26/30526/1557/11-6-2012 - ΦΕΚ 206/ΑΑΠ/14-6-2012. Διαρκής Κατάλογος των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων και μνημείων της Ελλάδας Ανακτήθηκε 12/03/2021 από: http://listedmonuments.culture.gr/fek.php?ID_FEKYA=1373453405

Ν. 3028/2002 (ΦΕΚ Α 153/28-06-2002) Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Ανακτήθηκε 20/01/2021 από: <https://nomosphysis.org.gr/18567/politistiki-klironomia-kai-oikonomiki-anaptyksi-2/>

Προεδρικό Διάταγμα Υπ' αριθμ. 4/2018. ΦΕΚ 7/Α/22-1-2018. Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Ανακτήθηκε 16/06/2021 από: <https://www.e-nomothesia.gr/kat-arxaiotites/proedriko-diatagma-4-2018-fek-7a-22-1-2018.html>

Παράρτημα Α : «Συνεντεύξεις Τοπικών Φορέων»

Συνέντευξη από τον π. Διονύσιο Κατσούλη, Εφημέριο Ι.Ν. Ζωοδόχου Πηγής Τραχώνων -Ιστορικό - Αρχαιολόγο

Θα θέλατε να μας μιλήσετε για την ιστορική και αρχαιολογική σημασία του Κτήματος;

Κανονικά, το κτήμα δεν ήταν μόνο αυτό που βλέπουμε σήμερα που είναι γύρω στα 100 στρέμματα, ήταν πολύ μεγαλύτερο, δηλαδή τουλάχιστον μέχρι την δεκαετία του '60 έφτανε μέχρι την Λεωφόρο Βουλιαγμένης, ήταν όλο αυτό το κομμάτι που σήμερα είναι εκτός σχεδίου και είναι το μοναδικό κομμάτι που δεν έχει μπει τόσα χρόνια στο σχέδιο και επίτηδες δεν αφήνουν να το βάλουν στο σχέδιο για να μπορούν όλες αυτές οι επιχειρήσεις να λειτουργούν αυτόνομα χωρίς την εποπτεία του κράτους, δηλαδή όλα αυτά τα οικοπέδα που ξεκινούν από την Carrenta, μετά είναι αυτό με τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα, δίπλα το κτήριο του ΚΤΕΟ, το συνεργείο το παλιό της Opel το οποίο συνορεύει με το κτήμα, όλα αυτά είναι εκτός σχεδίου πόλεως, όλο αυτό το κομμάτι κι εδώ φαίνεται το τραγικό και το θλιβερό της υπόθεσης, το ότι είμαστε μέσα στον Άλιμο και κάποιιο βάζουν εμπόδια τόσα χρόνια και δεν μπαίνει στο σχέδιο πόλεως, με αποτέλεσμα να λειτουργούν όλες αυτές οι επιχειρήσεις ανεξέλεγκτα. Το συνεργείο της Opel, ή κάποιο άλλο δεν θυμάμαι ποιο ακριβώς, κάποια στιγμή κάλυψε όλη την έκταση, όλο το χώμα δηλαδή, το σκέπασε με τσιμέντο, πίσσα, δεν ξέρω τι έβαλε, οπότε ρωτήσαμε και μηχανικούς (αυτό απαγορευόταν, δεν έπρεπε να γίνει κάτι τέτοιο), έβαλαν μία τεράστια σαν πλάκα και έχουν βάλει εκεί τα αυτοκίνητα τους (είναι σαν να είναι εκτός του ελληνικού κράτους αυτή η ζώνη, αυτό το κομμάτι.) Και το ίδιο συνέβαινε με το σημερινό κτήμα που είναι ο «πυρήνας». Ενώ έχει κηρυχτεί ως «ιστορικό και διατηρητέο μνημείο» το εκκλησάκι από το 1972, ούτε αρχαιολογική υπηρεσία ερχόταν, ούτε ενδιαφέρον υπήρχε. Έχουν βρεθεί τόσα χρόνια από τον καιρό που ήταν οι Γερουλάνοι από τους γεωργούς που υπήρχαν στο κτήμα και έσκαβαν την γη, πάρα πολλά αρχαιολογικά ευρήματα. Και τάφοι έχουν βρεθεί και κομμάτια από αγγεία τα οποία όλα είναι στο Αρχαιολογικό Μουσείο Πειραιά. Δεν έχουμε Αρχαιολογικό Μουσείο στα Νότια Προάστια, άλλο πρόβλημα κι αυτό. Γνωρίζουμε λοιπόν με βεβαιότητα, ότι αυτό το κομμάτι του κτήματος, ήταν η Ακρόπολη του Αρχαίου Δήμου Ευωνύμου, το κέντρο του Αρχαίου Δήμου, όπως φαίνεται κιόλας και από το Αρχαίο Θέατρο που υπάρχει ακριβώς

απ' έξω, πάνω στην οδό Αρχαίου Θεάτρου. Το Αρχαίο Θέατρο είναι άλλη μια τραγική ιστορία, γιατί ο δρόμος όπως φτιάχτηκε, το οδόστρωμα της οδού, πατάει ακριβώς πάνω στην σκηνή του Θεάτρου. Βρέθηκε κι αυτό αντίστοιχα, το 1972. Αντί να γίνει επί τόπου απαλλοτρίωση και να γίνει η ανασκαφή και να αποκαλυφθεί ολόκληρο το Θέατρο, εγκαταλείφτηκε, έγινε η ανασκαφή, και το παράτησαν ουσιαστικά, το (Υπουργείο Πολιτισμού δηλαδή), έφτιαξαν και τον δρόμο από πάνω που περνάει και πατάει στην γωνία της σκηνής του θεάτρου και δεν ξανασχολήθηκε ποτέ κανένας, ενώ είναι ένα θέατρο του 5^{ου} αιώνα π.Χ.,(αυτό και το θέατρο του Θορικού είναι από τα αρχαιότερα θέατρα αυτή την στιγμή στην Ελλάδα).

Δεν υπήρξε ποτέ κάποιο σχέδιο ανάδειξης του θεάτρου;

Πριν από περίπου έξι χρόνια έγινε μια μικρή εργασία, δόθηκαν κάποια χρήματα από την Περιφέρεια Αττικής για να καθαριστεί ο χώρος και να γίνει μία ανάδειξη και σταμάτησε κι αυτό δεν δόθηκαν άλλα χρήματα μετά, το εγκατέλειψαν. Πάνω που ξεκίνησε μία προσπάθεια, σταμάτησε. Το αποτέλεσμα είναι ότι κι εμείς αντίστοιχα, ενώ θα έπρεπε με βάση τον αρχαιολογικό νόμο να έχουμε ελεύθερη πρόσβαση προς το εκκλησάκι των Εισοδίων που είναι αναγνωρισμένο σαν μνημείο, ζήσαμε τα παράλογο στα προηγούμενα χρόνια, να μας απαγορεύει την είσοδο στο εκκλησάκι η γερμανική εταιρεία ΜΑΚΡΟ που είχε τότε το κτήμα στην κατοχή της που τελικά το αγόρασε ο Σκλαβενίτης και από τότε απελευθερωθήκαμε, ουσιαστικά σταμάτησαν τα προβλήματα. Ενώ σαν εκκλησία είχαμε κλειδιά από την είσοδο του κτήματος και από το εκκλησάκι, μας άλλαξαν κλειδαριές, λουκέτα και μας είπαν δεν θα ξαναμπείτε μέσα, ενώ απαγορευόταν αυτό και απ' όσον αφορά ότι είναι εκκλησία (δημόσια λατρεία οπότε ο κόσμος μπορεί ελεύθερα να πηγαίνει) και από το ότι είναι μνημείο και με βάση τον αρχαιολογικό νόμο 3028/2002 (προστασία του μνημείου) η οποία και περιλαμβάνει και την επίσκεψη στο κάθε μνημείο της χώρας, το οποίο πρέπει να είναι επισκέψιμο, κάτι που δυστυχώς δεν εφαρμόζεται στην Ελλάδα.

Η αρχαιολογική υπηρεσία γιατί δεν ενδιαφέρθηκε κατά την άποψη σας ;

Αυτό που κατάλαβα είναι ότι η Αρχαιολογική υπηρεσία δεν θέλει σκοτούρες και μελάδες. Έχει το δικαιολογητικό βέβαια ότι έχει έναν τεράστιο αριθμό μνημείων, ιδίως εδώ στην Αθήνα τώρα έχει γίνει διαχωρισμός, ανήκουμε πλέον όλα τα Νότια Προάστια στην εφορία αρχαιοτήτων του Πειραιά, (τα νησιά του Σαρωνικού και τα Νότια προάστια

υπαγόμαστε στον Πειραιά), ένας τεράστιος χώρος με πολύ λίγους αρχαιολόγους, πολύ λίγους υπαλλήλους. Απ' αυτήν την άποψη έχουν δίκιο. Απ' την άλλη φέρονται κάποιοι αρχαιολόγοι, όχι όλοι, με έναν εντελώς λανθασμένο τρόπο και πάλι οι ίδιοι δεν εφαρμόζουν τον αρχαιολογικό νόμο. Προκειμένου να μπαίνουν στην διαδικασία να ελέγχουν τα μνημεία, να ελέγχουν την κατάσταση και να ασχολούνται, προτιμούν να τα κλειδώνουν και να τα παρατάνε και να μην έχουν την ευθύνη να ασχολούνται και να επιβλέπουν την κατάσταση. Πολλά βυζαντινά εκκλησάκια,(αυτό γίνεται γενικά στην Ελλάδα), προτιμούν να τα κλειδώνουν και να μην λειτουργούν και να μην πλησιάζει ο κόσμος ,γιατί αν λειτουργούν και είναι επισκέψιμα θα πρέπει να πηγαίνουν συνέχεια να κάνουν αυτοψία, να ελέγχουν αν τα μνημεία είναι σε καλή κατάσταση, ότι δεν έχει γίνει ζημιά, κάτι που να καταστρέφει το μνημείο και προκειμένου να έχουν αυτόν τον «μπελά» στο κεφάλι τους, προτιμούν να τα κλειδώσουν, να τα παρατήσουν, να μην πλησιάζει ο κόσμος και να κάθονται στα γραφεία τους και να μην τρέχουν συνέχεια από μνημείο σε μνημείο.

Οπότε αναλάβετε την πρωτοβουλία μαζί με μία ομάδα πολιτών του Δήμου Αλίμου....

Με μία ομάδα πολιτών του Αλίμου μέχρι τα δικαστήρια φτάσαμε για να διεκδικήσουμε αυτό που το κράτος έπρεπε να μας προσφέρει από μόνο του και όχι εμείς να τρέχουμε στα δικαστήρια γι' αυτά που το κράτος έπρεπε να είχε κάνει από μόνο του.

Πότε ξεκίνησαν όλες αυτές οι ενέργειες;

Το 2012 με 2013 έγινε η αναστήλωση του Ιερού Ναού των Εισοδίων, λέγαμε ότι το εκκλησάκι ήταν ετοιμόρροπο, ότι κινδυνεύει να καταρρεύσει, μας έλεγαν όχι δεν κινδυνεύει και αναγκαστήκαμε να πάμε στην Πολεοδομία Αργυρούπολης. Αφού δεν έκανε το καθήκον του το Υπουργείο Πολιτισμού να προστατεύσει και να σώσει το μνημείο, να μην καταρρεύσει το εκκλησάκι, ήρθε μηχανικός από την Πολεοδομία Αργυρούπολης, έκανε αυτοψία και εκείνος υποχρέωσε μετά την εταιρεία να δώσει τα χρήματα για να γίνει η αναστήλωση. Ζήσαμε και αυτό το «παράλογο», να μην το προστατεύει η εφορεία αρχαιοτήτων και το Υπουργείο Πολιτισμού και να επεμβαίνει η πολεοδομία για να σωθεί το εκκλησάκι. Όλα αυτά τα έχουμε με έγγραφα. Όταν τα τελευταία χρόνια πάλι είχα μιλήσει με την Διευθύντρια των Βυζαντινών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου και της τα είπα όλα αυτά, μου λέει «δεν ισχύουν αυτά που λέτε» και της λέω

έχω τα έγγραφα και μπορώ να σας τα αποδείξω, δεν δέχτηκε να δει τίποτα. Καταστάσεις εξωπραγματικές.

Γιατί αν τα έβλεπε θα έπρεπε....

Να παραδεχθεί τις ευθύνες της. Τουλάχιστον τα καταφέραμε, σώθηκε το εκκλησάκι. Υπάρχει το πρόβλημα όμως εκεί που υπάρχει ένας τεράστιος αρχαιολογικός χώρος με τον οποίο ακόμα δεν ασχολείται κανείς. Τα κτήρια που υπάρχουν εκεί πάνω στον λόφο είναι τουλάχιστον από την εποχή της Τουρκοκρατίας. Υποθέτω ότι μπορεί να είναι ακόμα παλαιότερα, να είναι βυζαντινά. Είναι ο πύργος του κτήματος. Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας τον χρησιμοποιούσαν για προστασία. Οι εργάτες, οι γεωργοί κτηνοτρόφοι που καλλιεργούσαν στο κτήμα όταν δεχόντουσαν επίθεση από ληστές κατέφευγαν στον πύργο για προστασία. Τα χρόνια της Τουρκοκρατίας ο Πύργος ήταν τσιφλίκι των Τούρκων. Το είχε ένας τούρκος ο οποίος έμενε μόνιμα στο κέντρο της Αθήνας. Το τσιφλίκι τότε έφτανε μέχρι και την Γλυφάδα. Το 1917 οι Γερουάνοι μετέτρεψαν τον Πύργο σε σπίτι. Δεν έρχονται από το υπουργείο να κάνουν αυτοψία στον χώρο για να διαπιστωθεί η εποχή στην οποία ανήκει (χρονολόγηση μνημείου) και να πουν εάν είναι μνημείο της Τουρκοκρατίας, εάν είναι Βυζαντινό ή εάν είναι μνημείο Νεότερης εποχής.

Αυτά μόνο στην Ελλάδα γίνονται. Εάν ήταν πουθενά αλλού

Είναι τραγικό. Βλέπω στην Αγγλία πως ασχολούνται με το Stonehenge και πως το αναδεικνύουν. Πως λειτουργεί εκεί το κράτος και η Αρχαιολογική Υπηρεσία και σε άλλες χώρες και πως λειτουργεί στην Ελλάδα. Και να το λέει κατά λέξη ο νόμος ότι προστασία σημαίνει ότι πρέπει να το επισκέπτεται και ο κόσμος. Όχι να το απομονώνουμε σαν να είναι φυλακισμένο. Ελεύθερη πρόσβαση και βελτίωση της πρόσβασης. Πρέπει να δημιουργούμε τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την επισκεψιμότητα. Όπως έχει γίνει στο μνημείο της Ακρόπολης, στον Παρθενώνα. Υπάρχει μία οργάνωση. Υπάρχουν φύλακες, φωτισμός, σκάλες, έχουν δημιουργηθεί οι προϋποθέσεις για να είναι επισκέψιμο ακόμα και από παιδιά, μαθητές, σχολεία. Το ίδιο έπρεπε να γίνεται βάσει νόμου σε όλα τα κηρυγμένα μνημεία και εδώ το εκκλησάκι είναι κηρυγμένο «ιστορικό και διατηρητέο μνημείο» από το Υπουργείο Πολιτισμού, από το 1972. Και στην πράξη γίνεται ακριβώς το αντίθετο. Το καλό είναι ότι κινητοποιήθηκαν οι κάτοικοι του Αλίμου, κάναμε μία κοινή προσπάθεια, ενδιαφέρθηκαν και συνεχίζουμε την προσπάθεια. Εδώ στο Άνω Καλαμάκι του Αλίμου, έχουμε μοναδικά μνημεία από όλες τις εποχές της ελληνικής ιστορίας.

Ακριβώς εδώ στον χώρο του Μετρό, βρέθηκε Μυκηναϊκό εργαστήριο του 13^{ου} αιώνα, μία ολόκληρη βιομηχανία μοναδική για εκείνα τα χρόνια. Έπαιρναν το λινάρι και το μετέτρεπαν σε κλωστές, και στην συνέχεια έφτιαχναν πανιά και σχοινιά, λινά υφάσματα. Εδώ που φαίνονται αυτά τα τετράγωνα, οι τρύπες στο χώμα, τοποθετούσαν το λινάρι, είχαν κάνει εκτροπή στο ρέμα, περνούσε το νερό μέσα από τα αυλάκια με φυσικό τρόπο άνοιγε το φυτό του λιναριού και έβγαζαν τις κλωστές από μέσα. Έκαναν ανακύκλωση του νερού, όπως περνούσε το ρέμα με φυσική ροή, περνούσε το νερό από το φυτό, είχαν κάνει φοβερά πράγματα. Εγώ που μελέτησα την ανασκαφή γινόταν κάτι το καταπληκτικό για εκείνη την εποχή. Έχω μιλήσει με την αρχαιολόγο την Κα Καζά που έκανε τις ανασκαφές και μου είπε ότι τέτοια εγκατάσταση έχει βρεθεί μόνο στην Αρχαία Αίγυπτο. Εδώ και στην Αρχαία Αίγυπτο. Δεν υπάρχει κάτι αντίστοιχο αυτής της εποχής και μιλάμε για το 1.300 π.Χ.. Τώρα από πάνω υπάρχει το κουβούκλιο του Μετρό. Έχει μείνει ένα κομμάτι ορατό στο κοινό αλλά δεν υπάρχει ταμπέλα που να λέει εδώ, βρέθηκε αυτό. Και υπάρχουν και πολλά άλλα ιστορικά και αρχαιολογικά μνημεία.

Αυτό στο εξωτερικό θα το είχαν αναδείξει σε πολύ μεγάλο βαθμό. Μπορεί να γίνει μια διασύνδεση όλων αυτών των μνημείων....

Ναι. Επίσης στην Λεωφόρο Βουλιαγμένης στο Tres Jolie, όταν πήγαν να φτιάξουν το κατάστημα, βρέθηκε πρωτοελλαδικός Οικισμός του 2.700 π.Χ.. Ο πρώτος οικισμός που έφτιαξαν εδώ σε αυτήν την περιοχή οι Έλληνες όταν ήρθαν, τεράστιας αρχαιολογικής αξίας και ιστορίας, βρέθηκε την δεκαετία του 1980 ο οποίος είναι παρατημένος εντελώς. Ευτυχώς εκεί υπάρχει μία ταμπέλα. Όταν πήγαν να φτιάξουν το κατάστημα βρήκαν τα αρχαία, τα ερείπια, έγινε μία ανασκαφή, μπήκε μια ταμπέλα τότε. Αυτό ήτανε. Τέλος. Τίποτα άλλο. Αντίστοιχα, στην πλατεία Παναγούλη στο Άνω Καλαμάκι, βρέθηκε γεωμετρικό νεκροταφείο, το σκέπασαν το εξαφάνισαν και δεν έβαλαν ούτε εκεί μια ταμπέλα που να λέει εδώ βρέθηκε αυτό, με το που τελείωσε η ανασκαφή και διαμόρφωσαν την πλατεία. Και το αρχαίο Θέατρο που βρέθηκε το 1972, η ταμπέλα που υπάρχει εδώ τοποθετήθηκε πριν από 2 με 3 χρόνια, 40- 45 χρόνια μετά. Υπάρχουν άνθρωποι που ζουν 50-60 χρόνια στον Άλιμο και δεν γνωρίζουν ότι υπάρχει εκκλησιάκι μέσα.

Αυτό είναι αλήθεια. Απ' έξω δεν φαίνεται τίποτα.. Τώρα είναι κλειστό λόγω Covid-19;

Ναι ,τόρα περιμένουμε να σταματήσει το lockdown για να ανοίξουμε το εκκλησάκι.

Κάθε πότε το ανοίγατε ;

Ανοίγαμε κάθε Σάββατο πρωί και κάναμε ακολουθία, 2 φορές την εβδομάδα κάθε Τετάρτη ή Παρασκευή απόγευμα. Και στην Cosmo car έχει βρεθεί ένα αρχαίο λατομείο. Εδώ στην εκκλησία της Ζωοδόχου Πηγής υπάρχουν τα ερείπια μίας μικρής Βασιλικής, έχουν βρεθεί τάφοι από την αρχαιότητα, ήταν ένα μικρό νεκροταφείο. Έφτιαξαν μια μικρή εκκλησία αφιερωμένη στους Αγίους Αποστόλους και έκαναν και ταφές, ήταν το νεκροταφείο. Κάποια στιγμή καταστράφηκε από τον σεισμό δεν μπόρεσαν να την ξανακτίσουν και έμειναν τα ερείπια. Όλα αυτά ή με κέντρο το μετρό, ή με κέντρο το κτήμα πρέπει να γίνουν διαδρομές με ταμπέλες εννοείται με μία διαμόρφωση και να γίνει ένας αρχαιολογικός περίπατος. Και εννοείται μέσα στο κτήμα από το εκκλησάκι μέχρι την κορυφή του λόφου θα πρέπει να γίνουν συστηματικές ανασκαφές, γιατί είμαστε σίγουροι ότι εκεί κρύβεται η αρχαία πόλη. Υπήρχαν δημόσια κτήρια στην αρχαιότητα και είναι το σημείο που είχαν βρεθεί τα περισσότερα αγγεία που βρίσκονται στο Μουσείο του Πειραιά. Πρέπει να γίνουν συστηματικές ανασκαφές που δεν έχουν γίνει ποτέ (όλα αυτά έχουν βρεθεί τυχαία από τους αγρότες),δεν έχει έρθει ποτέ ένας αρχαιολόγος να γίνουν συστηματικές ανασκαφές. Στην αυλή των Εισοδίων σίγουρα θα βρεθούν αρχαία και το κτήριο στον λόφο, αυτός ο Μεσαιωνικός πύργος πρέπει επίσημα να αναδειχθεί και να χρονολογηθεί και να γίνει όλο αυτό ένα αρχαιολογικό πάρκο. Θα βλέπει κανείς μνημεία από το 2.700 π.Χ. μέχρι το τέλος της Τουρκοκρατίας. Θα βλέπει την ελληνική ιστορία μέσα σε 5.000 χρόνια με διαφορετικά μνημεία από κάθε εποχή. Εάν το είχαν αντιληφθεί από την στιγμή που βρέθηκε το Αρχαίο θέατρο την δεκαετία του 1970 που βρέθηκε το εκκλησάκι, ο Άλιμος αυτήν την στιγμή θα μπορούσε να είναι ένας από τους μεγαλύτερους αρχαιολογικούς προορισμούς στην Ελλάδα όπως είναι οι Δελφοί, η Αρχαία Ολυμπία, η Κνωσός η Επίδαυρος έτσι θα έλεγαν και ο Άλιμος. Το 1987 βγήκε η πρώτη απόφαση από το τότε Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. που έλεγε ότι ο χώρος αυτός πρέπει να γίνει αρχαιολογικό πάρκο. Και δεν έγινε τίποτα μέχρι τώρα. Ούτε στο σχέδιο πόλης δεν μπήκε. Το ΒΙΟ.ΠΑ. κατά την γνώμη μου ήταν πολύ μεγάλη καταστροφή. Έδωσαν την άδεια να φτιάξουν ένα ΒΙΟ.ΠΑ. πάνω σε ένα αρχαιολογικό χώρο. Τι δουλειά είχε το ΒΙΟ.ΠΑ.; Η υπουργική απόφαση του 1987 έλεγε ότι θα δημιουργηθεί ΒΙΟ.ΠΑ. και αρχαιολογικό πάρκο και τελικά έγινε το ΒΙΟ.ΠΑ., ποδοπάτησε τα αρχαία και δεν έγινε ποτέ Αρχαιολογικό Πάρκο. Το ΒΙΟ.ΠΑ. τα σάρωσε όλα μέχρι σήμερα. Οι επιχειρηματίες βολεύονται να είναι εκτός

σχεδίου πόλεως, δεν επεμβαίνει το κράτος, κάνουν ότι θέλουν. Είναι πάρα πολλά τα χρόνια. Τόσα χρόνια σαν ιδέα θα μπορούσε να είχε υλοποιηθεί από την δεκαετία του '70 αλλά και το 1987 που πήρε το Υπουργείο την απόφαση, δεν έγινε τίποτα απολύτως. Και το ΒΙΟ.ΠΑ. αντίστοιχα κατά την γνώμη μου με κάποιο τρόπο θα πρέπει να γίνει μετεγκατάσταση, να φύγουν δηλαδή, να μεταφερθούν σε άλλους χώρους ή τουλάχιστον να γίνουν κάποιες τροποποιήσεις που να είναι υπέρ του Αρχαιολογικού Πάρκου και όχι του ΒΙΟ.ΠΑ. Στην οδό Αρχαίου θεάτρου έγινε προσπάθεια με τον Δήμο Αλίμου να γίνει πεζόδρομος, να γίνει ήπιας κυκλοφορίας, δεν είναι κανονικός δρόμος, δεν υπάρχει επίσημα από το κράτος, ήταν χωματόδρομος. Τον άνοιξαν οι Γερουλάνοι για να εξυπηρετήσουν το κτήμα. Έκοψαν το κτήμα σε οικοπέδα για να τα πουλήσουν, μόνοι τους μετέτρεψαν τον χωματόδρομο σε ασφαλτο για να μπορούν οι ιδιοκτήτες να έχουν πρόσβαση στα οικοπέδα τους. Αυτό που καταφέραμε με τον Δήμο ήταν να γίνει μονόδρομος από διπλής κατεύθυνσης που ήταν. Τουλάχιστον να γινόταν ήπιας κυκλοφορίας στο σημείο που είναι το Αρχαίο θέατρο.

Συνέντευξη από τον κ.Αριστείδη Σπ.Θωμόπουλο (τέως δικηγόρο – Δημοτικό Σύμβουλο Αλίμου την περίοδο 1983-2006)

- 1) Για ποιο λόγο πιστεύετε ότι ο Δήμος Αλίμου δεν εκδήλωσε ενδιαφέρον για την αγορά του κτήματος, όταν ο Γερουλάνος ανακοίνωσε την πρόθεση για την πώληση του ώστε να εξασφαλίσει για τους δημότες του αλλά και το ευρύτερο κοινό έναν τεράστιο πνεύμονα πρασίνου, παρά να γίνονται όλα αυτά τα χρόνια μετά την αγορά του από την ΜΑΚΡΟ αγώνες για την διάσωση και προστασία του;
- 2) Γιατί πιστεύετε ότι οι εκάστοτε Δημοτικές Αρχές όχι μόνο δεν επέδειξαν την ίδια πολιτική, αλλά αντιθέτως τόσο οι πολιτικές που άσκησαν οι προηγούμενες Δημοτικές Αρχές όσο και οι υπουργικές αποφάσεις (Λαλιώτη- Καραμανλή) ήταν αντικρουόμενες;
- 3) Κατά την γνώμη σας θα έπρεπε να είχε προηγηθεί η ένταξη του ΒΙΟ.ΠΑ. στο σχέδιο πόλης, ώστε με την εισφορά σε χρήμα και γη να έχει εισπράξει αρκετά χρήματα ώστε να μην χρειάζεται δάνειο ή άλλες πηγές χρηματοδότησης για την δημιουργία του Πολιτιστικού -Αρχαιολογικού Πάρκου ;

- 4) Πόσο σημαντικό ρόλο έπαιξαν κατά την άποψη σας οι αγώνες των Πολιτών και των λοιπών τοπικών φορέων της περιοχής στην προστασία και διάσωση του κτήματος των Τραχώνων και την ματαίωση του σχεδίου της ΜΑΚΡΟ για την δημιουργία πολυκαταστήματος ;
- 5) Θα θέλατε να μας μιλήσετε για τους διαχρονικούς αγώνες που έχετε δώσει με τους κατοίκους του Δήμου Αλίμου και τον Εξωραϊστικό & Πολιτιστικό Σύλλογο Οικισμού *Εκτελωνιστών* του Δήμου Αλίμου, για την προστασία του κτήματος Τραχώνων του Δήμου Αλίμου;
- 6) Θεωρείτε ότι η δημιουργία του Πολιτιστικού – Αρχαιολογικού πάρκου θα συμβάλλει στην βιώσιμη ανάπτυξη (κοινωνική, οικονομική, περιβαλλοντολογική) της περιοχής;
- 7) Πιστεύετε ότι η δημιουργία του Πολιτιστικού – Αρχαιολογικού πάρκου θα βελτιώσει το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων της περιοχής ;

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για τον χρόνο σας

Παπαδοπούλου Χαρά

Αξιότιμη Κα Παπαδοπούλου, σας χαιρετώ.

Απαντώ στο ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ σας.

1. α) ο Δήμος αγνοούσε (πάντα με βάση τη γνώση που έχω) την πρόθεση των Γερούλάνων για πώληση του Κτήματος. Αντιλαμβάνεστε ότι το τίμημα ήταν τόσο υψηλό (πουλήθηκε σχεδόν 3 δισεκατ. δραχμές) που οι ενδιαφερόμενοι ήταν ελάχιστοι. Το κράτησαν μυστικό, και το μάθαμε ως Δήμος, από και μετά τη μεταγραφή του συμβολαίου στο Υποθηκοφυλακείο, β) ο Δήμος ΔΕΝ είχε το 1992 την ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ δυνατότητα να καταβάλει το ποσό αυτό, γ) ΑΛΛΑ και εάν την είχε, ΔΕΝ νομίζω ότι θα ήταν συμφέρον για το Δήμο και τους δημότες να πληρώσει τόσο μεγάλο τίμημα για την αγορά. ΑΦΟΥ υπήρχε ο νόμος 1337/1983 του Αντ. Τρίτη, με τον οποίο, εάν εντασσόταν στο σχέδιο πώλης, ο Δήμος θα ελάμβανε, ΧΩΡΙΣ καταβολή μιας δραχμής τότε, ως «εισφορά σε γη», έκταση 50 ή 60 στρεμμάτων από τα 102 συνολικά, περίπου, και ως «εισφορά σε χρήμα»

αρκετά χρήματα. Δυστυχώς η διαδικασία αυτή για ένταξη ΔΕΝ έγινε ΤΟΤΕ, και έτσι οι αριθμοί αυτοί δεν έχουν υπολογιστεί με ακρίβεια ποτέ (γι αυτό απαντώ αορίστως).

2.α) Δεν πρόκειται να κάνω «δίκη προθέσεων» των δημάρχων ή δημοτικών αρχών. Επί πολλά χρόνια κατέθετα ΔΗΜΟΣΙΑ την άποψή μου, ότι ασκούσαν μια ΕΣΦΑΛΜΕΝΗ πολιτική, με τη στάση τους. Διότι με τις καθυστερήσεις ή την άρνησή τους για ενεργοποίηση του νόμου 1337/83, αφενός καθυστερούσε για το απώτερο μέλλον, η απόκτηση των στρεμμάτων της «εισφοράς σε γή» κλπ, αλλά και υπήρχε ο κίνδυνος (1990-91, Σ.Μ., υπάρχει έγγραφο του και αντίθετη απόφαση του Δ.Σ., να ΜΕΙΩΘΟΥΝ οι εισφορές σε γη και χρήμα. Όπως θα δείτε και στο ΧΡΕΟΣ, η Υ.Α. του Υπ. ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 36 Δ/1987 προέβλεπε για το Κτήμα Τράχωνες, τη λήψη μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος, και την ανάδειξή του ως αρχαιολογικό χώρο κ.λ.π. Αυτή ήταν τότε η χρήση που ήθελε το Δ.Σ. και ο Δήμαρχος Β.Ξ., αλλά και η πολιτική του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.. Το 1992, μετά από αίτηση της ΜΑΚΡΟ προς το Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. (Αχ. Καραμανλής) ΖΗΤΗΣΕ και ορίστηκε με Υπ. Απόφαση (ΦΕΚ 945 Δ/1992) χρήση «πολεοδομικό κέντρο», η μόνη χρήση με την οποία η ΜΑΚΡΟ θα μπορούσε να χτίσει περίπου 40.000 τ.μ. καλυμμένη επιφάνεια, θα επεκτεινόταν η Θεομήτορος έως τη Λ. Βουλιαγμένης, ώστε το πολυκατάστημα να συνδέεται με μια μεγάλη Λεωφόρο, και άλλα πολλά. Σε αυτό αντιτάχτηκαν όλες οι παρατάξεις του Δ. Σ. και (όλοι) επισκεφτήκαμε το σύμβουλο του Αχ. Καραμανλή (ο ίδιος δεν μας δέχτηκε) για διαμαρτυρία. Παρ όλα αυτά εκδόθηκε η πιο πάνω Υπ. Απόφαση, που ωφελούσε τα μέγιστα τη ΜΑΚΡΟ. Σε ΒΑΡΟΣ του Δήμου. Κατ' αυτής ο Δήμος, άσκησε ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ στο Σ.τ.Ε., η οποία όμως τελικά δεν δικάστηκε, διότι εν τω μεταξύ εκδόθηκε η αποφ. Λαλιώτη, και έτσι η απόφαση Αχ. Καραμ. είχε καταργηθεί. Εν συνέχεια εκδόθηκε Υπ. Αποφ. την 30.12.1994, που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 24Δ/24.1.1995, του Κ. Λαλιώτη, με την οποία καταργείτο η του Αχ. Καραμανλή, και ΕΠΑΝΑΦΕΡΟΤΑΝ η χρήση του 1987 αρχαιολογικός τόπος κλπ, ΟΜΩΣ, για τρόπο ανεξήγητο για μένα (ρώτησα αρμόδιους και στο Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. αλλά κανένας ΔΕΝ μου έδωσε εξήγηση τότε), το Κτήμα Τράχωνες, αφέθηκε ΕΚΤΟΣ Γ.Π.Σ., επιλογή επιβαρυντική, διότι δεν μπορούσαν να συνεχιστούν οι διαδικασίες για ένταξη, ΕΚΤΟΣ ΕΑΝ πρώτα συντασσόταν πολεοδομική μελέτη, την οποία όμως (η θητεία του Β.Ξ.Γ. τελείωσε την 31.12.1994) οι επόμενοι δήμαρχοι Α. – Α, δεν θέλησαν να συντάξουν παρά τις υπομνήσεις και πιέσεις γι' αυτό, και τις ως εκ τούτου δημόσιες (μπροστά σε κόσμο) αντιπαραθέσεις. Ο Μ., ουδέν

έπραξε. [Εάν ο Β.Γ.Ξ., το 1993-1994 είχε στερήσει να συνταχθεί η Μελέτη που ζητούσε ο ΟΡΣΑ (Οργαν. Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθηνών,), ίσως να ήταν διαφορετικά τα πράγματα. Αλλά με τα «εάν»/«what if» δεν γράφεται ιστορία]. Όλα τα πιο πάνω αποτυπώνουν τις ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ πολιτικές επιλογές των Κυβερνήσεων, αλλά και των Διοικήσεων του Δήμου, που η ταπεινότητά μου, τις χαρακτήριζε εσφαλμένες.

3. α) Για το οικονομικό σκέλος, έχω ήδη απαντήσει (κατά τη γνώμη ήταν ασύμφορη η αγορά. Για να ακριβολογήσω ΔΕΝ τέθηκε, έστω και μετά την αγορά από ΜΑΚΡΟ, από ΚΑΜΙΑ δημοτική διοίκηση), β) Από το Γ.Π.Σ. του 1987, πάντοτε μιλούσαμε για ένταξη στο σχέδιο πόλης ΟΛΗΣ της εκτός σχεδίου περιοχής, δηλαδή 102 στρ. το κυρίως Κτήμα, και επιπλέον 170 στρ. περίπου, τα υπόλοιπα (π.χ. έκταση Καρέντα και αυτή που περικλείεται από τις οδούς Μεγ. Αλεξάνδρου, Πλαπούτα (όριο Αλίμου-Αργυρούπολης), Κυβέλης κατά προσέγγιση, Βυζαντινό Κέντρο και πισίνα κ.λ.π. .Το Δ.Σ. (διοίκηση Α.) έλαβε τη με αρ.36/8.2.1996 απόφαση, με την οποία ΖΗΤΟΥΣΕ την ΑΚΥΡΩΣΗ της πιο πάνω απόφασης του Λαλιώτη, και την ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ σε ισχύ της απόφασης του Καραμανλή. Την ψήφισαν οι παρατάξεις Α.- Α (22 δ.σ.), την καταψήφισε μόνο ο Αρ. Θωμ.. Κατά της 36/1996 άσκησα προσφυγή, η Επιτροπή την απέρριψε ως εκπρόθεσμη, ενώ ήταν εμπρόθεσμη. Το Νομαρχ. Συμβούλιο (Δ.Ε.) έλαβε απόφαση, με παραίνεση στο Δ.Σ. Αλίμου, να ανακαλέσει την 36/96. Το τελευταίο το αγνόησε, κι απόρριψε αίτηση συλλογικότητας του Δήμου μας, για ανάκληση (πάλι μαζί Α-Α, το τοπικό Π. αντίθετο.

Τον Ιούνιο 1996 ο Α.Α., υπέβαλε αίτηση (αφήνοντας υπόνοιες για τα κίνητρα αυτών/εμάς π.χ. σύλλογοι κλπ. που αντιδρούσαμε κατά της 36/96!!) για την αναβάθμιση της περιοχής! κλπ. Μετά από πολλά (ευτράπελα και αντιθεσμικά) η απόφαση αυτή 309/18.11.96 που υπερψηφίστηκε από Α.Α., ΔΕΝ ΥΠΟΓΡΑΦΤΗΚΕ ΠΟΤΕ, ΔΕΝ στάθηκε στη Νομαρχία για έγκριση ΠΟΤΕ, σαν να μη υπήρχε κ.λ.π. Το 2001, η διοίκηση Α., το Δ.Σ. έλαβε την 84/12.2.2001 απόφαση της διοίκησης με διάφορες προτάσεις αόριστες, με την οποία ΕΞΑΙΡΕΙΤΟ το Κτήμα Τράχωνες=102 στρ. από την ένταξη στο Γ.Π.Σ., και αποφασιζόταν η ένταξη στο Γ.Π.Σ. των 170 στρ. περίπου «ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΡΥΦΩΝ ΤΟΥ», χωρίς τοπογραφικό (μόνο ένα σκαρίφημα, χωρίς κλίμακα) ή όρια ή προσδιορισμό. Προσέφυγα και πάλι στην Επιτροπή, η οποία ΑΚΥΡΩΣΕ την 84/2001.

Οι εκλογές του Οκτωβρίου 2002 πλησίαζαν. Η διοίκηση Α. ήθελε να φαίνεται ότι «κάτι κάνει». Πρότεινε και ελήφθη η 136/24.4.2002 απόφαση Δ.Σ., γενικά για άμεση

έναρξη διαδικασιών ένταξης κ.λ.π, κ.λ.π., με την οποία ανακλήθηκε και η 36/1996 απόφαση.

4.Θα μπορούσα να απαντήσω «σημαντικότατο». Αληθές είναι, θεώμενος τα πράγματα και πάλι, με απόσταση 30 ή 20 ή 15 χρόνων, ότι ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ, η ΜΑΚΡΟ θα είχε καταφέρει να ανεγείρει το ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΤΗΣ, και πολλά αυτοκίνητα, επιβατηγά και φορτηγά, θα διέσχίζαν τον Άλιμο, προς όλες τις κατευθύνσεις. Οι δε επαγγελματίες του κλάδου τροφίμων, αλλά και των συναφών ή μη ειδών που εμπορεύεται, θα είχαν χάσει ΜΕΓΙΣΤΟ μέρος της δουλειάς τους. Η πίεση των πολιτών, υπήρξε το αποκλειστικό κινούν αίτιο για ενεργοποίηση των διοικήσεων του Δήμου. Και αυτών που ήθελαν να κάνουν κάτι (π.χ. Β.Ξ.Γ., το 1992, 1994), Α Λ Λ Α ΚΥΡΙΩΣ εκείνων που ήταν έκδηλο ότι ΔΕΝ ήθελαν να κάνουν κάτι (Α.- Α.-Μ.). Μόνο όταν «σπρώχονταν» ή «στριμώχονταν» από τους πολίτες ενεργούσαν, έστω παρελκυστικά. Οι 500 έως 600 υπογραφές σε κείμενο που συλλέξαμε από πολίτες και επαγγελματίες, τα πανό που κρεμάσαμε «Το Κτήμα Τράχωνες χάνεται. Η ΜΑΚΡΟ έρχεται. Γιατί κ. Δήμαρχε (με μπλε χρώμα), γιατί κ.Δήμαρχε (με πράσινο χρώμα)», οι αφίσες που κολλήσαμε, οι συγκεντρώσεις που κάναμε (εμείς οι πολίτες) με συμμετοχή πλήθους πολιτών δεξιών κεντρώων/πασόκων- αριστερών, οι τοποθετήσεις μας ΔΗΜΟΣΙΑ στο Δ.Σ αλλά και σε ανοιχτές συγκεντρώσεις με πλήθος ακροατών, οι νομικές ενέργειες που ασκήσαμε και οι ακυρώσεις όσες επιτεύχθηκαν --- αφού η Επιτροπή ήταν «διοικητική» και όχι «δικαστική» και υφίστατο επηρεασμούς, πολιτικούς και διοικητικούς---ΕΞΕΘΕΤΑΝ τις Διοικήσεις του Δήμου στους Αλιμιώτες, και τους υποχρέωναν σε περιορισμό (φρενάρισμα) των επιλογών τους, ώστε να μη εκτίθενται. Φοβούνταν την (πολιτική) τιμωρία τους. Και ο Λαός τις/τους τιμώρησε, με τη μη επανεκλογή του καθένα από τους τρεις.

5. Δε πρόκειται να το κάνω. Εάν σεις, θέλετε να αναφερθείτε στους ΑΓΩΝΕΣ των ΠΟΛΙΤΩΝ και ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΩΝ κ.λ.π., εκφράζω την ευχή και μπορείτε να συμπεριλάβετε ΟΣΕΣ φορές θέλετε, την «ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ ΑΛΙΜΟΥ» για το μέχρι το 1998 χρονικό διάστημα, και τη «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ για τον Άλιμο» (με τη διεύρυνση της Πρωτοβουλίας και τη συμμετοχή και άλλων πολιτών), για το μετέπειτα, έως το 2006, διάστημα. Δεν επιτρέπω στον εαυτό μου, να απαγορεύσω σε τρίτο πρόσωπο, κάτι τι. Μόνο στον εαυτό μου βάζω «απαγορεύω». Σεις κάνετε ό,τι επιλέξετε.

6. Οι αρχαίοι κατασκεύαζαν τα θεάτρά τους σε κεντρικό σημείο της πόλης (π.χ. Θέατρο Διονύσου, κάτω από την Ακρόπολη, αλλά και το Ηρώδειο/ρωμαϊκό δίπλα, το αρχαίο θέατρο Λάρισας, στην πλατεία της πόλης, το αρχαίο θέατρο Αχαρνών, βρέθηκε πριν μερικά χρόνια, κατά την εκσκαφή θεμελίων για την ανέγερση οικοδομής, στο κέντρο και του σημερινού Μενιδίου κλπ). Άρα το θέατρο Ευωνύμου/ Τραχώνων, που ξέρουμε, εκτιμάται ότι έχει κατασκευασθεί σε κεντρικό σημείο του αρχαίου Ευωνύμου ή της Ευωνύμειας. Έτσι, με την απόκτηση της εισφοράς σε γη, θα μπορούσαν να ΕΠΕΚΤΑΘΟΥΝ οι ανασκαφές στα 102 + 170 στρ., και δεν ξέρουμε τι μας επιφυλάσσεται από πλευράς ανακαλύψεων ευρημάτων. Μακάρι θετικό. [Θα αναρωτηθείτε: Τώρα που η περιοχή είναι ΕΚΤΟΣ σχεδίου, δεν μπορούν να γίνουν ανασκαφές; Είναι προφανές ότι μπορούν. Εάν ενταχθεί ΕΝΤΟΣ σχεδίου, ο Δήμος θα επιδείξει μεγαλύτερο ενδιαφέρον για την έκτασή του, που θα θέλει να τη διαμορφώσει (πάντα προσδοκούμε βελτίωση των οικονομικών του με την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων του και με άλλες κ.λ.π.), αλλά και οι ιδιοκτήτες των άλλων εκτάσεων θα θελήσουν να ανοικοδομήσουν, οπότε αναγκαστικά θα γίνουν εκσκαφές στα οικόπεδά τους = άρα, ευρήματα, έστω εγκατεσπαρμένα !). Το ίδιο και στο Λόφο Πανί. Οι αρχαιολόγοι (Αρβανιτοπούλου, Καζά, Μυλωνάς, λένε ότι αυτοί οι τοίχοι τους οποίους εμείς βλέπουμε, αποτελούν υπόλοιπα σπαράγματα από αρχαίες κατασκευές/τείχη;. Δυστυχώς δεν έχουμε επεκτείνει τις ανασκαφές παρόλο που στο Πανί, με τον ίδιο ν. 1337, πήρε ο Δήμος ως εισφορά σε γη 123 στρέμματα. Προσδοκώ ότι θα γίνουν. Επομένως είναι δυνατόν, να έχουμε εκπλήξεις (; !!). Στο ίδιο το Κτήμα Τράχωνες: Ευελπιστώ ότι ο Δήμος θα φροντίσει να λάβει ως εισφορά σε γη, το λόφο (όπου το παλιό σπίτι των Γερουλάνων), τη διπλανή έκταση 38 στρ. Που έχει χαρακτηριστεί δασική έκταση, το μνημείο – Ναό Εισοδίων και τον περίγυρό του (και να δώσει στους Σκλαβενίτη εκτάσεις στην άλλη πλευρά, στο Βυζαντινό Κέντρο, νομίζω οδός Μεγάλη του Γένους Σχολή, όπου τα θερμοκήπια και άλλες καλλιέργειες κλπ), ώστε να μπορέσει η περιοχή να διατηρήσει το αρχαίο αττικό τοπίο, όπως περιγράφεται από τον Πλάτωνα στο Κριτία, το οποίο έχει χαθεί σε όλη την υπόλοιπη Αττική. Άρα και από πλευράς πρασίνου/ περιβάλλοντος θα ωφεληθούμε όλοι. Επιπλέον, σε τέτοιο τοπίο, και δίπλα στο αενάως (και το καλοκαίρι) τρέχον ρέμα θα αναδειχθεί και το μνημείο – Ναός Εισοδίων της Θεοτόκου. Για το οποίο, παλαιότεροι αρχαιολόγοι π.χ. Ορλάνδος, ΧΩΡΙΣ ΜΕΛΕΤΗ αλλά μόνο με ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ σε κάποια δομικά στοιχεία/κατασκευές, έλεγαν ότι είναι του 16^{ου} ή 17^{ου} αιώνα. Νεότεροι όμως αρχαιολόγοι π.χ. Γ. Πάλλης (βλ. και για τους δύο

ΘΕΜΕΛΙΟ, κεφ. Τράχωνες) από παρατηρήσεις και αυτοί ΧΩΡΙΣ μελέτη, σε δομικά στοιχεία, ισχυρίζονται ότι είναι των 11^{ου} ή 12^{ου} αιώνα, άρα βυζαντινό. Η τελευταία άποψη τείνει να επικρατήσει τα τελευταία χρόνια, διότι την προπαγαγανδίζει (για να μας συνδέει με το Βυζάντιο) ο νέος ιερέας της Ζωοδόχου Πηγής (παρεκκλήσι της οποίας είναι ο ναΐσκος) Διον. Κατσούλης, ο οποίος είναι ΚΑΙ αρχαιολόγος. Όπως και να έχει είναι ΤΟ σπουδαιότερο θρησκευτικό μνημείο σε όλη τη ΝΟΤΙΑ Αττική (το άλλο είναι ο Άγιος Νικόλαος στη Γλυφάδα, όπως κατεβαίνουμε τη Λ. Βουλιαγμένης, το βλέπουμε, αλλά νεότερο). Μπορεί να αποτελέσει αφορμή και να ελκύσει πλήθος επισκεπτών.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Όπως υπαγορεύει η κοινή λογική, και όπως μπορεί να προεικάσει κάποιος στοχαζόμενος, ΕΙΜΑΙ ΒΕΒΑΙΟΣ ότι οι μελλοντικοί Αλιμιώτες με τη δημιουργία του Πολ-Αρχ. Πάρκου (όποιας διαμόρφωσης) θα ζήσουν σε ένα πολύ καλύτερο περιβάλλον, φυσικό, αλλά και πολιτιστικό. Με την έννοια της απόκτησης ουσιαστικής «ταυτότητας» με την αρχαιότητα, και όχι βερμπαλιστικά. Της ενδυνάμωσης της αίσθησης του «συνανήκειν» όχι με προγονοπληξία, αλλά με τη μελέτη των τρόπων ζωής και οργάνωσης της κοινωνίας, των σχέσεων παραγωγής, εργασίας τους κ.λ.π. Δηλαδή οι επισκέπτες, πολίτες ή μαθητές, από τα βιβλία/αρχαιολογικούς οδηγούς, θα πληροφορούνται ουσιαστικά πράγματα για τους ανθρώπους και την κοινωνία εκείνη, και με αυτή την έννοια θα αναστοχάζονται για τις ομοιότητες, τις διαφορές στην οργάνωση της κοινωνίας, της οικονομίας κ.λ.π. Και έτσι θα φύγουν από το «στερεότυπο» ότι οι αρχαίοι πρόγονοι είναι σπουδαίοι, διότι ΤΑ ΕΚΑΝΑΝ ΟΛΑ ΚΑΛΑ κι ήταν ΠΟΛΥ ΣΠΟΥΔΑΙΟΙ γενικά (= προγονοπληξία), χωρίς ανάλυση των άνω κοινωνικών και οικονομικών σχέσεων. Θα μαθαίνουν ότι υπήρχε «θεσμοφόριο» στο λόφο της Κοινωνικής Δικαιοσύνης, πρώην Αγίας Άννας, το οποίο ανακαλύφθηκε το 1929 από το ναζιστή αρχαιολόγο Wrede σημαντικό πολύ, το οποίο όμως ο Wrede το 1941, ως ναζιστής, ΔΕΝ ΕΜΠΟΔΙΣΕ τους κατακτητές να το ΚΑΤΑΣΤΡΕΨΟΥΝ, διότι ήθελαν να κατασκευάσουν πολυβολεία, για να «προστατεύουν» το αεροδρόμιο από τα συμμαχικά πυρά. Το ίδιο έκαναν ΚΑΙ στον Άγιο Κοσμά όπου κατέστρεψαν το οικιστικό και ταφικό σύνολο που είχε ανακαλυφθεί το 1930, 1931 6) όπου κατέστρεψαν τάφους που υπήρχαν, με τον ίδιο σκοπό, να στήσουν πολυβολεία για να χτυπούν τα συμμαχικά αεροπλάνα/πλοία. Θα παύσουν πια να ισχυρίζονται (όπως γίνονται στους διάφορους ιστότοπους έως σήμερα, από ανούσιο τοπικισμό) ότι οι «Θεσμοφοριάζουσες» του Αριστοφάνη, γράφτηκαν για τα διαδραματιζόμενα στο Θεσμοφόριο Αλιμούντος, ΕΝΩ από την κωμωδία αποδεικνύεται

πλήρως ότι το σκηνικό είναι κάτω από την Ακρόπολη (αφού Θεσμοφόρια είχαν και η Αθήνα και πολλές άλλες πόλεις, σε κάθε περίπτωση όμως, το έργο δεν αφορά τον Αλιμόντα).

Για την περιβαλλοντική ωφέλεια, δεν χρειάζεται να το πω εγώ. Κι ο πιο αδιάφορος μελλοντικός δήμαρχος, θα ΥΠΟΧΡΕΩΘΕΙ να φυτέψει πράσινο, θα οργανώσει εκδηλώσεις – ίσως και υπερτοπικές, σε πολλούς τομείς. Και η οικονομία θα βοηθηθεί (π.χ. τουριστικά λεωφορεία, απόλαυση και λήψη ενός καφέ ή ποτού, αφορμή γι αγορά προϊόντων από την τοπική αγορά κλπ). Οι αξίες των οικοπέδων, αλλά και των σπιτιών-διαμερισμάτων θα αυξηθεί από την αιτία αυτή, διότι θα υπάρχει πράσινο «στην πόρτα μας».

7: Έχει ήδη απαντηθεί, πιο πάνω.

(Πέμπτη, 4 Μαρτίου 2021)

Συνέντευξη από τον Δήμαρχο Αλίμου κ. Α. Κονδύλη

1) Ποιο είναι το όραμα της Δημοτικής Αρχής για την διαμόρφωση του Πολιτιστικού – Αρχαιολογικού πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου; Ποιες υποδομές προβλέπονται να συμπεριληφθούν στο Αρχαιολογικό Πάρκο;

Όραμά μας είναι να δημιουργήσουμε έναν χώρο πρασίνου και πολιτισμού μέσα στην πόλη μας, που θα δίνει πολλές «ανάσες» στην καθημερινότητα των πολιτών, ποιότητα και ομορφιά στη ζωή τους, αλλά και θα αποτελεί αφορμή για να γνωρίζουν καλύτερα την ιστορία της πόλης και για να εκφράζονται δημιουργικά και καλλιτεχνικά. Θα ενώνει, δηλαδή, το παρελθόν με το μέλλον της πόλης, μέσα από πολύ ενδιαφέρουσες καθημερινές δραστηριότητες των πολιτών.

Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπονται οι ακόλουθες υποδομές – δράσεις για το Πάρκο:

- Ανάδειξη του βυζαντινού ναΐσκου των Εισοδίων της Θεοτόκου, ένα από τα παλαιότερα (ίσως και το παλαιότερο) στο Λεκανοπέδιο Αττική, καθώς η ανέγερσή του χρονολογείται από τον 13^ο αι. μ.Χ. Στον περίβολο του Ναού υπάρχουν οι τάφοι μελών της οικογένειας Γερούλάνου, η ιστορία της οποίας συνδέεται τόσο με τον Δήμο Αλίμου (καθώς η οικογένεια μέχρι και τη δεκαετία του 1970 κατοικούσε στο τεράστιο αυτό κτήμα και είχε στενή σύνδεση με την τοπική κοινωνία), όσο και με την ιστορία της χώρας μας, καθώς η οικογένεια αυτή είχε στενούς δεσμούς με τη Βασιλική οικογένεια και θεσμικούς ρόλους στο κράτος. Και οι τάφοι αυτοί, μαζί με την ιστορία της ευρύτερης οικογένειας, μπορούν να αναδειχθούν, καθώς παρουσιάζουν ενδιαφέρον.

- Αναστήλωση του αρχοντικού της οικογένειας Γερουλάνου και μετατροπή του σε χώρο ιστορικών, εικαστικών κ.α. εκθέσεων, καλλιτεχνικών δράσεων, πολιτιστικών και επιστημονικών ημερίδων κ.λ.π. ποιοτικών δράσεων τέχνης, επιστήμης και επιμόρφωσης για όλους τους πολίτες.
- Ανέγερση Πολιτιστικού κέντρου, όπου θα διεξάγεται το μεγαλύτερο μέρος της σύγχρονης πολιτιστικής και καλλιτεχνικής δράσης του Δήμου Αλίμου (στέγαση Δημοτικής Βιβλιοθήκης και διοργάνωση παρουσιάσεων-αφήγησης βιβλίου για παιδιά, λειτουργία τμημάτων-ομάδων θεάτρου, μουσικής, χορού, φωτογραφίας, ζωγραφικής κ.α. καλλιτεχνικών μαθημάτων, παρουσίαση μικρών θεατρικών παραστάσεων, προβολή κινηματογραφικών ταινιών κατά τους χειμερινούς μήνες κ.λπ.)
- Ανάδειξη και διαμόρφωση του δάσους σε χώρο περιπάτου και υγείας για τους πολίτες, οι οποίοι θα μπορούν να επισκέπτονται τον χώρο, να αθλούνται και να ξεκουράζονται κοντά στη φύση κ.λ.π.
- Ανάδειξη του ρέματος Τραχώνων, σε καθαρό και φροντισμένο υδροβιότοπο.
- Φιλοξενία ελληνικών και ξένων τηλεοπτικών και κινηματογραφικών παραγωγών, καθώς το πάρκο μπορεί να αποτελέσει ένα πρώτης τάξης υπαίθριο ανοικτό στούντιο, με εναλλαγή φυσικών «σκηνικών», για το γύρισμα σειρών και ταινιών.
- Εκπόνηση αρχαιολογικών ανασκαφών, και μάλιστα με τη μορφή της «ανοιχτής ανασκαφής», όπου θα μπορούν να συμμετάσχουν φοιτητές και Σχολές Αρχαιολογίας από όλον τον κόσμο, εφόσον βεβαίως συμφωνήσει σχετικά και το Υπουργείο Πολιτισμού.

2) Πως αξιολογείτε τις προσπάθειες της Δημοτικής Αρχής όλων αυτών των χρόνων για την αξιοποίηση της περιοχής;

Οι προσπάθειες είναι συνεχείς και εντατικές, θα έλεγα ταυτόχρονα και τολμηρές. Μέσα στα 2 πρώτα χρόνια της προηγούμενης θητείας μας (2014-2016) προχωρήσαμε σε συστηματική διαπραγμάτευση και συνεργασία με τον σημερινό ιδιοκτήτη της έκτασης, την εταιρεία ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΑΒΕΕ, και καταλήξαμε σε μία ιδιαίτερα συμφέρουσα για τον Δήμο συμφωνία, δηλαδή να εντάξουμε στο σχέδιο πόλης την έκταση, λαμβάνοντας όμως διπλάσια εισφορά σε γη από αυτήν που κανονικά προβλέπει ο νόμος. Δηλαδή, χονδρικά, να κρατήσει ο ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ το 1/3 της έκτασης και τα υπόλοιπα 2/3 να περιέλθουν στην ιδιοκτησία του Δήμου, ώστε να δημιουργηθεί το Πάρκο που συνοπτικά σας περιέγραφα. Στη συνέχεια εκπονήσαμε και μία πρώτη Μελέτη για την ένταξη της περιοχής στο ΓΠΣ (Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο) και εν συνεχεία στο Σχέδιο Πόλης. Δυστυχώς, όμως, οι ρυθμοί του Υπουργείου Περιβάλλοντος, που πρέπει να εγκρίνει όλα αυτά, είναι εξαιρετικά αργοί, με αποτέλεσμα, 5 σχεδόν χρόνια μετά, να μην υπάρχει καμία ουσιαστική πρόοδος από την πλευρά του Υπουργείου.

3) Ποια είναι τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Δημοτική Αρχή στην προστασία και ανάδειξη του Κτήματος Τραχώνων;

Θα έλεγα τρία. Το πρώτο, και βασικότερο, ότι η έκταση δεν μας ανήκει, τουλάχιστον για την ώρα. Συνεπώς για κάθε σχεδιασμό και για κάθε ζήτημα, πρέπει να έχουμε συνεργασία και συνεννόηση με τον σημερινό ιδιοκτήτη. Π.χ. για να έχουμε πρόσβαση στο βυζαντινό εκκλησάκι σήμερα, πρέπει να μας ανοίγουν οι φύλακες της εταιρείας, αφού πάρουν έγκριση από τη Διοίκηση κ.ο.κ. Φυσικά δεν έχουμε κακή σχέση με τη Διοίκηση, καθώς είναι αρκετά φιλική και ανοιχτή στην τοπική κοινωνία (σε αντίθεση με την προηγούμενη Γερμανική ιδιοκτήτρια εταιρεία του χώρου), όμως δεν παύει να χρειάζεται διαρκής συνεννόηση, αφού μιλάμε για κάτι που δεν αποτελεί δημοτικό χώρο, αλλά ιδιωτική περιουσία.

Το δεύτερο σας το περιέγραψα πριν λίγο: οι αργοί ρυθμοί του Κράτους. Για να μπει η έκταση στο ΓΠΣ και στο Σχέδιο Πόλης, πρέπει το Υπουργείο Περιβάλλοντος να εγκρίνει τις Μελέτες και τις Διοικητικές μας Πράξεις. Δυστυχώς, οι καθυστερήσεις είναι θλιβερά βραδύτατες, σε σημείο που περίπου «ακυρώνουν» κάθε σχεδιασμό. Γιατί όταν ένας σχεδιασμός χρειάζεται π.χ. 15 χρόνια για να φθάσει να δημοσιευτεί σε ΦΕΚ, ενώ θα αρκούσαν ένα ή το πολύ δύο χρόνια, τότε μιλάμε για de facto ματαίωση του προγραμματισμού μας.

Το τρίτο, είναι η έλλειψη πόρων. Η δημιουργία όλων αυτών των υποδομών που σας προπεριέγραψα θα χρειαστεί αρκετά χρήματα, πόρους που η αυτοδιοίκηση κανονικά δεν έχει, συνεπώς θα απαιτηθεί ένας ολόκληρος «αγώνας δρόμου», δύσκολος και χρονοβόρος, προκειμένου να εξασφαλίσουμε τα κονδύλια από την πολιτεία.

Να σας προσθέσω και ένα τέταρτο πρόβλημα, με τη μορφή υποσημείωσης: το γεγονός ότι για να αναδείξει ένας Δήμος μία περιοχή αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, θα πρέπει να έχει άδεια από το Υπουργείο Πολιτισμού για κάθε λεπτομέρεια, ακόμα και για το παραμικρό πράγμα, π.χ. για να τοποθετήσει μία πινακίδα έξω από τον χώρο, που να πληροφορεί το κοινό περί τίνος πρόκειται. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με το ότι οι Αρχαιολογικές Υπηρεσίες είναι υποστελεχωμένες και υπερφορτωμένες, προκαλεί ασύλληπτες καθυστερήσεις στην ανάδειξη, ακόμα και στην απλή φροντίδα των αρχαιολογικών χώρων, π.χ. για το απλό ξεχορτάρισμα από άγρια βλάστηση ενός χώρου, το οποίο πρέπει να γίνεται πάντα με την παρουσία και επίβλεψη αρχαιολόγου!

4) Ποιες θα ήταν οι προτάσεις σας προκειμένου να ξεπεραστούν αυτά τα προβλήματα;

Για το πρώτο, έχουμε δρομολογήσει ήδη τη λύση: η ένταξη της περιοχής στο σχέδιο, θα μας δώσει την ιδιοκτησία του χώρου κατά τα 2/3 της συνολικής έκτασης. Το δεύτερο,

δηλαδή η θανατηφόρα γραφειοκρατία του Ελληνικού Κράτους, αποτελεί μία χρόνια παθογένεια, για την οποία όλοι ξέρουμε τις λύσεις, αλλά τελικά δεν τις βλέπουμε να υλοποιούνται. Κατά την άποψή μου η αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας θέλει και τη συνειδητή συμμετοχή και προσπάθεια όλων των Δημοσίων Υπαλλήλων, πολλοί από τους οποίους δεν επιθυμούν την απλοποίηση των διαδικασιών, ακριβώς για να δικαιολογούν την παρουσία τους και να επιβεβαιώνουν την ιδιότυπη «εξουσία» που έχουν πάνω στην κοινωνία. Όσον αφορά το τρίτο πρόβλημα, τους πόρους από την πολιτεία, εκτιμώ ότι το λιγότερο που θα πρέπει να γίνει, είναι η θέσπιση ενός παγίου προγράμματος για την υλοποίηση αξιόλογων έργων από την Τοπική Αυτοδιοίκηση (τύπου «Αντώνης Τρίτσης» ή «Φιλόδημος»), στο οποίο κάθε Δήμος θα μπορεί να προσφεύγει για να διασφαλίζει πόρους για σημαντικές δράσεις με περιβαλλοντικό, πολιτιστικό και κοινωνικό αποτύπωμα.

Όλα αυτά, όμως, αποτελούν κατά βάση χώρο ευθύνης και εξουσίας της Κεντρικής εξουσίας, του Κράτους, όπου η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν μπορεί να παρεμβαίνει καταλυτικά, παρά μόνο να προτείνει, να υποδεικνύει, να απαιτεί και να πιέζει. Φυσικά, και να συμβάλλει δημιουργικά, όπου αυτό της επιτρέπεται από τα Υπουργεία.

5) Θα θέλατε να μας μιλήσετε για τις ενέργειες της Δημοτικής Αρχής που έχουν γίνει μέχρι σήμερα για την προστασία και ανάδειξη του κτήματος Τραχώνων; Ποιες ενέργειες θα γίνουν από δω και πέρα;

Με ενέργειες του Δήμου μας και αγώνες των πολιτών απειράπη τη δεκαετία του 1990 η άγρια και άναρχη «τσιμεντοποίηση» του χώρου, που είχαν δρομολογήσει διάφοροι (τότε) κυβερνητικοί παράγοντες. Αργότερα, με πρωτοβουλία αιρετών και πολιτών του Δήμου μας (ιδίως του Δικηγόρου και Δημοτικού Συμβούλου Αριστείδη Θωμόπουλου) πετύχαμε να εξαναγκάσουμε δικαστικά την τότε γερμανική ιδιοκτήτρια εταιρεία του χώρου να κάνει εργασίες συντήρησης και αναστήλωσης του βυζαντινού ναού, που κινδύνευε με ολοσχερή κατάρρευση, λόγω της (πιστεύω σκόπιμης και συνειδητής) εγκατάλειψής του. Χρειάστηκε, ακόμα, να συσταθεί τοπική επιτροπή (Αστική με Κερδοσκοπική Εταιρεία) από πολίτες, που μεριμνούν για την προστασία και τη διάσωση του χώρου, ευαισθητοποιώντας, ενημερώνοντας και πιέζοντας προς κάθε κατεύθυνση: τοπικές πολιτικές δυνάμεις, κοινωνία, Περιφέρεια και Κράτος. Και βέβαια, χρειάστηκε πολλή δουλειά και προσπάθεια για να βάλουμε τις βάσεις και να δρομολογήσουμε την οριστική επίλυση της εκκρεμότητας, με τρόπο περιβαλλοντικά και κοινωνικά επωφελή για τον Δήμο μας, αλλά και ευρύτερα για τη Νότια Αττική, η οποία θα αποκτήσει ένα μεγάλο ανοικτό Πάρκο-σημείο αναφοράς για όλους τους πολίτες.

Οι εφεξής ενέργειές μας, τα βήματα δηλαδή που χρειάζεται να γίνουν, επιγραμματικά είναι:

- Ολοκλήρωση της κατάρτισης του νέου Γ.Π.Σ. συνολικά του Δήμου Αλίμου (βρίσκεται προς έγκριση στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, ώστε να εκδοθεί ΦΕΚ)
- Εκπόνηση της Πολεοδομικής Μελέτης και έγκριση των Πράξεων Εφαρμογής και Αναλογισμού για το Κτήμα (έχει γίνει προεργασία).
- Μετά την ολοκλήρωση της Πολεοδόμησης, η περιοχή περιέρχεται κατά τα 2/3 της στην ιδιοκτησία του Δήμου Αλίμου και γίνονται οι πρώτες παρεμβάσεις διαμόρφωσης του δάσους σε χώρο περιπάτου.
- Εκπόνηση των Μελετών για την ανέγερση του Πολιτιστικού Κέντρου και την αναστήλωση του παλαιού αρχοντικού της οικογένειας Γερουλάνου.
- Εξασφάλιση των χρηματοδοτήσεων για την υλοποίηση των Μελετών.
- Έγκριση των Μελετών και διακήρυξη διαγωνισμών.
- Υλοποίηση των έργων και απόδοσή τους στους πολίτες.

6) Ποιες είναι οι πιθανές πηγές χρηματοδότησης του εν λόγω εγχειρήματος;

Οι Μελέτες και ο σχεδιασμός θα γίνουν οπωσδήποτε από τις Υπηρεσίες του Δήμου και από εξωτερικούς συνεργάτες μας (Μηχανικούς), με κάλυψη όλων των δαπανών από ίδιους πόρους, δηλ. από το Δημοτικό Ταμείο.

Στη συνέχεια όμως, για την υλοποίηση των έργων μπορούν οπωσδήποτε να εξασφαλιστούν πόροι από:

- Την Περιφέρεια Αττικής
- Το Πράσινο Ταμείο
- Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
- Το ΕΣΠΑ και ιδίως τα προγράμματα ΟΚΧΕ και ΒΑΑ, μιας και μιλάμε για ολοκληρωμένη Αστική Ανάπλαση.
- Ενδεχομένως ειδικά προγράμματα του Υπουργείου Εσωτερικών (τύπου «Φιλόδημος» και «Αντώνης Τρίτσης»), που θα είναι σε εξέλιξη τον κρίσιμο χρόνο υλοποίησης των έργων.
- Δεν πρέπει να αποκλείσουμε και ειδικές χρηματοδοτήσεις – επιχορηγήσεις από ιδιωτικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην περιοχή μας και έχουν αναλάβει μεγάλα projects, όπως η Lamda Development που έχει αναλάβει τον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού-Αγ.Κοσμά, καθώς η ανάπλαση του Κτήματος Τραχώνων θα δώσει «προστιθέμενη αξία» σε ολόκληρη την ευρύτερη περιοχή.

Είναι, φυσικά, πολύ νωρίς για να προσδιορίσουμε τους ακριβείς πόρους για κάθε έργο ή ανάπλαση στο Κτήμα, όμως η μέχρι σήμερα πρακτική του Κράτους και των ΟΤΑ «δείχνει» στις συγκεκριμένες επιλογές. Μακάρι μέχρι τη μέρα της υλοποίησης των έργων, οι ΟΤΑ να έχουν αποκτήσει μεγαλύτερη οικονομική αυτοτέλεια και ο Δήμος μας να

διαθέτει ίδιους πόρους για το σύνολο, ή έστω μεγάλο μέρος, των έργων ανάδειξης του Κτήματος Τραχώνων.

7) Ποια θα πρέπει να είναι η επικοινωνιακή πολιτική που θα ακολουθηθεί; Ποιες πιστεύετε ότι θα είναι οι επιπτώσεις του Covid-19 στην άσκηση της επικοινωνιακής σας πολιτικής;

Η επικοινωνιακή μας πολιτική σίγουρα δεν θα επηρεαστεί από τον Covid-19, μας και μιλάμε για ένα έργο μακράς πνοής, με μεγάλο χρόνο υλοποίησης, που ξεπερνάει όχι μόνο την παρούσα πανδημία (αν υποθέσουμε ότι διανύουμε τους τελευταίους μήνες αυτής), αλλά και την τρέχουσα Δημοτική Περίοδο (2019-2023).

Μέχρι σήμερα, ο σχεδιασμός μας έχει επικοινωνηθεί στους πολίτες μέσω της δημοσιοποίησης των σχετικών Αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, μέσω της προβολής του στα social media και τα τοπικά έντυπα (εφημερίδες και ιστοσελίδες της Νότιας Αττικής), αλλά και μέσω της εκτεταμένης παρουσίας του στους συμπολίτες μας κατά την πρόσφατη προεκλογική περίοδο (2019), δεδομένου ότι μεταξύ των άλλων ζητημάτων που κρίνονταν στις τελευταίες εκλογές ήταν και οι ενέργειές μας για την ανάδειξη και αξιοποίηση του Κτήματος Τραχώνων, αλλά και ο προγραμματισμός και οι επόμενες ενέργειες του Δήμου μας για να πετύχουμε τον στόχο μας και να δημιουργηθεί το Πολιτιστικό και Αρχαιολογικό Πάρκο.

8) Θεωρείτε ότι η δημιουργία του Πολιτιστικού – Αρχαιολογικού πάρκου θα συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής;

Οπωσδήποτε ναι. Σκεφθείτε πόση πολιτιστική κίνηση θα υπάρξει χάρη στο Πάρκο αυτό, πόσες πολιτιστικές εκδηλώσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν (ακόμα και υπαιθρίως), δίνοντας δουλειά σε πολυάριθμους καλλιτέχνες. Πόσοι επιστήμονες θα εργαστούν για την περιβαλλοντική και αρχαιολογική ανάδειξη του Κτήματος. Πόσοι μηχανικοί και ειδικοί επιστήμονες για την αναστήλωση του αρχοντικού Γερουλάνου και τη συντήρηση της βυζαντινής εκκλησίας (π.χ. συντήρηση τοιχογραφιών). Σκεφθείτε ακόμα πόσοι τουρίστες από τη Μαρίνα Αλίμου θα περάσουν για να επισκεφτούν τον χώρο, προτού πάνε στο κέντρο της Αθήνας για να δουν την Ακρόπολη ή στον Πειραιά για γνωρίσουν την περιοχή. Και πολλά πολλά ακόμα. Θα έχουμε, δηλαδή, οικονομική δραστηριότητα με βάση τον πολιτισμό, το περιβάλλον, τις αρχαιότητες, τις τέχνες, την παράδοση, και όλα αυτά, με απόλυτο σεβασμό της φύσης, δίπλα (ή και μέσα) σε ένα πανέμορφο δάσος, στο κέντρο της πόλης!

9) Πιστεύετε ότι η δημιουργία του Πολιτιστικού – Αρχαιολογικού πάρκου θα βελτιώσει το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων της περιοχής;

Είναι αυτονόητο. Μιλάμε για περισσότερο πράσινο, προσβάσιμο σε όλους όσοι θέλουν να αναπνεύσουν καθαρό αέρα και να αθληθούν κοντά στη φύση ή απλώς να ηρεμήσουν. Μιλάμε για δράσεις πολιτισμού και τέχνης, ενσωματωμένες στη ζωή και στην καθημερινότητα των πολιτών. Επίσης, για αναβάθμιση και προστασία του ρέματος Τραχώνων, που αποτελεί έναν πανέμορφο υδροβιότοπο, ταλαιπωρημένο σήμερα από την έλλειψη φροντίδας και προστασίας. Με μία κουβέντα, μιλάμε για υψηλού επιπέδου ποιότητα ζωής, που δύσκολα μπορούν πλέον οι άνθρωποι να βρουν στις πόλεις, στις δομημένες περιοχές μέσα στα αστικά κέντρα.

10) Ποια θα είναι τα αναμενόμενα οφέλη που θα προκύψουν από την αναδιαμόρφωση του Αρχαιολογικού Πάρκου;

Οπωσδήποτε η μεγάλη αναβάθμιση της καθημερινότητας και της ποιότητας ζωής των πολιτών, που προηγουμένως είπαμε. Επιπλέον, η βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη στην ευρύτερη περιοχή, που προαναφέρατε. Και ακόμα, το Πάρκο, συνδυασμένο και με τις υπόλοιπες αρετές της πόλης μας (καταπράσινοι λόφοι, σημαντικές αρχαιότητες, Μαρίνα Αλίμου, Μητροπολιτικός Πόλος, παραλιακό μέτωπο κ.λ.π.) θα βοηθήσει ώστε ο Άλιμος να αποκτήσει ισχυρό “brand”, αναγνωρίσιμο τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό, ως μία πόλη με ιστορία χιλιάδων ετών, αλλά και με σημαντικό τουριστικό ενδιαφέρον στο σήμερα και το αύριο.

11) Στην ευρύτερη περιοχή υπάρχουν αρκετοί χώροι αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Πόσο εφικτή θεωρείτε την διασύνδεση του κτήματος Τραχώνων με τους γειτονικούς αρχαιολογικούς χώρους και τι οφέλη θα μπορούσαν να αποκομιστούν;

Η διασύνδεση των αρχαιολογικών χώρων είναι ένα project που ήδη μας απασχολεί και μάλιστα ήδη το έχουμε σχεδιάσει σε έναν μεγάλο βαθμό. Φυσικά δεν έχει υλοποιηθεί, καθώς απαιτούνται τεράστια χρηματικά ποσά, αλλά και εγκρίσεις πολλών εμπλεκόμενων Υπηρεσιών του Κράτους. Όμως το προχωράμε, το παλεύουμε και φιλοδοξώ ότι θα το πετύχουμε στο πολύ σύντομο μέλλον.

Βεβαίως, η πλήρης σύνδεση του Κτήματος με τους υπόλοιπους χώρους έχει μία παράμετρο, που δύσκολα κάποιος μπορεί να συλλάβει, αλλά που τη θεωρούμε απαραίτητη: η διαδρομή να περνάει όχι δίπλα από το Κτήμα, αλλά μέσα από αυτό. Δηλαδή να διασχίσει κάποιος το Κτήμα, και αυτό να είναι μέρος της διαδρομής. Όχι απλώς να ακολουθήσει μία διαδρομή, η οποία θα περνάει δίπλα από το Κτήμα και κάποιος θα επιλέγει αν θέλει να μπει ή όχι.

Για να το πετύχουμε αυτό, θα πρέπει να χαράξουμε μία «πράσινη» όδευση μέσα από το Πάρκο, δηλαδή να ολοκληρώσουμε πρώτα την πολεοδόμηση του χώρου και να πάρουμε το Κτήμα στον έλεγχό μας. Αυτό, όπως σας έλεγα προηγουμένως, θα πάρει χρόνο.

Τα οφέλη από μία τέτοια διασύνδεση, καταλαβαίνετε ότι είναι τεράστια. Και για την ποιότητα της ζωής των ανθρώπων, και για την πολιτιστική αξία της περιοχής μας, και για την επισκεψιμότητα του Αλίμου από τουρίστες, συνεπώς και για την οικονομική ανάπτυξη (και μάλιστα βιώσιμη και ισόρροπη) της πόλης μας.

12) Με ποιους τρόπους και μέσα θα πραγματοποιηθεί η ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας για την ανάδειξη του κτήματος Τραχώνων;

Η ευαισθητοποίηση αυτή γίνεται ήδη σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό, για τα δεδομένα της εποχής, τόσο από τη Δημοτική Αρχή, όσο και από πρωτοβουλίες ενεργών πολιτών, αλλά και από οργανωμένες οντότητες, όπως η Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία για τη διάσωση του Κτήματος Τραχώνων.

Χρησιμοποιούμε κάθε δυνατότητα επικοινωνίας, έντυπης και ηλεκτρονικής (ιδίως τοπικές ιστοσελίδες και μέσα κοινωνικής δικτύωσης), ώστε οι κάτοικοι της περιοχής μας να μάθουν όχι μόνο για τις προοπτικές του χώρου, αλλά και για την ιστορία και την αξία του. Οι περισσότεροι δεν γνωρίζουν την ιστορία του χώρου αυτού, τις εκπλήξεις που κρύβει το Κτήμα μέσα του, τη μεγάλη περιβαλλοντική και αρχαιολογική σημασία της περιοχής, ακόμα και το πόσο μεγάλο και εκτεταμένο είναι το Κτήμα. Ο κόσμος που τα μαθαίνει όλα αυτά, οι μαθητές που ξεναγούνται κάποιες φορές μέσα στον χώρο, οι πιστοί που έρχονται όταν το βυζαντινό εκκλησάκι γιορτάζει και συγκροτούν κάθε χρόνο μία ανεπανάληπτα όμορφη εικόνα, όλα τούτα είναι έμπρακτη, βιωματική ευαισθητοποίηση και συμμετοχή των ανθρώπων στην ιστορία του Κτήματος, περασμένη αλλά και σημερινή, δηλαδή στη ζωντανή του ιστορία που εξελίσσεται. Οι Αλιμιώτες γνωρίζουν τον χώρο, δένονται μαζί του, τον μαθαίνουν και τον αγαπάνε. Και αυτό αποτελεί κατά την άποψή μου την καλύτερη εγγύηση και προοπτική για το μέλλον του χώρου: οι άνθρωποι που γνωρίζουν, σέβονται και προσέχουν μία μοναδική όαση ιστορίας και πρασίνου μέσα στην καρδιά του αστικού ιστού. Οι άνθρωποι που δένονται με το Κτήμα και αισθάνονται υπεύθυνοι για αυτόν.

Μάιος 2021

Παράρτημα Β «Ερωτηματολόγιο - Έρευνα Κοινού»

Ερωτηματολόγιο-Έρευνα Κοινού για την δημιουργία Αρχαιολογικού Πάρκου, χώρου αναψυχής και περιπάτου στο Κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου

Αξιότιμη Κυρία /Αξιότιμε Κύριε

Ονομάζομαι Χαρά Παπαδοπούλου και είμαι Φοιτήτρια στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜ) Διοίκηση Πολιτισμικών Μονάδων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου Πάτρας.

Στα πλαίσια της μεταπτυχιακής μου εργασίας σχετικά με την μελέτη σχεδίου για την διαμόρφωση Αρχαιολογικού Πάρκου, χώρου αναψυχής και περιπάτου στο Κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου, διεγάζεται πρωτογενής έρευνα προκειμένου να συλλεχθούν στοιχεία για τις αντιλήψεις των κατοίκων του Δήμου Αλίμου σχετικά με την δημιουργία Αρχαιολογικού Πάρκου, χώρου αναψυχής και περιπάτου στο Κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου. Στο πλαίσιο αυτό διερευνώνται τόσο οι απόψεις των κατοίκων όσο και οι ανάγκες τους σχετικά με την πρόθεση δημιουργίας του Αρχαιολογικού Πάρκου. Το παρόν ερωτηματολόγιο απευθύνεται στους κατοίκους του Δήμου Αλίμου.

Θα σας παρακαλούσα να μου διαθέσετε λίγο από τον χρόνο σας για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου. Η συμβολή σας στην διεξαγωγή της έρευνας είναι ιδιαίτερα σημαντική. Τα προσωπικά σας στοιχεία θα παραμείνουν ανώνυμα και οι απαντήσεις σας είναι εμπιστευτικές.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για την συμβολή σας στη έρευνα και για τον χρόνο σας.

Με εκτίμηση

Παπαδοπούλου Χαρά

1. Γνωρίζετε την ύπαρξη του κτήματος Τραχώνων (Γερουλάνου) στον Άλιμο (Άνω Καλαμάκι) το *
οποίο καλύπτει έκταση 110 στρεμμάτων;

Ναι

Όχι

2. Γνωρίζετε ότι βάσει της Προγραμματικής Σύμβασης που έχει υπογράψει ο Δήμος Αλίμου με *
τον νυν ιδιοκτήτη του κτήματος (Σκλαβενίτη) αποδίδονται στον Δήμο Αλίμου 80 στρέμματα
εκ των οποίων τα 37 είναι δασική έκταση;

Ναι

Όχι

<p>3.Γνωρίζετε ότι ο Δήμος Αλίμου έχει χαρακτηρίσει τα 80 στρέμματα ως Αρχαιολογικό Πάρκο,χώρο αναψυχής και περιπάτου; *</p> <p><input type="radio"/> Ναι</p> <p><input type="radio"/> Όχι</p>
<p>4.Γνωρίζετε για την πρόθεση δημιουργίας Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου; *</p> <p><input type="radio"/> Ναι</p> <p><input type="radio"/> Όχι</p>
<p>5.Εαν ναι,από που μάθατε για την δημιουργία Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου;</p> <p><input type="radio"/> Από τις Δημοτικές Αρχές</p> <p><input type="radio"/> Απο τα τοπικά μέσα ενημέρωσης</p> <p><input type="radio"/> Απο φίλους/γνωστούς</p> <p><input type="radio"/> Άλλο...</p>
<p>6.Πως βλέπετε την ιδέα δημιουργίας Αρχαιολογικού Πάρκου στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου; *</p> <p><input type="radio"/> Μου αρέσει</p> <p><input type="radio"/> Μου αρέσει πολύ</p> <p><input type="radio"/> Δεν μου αρέσει</p> <p><input type="radio"/> Δεν μου αρέσει καθόλου</p> <p><input type="radio"/> Δεν ξέρω/Δεν απαντώ</p>

7.Θα επισκεπτόσασταν το Αρχαιολογικό Πάρκο στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου; *

Ναι

Όχι

8.Εάν ναι πόσο συχνά θα επισκεπτόσασταν το Αρχαιολογικό Πάρκο στο κτήμα Τραχώνων του Δήμου Αλίμου;

Συχνά

Αρκετά συχνά

Σπάνια

Καθόλου

9.Τι θα σας ενδιέφερε περισσότερο κατά την επίσκεψή σας στο Αρχαιολογικό Πάρκο; *

Οι αρχαιολογικοί χώροι

Οι αρχαιολογικοί χώροι σε συνδυασμό με το φυσικό περιβάλλον

Οι διαδρομές στους ενοποιημένους αρχαιολογικούς χώρους

Η παρακολούθηση πολιτιστικών εκδηλώσεων

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα για μαθητές

Ο περιβάλλον χώρος πρασίνου

Άλλο...

10. Ποιές από τις παρακάτω υποδομές θα θέλατε να περιλαμβάνει το Αρχαιολογικό Πάρκο; *

- Αρχαιολογικό Μουσείο
- Πινακοθήκη
- Αναψυκτήριο
- Υποδομές για άτομα με ειδικές ανάγκες
- Δραστηριότητες για μικρά παιδιά
- Χώροι στάθμευσης
- Άλλο...

11. Πιστεύετε ότι η δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου στον Άλιμο θα έχει όφελος για την τοπική οικονομία; *

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω/δεν απαντώ

12. Πιστεύετε ότι η δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου στον Άλιμο θα συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος; *

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω/δεν απαντώ

13. Η δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου στον Άλιμο είναι ιδιαίτερα σημαντική για την προστασία και διατήρηση της Πολιτιστικής κληρονομιάς του Δήμου Αλίμου; *

- Ναι
- Όχι
- Δεν γνωρίζω/Δεν απαντώ

14. Ποιά πιστεύετε ότι θα είναι τα ποικίλα οφέλη από την διαμόρφωση του Αρχαιολογικού Πάρκου; *

Κείμενο σύντομης απάντησης

15. Γνωρίζετε ότι στην κυριότητα του Δήμου Αλίμου περιέρχεται και το Βυζαντινό εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου του 13ου αιώνα το οποίο βρίσκεται εντός του κτήματος Τραχώνων του Δήμου Αλίμου; *

Ναι

Όχι

16. Έχετε επισκεφτεί ποτέ το Βυζαντινό Εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου; *

Ναι

Όχι

17. Για ποιο λόγο επισκεφτήκατε/θα επισκεφτόσασταν το Βυζαντινό Εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου; *

Για θρησκευτικούς λόγους

Για την αρχαιολογική αξία του Ιερού Ναού

Συμμετέχω στους αγώνες των πολιτών του Δήμου Αλίμου για την προστασία του Ιερού Ναού των Εισοδίων

Για να μάθω για την ιστορία και τον αρχαιολογικό πλούτο της περιοχής μου

Για συμμετοχή σε πολιτιστικές εκδηλώσεις

Για κανένα λόγο

Άλλο...

18.Πόσο σημαντικό είναι για εσάς το Βυζαντινό Εκκλησάκι των Εισοδίων της Θεοτόκου; *

- Πολύ
- Λίγο
- καθόλου
- Δεν ξέρω/δεν έχω επισκεφτεί το Βυζαντινό Εκκλήσακι

19.ΦΥΛΟ *

- ΑΝΔΡΑΣ
- ΓΥΝΑΙΚΑ

20.ΗΛΙΚΙΑ *

- 18-25
- 26-35
- 36-45
- 46-55
- 56-65
- >66

21. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ *

- Απόφοιτος -η Γυμνασίου
- Απόφοιτος -η Λυκείου
- Απόφοιτος -η ΙΕΚ
- Απόφοιτος -η ΑΕΙ
- Απόφοιτος -η ΤΕΙ
- Κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών
- Κάτοχος Διδακτορικού Τίτλου Σπουδών

22. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ *

- Παντρεμένος -η
- Ανύπαντρος-η
- Διαζευγμένος-η
- Χήρος-α

23. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ *

- Δημόσιος Υπάλληλος
- Ιδιωτικός Υπάλληλος
- Ελεύθερος Επαγγελματίας
- Μαθητής-τρια
- Φοιτητής -τρια
- Άνεργος-η
- Συνταξιούχος

Παράρτημα Γ «Πρωτογενές Υλικό»



Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών • Φιλοσοφική Σχολή
Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου • 15784 Αθήνα

Αθήνα, 7 Ιανουαρίου 2014

Προς: Εκκλησιαστικό Συμβούλιο
Ι. Ναού Ζωοδόχου Πηγής Αλίμου
Κουμουνοδούρου 94
174 56 Άλιμος

Θέμα: Χρονολόγηση του ναού των Εισοδίων της Θεοτόκου στον Άλιμο Αττικής, εντός του πρώην κτήματος "Τράχωνες".

Σε απάντηση προφορικού ερωτήματός σας σχετικά με τη χρονολόγηση, από αρχαιολογικής άποψης, του ναού των Εισοδίων της Θεοτόκου εντός του πρώην κτήματος "Τράχωνες" και σήμερα ιδιοκτησίας της εταιρείας «Μάκρο» στον Άλιμο, ο οποίος εμπίπτει στη εκκλησιαστική δικαιοδοσία της ενορίας σας, σας γνωρίζω τα ακόλουθα:

1. Ο ναός έγινε για πρώτη φορά γνωστός στην επιστημονική κοινότητα το 1933, με την έκδοση του έργου του ακαδημαϊκού Αναστασίου Ορλάνδου *Μεσαιωνικά μνημεία της πεδιάδος των Αθηνών και των κλιτύων Υμηττού-Πεντελικού-Πάρνηθος και Αιγάλεω*. Σε αυτό, στο ναό των Εισοδίων γίνεται μια σύντομη μνεία μόλις πέντε γραμμών (σελ. 156), όπου δίδεται σύντομη περιγραφή και χρονολογική τοποθέτηση στον 16ο ή 17ο αιώνα.

Σημειωτέον ότι το εν λόγω έργο του Ορλάνδου είχε το χαρακτήρα ενός περιληπτικού καταλόγου μνημείων, τα οποία δεν εξετάζονταν αναλυτικά. Πολλές από τις χρονολογήσεις του για μνημεία της περιοχής έχουν έκτοτε ανατραπεί και αναθεωρηθεί.

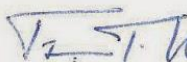
2. Με το ναό ασχολήθηκα κατά τη σύνταξη της διδακτορικής μου διατριβής, με θέμα *Τοπογραφία του αθηναϊκού πεδίου κατά την μεταβυζαντινή περίοδο. Οικισμοί, οδικό δίκτυο και μνημεία*, η οποία δημοσιεύθηκε το 2009. Η εικόνα των Εισοδίων δεν είχε μεταβληθεί σημαντικά από την εποχή του Ορλάνδου και γι' αυτό το λόγο ακολούθησα την προτεινόμενη από τον ίδιο χρονολόγηση. Διευκρινίζω ότι η εργασία

μου δεν αποτελεί ειδική μελέτη για το ναό, αλλά επισκόπηση όλων των μνημείων του λεκανοπεδίου των Αθηνών.

3. Οι πρόσφατα ολοκληρωθείσες εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης των Εισοδίων έφεραν στο φως νέα δεδομένα, που αναιρούν την παραπάνω εκτίμηση για τη χρονολόγηση του ναού. Ειδικότερα, η αφαίρεση των επιχρισμάτων που κάλυπταν μέχρι τότε τις εξωτερικές όψεις του, αποκάλυψαν την αρχική μορφή των τοίχων (την τοιχοποιία) και των ανοιγμάτων του. Η μορφή του τρούλου και της αψίδας του ιερού, ο τρόπος με τον οποίο έχουν κτιστεί, με αμελή αλλά όχι πρόχειρη χρήση λίθων και κομματιών τούβλων και κεραμίδων, οι οδοντωτές ταινίες που περιτρέχουν τον τρούλο και το νότια τμήμα του ναού, σε συνδυασμό με το συνολικό σχήμα του κτίσματος (ελεύθερου σταυρού), αποτελούν χαρακτηριστικά που, συγκρινόμενα με άλλα μνημεία της Αττικής, οδηγούν με ασφάλεια στο συμπέρασμα ότι τα Εισόδια χρονολογούνται στο 13ο αιώνα και όχι στην περίοδο της Τουρκοκρατίας.

Κατά το 13ο αιώνα παρατηρείται μεγάλη ναοδομική δραστηριότητα στην ύπαιθρο της φραγκοκρατούμενης Αττικής, στα καλύτερα δείγματα της οποίας συγκαταλέγεται πλέον και το εν λόγω μνημείο. Αξιοσημείωτο είναι ότι πρόσφατα διαπιστώθηκε μία αντίστοιχη περίπτωση στην περιοχή της Βαρυμπόπης: ο ναός του Αγίου Νικολάου, επίσης κάτοψης ελεύθερου σταυρού, τον οποίο τοποθετούσε ο Ορλάνδος στον 16ο-17ο αιώνα (όπως και τα Εισόδια), χρονολογήθηκε στο 13ο αιώνα, μετά την αποκάλυψη τοιχογραφιών αυτής της περιόδου στο εσωτερικό του.

Με τιμή,



Γιώργος Πάλλης



Λέκτωρ Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης

Γραφείο: κυψέλη αρ. 406, 210-7277414, gpallis@arch.uoa.gr

Χρονολόγηση Ι.Ναού Πηγή: http://isodiatrachones.blogspot.com/p/blog-page_10.html

22 403 2012



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Αθήνα, 22.2.2012
Αρ. Πρωτ.: ΥΠ.ΠΟ.Τ./ΓΡ.ΥΠ./Κ.Ε./302

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Κωνσταντίνο Χατζηδάκη
2. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας
και Κλιματικής Αλλαγής

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 4785/23.1.12 Ερώτηση

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 4785/23.1.12 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Κωνσταντίνου Χατζηδάκη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το κτήμα Τραχώνων (πρώην ιδιοκτησία Γερούλανου και νυν ΜΑΚΡΟ Α.Ε.) στον Άλιμο Αττικής έχει έκταση 105 στρεμμάτων και ορίζεται από την οδό Μεγάλης του Γένους Σχολής νότια, το ρέμα Τραχώνων ανατολικά, την οδό Ήρωος Μάτση βόρεια και το γήπεδο ποδοσφαίρου Τραχώνων δυτικά.

Στο γνωστό ως κτήμα Γερούλανου τοποθετείται το κέντρο του Αττικού δήμου Ευωνύμου. Έως σήμερα δεν έχει διενεργηθεί συστηματική ανασκαφική έρευνα από την αρμόδια ΚΣΤ Έφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, ωστόσο αναφέρονται ενδεικτικά οι παρακάτω ορατές και μη αρχαιότητες:

1) Συλλογή πολυάριθμων εργαλείων από οψιανό στο λόφο της οικίας, που προϋποθέτουν προϊστορική εγκατάσταση στη θέση αυτή.

2) Ανασκαφή τμημάτων εκτεταμένου νεκροταφείου γεωμετρικής εποχής.

3) Εντοπισμός τμήματος τοίχου στο λόφο που ανάγεται στους γεωμετρικούς χρόνους.

4) Έργα εγκιβωτισμού κατά την αρχαιότητα του ρέματος Τραχώνων, που ρέει ανοιχτό ανατολικά του κτήματος Γερούλανου.

5) Αρκετοί τοίχοι καθώς και διάσπαρτη κεραμική και οικοδομικό υλικό αρχαίων χρόνων που έχει εντοπίσει η Έφορεία σε αυτοψίες στο λόφο της οικίας.

6) Ο ναός των Εισοδίων της Θεοτόκου, που έχει κηρυχθεί διατηρητέο μνημείο με την Υ.Α. 2290/4772.2.1972, ΦΕΚ 134/Β/15.2.1972. Ο παλαιός πυρήνας του μνημείου έχει χρονολογηθεί στον 16^ο – 17^ο αι., θεωρείται ωστόσο πιθανή η ύπαρξη προγενέστερης φάσης κατά τους βυζαντινούς χρόνους. Ο ναός κοσμεύεται με τοιχογραφίες που θα μπορούσαν να τοποθετηθούν από τα τέλη 17^{ου} /αρχές 18^{ου} αι. έως και τον 20^ο αι.

Επίσης, γύρω από το κτήμα έχουν αποκαλυφθεί σημαντικές αρχαιότητες του δήμου Ευωνύμου όπως, το αρχαίο θέατρο (ακριβώς ανατολικά από τα σημερινά όρια του κτήματος), τμήμα αρχαίας οδού που διέρχεται ανατολικά του, συστάδες αρχαίων τάφων και οικιστικά κατάλοιπα.

Το κτήμα Γερουλάνου είναι περιοχή εκτός Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου, η οποία το 1987 χαρακτηρίστηκε με ενέργειες του δήμου Αλίμου και σχετικές εισηγήσεις της ΚΣΤ' ΕΠΚΑ ως Αρχαιολογικό Πάρκο (Υ.Α. 287/56/12.1.1987, ΥΠΕΧΩΔΕ, ΦΕΚ 34/Δ/28.1.1987). Αποχαρακτηρίστηκε το 1992 (Υ.Α. 80354/5315/11.8.1992, ΦΕΚ 945/Δ/21.9.1992), όποτε και αγοράστηκε από την ΜΑΚΡΟ Α.Ε. ως εκτός σχεδίου περιοχή. Το 1994 επαναχαρακτηρίστηκε ως αρχαιολογικό Πάρκο (Υ.Α. 10134/8108/30-12-1994, ΥΠΕΧΩΔΕ, ΦΕΚ24/Δ/1995) και ο χαρακτηρισμός αυτός ισχύει έως σήμερα.

Ύστερα από τα παραπάνω, επειδή η περιοχή παρουσιάζει έντονο αρχαιολογικό ενδιαφέρον και παράλληλα είναι από τις τελευταίες θέσεις του λεκανοπεδίου όπου διασώζεται ακόμα η εικόνα του Αττικού Τοπίου, η ΚΣΤ' Εφορεία και η Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων εμμένουν στην επιβολή λήψης μέτρων για το χαρακτηρισμό της περιοχής Τραχώνες ως αρχαιολογικού χώρου, τη δημιουργία κοινοχρήστων χώρων γύρω από τα μνημεία και τη διαμόρφωση αρχαιολογικού πάρκου, χώρου αναψυχής και περιπάτου, όπως περιγράφεται στην Υ.Α. 10134/8108/30.12.1994, ΥΠΕΧΩΔΕ, ΦΕΚ24/Δ/1995). Επομένως, η οποιαδήποτε οικοδομική ή άλλη δραστηριότητα εντός του κτήματος δυσχεραίνει το έργο της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και είναι αντίθετη στις διατάξεις του Ν. 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς».

Η ΚΣΤ' ΕΠΚΑ έχει διαβιβάσει τις ανωτέρω απόψεις και στην Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Αλίμου (σχετικά έγγραφα: 4482/8.7.2006, 1826/26.3.2007, 6067/27.7.2010) στο πλαίσιο εκπόνησης Μελέτης του Δήμου για την «Αναθεώρηση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου Αλίμου». Με την με αρ. 5668/31.3.2010 σύμβαση, ο Δήμος Αλίμου ανέθεσε τη μελέτη στην τεχνική εταιρεία "ΣΠΑΝΟΥΔΗΣ-Γ. ΣΩΤΗΡΙΟΥ-Α. ΑΡΩΝΙΔΗΣ Ο.Ε" (διακριτικός τίτλος "ΠΟΛΙΣ Ο.Ε").

Η Εφορεία επιφυλάσσεται, μόλις λάβει την τελική πρόταση του Δήμου, να προχωρήσει στην οριοθέτηση του κτήματος Γερουλάνου ως αρχαιολογικού χώρου σύμφωνα με το άρθρο 13 (παρ. 1,2) του Ν. 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της

Πολιτιστικής Κληρονομιάς», για την οποία η συναρμόδια 1^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων προτίθεται να έχει θετική άποψη.

Όσον αφορά στο ναό των Εισοδίων της Θεοτόκου, το 2006 συντάχθηκε «Μελέτη Συντήρησης και Αποκατάστασης του Ιερού Ναού Εισοδίων της Θεοτόκου στους Τράχωνες Αλίμου Αττικής» από ιδιωτικό γραφείο αρχιτεκτονικών μελετών, κατόπιν ανάθεσης από την εταιρεία ΜΑΚΡΟ Α.Ε., η οποία εγκρίθηκε με την με αριθμ. πρωτ. ΥΠ.ΠΟ/ΔΑΒΜΜ/71641/2885/11.10.2006 Απόφαση που εκδόθηκε από τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων. Σύμφωνα με τη μελέτη, αλλά όπως διαπιστώθηκε και σε επόμενες αυτοψίες της αρμόδιας 1^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, ο ναός αντιμετωπίζει σημαντικά οικοδομικά προβλήματα, χωρίς να παρουσιάζει στατικές βλάβες που απειλούν άμεσα την ευστάθειά του, με την εξαίρεση μεταγενέστερου κωδωνοστασίου στη βόρεια πλευρά του.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης, η εκτέλεση των εργασιών στο μνημείο προβλέπεται να γίνει με φροντίδα και δαπάνη της εταιρείας ΜΑΚΡΟ Α.Ε., στην οποία η 1^η ΕΒΑ έχει απευθύνει επανειλημμένες υπομνήσεις εγγράφως για το θέμα, χωρίς κατ' αρχήν αποτέλεσμα. Στη συνέχεια, η εταιρεία, με την από 10.6.2010 επιστολή της στην Εφορεία δήλωνε την πρόθεσή της να προχωρήσει άμεσα στην εκτέλεση στερεωτικών εργασιών, διακρίνοντας τρία στάδια του έργου για λόγους που αφορούσαν στη δυνατότητα χρηματοδότησής του· επί της τμηματικής υλοποίησης των εργασιών η Εφορεία, κατόπιν αυτοψίας στο ναό από κοινού με την Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων, εξέφρασε τη σύμφωνη γνώμη της, ζητώντας ενημέρωση για το πρόγραμμα και το χρονοδιάγραμμά τους (αριθμ. πρωτ. 4628/11.10.2010 έγγραφό της), χωρίς, εν τούτοις, μέχρι σήμερα να υπάρξει κάποια εξέλιξη στο θέμα.

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υφυπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως ΥΠ.ΠΟ.Τ.
3. ΔΙΠΚΑ
4. ΔΒΜΑ
5. ΔΑΒΜΜ
6. ΚΣΤ' ΕΠΚΑ
7. 1^η ΕΒΑ



Ερωτήσεις Βουλευτών για το κτήμα. Πηγή : http://isodiatrachones.blogspot.com/p/blog-page_2.html



ΔΗΜΟΣ ΑΛΙΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

INFORMATICS
DEVELOPMENT
AGENCY
Digitally signed by
INFORMATICS
DEVELOPMENT AGENCY
Date: 2017.10.04 08:30:52
EST
Reason:
Location: Athens

ΑΔΑ: 7ΥΡΛΩΨΒ-Ρ3Ε

Αριθμός απόφασης: 229/2017

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ Πρακτικού της με αριθμό 12/2017
Τακτικής Συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Αλίμου

ΘΕΜΑ 26^ο τακτικό: Κατάρτιση Συμφωνίας-Πλαισίου συνεργασίας με την εταιρεία ΜΑΚΡΟ-Σκλαβενίτης για το «Κτήμα Τραχώνων».

Στον Άλιμο και στην αίθουσα συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου (αίθουσα Βασιλή Κατσή), σήμερα 31 Μαΐου 2017, ημέρα Τετάρτη και ώρα 20:00, συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο, κατόπιν της με αρ.πρωτ. 10606/26-05-2017 έγγραφης πρόσκλησης του Προέδρου αυτού, που επιδόθηκε σε κάθε μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του Ν. 3852/2010 για να συζητήσει και αποφασίσει πάνω στα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης.

Διαπιστώθηκε απαρτία, δεδομένου ότι επί συνόλου 33 μελών στην έναρξη της συνεδρίασης ήταν παρόντα τα πρώτα 26 μέλη εκ των αναγραφόμενων:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ		ΑΠΟΝΤΕΣ	
1	ΣΙΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	1	ΔΟΥΔΩΝΗ ΕΥΔΟΞΙΑ
2	ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	2	ΜΕΛΙΣΣΑΡΑΤΟΥ ΛΟΥΚΙΑ
3	ΔΗΜΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	3	ΛΟΥΚΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
4	ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ ΑΡΤΕΜΙΟΣ	4	ΟΡΦΑΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
5	ΒΡΑΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	5	ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
6	ΜΑΡΙΟΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	6	ΠΡΟΥΝΤΖΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
7	ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ		
8	ΠΑΠΑ ΓΕΩΡΓΙΑ		
9	ΑΡΑΠΑΚΗ ΜΑΡΙΑ		
10	ΓΑΡΥΦΑΛΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ		
11	ΑΝΑΝΙΑΔΟΥ-ΠΑΓΟΥΡΤΖΗ ΜΑΡΙΑ		
12	ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ		
13	ΓΚΟΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ-ΘΕΟΔΩΡΑ		
14	ΠΑΝΑΓΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ		
15	ΣΥΡΜΑ ΘΕΟΔΩΡΑ		
16	ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ		
17	ΚΛΕΩΠΑ-ΜΠΙΣΜΠΑ ΔΗΜΗΤΡΑ		
18	ΤΣΑΜΠΑΡΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ		
19	ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ		
20	ΜΠΕΛΙΑ ΕΛΕΝΗ		
21	ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ΑΜΑΛΙΑ		
22	ΓΙΑΝΝΟΥΤΣΟΥ-ΑΡΜΑΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ		
23	ΚΑΜΑΡΙΝΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ		
24	ΜΕΞΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ		
25	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ		
26	ΔΗΜΟΥ ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ		
27	ΠΕΤΣΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ		

Αν και νόμιμα είχαν κληθεί

Παρευρίσκεται και ο Δήμαρχος Αλίμου κ. Ανδρέας Κονδύλης.

ΑΔΑ: 7ΥΡΛΩΨΒ-Ρ3Ε

Μοιράστηκαν στους Δημοτικούς Συμβούλους τα πρακτικά των 3-9/2017 συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου.

Γίνεται συζήτηση προ ημερησίας διάταξης.

Πριν την έναρξη της συζήτησης των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης προτείνεται από τον Πρόεδρο η συζήτηση τεσσάρων εκτάκτων θεμάτων με τίτλο:

- 1^ο έκτακτο: Συζήτηση και λήψη απόφασης για την κοπή ενός (1) Λείλαντ επί της οδού Χειμάρρας 40.
- 2^ο έκτακτο: Έγκριση της 16/2017 απόφασης του Ν.Π.Δ.Δ. ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΛΙΜΟΥ με τίτλο «Έγκριση απολογισμού οικονομικής χρήσης 2016».
- 3^ο έκτακτο: Έγκριση δαπάνης και διάθεσης πιστώσεων για την καταβολή έκτακτης επιχορήγησης στα Ν.Π.Δ.Δ. «Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αλίμου» και «Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Αλίμου.
- 4^ο έκτακτο: Χορήγηση παράτασης συμβατικού χρόνου περαίωσης του έργου: «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΓΗΠΕΔΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΑΛΙΜΟΥ».

Τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου κρίνουν ότι απαιτείται να συζητηθούν για την εύρυθμη λειτουργία των Υπηρεσιών του Δήμου και ψηφίζουν για το 1^ο, 2^ο & 4^ο θέμα ομόφωνα, το 3^ο κατά πλειοψηφία [με δέκα οκτώ (18) ψήφους ΥΠΕΡ & οκτώ (8) ΛΕΥΚΑ κ.κ. Μπελιά Ελένη, Γιαννούτσου-Αρμάου Αλεξάνδρα, Αθανασοπούλου Αμαλία, Τσαμπαρλής Νικόλαος, Τσάγκαρης Αναστάσιος, Καμαρινού Κυριακή, Κλεώπα-Μπίσμα Δήμητρα & Παπανικολάου Νικόλαος], ότι είναι κατεπείγοντα και τα εγγράφουν στην ημερήσια διάταξη μετά τα τακτικά θέματα, σύμφωνα με το άρθρο 75 §3 του Ν. 3852/2010.

Κατά τη συζήτηση του 6^{ου} θέματος προσήλθε ο κ.Πέτσας Ιωάννης. Μετά τη συζήτηση του 9^{ου} θέματος αποχώρησε ο κ.Δήμος Ταξάρχης. Το 24^ο θέμα της ημερήσιας διάταξης μετατέθηκε για να συζητηθεί πριν από τη συζήτηση του 4^ο έκτακτου θέματος. Το 25^ο θέμα της ημερήσιας διάταξης αποσύρθηκε. Τα 28^ο, 29^ο, 1^ο έκτακτο, 2^ο έκτακτο, 3^ο έκτακτο, 24^ο και 4^ο έκτακτο θέματα της ημερήσιας διάταξης, προτάθηκαν να συζητηθούν πριν τη συζήτηση του 26^{ου} και 27^{ου} θέματος.

Πάνω στο **26^ο τακτικό θέμα** ο Πρόεδρος θέτει υπόψη των μελών το ενδεικτικό σχέδιο σύμβασης-Συμφωνίας Πλαισίου, που αφορά τη χωρική ανάπτυξη της περιοχής Τραχώνων δια της ένταξης του Κτήματος Γερουλάνου στο σχέδιο Πόλης.

Στο σημείο αυτό έλαβε το λόγο ο δήμαρχος κ. Ανδρέας Κονδύλης, ο οποίος τοποθετήθηκε ως εξής «Αφουγκραζόμενοι την ανάγκη της πόλης και της κοινωνίας να προχωρήσουν κάποια μεγάλα ζητήματα που για πολύ καιρό έχουν μείνει στάσιμα, προχωράμε και το θέμα του κτήματος Γερουλάνου ή Τραχώνων, ένα ζήτημα ιδιαίτερης αξίας και σημασίας για την περιοχή. Κρίσιμη θετική εξέλιξη αποτέλεσε η μεταβίβαση του χώρου από την ιδιοκτησία του Ομίλου Μαρινόπουλου στον Όμιλο Σκλαβενίτη. Προτάθηκε από την δημοτική αρχή στον κ. Σκλαβενίτη να προχωρήσει η ένταξη του ακινήτου, που είναι εκτός Σχεδίου Πόλης και εκτός Γενικού Πολεοδομικού σχεδίου, στο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο και στο σχέδιο πόλης, υπό την προϋπόθεση: 1. Η χρήση του χώρου που θα προκύψει να είναι αμιγής κατοικία και όχι εμπορικής χρήσης και 2. Να παραχωρηθεί στο δήμο μας αυξημένη εισφορά σε γη, ήτοι να μας παραχωρηθεί έκταση περίπου 80 στρεμμάτων, στα οποία ο δήμος θα είναι πλήρως κύριος και ως εκ τούτου να παραμείνει στην ιδιοκτησία του κ. Σκλαβενίτη

ΑΔΑ: 7ΥΡΛΩΨΒ-Ρ3Ε

έκταση περίπου 30 στρεμμάτων για οικιστική ανάπτυξη. Μετά από μακρές διαδικασίες διαβουλεύσεων καταλήξαμε σε μία πρώτη συμφωνία για την εφεξής αξιοποίηση του χώρου. Σήμερα ξεκινάει η προσπάθεια και εφόσον τελεσφορήσει θα σηματοδοτηθούν για το Δήμο πολλές δυνατότητες αναπτυξιακές, περιβαλλοντικές και πολιτιστικές. Συνοπτικά ο δήμος προχωρά και εντάσσει στο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο και στο σχέδιο πόλης τον χώρο αυτό. Από τα 109 περίπου στρέμματα, για τα 36-37 περίπου στρέμματα που είναι δάσος θα παραχωρηθούν άμεσα, όμως επειδή αποτελούν αντικείμενο εκτός συναλλαγής θα εξευρεθεί η νόμιμη μορφή μεταβίβασης τους στο δήμο, με τη διαδικασία της απαλλοτρίωσης έναντι συμβολικού ποσού, καθότι η μορφή αυτή μεταβίβασης αποτελεί πρωτότυπο τρόπο κτήσης της κυριότητας ή με τη διαδικασία της παραχώρησης για ενενήντα εννέα χρόνια ατελώς. Επομένως απομένει στην ιδιοκτησία του κ. Σκλαβενίτη έκταση περίπου 29 στρ. και περιέρχεται στην κυριότητα του δήμου έκταση περίπου 80 στρεμμάτων που περιλαμβάνει το δάσος, το εκκλησάκι, τους χώρους του ρέματος, το αρχοντικό του Γερουλάνου και τα άλλα κτίσματα της οικογένειας Γερουλάνου και δύο κοινωφελείς χώρους χωρίς κανένα αντάλλαγμα. Η εταιρεία επίσης συμφώνησε ότι αναλαμβάνει όλα τα κόστη των μελετών για τα έργα διαμόρφωσης. Μη ξεχνάμε ότι με το αναπτυξιακό νόμο του 2016 θα μπορούσε ο κ. Σκλαβενίτης να κινηθεί διαφορετικά και να προχωρήσει σε ΕΣΧΑΣΕ, ενώ αντίθετα προτίμησε να κινηθεί «με τα νερά του δήμου» και σε συνεργασία με μας. Με την απόφαση αυτή θα δώσουμε πολεοδομικό χαρακτήρα στο κομμάτι αυτό της πόλης μας, κάνοντας το αμιγή κατοικία με ένα πολύ χαμηλό συντελεστής δόμησης 0,6».

Η δημοτική σύμβουλος της παράταξης ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ δήλωσε ότι θα δώσει σε αρνητική ψήφο, διότι όπως ανέφερε αυτολεξεί «η θέση της παράταξης μας ήταν και είναι ότι ο χώρος έπρεπε να απαλλοτριωθεί στο σύνολό του από το Υπουργείο πολιτισμού ως κοινόχρηστος και κοινωφελής χώρος για τη δημιουργία πολιτιστικού – αρχαιολογικού – αθλητικού πάρκου ελεύθερου και με δωρεάν πρόσβαση σε όλους τους κατοίκους».

Στο σημείο αυτό έλαβε πάλι το λόγο ο δήμαρχος αναγνωρίζοντας ότι υπάρχει σχετικά ευρύτατη συναίνεση από τις πολιτικές παρατάξεις με τις ελάχιστες διαφοροποιήσεις ως προς την απαλοιφή ορισμένων σημείων και την τοποθέτηση του όρου «περίπου» στα σημεία του κειμένου που αναφέρουν νούμερα (στρέμματα, συντελεστές δόμησης). Ανέφερε επίσης ότι σήμερα οι χώροι του κτήματος ρημάζουν και γκρεμίζονται και για αυτό θέλουμε να προχωρήσει το ζήτημα ώστε να τους συντηρήσουμε, αναστηλώσουμε και να τους προστατέψουμε, να τους αναδείξουμε και να τους αξιοποιήσουμε για πολιτιστική και τουριστική ανάπτυξη του τόπου.

Τέλος επισήμανε ότι πάμε σε μία ρύθμιση που συντελεί στην προστασία του περιβάλλοντος, στην αύξηση της περιουσίας δήμου, που προστατεύει τις χρήσεις της περιοχής και καθιστά δυνατή κάποια στιγμή στο μέλλον την είσοδο των Αλιμιωτών στο σημείο. Αποτελεί Πολεοδομικά θετική εξέλιξη συμβατή με τις προτάσεις του μελετητή. Πολιτικά, επιστημονικά, περιβαλλοντικά, τουριστικά, αναπτυξιακά και πολιτιστικά θα ωφεληθεί ο δήμος και για αυτό κάλεσε το Δ.Σ. να ψηφίσει υπέρ του τοπικού συμφέροντος.

Κατόπιν της διαλογικής συζήτησης και των τοποθετήσεων του Δημάρχου και των μελών του Δ.Σ. και τις επί μέρους τροποποιήσεις του Σχεδίου Σύμβασης που έγιναν δεκτές από τον κ. Δήμαρχο και ενσωματώνονται στο Σχέδιο, το τελικό κείμενο της Σύμβασης – Πλαισίου Συνεργασίας που προκύπτει και εγκρίνεται από το Δ.Σ., διαμορφώνεται ως εξής:

**ΣΥΜΒΑΣΗ – ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
για τη Χωρική Ανάπτυξη της περιοχής Τραχώνων
δια της ένταξης του 'Κτήματος Γερούλανου' στο ΓΠΣ και το σχέδιο πόλης**

Στον Άλιμο Αττικής σήμερα την 2017 μεταξύ των παρακάτω συμβαλλομένων, ήτοι:

Αφενός του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) με την επωνυμία «Δήμος Αλίμου», με έδρα τον Άλιμο Αττικής, οδός Αριστοτέλους αρ. 53, όπως νόμιμα εκπροσωπείται από τον Δήμαρχο του κ. Ανδρέα Κονδύλη και

Αφετέρου του ιδιοκτήτη του «κτήματος Γερούλανου» στη περιοχή Τραχώνων Αλίμου, ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΜΑΡΤ ΚΑΣ ΚΑΙ ΚΑΡΥ Α.Ε.Ε.» και δ.τ. «The Mart» με έδρα το Περιστέρι Αττικής, οδός Χρήστου Λαδά αρ. 13, όπως νόμιμα εκπροσωπείται από τον κ.

Συμφωνούνται, συνομολογούνται και γίνονται αμοιβαία αποδεκτά τα ακόλουθα:

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Η περιοχή Τραχώνων αποτελεί μια ιδιαίτερο σημασίας γειτονιά στον ενιαίο οικιστικό ιστό του Δήμου Αλίμου που χαρακτηρίζεται από το ποιοτικό της περιβάλλον, την ήπια ανάπτυξη και τις αναβαθμισμένες περιοχές κατοικίας.

Ιδιαίτερα το κτήμα Γερούλανου, λόγω της θέσης του (στο ψηλότερο σημείο του λόφου), το φυσικό περιβάλλον (κατά τμήματα πυκνή φύτευση, ρέμα που βρίσκεται σε επαφή) και το πολιτισμικό περιβάλλον (αρχαιολογικός χώρος και βυζαντινός ναός), αποτελεί ιδιαίτερο σημείο αναφοράς, εν δυνάμει Πόλο Φυσικής και Πολιτιστικής Αναβάθμισης και Ανάπλασης του συνόλου του οικιστικού περιβάλλοντος του Δήμου. Το κτήμα αυτό, που απαρτίζεται από τρία επιμέρους όμορα ακίνητα, έκτασης περίπου **87.324 τ.μ., 20.058 τ.μ. και 2.542 τ.μ.**, αγόρασε ο ιδιοκτήτης με το υπ' αριθμόν **5920/1992** συμβόλαιο της Συμβολαιογράφου Αθηνών Ευθαλίας Συκιώτη από τους Γεώργιο Γερούλανο, Μαρίνο Γερούλανο, Νικόλαο Γερούλανο και Στέφανο Γερούλανο, στους οποίους ανήκε κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή κοινώς, αδιαίρετως και κατ' ισμοιρίαν, ήτοι κατά το 1/4 εξ αδιαίρετου σε έκαστο εξ αυτών, στους οποίους είχε περιέλθει κατά ένα μέρος (ποσοστό εξ αδιαίρετου) από κληρονομία της μητέρας τους Δέσποινας Γερούλανου (ειδικώς το τρίτο ακίνητο είχε περιέλθει στον Στέφανο Γερούλανο κατά ένα ποσοστό και δυνάμει διανομής), ενώ στην κληρονομούμενη αλλά και στους ίδιους τους άμεσους δικαιοπαρόχους του ιδιοκτήτη κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα υπολειπόμενα ποσοστά εξ αδιαίρετου είχε περιέλθει **σε μείζονα έκταση (280 στρεμμάτων)** δυνάμει του υπ' αριθμόν 7812/1950 αγοραπωλητηρίου συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Αθηνών Κ. Στυλιανίδη νομίμως μεταγραφέντος.

2. ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Για την ανάδειξη και ανάπτυξη της περιοχής, με στόχο την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος (αρχαιότητες) και την αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής του Αλίμου, ο Δήμος Αλίμου Αττικής και ο ιδιοκτήτης της περιοχής δεσμεύονται από κοινού να επιδιώξουν την ένταξη του ακινήτου στο σχέδιο και την υλοποίηση του κάτωθι σχεδιασμού:

Α) Από την αρχική ιδιοκτησία των 109,5 στρεμμάτων περίπου, τα 37 στρέμματα περίπου αποτελούν δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις και το ρέμα. Η έκταση αυτή των 37 περίπου στρεμμάτων δεν συμμετέχει στην πολεοδομία και θα παραχωρηθεί στον Δήμο χωρίς αντάλλαγμα, ευθύς μόλις ολοκληρωθεί η ένταξη του ακινήτου στο σχέδιο πόλης. Τον τρόπο παραχώρησης (κατά κυριότητα ή κατά χρήση, νομική διαδικασία που θα ακολουθηθεί κ.λπ.) θα προσδιορίσει ο Δήμος Αλίμου.

Β) Η έκταση που πολεοδομείται είναι τα υπόλοιπα 72.503,62 τ.μ. περίπου. Στην έκταση αυτή επιβάλλεται αυξημένη εισφορά σε γη 60%, λόγω του ιδιαίτερου φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και για να μην αλλοιωθεί ο χαρακτήρας της περιοχής, αντίθετα να αυξηθεί το πράσινο. Κατά συνέπεια, από την έκταση αυτή των 72.503,62 τ.μ., τα 43.502,17 τ.μ. περίπου παραχωρούνται στο Δήμο ως κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι και τα 29.001,45 τ.μ. παραμένουν στην ιδιοκτησία για οικοδόμηση.

ΑΔΑ: 7ΥΡΛΩΨΒ-Ρ3Ε

Γ) Όλες οι κτιριακές εγκαταστάσεις που βρίσκονται εντός των 43.502,17 τ.μ. που αποδίδονται ως εισφορά σε γη και χαρακτηρίζονται ως Κ.Χ. ή Κ.Φ., παραχωρούνται στο Δήμο Αλίμου άνευ ανταλλάγματος (ενδεικτικά: βυζαντινό εκκλησάκι Εισοδίων της Θεοτόκου, παλαιό αρχοντικό οικογένειας Γερούλανου κ.λπ.). Κατά συνέπεια, από τη συνολική έκταση των 109,5 στρεμμάτων, τα 80,5 στρέμματα περίπου περιέρχονται στο Δήμο Αλίμου μαζί με τα υφιστάμενα κτίσματα, κατασκευές κ.λπ. και τα υπόλοιπα 29 στρέμματα παραμένουν στον ιδιοκτήτη προς οικιστική αξιοποίηση.

Δ) Στην έκταση των 29.001,45 τ.μ. που παραμένουν στην ιδιοκτησία του σημερινού ιδιοκτήτη προς εκμετάλλευση, επιβάλλονται οι παρακάτω όροι:

- Χρήση γης : Αμιγής Κατοικία
- Σ.Δ. : 0,6

Ε) Το κόστος των μελετών για τα έργα διαμόρφωσης (δρόμοι, πεζόδρομοι, υψομετρικές, δίκτυα κ.α.), όπως αυτά προκύπτουν από τη ρυμοτομική μελέτη, βαρύνουν τον ιδιοκτήτη της έκτασης.

3. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Ο Δήμος Αλίμου αναλαμβάνει την προώθηση και έγκριση i) της τροποποίησης του Γ.Π.Σ. για να ενταχθεί η περιοχή στο σχέδιο πόλης και ii) της πολεοδομικής μελέτης και πράξης εφαρμογής (για την κατάρτιση των οποίων οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Δήμου θα λάβουν στελώς και αδαπάνως επιστημονική στήριξη από τους ιδιοκτήτες της έκτασης), ώστε το ταχύτερο να υλοποιηθούν όλα τα παραπάνω.

4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Το παρόν συνοδεύεται από ενδεικτικό Σχεδιάγραμμα, ως Παράρτημα, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος.

Άλιμος, 31/8/2017

ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟ ΑΛΙΜΟΥ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΙΟΚΤΗΤΡΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και μετά από διαλογική συζήτηση

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΝ κατά πλειοψηφία

Με είκοσι δύο (22) ψήφους ΥΠΕΡ και τέσσερις (4) ψήφους ΚΑΤΑ

- 1. Εγκρίνουν** το ενδεικτικό σχέδιο κατάρτισης Συμφωνίας-Πλαισίου συνεργασίας με την εταιρεία ΜΑΚΡΟ-ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ για το «Κτήμα Τραχώνων», μετά των επισημάνσεων που προτάθηκαν κατά τη συνεδρίαση, το οποίο επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής.
- 2. Εξουσιοδοτούν** τον Δήμαρχο για την υπογραφή της συμφωνίας-πλαισίου συνεργασίας και για κάθε περαιτέρω ενέργεια.

Για επιβεβαίωση των ανωτέρω συντάχθηκε το παρόν πρακτικό και υπογράφεται ως κατωτέρω.

Η παρούσα απόφαση πήρε αύξοντα αριθμό **229/2017**.

**Ο Πρόεδρος
του Δημοτικού Συμβουλίου**

**ΤΑ ΜΕΛΗ
(Υπογραφές)**

Γαρυφαλάκης Εμμανουήλ



ΔΗΜΟΣ ΑΛΙΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

INFORMATICS
DEVELOPMENT
AGENCY
Digitally signed by
INFORMATICS
DEVELOPMENT
AGENCY
Date: 2019.02.13 10:53:41
EST
Reason:
Location: Athens

ΑΔΑ: ΨΛΨ5ΩΨΒ-2ΙΩ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ : 2/2019

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ Πρακτικού της με αριθμό 2/2019

τακτικής συνεδρίασης της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής του Δήμου Αλίμου

Θέμα 1^ο τακτικό: Έγκριση Β1 υποσταδίου της μελέτης "Αναθεώρηση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Γ.Π.Σ. Δήμου Αλίμου" και υποβολή Β2 υποσταδίου στους αρμόδιους φορείς.

Στον Άλιμο σήμερα **22 Ιανουαρίου 2019**, ημέρα **Τρίτη** και ώρα **14:00**, στο Δημοτικό Κατάστημα συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, κατόπιν της με αρ. πρωτ. 1374/18-01-2019 έγγραφης πρόσκλησης του Προέδρου της κ. Ανδρέα Κονδύλη – Δημάρχου, που επεδόθη σε κάθε μέλος της επιτροπής ξεχωριστά, σύμφωνα με της διατάξεις του άρθρου 75 §6 του Ν.3852/2010.

Διαπιστώθηκε νόμιμη απαρτία αφού από τα 9 μέλη, ήταν παρόντα στην έναρξη της συνεδρίασης τα πρώτα 5 εκ των αναγραφόμενων:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ	ΑΠΟΝΤΕΣ
1. ΚΟΝΔΥΛΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	1. ΔΟΥΔΩΝΗ ΕΥΔΟΞΙΑ
2. ΠΑΠΑ ΓΕΩΡΓΙΑ	2. ΓΙΑΝΝΟΥΤΣΟΥ-ΑΡΜΑΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
3. ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	3. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
4. ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ ΑΡΤΕΜΙΟΣ	4. ΟΡΦΑΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
5. ΜΑΡΙΟΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	

Αν και νόμιμα είχαν κληθεί

Πάνω στο **1^ο θέμα** ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, εισηγούμενος έθεσε υπόψη των μελών το σχέδιο του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Δήμου Αλίμου, όπως έχει διαμορφωθεί κατά το Β1 υποστάδιο της μελέτης για την Αναθεώρηση του και λαμβάνοντας το λόγο εισηγήθηκε τα κάτωθι:

Επί της ουσίας, έρχεται σήμερα ένα θέμα που επί μακρόν έχει απασχολήσει το δημοτικό συμβούλιο και την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής εν προκειμένω. Τελευταία φορά που είχε πάρει απόφαση το Δημοτικό συμβούλιο ήταν το Μάιο του 2018. Πέρσι επί της κουβέντας που έγινε, έγιναν κάποιες παρατηρήσεις, βελτιώσεις, προσθήκες και τώρα πιά φτάνει ώριμο για την τελική λήψη απόφασης που εφόσον προχωρήσει ομαλά θα δημοσιευτεί κάποια στιγμή, μετά από πολλούς ελέγχους των Υπουργείων να γίνει ΦΕΚ και να καθορίσει τις χρήσεις γης στην περιοχή μας.

Το σκεπτικό πια έτσι όπως έχει διαμορφωθεί το σχέδιο είναι το εξής: Όλη η πόλη μας είναι με χρήση γενικής κατοικίας. Οι κεντρικοί οδικοί άξονες, ήτοι οι Λεωφόροι Ποσειδώνος, Βουλιαγμένης, Καλαμακίου, Αλίμου και Ελευθερίας, έχουν χρήση Πολεοδομικού Κέντρου, δηλαδή καταστημάτων. Πολεοδομικό κέντρο, από ΒΙΠΑ-ΒΙΟΠΑ προς εξυγίανση γίνεται και το Τρουμπάρι καθώς και η περιοχή των Τραχώνων, η περιοχή δηλαδή που σήμερα πάλι είναι εντός Γ.Π.Σ. ΚΑΙ ΒΙΠΑ-ΒΙΟΠΑ.

Οι δρόμοι Θουκυδίδου, Δωδεκανήσου, Κυθηρίων, οι εμπορικοί δρόμοι δηλαδή που μπορεί αναπτύξουν μια επιχειρηματική κίνηση, καταστήματα κλπ., έχουν χρήση Πολεοδομικού Κέντρου επιπέδου γειτονίας αποτελώντας μία ενδιάμεση κατάσταση μεταξύ γενικής κατοικίας και πολεοδομικού κέντρου.

Υπάρχει μια πρόταση - επιφύλαξη από τον Σύλλογο της περιοχής του Παλαιού Αλίμου που μπορεί τελικά να μετατραπεί σε σύμφωνη γνώμη για την επαφή της σημερινής πολεοδόμησης προς το πρώην Αεροδρόμιο, δηλαδή, εκεί που ακουμπάει ο σημερινός κτισμένος Άλιμος, στο κομμάτι του Αλίμου που είναι μέσα στο αεροδρόμιο και που μελλοντικά θα δομηθεί με τους όρους και της χρήσεις του σχεδίου της ΛΑΜΔΑ DEVELOPMENT και του Ελληνικού Δημοσίου. Εκεί έχει έχουμε βάλει πάλι Πολεοδομικό κέντρο διότι θεωρούμε άδικο για τους κατοίκους ο απέναντι να μπορεί να έχει εμπορική χρήση και ο ίδιος να μην μπορεί να εκμεταλλευτεί το ακίνητο του επιχειρηματικά και εμπορικά. Δηλαδή δίνουμε μια δυνατότητα για ανάπτυξη εμπορική και αξιοποίηση των ακινήτων που εφάπτονται με το πρώην αεροδρόμιο. Αν βέβαια κάποιος δεν

ΑΔΑ: ΨΛΨ5ΩΨΒ-2ΙΩ

επιθυμεί κάτι τέτοιο το διατηρεί ως γενική κατοικία, ως οικία, γραφείο κλπ. Όμως πιστεύω είναι πιο δίκαιο για τους δημότες που έχουν εκεί περιουσία να έχουν τέτοια χρήση που να έχει μια εμπορική δυνατότητα - διάσταση. Δεσμευόμαστε σαν διοίκηση ότι ό,τι ζητήσει ο εν λόγω Σύλλογος της περιοχής θα το υιοθετήσουμε, εφόσον βέβαια έχουμε μια γραπτή πρόταση. Επίσης έχουμε υιοθετήσει πλήρως την υφιστάμενη νομοθεσία, ήτοι η Μαρίνα, το Αεροδρόμιο, όλες αυτές οι χρήσεις έχουν τη χρήση που προβλέπει ήδη ο νόμος και τα αντίστοιχα προεδρικά διατάγματα, για την μια και την άλλη περίπτωση. Επίσης απεικονίζονται και μπαίνει μια τάξη πιά σε όλες τις χρήσεις που είναι σχολεία, αθλητικοί χώροι, χώροι πολιτισμού κλπ, όπως αποτυπώνονται οι χρήσεις και στα δημόσια ακίνητα που έχει παραχωρήσει το Δημόσιο, αποτυπώνεται δηλαδή η χρήση που έχουμε εμείς με αυτά τα παραχωρητήρια. Αυτές είναι σε τελικές γραμμές η μορφή που έχει πάρει το Γ.Π.Σ.. Ότι άλλη σκέψη υπάρχει να τη δούμε και να τη συζητήσουμε κατά τη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, αφού έλαβε υπόψη τα ανωτέρω και μετά από διαλογική συζήτηση

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

- 1. Εισηγείται και παραπέμπει στο Δημοτικό Συμβούλιο προς έγκριση το Β1 υποστάδιο της μελέτης «Αναθεώρηση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ.Π.Σ.) Δήμου Αλίμου», και την υποβολή του Β2 υποσταδίου στους αρμοδίους φορείς, σύμφωνα με το σχέδιο Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Δήμου Αλίμου, μετά την αναθεώρηση.**
- 2. Εξουσιοδοτεί τον Δήμαρχο για κάθε περαιτέρω ενέργεια.**

Για επιβεβαίωση των ανωτέρω συντάχθηκε το παρόν πρακτικό και υπογράφεται ως κατωτέρω.

Η παρούσα απόφαση πήρε αύξοντα αριθμό **2/2019**.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΝΔΥΛΗΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

ΠΑΠΑ ΓΕΩΡΓΙΑ
ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ
ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ ΑΡΤΕΜΙΟΣ
ΜΑΡΙΟΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Παράρτημα Δ «Φωτογραφικό Υλικό»»



Εικόνα 16: Αποψη της Βυζαντινής εκκλησίας των Τραχώνων. Πηγή: Τζώτζος Γ. (6/6/2021)



Εικόνα 17: Αποψη κτισμάτων μέσα στο κτήμα Τραχώνων. Πηγή: Τζώτζος Γ.(06/06/2021)



Εικόνα 18: Οι τάφοι της Οικογένειας Γερούλάνου. Πηγή: Τζώτζος Γ.(06/06/2021)



Εικόνα 19: Πανοραμική άποψη Κτήματος Τραχώνων. Πηγή: Τζώτζος Γ.(06/06/2021)

Υπεύθυνη Δήλωση Συγγραφέα:

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.1599/1986, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής μου εργασίας, δεν προσβάλλει κάθε μορφής δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, προσωπικότητας και προσωπικών δεδομένων τρίτων, δεν περιέχει έργα/εισφορές τρίτων για τα οποία απαιτείται άδεια των δημιουργών/δικαιούχων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον και πληρούν τους κανόνες της επιστημονικής παράθεσης.